

Пола Маклейн

Авторката на световния бестселър
„Парижката съпруга“



Лейди Африка

ОБСИДИАН

След феноменалния успех на романа „Парижката съпруга“ Пола Маклейн възкресява историята на една забележителна личност от същия период, възхитила Ърнест Хемингуей. Тя е Берил Маркам, англичанка, израснала в колониална Кения, бунтарка с авантюристичен дух, първата авиаторка, прекосила сама Атлантическия океан от изток на запад.

Бестселър на „Ню Йорк Таймс“

Британска Източна Африка, 20-те години на XX в.
Затворената общност на белите заселници в земите на днешна Кения е също толкова бохемска и сексуално разкрепостена като парижкото „изгубено поколение“ по онова време. Нравите са се променили, ала не и представата за подчинената роля на жената. Но свободолюбивата Берил, която е обучена от племето кипсиги да ловува в саваната и е попадала в лапите на лъв, не може да се примири с живота си на фермерска съпруга. Тя мечтае да тренира състезателни коне, да се посвети на една мъжка професия и да бъде независима. Берил скандализира не само местната бяла общност, но и британския двор заради връзката си със сина на крал Джордж V. Има три брака и много романтични увлечения, но голямата ѝ страст са ездата и летенето. А Африка си остава любовта на живота ѝ.

- [Пола Маклейн — Лейди Африка](#)
 - [Пролог](#)
 - [Част първа](#)
 - [1](#)
 - [2](#)
 - [3](#)
 - [4](#)
 - [5](#)
 - [6](#)
 - [7](#)
 - [Част втора](#)
 - [8](#)
 - [9](#)
 - [10](#)
 - [11](#)
 - [12](#)
 - [13](#)
 - [14](#)
 - [15](#)
 - [16](#)
 - [17](#)
 - [18](#)
 - [19](#)
 - [20](#)
 - [21](#)
 - [22](#)
 - [23](#)
 - [24](#)
 - [25](#)
 - [26](#)
 - [27](#)
 - [28](#)
 - [29](#)
 - [30](#)

- [31](#)
 - [32](#)
 - [33](#)
 - [34](#)
 - [Част трета](#)
 - [35](#)
 - [36](#)
 - [37](#)
 - [38](#)
 - [39](#)
 - [40](#)
 - [41](#)
 - [42](#)
 - [43](#)
 - [44](#)
 - [45](#)
 - [46](#)
 - [47](#)
 - [48](#)
 - [49](#)
 - [50](#)
 - [51](#)
 - [52](#)
 - [53](#)
 - [54](#)
 - [55](#)
 - [56](#)
 - [57](#)
 - [58](#)
 - [59](#)
 - [60](#)
 - [61](#)
 - [62](#)
 - [Епилог](#)
 - [Бележка на авторката](#)
 - [Обработка](#)
 - [Сканиране: Sunshine, 2020](#)
 - [Разпознаване, корекция и форматиране: V.G., 2021](#)
 - [Информация за текста](#)
 -
 - [notes](#)
 - [1](#)
 - [2](#)
 - [3](#)
-

*На семейството ми с обич и безкрайна признателност.
И на Лети Ан Кристофърсън, която беше моята лейди Ди.*

Научих се да наблюдавам, научих се да се доверявам и на други ръце, освен на своите. Скитах се на воля и научих това, което всяко дете с мечти трябва да знае — никой хоризонт не е толкова далечен, че да не можеш да стигнеш до него или отвъд него. Тези неща научих бързо. Но повечето истини осъзнах по трудния начин.

Берил Маркам, „На запад с нощта“

Трябва да оставим следа в живота си, докато имаме власт над него.

Карен Бликсен

4 септември 1936 г.

Абингдън, Англия

Тази „Вега“ е пауновосиня птица със сребристи крила, по-великолепна от всяка друга, която съм виждала някога, а сега е и моя и мога да летя с нея. Проектирана е изключително прецизно и умело, за да извърши невъзможното — да прекоси океана в един дързък полет от пет хиляди и осемстотин километра над черната набраздена водна шир, носейки ме със себе си.

Когато се качвам на борда, вече се здрачава. Над аеродрума дни наред бушуват бури и светлината се процежда едва-едва през облаците. Дъждът бие като тимпани по крилата на самолета, вятърът го брули странично, на пориви, но са ми казали, че този месец няма да дочакам по-добро време за полет. Времето не ме тревожи толкова, колкото тежестта на машината, която има специално подсилено шаси, за да носи големи количества бензин и моторно масло. Под крилата и в самата пилотска кабина са поставени резервоари, образуващи плътна стена около седалката ми, с вентили, които мога да достигна с върховете на пръстите си, за да превключа от един резервоар на друг по време на полета. Инструктирана съм да оставя резервоара да се изцеди докрай и след това да го затворя, преди да пусна следващия, за да не задавя помпата. Двигателят можел да угасне за няколко секунди, но след това щял отново да запали. Ще трябва да приема това на доверие. Както и още доста неща.

Локви колкото малки езера заливат пистата и повърхността им се белее като разбита сметана. Насрещният вятър духа свирепо, навъсени облаци са надвиснали над земята. Неколцина приятели и журналисти са дошли да гледат излитането ми и никой не крие мрачното си настроение. Всеки, който поне малко познава естеството на начинанието ми, се е опитал да ме разубеди. Хайде да не е днес. Не тази година. Рекордът си е рекорд, няма да ти избяга, но нека се пооправи времето... Само че аз съм отишла твърде далече, за да се отказвам тепърва. Качвам на борда кошницата с храна, мушвам плоската бутилка коняк в джоба на пилотския си костюм и се намествам на седалката; кабината е тясна и ме обгръща отвсякъде като втора кожа. Часовникът на ръката ми е зает от Джим Молисън, единствения друг пилот, предприел този полет и останал жив. Имам карта, на която е начертан маршрутът ми през Атлантика, от Абингдън до Ню Йорк. Отбелязан е всеки сантиметър ледена вода, над който трябва да прелетя, но не и пустотата наоколо, не и самотата и страхът. А те са също толкова реални, колкото всичко останало, защото ще ми се наложи да премина и през тях, докато се нося през преобръщащите стомаха вихри и въздушни ями, защото няма как да определиш курса си така, че да заобиколиш всичко, от което те е страх. Не можеш да избягаш от себе си и може би така е по-добре. Понякога си казвам, че предизвикателствата са тези, които ни каляват и променят характера ни, като това тук: писта, дълга километър и половина, и деветстотин литра гориво. Черни ескадрони облаци напират от всички краища на небето, с всяка минута малкото останала светлина се стопява в сгъстяващия се мрак. Няма как да извърша всичко това и да остана такава, каквата съм била.

Опряла гръб назад, подавам газ, преминавам с грохот покрай зяпачите с техните фотоапарати и, следвайки бялата маркировка, се засилвам към самотния червен флаг в края на пистата, отбелязващ точката, след която няма връщане назад. Разполагам с километър и половина, за да излетя, и нито сантиметър повече. Може и да не успея, разбира се. След всичкото планиране, след всичкото внимателно взиране в подробностите и събиране на кураж винаги съществува възможността моят самолет да си остане прикован към земята, да се окаже слон, а не чайка и аз да се проваля още на старта. Но първо трябва да изживея този миг, в който давам всичко от себе си.

След двеста метра засилване опашката нерешително се повдига. Аз я пришпорвам, усещам как земното притегляне я дърпа надолу, съзнавам невъзможното ѝ тегло, по-скоро усещам, отколкото виждам червения флаг да се приближава към мен. В един момент вертикалният и хоризонталният стабилизатор най-последно оживяват, колелата се откъсват от пистата и носът се устремава нагоре като стрела. Все пак, оказа се чайка. Издигаме се към притъмняващото небе през дъжда, над зелените и сивите квадрати на нивите около Суиндън. Право напред е Ирландско море — черна като нощта водна маса, готова да ме погълне, да спре сърцето ми. Потрепващите мъждиви светлинни в далечината са Корк. Някъде насреща е гигантската земна шир на Лабрадор. Двигателят хлипа ритмично, вършейки онова, за което е направен.

Носът подскача и корпусът на машината се тресе, докато се изкачваме стръмно нагоре през дъждовните струи, цепим поривите на вятъра и надвиваме природната стихия. Инстинктът за летене води ръцете ми и върши цялата практическа работа; но има и още нещо, мистично и важно, и то е решимостта да постигна онова, за което съм предопределена от съдбата, да избродирам името си върху небесния свод с това въртящо се витло, с тези крила от лакиран брезент, през трийсет и шестте часа мрак, които ме очакват.

Минали са две години от момента, когато за пръв път чух за това предизвикателство; бяхме в „Белият носорог“ — шумния, облицован с кедрови дъски бар в Ниери. В чинията пред мен имаше пепър стек с гарнитура от бланширани аспержи, тънки като кутрето ми; в чашите искреше ръждивочервен кларет. След което за десерт ми бе сервирана неочаквана покана от Джей Си Карбъри: „Никой досега не е успял да прелети сам Атлантика от тази страна, от Англия към Америка. Никой, нито мъж, нито жена. Какво ще кажеш, Берил?“.

Две години преди това Молисън не бе успял да доведе докрай подобен полет над вода и оттогава никой не бе направил нищо повече по въпроса, освен да разсъждава какъв ли трябва да е самолетът, способен да прелети разстоянието. Но Джей Си имаше повече пари, отколкото бе в състояние да изхарчи; освен това в него трептеше искрата на един прероден Магелан или може би Робърт Пири. Всичко беше налице: и безграничният океан, и хилядите мили девствен леден въздух, и ясната цел. Единствено самолет нямаше. „Не искаш ли да се пробваш?“

Очите на Джей Си бяха като два ахата. Докато ги гледах как проблясват в полумрака, си мислех колко хубаво би било, ако и красивата му съпруга Мая можеше да бъде сред нас, в бяла коприна и с навита на букли коса, но тя бе загинала малко преди това при елементарен урок по летене недалече от Найроби, и то в ясен, безветрен ден. Това бе първата въздушна трагедия, връхлетяла нашата малка общност, но не и последната. Още много скъпи нам призраци ни намигаха от ръбовете на чашите с кларет, напомняйки ни за своето безразсъдство и великолепие. Не че имах нужда от напомняне. Нито за миг не бях забравила тези призраци... но всеки път щом срещнех погледа на Джей Си, бях готова да ги прегърна. „Искам“, казах аз и после повторих думата.

* * *

Скоро и последните частици светлина се оцепят от грапавия ръб на хоризонта, след което остават само дъждът и миризмата на бензин. Летя на шестстотин метра над морското равнище и ще остана на тази височина близо два дни. Плътни облаци са погълнали луната и звездите и мракът е толкова пътен, че се ориентирам само по бордните уреди, като примигвам уморено, за да видя слабо просветващите циферблати. Нямам радио, така че звукът и мощта на двигателя и насрещният вятър в носа на машината ми действат успокояващо. Също и плискането на бензина в резервоарите, докато на четвъртия час от полета ми двигателят започва да се дави и гасне. Изкихва един-два пъти, изхърква и спира. Стрелката на висотомера ми започва да се върти като пияна обратно по часовника, скоростта ѝ е стряскаща. Изпадам в нещо като транс, но ръцете ми знаят какво да правят дори когато мозъкът ми отказва. Единственото, което се иска от мен, е да посегна към вентила и да сменя притока на гориво. Двигателят ще запали отново. Със сигурност ще запали. Заповядвам на ръката си да не трепери и с върховете на пръстите си напипвам сребристото лостче. То щраква окуражително в ръката ми, но моторът упорито мълчи. Самолетът продължава да губи височина, вече съм на триста и трийсет метра над повърхността на океана, после на двеста и четирийсет. И още по-ниско. Облаците около мен се разкъсват за момент, отдолу се открива ужасяваща гледка на разпенена вода. Вълните сякаш се протягат нагоре, а безкрайното небе ме притиска надолу към тях. Още веднъж щраквам лостчето, като гледам да не се поддавам на страх и паника. Подготвила съм се за всичко, доколкото съм могла, но може ли човек да е напълно готов за смъртта? Готова ли е била Мая, докато земята се е надигала към нея да я посрещне? Готов ли е бил Денис в онзи ужасен ден над Вой?

Някъде около върха на лявото ми крило блясва ярка като коледна украса светкавица и наелектризира въздуха. Изведнъж ме обзема усещането, че всичко това вече се е случило, че е преживяно много пъти. Може би вече съм била на това място, в този самолет, и съм се спускала стремглаво надолу. Под мен се плиска равнодушна вода, готова да ме погълне, но аз си мисля за Кения. За моята долина — Рифт Вали — с вулканите Лонгонот и Мененгай. За езерото Накуру с пръхащата розова плът на безброй фламинги, за имението „Кекопей“ и за Моло, за Джоро и блесналите ливади на клуб „Мутанта“. Струва ми се, че съм се запътила нататък, но знам, че това е невъзможно — имам чувството, че витлото ми разсича времето, връща ме назад, но ме тласка и в безкрая напред, освобождава ме.

О!, мисля си, докато падам като камък сред мрака, сляпа за всичко наоколо. Май съм намерила пътя за дома.

Преди Кения да стане Кения, когато беше на милиони години, но все още изглеждаше млада, така се казваше само най-величествената ѝ планина. Тя се виждаше от нашата ферма в Джоро, в Британска Източна Африка, очертана на фона на небето в дъното на безкрайната златиста равнина, с ледени шапки, които никога не се стапяха. Зад нас гористият склон Мау синееше лека мъгла. Пред нас се простираше долината Ронгай, заклещена между странния, извисяващ се като щит кратер на вулкана Мененгай, известен сред местни като Божията планина, и Абердаре — далечната верига от заоблени сивосинкави хълмове, които привечер ставаха опушено лилави, преди да се разтворят в нощно небе.

Когато я видяхме за пръв път през 1904 г., фермата представляваше шест хиляди декара шубраци и туфа грохнали колиби.

— Това ли било? — каза майка ми, докато въздъхът наоколо бръмчеше и трептеше като жив. — Продаде всичко заради... това?

— Други фермери се пробват и на по-трудни места, Клара — каза кротко баща ми.

— Ти не си фермер, Чарлс! — сопна се майка ми, преди да избухне в сълзи.

Кое то си беше вярно. Баща ми беше коневъд. Разбираше от отглеждане на коне и езда, от стийпълчейз и лов на лисици; познаваше само тихите коларски пътища между живите плетове на Рътланд. Но бе видял някъде рекламни листовки, предлагащи за продан евтини имперски владения, и в съзнанието му се бе родила идея, която дълго не му бе давала мира. Докато един ден напуснахме имението „Уестфийлд Хаус“, където бях родена, и пропътувахме единайсет хиляди километра, покрай Тунис, Триполи и Суец; морски вълни като планини заплашваха да погълнат небето, докато накрая пресякохме залива Килиндини сред миризма на пикантни подправки и умряла риба и хвърлихме котва в Момбаса.

Оттам взехме влака за Найроби. Линията се виеше като змия през планините, по прозорците полепваше червен прахоляк и нахлуваше в купетата. Поглъщах жадно всичко наоколо, изпаднала във възторг. Каквото и да представляваше това място, то не приличаше на никое друго по света.

Настанихме се и започнахме да се трудим, за да направим живота си що-годе поносим, да си разчистим местенце в пушинака, който упорито се съпротивляваше на напъните ни. Нашият участък земя нямаше никакви видими граници и огради; колибите ни бяха без врати. Маймуни гуереза с лъскава като коприна черно-бяла козина се изкачваха по зеблото, което ни служеше за завеси, и влизаха в дома ни. За течаща вода или канализация никой не бе и чувал. Излизахме навън по нужда, дори през нощта, сред всички животни и влечуги, дебнещи отвсякъде, и провесвахме задници над дерето, като си свиркахме, за да прогоним страха.

Най-близките ни бели съседи бяха лейди и лорд Деламиър; от тях ни делеяха десетина километра път през шубраците, които можеха да се изминат само на кон. Те бяха барон и баронеса, но титлите им не ги спасяваха от необходимостта да спят в типичните за тази част на света кръгли колиби от плет и кал със сламен покрив. Лейди Ди държеше под възглавницата си зареден револвер и съветваше майка ми да направи същото, но тя не искаше и да чуе. Майка ми не беше от жените, които стрелят по змии или собственоръчно убиват вечерята си. Тежеше ѝ, че трябва да носи вода от километри, за да се изкъпе. Не ѝ беше лесно да живее с месеци без компания — липсваше ѝ общуването с хора. Не можеше да опази ръцете си чисти. Животът ѝ беше ад.

След две години тя си купи билет обратно за Англия. По-големият ми брат Дики реши да тръгне с нея, понеже беше вечно болен и нямаше да изкара дълго в Африка. Още не бях навършила пет години, когато двамата се качиха на влака, пътуващ два пъти в седмицата за Найроби, помъкнали големите си куфари, увили с шалове лицата си и с удобни обувки. Бялото перо, затыкнато в тропическия шлем на майка ми, потрепери, когато се наведе да ме целуне и ми каза да си държа главата изправена. Тя знаеше, че с мен всичко ще е наред, защото растях здрава и жилава. Обеща да ми изпрати кутия ментов дропс и желирани бонбони от един магазин на „Пикадили“, които можело да изям сама, без да ги делия с никого.

Гледах влака, докато се отдалечаваше по тънката черна линия, виеща се между жълтеникавите хълмове; дори когато и последният вагон се изгуби в далечината и баща ми се обърна към мен, за да ме подкани да се връщаме във фермата, при работата, която го чакаше, аз все още не вярвах, че майка ми наистина си е отишла. Струваше ми се, че е станала някаква грешка, някакво ужасно недоразумение, което всеки момент ще се поправи. Мислех, че мама и Дики ще слезат още на следващата гара или ще вземат обратния влак от Найроби и ще се върнат на другия ден. Когато това не стана, аз продължих да ги чакам, послушвах се да чуя далечния тътен на влака и се вирах в хоризонта с разтуптяно сърце.

Няколко безкрайни месеца нямаше никаква вест от майка ми, нямаше дори кратка телеграма, и тогава пристигнаха бонбоните. Кутията беше тежка и отгоре бе написано само името ми — *Берил Кълтъръбък* — с характерния нахъдрен почерк на майка ми. При вида на изящните ѝ камшичета и завъртулки моментално се облях в сълзи. Знаех какво означава този подарък и повече не можех да се самозалъгвам. Грабнах с две ръце кутията и я

отнесох в един закътан ъгъл, където започнах да тъпча с пълни шепи в устата си оваляните в пудра захар сладкиши, докато накрая повърнах в една кофа за оборски тор.

По-късно, без да докосна чая на баща ми, се реших да му задам въпроса, от който най-много се боях:

— Мама и Дики няма да се върнат, нали?

Той ме погледна с изкривено от болка лице.

— Не знам.

— Може би тя ни чака да идем при нея?

Баща ми помълча известно време и накрая каза:

— Възможно е. Но сега това е нашият дом и аз не съм готов да се откажа от него. А ти?

Той ми предлагаше избор, който не беше лесен. Не питаше: „Ще останеш ли тук с мен?“. Това решение вече го бях взела преди месеци. Сега искаше да знае дали животът тук ще ми хареса толкова, колкото на него. Дали съм готова да отдам сърцето си на това място, дори тя никога повече да не се върне, дори да остана без майка, вероятно завинаги.

Как бих могла изобщо да *започна* да му отговарям? Празните шкафове наоколо ми напомняха за всички онези неща, които някога се бяха намирали в тях, но вече ги нямаше — четирите порцеланови чашки за чай със златни ръбчета, колодата карти за игра, кехлибарената огърлица от потракващи едно в друго мъниста, която мама толкова си обичаше. Отсъствието ѝ беше крещящо и болезнено, караше ме да се чувствам изпразнена отвътре и изгубена. Толкова ми беше трудно да я забравя, колкото на баща ми му бе невъзможно да ме утеши.

Той ме придърпа на коленете си и известно време двамата седяхме тихо, притиснати един в друг. Откъм края на гората групичка дамани се разпищяха уплашено. Една от хрътките ни навири за миг изящното си ухо, после отново се отпусна успокоена и заспа край огъня. Накрая баща ми въздъхна. Хвана ме под мишниците, размаза с целувка вече засъхващите сълзи по бузите ми и ме изправи на крака.

На суахили *миуанзо* означава начало. Но понякога първо всичко трябва да свърши и да му се сложи кръст, преди да дойде новото начало. За мен раздялата с майка ми беше нещо такова, макар че не го бях разбрала веднага. Дълго след това се чувствах объркана и наранена, и ужасно тъжна. Родителите ми все още ли бяха женени? Майка ми още ли ни обичаше, липсвахме ли ѝ? Как бе могла да ме изостави? Не бях готова да се обърна към татко с всички тези въпроси. Той не беше от разнеждащите се бащи, пък и аз не знаех как да споделя толкова съкровени и наранени чувства.

И тогава се случи нещо. В нашите земи, край гористия склон Мау, в кирпичени колиби с огради от тръни *бома* живеяха няколко семейства от племето кипсиги. Без да ги бях молила, те се бяха досетили от какво имам нужда. Една от стариците ме вдигна на ръце, ломотейки под носа си някакви странни заклинания, и тържествено върза на кръста ми пъстра раковина. Провесена на тънка кожена каишка, тя приличаше на затворената раковина между краката ми; обяснено ми бе, че служи да прогонва злите духове. Всеки път, когато в племето се раждало момиче, те постъпвали по този начин. Аз бях бялата дъщеря на техния бял *бвана*, но с мен се било случило нещо неестествено, което трябвало да се поправи. На една африканска майка не би ѝ минало и през ум да изостави детето си. Все пак аз бях здраво и жизнено момиче, не някое болнаво или сакато. И така, те сложиха кръст на миналото ми и ми дадоха ново начало, наричайки ме Лаквет, което означаваше „малко момиченце“.

Бях тънка като тръстика, с изпъкнали колене и вечно разрошена сламеноруса коса, но новото ми име и място ми помогнаха да заякна и да се каля. От тичане нагоре-надолу по склона до селото на племето, ходилата ми скоро заприличаха на подметки от гъон. Участъци от земята ни, които доскоро ме бяха карали да се страхувам и да ги избягвам, изведнъж ми станаха толкова познати, колкото зебровите кожи, с които бе застлано леглото ми. Щом паднеше здрач, аз се мушвах под кожените завивки и наблюдавах как домашният ни прислужник се промъква безшумно в стаята с босите си нозе, за да запали ветроупорния фенер. Понякога внезапното проблясване и изсъскване на фитила караше дребните гущерчета, които пълзяха по стените на колибата ни, да се разбягват панически из цепнатините; шумът от малките им крачета беше като от насекомо, оплетено в слама. Това беше сигналът за смяна на караула: дневните насекоми — стършели и диви пчели — се скриваха в гнездата си, издълбани в извитите глинени стени на стаята ми, докато на тяхно място шурците настройваха цигулките и подхващаха своите тайнствени ритми. Изчаквах така час или малко повече, заглеждана в сенките, виещи се над мебелите в стаята ми, повечето от които бяха изработени от стари насмолени сандъци и бяха напълно еднакви, докато сенките не им придадяха различни заоблени форми. Заслушвах се в шумовете на нощта и щом престанех да чувам гласа на баща ми, се измъквах през отворения прозорец в мастиления мрак, за да поседя с моя приятел Кибии до ниския огън в средата на колибата му.

Майката на Кибии и останалите жени от селото пиеха мътен чай от коприва и дървесна кора, докато си разказваха случки от живота и всякакви небивалици. Научих суахили главно от слушане на разговорите им. Бях жадна за техните приказки — как хиената окуцала или защо хамелеонът е толкова търпелив. Или за вятъра и дъжда, които някога били човешки същества, но не успели да изпълнят важна задача, възложена им от боговете, и били натирени на небето. Самите жени от селото бяха сбръчкани и беззъби старици или пък обратното — млади девойки с гладка като полиран абанос кожа и дълги мускулести крака под избелелите *шуки*. Обичах ги, обичах да слушам приказките им, но повече от всичко исках да съм с Кибии и останалите момчета, които се готвеха да стават войни, млади *морани*.

Ролята на момичетата в селото беше изцяло домакинска. Моето собствено положение бе различно — аз бях рядък случай, неподчинена на традиционните порядки, определящи ролите в семейството на Кибии, а и в моето. Поне за момента старейшините на племето ми даваха да тренирам заедно с Кибии — да хвърлям копие и да ловя глигани, да се уча как да дебна плячката незабелязано, както Кибии се учеше от баща си *аран* Майна, който беше главният воин на селото и моят идеал за сила и храброст. Така след време можех сама да направя лък и да стрелям по гривяци, копринарки и яркосини скорци, да плющя с камшика от кожа на носорог и да мятam дървения боздуган с поразяваща точност. На ръст бях колкото Кибии, дори по-висока, и тичах наравно с него през високите треви, докато краката ни се покриеха с фина като брашно прах.

Двамата с Кибии често излизахме да се разхождаме в тъмното, отвъд окосената ливада около фермата ни, и нагазвахме във високите свежи треви, които мокреха хълбоците ни с нощна роса; заобикаляхме Зеления хълм и стигахме до края на гората, която ни привличаше неудържимо. Нощем в нея бродеха леопарди. Баща ми ги подмамваше, използвайки за стръв жива коза, докато ние залягахме на безопасно място върху резервоара за вода; щом подушеше голямата котка, козата почваше да трепери, а баща ми се прицелваше с пушката си и се молеше да улучи от първия път. Навсякъде дебнеха опасности, но ние познавахме всички звуци на нощта и техните послания — на цикадите и дървесните жаби или на дебелиите, подобни на едри плъхове дамани, които се оказаха далечни роднини на слоновете. Понякога чувахме и истински слонове, които газеха напърно през храсталаците в далечината,

макар че се бояха от миризмата на коне и рядко се приближаваха до фермата. Змии трептяха като струни в дупките си. Онези, които живееха в клоните на дърветата, можеха да се спускат отгоре, разсичайки въздуха като камшик, или едва-едва да се отъркат в кожата на човека с гладките си като полиран махагон коремчета.

Години наред с Кибии се радвахме на тези дивни нощи, на дългите, лениви следобеди, създадени само за езда или лов, докато постепенно — с мачете, въжета, човешки стъпала и много пот — пущинаците отстъпиха място на истински ниви. Баща ми засяваше пшеница и царевица, които вирееха добре и даваха богата реколта. Със събраните пари той си купи на старо две парни машини. Завинтени здраво за вкопани в земята опори, те бяха пулсиращото сърце на нашата мелница, а фермата ни се превърна в главната артерия на Джоро. Не след дълго, ако човек застанеше на билото и погледнеше отвъд терасираните ниви и високата царевица, можеше да види върволица от волски каруци, които докарваха зърно за мелницата ни. Тя функционираше денонощно, като броят на работниците ни се удвои, после се утрои — мъже от племената кикую, кавирондо, нанди, кипсиги, както и холандци, които плюсяха с камшиците си, за да подкарват воловете. Металните навеси бяха съборени, на тяхно място израсна конюшня, после още няколко, новопостроените ясли се зареждаха с прясно сено и скоро се изпълниха с най-добрите породи коне в цяла Африка, а според баща ми — в целия свят.

Преди да заспя, все още си мислех за мама и Дики, заслушана в шумовете на нощта, които напиреха от всички посоки, сливайки се в един непрестанен клокочещ звук. Те нито веднъж не ни писаха — поне не на мен, — тъй че опитите ми да си представя живота им бяха истинско изпитание. Знаех, че старият ни дом е продаден. Там, където се бяха установили, звездите и дърветата със сигурност бяха много различни от тези, които имахме в Джоро. Вероятно и дъждът, както и цветът и топлината на слънцето следобед. Всички следобеди на всички месеци ние бяхме разделени.

Постепенно ми ставаше все по-трудно да си спомня лицето на мама, нещата, които ми е казвала, дните, прекарани заедно. Но повечето от дните ми бяха пред мен, далече напред, по-далече, отколкото виждаха очите ми или исках да си представя, както равнината се простираше в безкрайността чак до назъбения ръб на вулкана Мененгай или до острия син връх на планината Кения. Струваше ми се някак по-безопасно да гледам напред и да изтласкам майка ми в периферията на съзнанието си, откъдето да не може да ми причинява повече болка, или пък да си представям, че отпътуването ѝ е било необходимо. Това беше каляване на духа и първото ми важно изпитание като Лаквет.

Едно нещо поне бе сигурно: мястото ми беше във фермата и в пущинаците. Бях станала част от чадъровидните акации и от скалните ридове, надвиснали над нивите ни; от обраслите с гъста растителност хълмове; от дълбоките падини между тях и от високите, груби като царевични стъбла треви. Тук се чувствах жива, сякаш се бях родила повторно, този път по-истински. Тук беше моят дом и макар че един ден всичко това щеше да изтече като червеникава прах между пръстите ми, поне докато траеше детството, това беше моят рай, направен специално за мен. Мястото, което познавах като петте си пръста. Единственото на света, за което бях създадена.

Звънецът на конюшната задрънча и разпръсна утринната тишина. Ленивите петли се събудиха, заедно с тях и прапашните гъски, и домашният прислужник, и конярите, градинарите и пастирите. Аз си имах своя колиба от плет и кал, малко встрани от тази на баща ми, която делях с грозния си, но предан мелез Булър. Той изскимтя при звука на звънеца, протегна се на постелката си до долния край на леглото, после се надигна и навря квадратната си глава с влажна муцуна в стъвката на лакътя ми. Белезите на темето му бяха два вдлъбнати полумесеца. На мястото на дясното си ухо имаше удебелена, неравна кожна гънка — спомен от онази нощ, когато леопардът се бе промъкнал в колибата ми и се бе опитал да го отмъкне за вечеря. Булър бе разкъсал със зъби гърлото на звяра и се бе прибрал, покрит с неговата и своята кръв — един полумъртъв герой. Баща ми го бе гледал като бебе, докато се възстанови, и макар че и като младо кученце не се бе отличавал с особена красота, сега беше грохнал, почти глух старец. Но ние го обичахме още повече, задето не бе позволил на леопарда да прекърши духа му.

Кибии ме чакаше на прохлада в стопанския двор. Аз бях на единайсет, а той — с година-две по-малък, но и двамата бяхме станали неразделна част от добре смазаната машинария на фермата. Наблизо живеяха и други бели деца, които ходеха на училище в Найроби, а някои се бяха върнали в Англия, за да учат там, но баща ми никога не споменаваха, че и аз бих могла да направя нещо такова.

Моята класна стая беше конюшната. Сутрешният галоп започваше малко след разсъмване. Там бях безукорна, като и Кибии. Докато се приближавах към конюшната, той се изстреля право нагоре във въздуха, сякаш краката му бяха натегнати пружини. Аз от години се упражнявах в този скок и можех да го направя не по-зле от Кибии, но за да си запазя предимството при същинското състезание, трябваше да пестя силите си. Кибии щеше да скача, да скача, докато накрая се умори. И тогава щеше да дойде моят ред да го засенча.

— Когато стана *моран* — каза Кибии, — ще пия кръв от бик и квасено мляко вместо чай от коприва като бабите и тогава ще тичам като антилопа.

— И аз бих могла да стана велик воин — беше моят отговор.

Кибии имаше открито, красиво лице и зъбите му проблеснаха, докато се смееше, сякаш това бе най-забавното нещо, което някога бе чувал. Когато бяхме още много малки, той с радост ме допускаше в своя свят, може би защото усещаше, че всичко е игра. Все пак аз бях момиче, при това бяло. Но напоследък все по-често го улавях, че се отнася скептично и едва ли не неодобрително към мен, сякаш очакваше да се откаже от състезанието с него и да приема, че пътищата ни скоро ще се разделят, като всеки ще поеме по своя. Докато аз няхах такова намерение.

— С подходяща тренировка мога да го направя — настоях аз. — Ще го запазя в тайна.

— И ще се лишиш от славата? Кой тогава ще знае за подвизите ти?

— Аз.

Той отново се засмя и се обърна към вратата на конюшната.

— Днес кой кон ще яздим?

— С татко ще ходим до фермата на Деламиър, за да спазарим една кобила за разплод.

— Аз тогава отивам на лов — каза той. — И после ще видим кой от двама ни ще се върне с по-интересна история за разказване.

Когато Малкия Макгрегър и Балми — конят, който баща ми използваше за езда — бяха оседлани и готови, двамата се отправихме на път в светлината на изгрева. Известно време си мислех за облога ни с Кибии, но после съзнанието ми се изпълни с дългия път и дългия ден, който ни предстоеше. Под копитата на конете се вдигаше прах, проникваше под хлабаво вързаните кърпи на лицата ни, влизаше в устите и носовете ни. Беше фин като брашно и червен като печена глина и щеше да ни следва през цялото време. Също и дребните червеникави кърлежи, прилични на люспи от счукана люта чушка, които полепваха по всичко и не се пускаха. За тях не си струваше да се мисли, защото нищо не можеше да се направи. Както не си струваше да се мисли и за хапешите бели мравки, придвижващи се на страховити пълчища през равнините, или за пепелянките, или за слънцето, което на моменти пулсираше толкова ярко в небето, че сякаш искаше да ни смачка или изяде живи. Нямаше полза от мислене — тези неща си бяха част от страната, в която живеяхме, и я правеха това, което беше.

На пет километра от фермата стигнахме до малко дере, където червената глина беше спечена и набраздена от пукнатини като разширени капиляри. В средата се издигаше глинен мост, който без вода отдолу изглеждаше абсурдно, наподобявайки гръбнака на някое огромно праисторическо животно, дошло да умре на това място. Бяхме се надявали в дерето да тече рекичка, за да напоим конете. Може би някъде по-нататък щяхме да намерим вода, а може би не. За да не мислим за проблема, баща ми заговори за разплодната кобила на лорд Деламиър. Още не я бе виждал, но това не му пречеше да я вплита в плановете си за нашата ферма за породисти коне. Той все мислеше за следващото поколение кончета и за начина, по който то би могло да промени живота ни — а покрай него и аз си

мислех за същото.

— Тя е абисинка, но Деламиър казва, че била бързо и умно животно.

Баща ми се интересуваше най-вече от чистокръвни животни, но знаеше също, че и на най-затънтеното място понякога може да се намери истински бисер.

— Какъв цвят е? — попитах аз. Това винаги беше първият ми въпрос.

— Бледорижава, със златиста грива и опашка. Казва се Кокетка.

— Кокетка — повторих аз; думата ми хареса, една такава плътна и звучна, макар да не знаех какво означава. —

Подходящо име.

— Наистина ли? — засмя се баща ми. — Е, ще видим.

За мен, както и за всичките си познати, лорд Деламиър беше просто Ди. Той бе един от първите по-важни заселници в малката ни колония и се отличаваше с безпогрешния си усет за това кой участък земя ще се окаже най-плодороден. Имах чувството, че целта му е да превземе целия континент и всички да работят за него. Никой от познатите ни не беше по-амбициозен и упорит от Ди, а и по-откровен за нещата, които харесваше (земята, масаите, свободата, парите). Всичко, което докоснеше или предприемеше, се превръщаше в пари. И колкото по-големи бяха рисковете, колкото по-неясни изглеждаха шансовете му за успех — хм, толкова по-добре.

Той умееше да разправя историйки, като жестикулираше толкова бясно, че дългият му червеникав перчем се мяташе и закриваше лицето му. Като млад изминал пеша три хиляди километра през Сомалийската пустиня с някаква сприхава камила за компания и накрая се озовал тук, в планините. Още с пристигането си се влюбил в това място. Когато се върнал в Англия да моли приятелите си за пари, които му били нужни да се засели тук за постоянно, се запознал с Флорънс, буйната и безстрашна дъщеря на граф Еникскилтън. „Ако само можеше да си представи къде ще я завлека за косата един ден“ — обичаше да казва той.

— Щеше да ме *завлечеш*, ама друг път — отговаряше лейди Ди с блеснал поглед. — Всички знаем, че обикновено става обратното.

След като изтощените ни коне най-после получиха заслужената дажба вода, семейство Деламиър ни отведеха до неголямото заградено пространство зад конюшните, където Кокетка пасеше заедно с още няколко кобили и техните малки кончета. Беше най-красивото създание, което някога бях виждала — дребна на ръст, с копринен косъм, извита шия и добре развит гръден кош. Краката ѝ изтъняваха в изящни глезени, завършващи с малки, но здрави копита. Докато я наблюдавахме, тя наклони глава на една страна и се извърна, за да ни погледне право в очите, сякаш ни предизвикваше да ѝ открием, макар и най-малък недостатък.

— Красавица — прошепнах аз.

— Аха, и си го знае — каза шеговито Ди.

Домакинът ни беше набит мъж и вечно се потеше, макар и това да обръщаше на шега. По шията му се стичаха струйки, които той небрежно забърса с памучна кърпа, докато баща ми се наведе, за да разгледа отблизо кобилата през пречките на оградата.

До този момент рядко бях виждала кон да се подплаши и побегне от баща ми; Кокетка не беше изключение. Тя сякаш веднага усети, че татко владее ситуацията, включително нея самата, макар още да не му принадлежеше. Размърда уши, дъхна му в лицето през кадифените си ноздри, но остана неподвижна, докато той я оглеждаше внимателно, прекарваше ръце по муцуната и челото ѝ, после по гръбнака, търсейки незабележими с просто око отоци или изкривявания. Върховете на пръстите му забавиха ход при поясните прешлени и задницата ѝ. Като слепец, осланият се на допира, той опипа и двата ѝ стройни задни крака — бутовете, коленните стави, пищялите, ахилесовите сухожилия. Чаках го да се изправи или да смръщи лице, но той продължаваше мълчаливо, докато аз все повече се обнадеждавах. Когато приключи и застана с лице към нея, рошейки с ръце перчема ѝ, вече едва издържах на напрежението. Ако и сега не я харесаше, след като бе преминала успешно всичките му прегледи, това щеше да разбие сърцето ми.

— И защо я продаваш? — попита той Ди, без да отделя очи от Кокетка.

— За пари, естествено — изсумтя Ди.

— Знаеш го какъв е — обади се лейди Ди. — Новата му мания винаги засенчва старата. Сега е полудял по пшеницата, така че се налага да се разделим с повечето от конете.

Моля те, моля те, кажи „да“ — трескаво повтарях наум аз.

— Пшеницата, значи — рече баща ми, после се извърна и закрачи обратно към оградата, като пътъм попита лейди Ди: — А дали ви се намира нещо студено за пиене?

Исках да се хвърля в краката на Кокетка, да сграбча в шепата си кичур от гривата ѝ и да ѝ се метна, и да препусна сама към хълмовете... да я отведа у дома, а там да я вържа в някоя скришна ясла и да я пазя с цената на живота си. Вече ѝ бях отдала сърцето си, бе успяла да спечели и баща ми — *знаех го!*, — само дето при него никога

нищо не беше спонтанно. Той криеше чувствата си зад плътна стена, което му даваше невероятно предимство при воденето на преговори. Двамата с Ди сигурно щяха да прекарат остатъка от деня в уточняване на условията, без да кажат нищо конкретно, като всеки от двамата ревниво щеше да крие какво би означавала за него евентуална победа или загуба. Намирах всичко това за вбесяващо, но нищо не можех да направя, освен да вляза в къщата, където двамата мъже вече седяха на масата пред бутилка ръжено уиски и кана с лимонада, за да говорят, без да говорят, и да се пазарят, без да се пазарят. Щях да се просна на килима пред камината и да гледам нацупено.

Макар семейство Деламиър да имаха повече земя и поне толкова работници в ранчо „Екватор“, колкото ние в „Зелените хълмове“, Ди не бе внесъл никакви подобрения дори в личните им жилища — две големи кръгли колиби от глина и плет, с пръстен под, безформени дупки за прозорци и завеси от зебло за врати. Независимо от това лейди Ди бе успяла да напълни дома си с изящни предмети, предавани стотици години в семейството ѝ от поколение на поколение, както самата тя ми бе разказвала — като тежкото легло с балдахин, покрито с бродирана кувертюра, картините с позлатени рамки, дългата махагонова маса за хранене с осем еднакви стола или пък ръчно подвързания атлас, който толкова обичах да прелиствам. Този ден обаче бях твърде развълнувана, за да се ровя в карти — можех само да лежа на килима, да хапя устни и да се моля мъжете да приключат по-скоро с пазарлъците си.

Накрая лейди Ди дойде и приседна до мен, покри краката си с бялата памучна пола и се облегна назад върху дланите си. Не беше нито превзета, нито надменна и това ми допаднаше.

— Имам хубави курабийки, ако искаш.

— Не съм гладна — казах аз. А умирах от глад.

— Всеки път, като те видя, косата ти е все по-рошава и шръкнала във всички посоки. — Тя дискретно побутна курабийките към мен. — А е такъв прекрасен цвят. Малко като на Кокетка всъщност.

Това ме спечели.

— Наистина ли?

Тя кимна.

— А ще ми позволиш ли да те среща малко?

Бях твърде развълнувана, за да седя неподвижно, докато някой се рови в косата ми, но на нея не можех да ѝ откажа. Тя имаше четка със сребърна дръжка и меки косми, по които обичах да прокарвам пръсти. В нашата къща не беше останала нито една женска вещ — нито сатен и коприна, нито парфюм, бижу или пудриера. Четката беше нещо екзотично. Докато лейди Ди разресваше косата ми и си тананикаше тихичко някаква песен, аз се нахвърлих върху курабийките. Скоро в чинията останаха само трохи.

— Откъде имаш този ужасен белег? — попита тя.

Погледнах към разръфания маншет на късите ми панталони, изпод който се подаваше най-грозната му част — спомен от продълговата нарязана рана, която стигаше до средата на бедрото ми.

— Борих се с децата.

— С децата? Аз си помислих, че с дива свиня.

— Надвих едно момче от племето кипсиги, като го метнах през рамо на земята. То толкова се засрами, че за да си отмъсти, ме причака в гората и се опита да ме наръга с ножа на баща си.

— Какво? — извика тя разтревожена.

— Трябваше да му дам урок, нали? — Трудно сдържах гордостта в гласа си. — Сега той изглежда доста по-зле от мен.

Лейди Ди въздъхна в косата ми. Знаех, че е обезпокоена, но не каза нищо, така че аз се отдадох на лекото подръпване на четката и мекия допир на космите ѝ до скалпа ми. Беше ми толкова приятно, че бях задрямала, когато мъжете най-после станаха от масата и си стиснаха ръцете. Сkochих на крака, като за малко не паднах назад в скута на лейди Ди.

— Наша ли е? — извиках нетърпеливо.

— Баща ти се пазари като хиена — каза Ди. — Стиска зъби и не пуска. Направо ми отмъкна кобилката за без пари. — Той избухна в смях, татко също се засмя и го тупна по рамото.

— Не е ли красива Берил? — обади се лейди Ди, която междувременно бе застанала зад мен с ръка върху главата ми. — Отначало се уплаших да не намеря гнездо на полски мишки зад ушите ѝ...

Баща ми се изчерви и прочисти гърлото си.

— Не ме бива много за гледачка, нали разбирате...

— Не ти е това работата — излая лорд Ди в негова защита. — Нищо му няма на детето. Погледни я, Флорънс! Яка е като муле.

— О, да, какво по-хубаво от това да имаш за дъщеря муле.

Макар да се заяждаха добродушно помежду си, у мен остана едно странно усещане, че нещо не е наред. Когато след около час най-после се упътихме към къщи, след като цената и всички подробности по доставката на Кокетка бяха уточнени, почувствах, че и баща ми е смутен. Известно време двамата яздехме мълчаливо, докато

червеникавото слънце се спускаше по плоското небе. В далечината вихрушка вдигаше стълбче прах, което се въртеше като дервиш, докато не навлезе в китка акации и прогони накачалите по клоните им лешояди. Един прелетя ниско над главите ни и сянката му пропълзя толкова бавно върху мен, че потреперих.

— Признавам си, че понякога всичко това просто ми убягва — каза баща ми, след като птицата се отдалечи.

Досещах се какво иска да каже от начина, по който лейди Ди бе смръщила вежди при вида на белега ми и на неугледния ми вид. Знаех, че под „всичко това“ баща ми имаше предвид мен — неговата дъщеря.

— Мисля, че се справяме прилично — отвърнах аз и протегнах ръка, за да потупам Малкия Макгрегър по шията. — Не искам нищо да се променя.

Той замълча; слънцето се спускаше все по-надолу. Толкова близо до Екватора почти няма здрач. Денят се превърна в нощ буквално за минути, но тези минути бяха прекрасни. Жълтеникавите треви наоколо се полюляваха като развълнувано море, тук-там надупчено от леговища на мравояди и диви свине или пък настръхнало от навирени като човешки пръсти термитници, но необятно, стигащо чак до хоризонта. Имах странното усещане, че саваната няма край, че можем да яздим с дни и години в една и съща посока, носени от люлеенето на тревите и чувството за простор, напред и само напред, към безкрая.

Още с пристигането си Кокетка се превърна в галеницата на фермата. Понеже няхаме други коне с нейната златиста окраска, всички момчета от племето веднага се скупчиха около нея и искаха да я пипнат. Тя сякаш излъчваше светлина и носеше късмет. В течение на няколко месеца всичко покрай адаптацията ѝ вървеше гладко, докато баща ми не започна да прави планове с кой кон да я чифтоса за най-добри резултати. За един коневъд това е въпросът на въпросите. Още преди да се бях научила да чета, аз вече знаех, че всеки чистокръвен кон може да бъде проследен до един от трите оригинални арабски и ориенталски благородника от седемнайсети и осемнайсети век, чифтосани с шепа конкретни английски знатни дами. Това дълго родословно дърво беше надлежно и педантично описано в „Алманах на расовия жребец“. Седнали на масата за вечеря, ние често разтваряхме книгата и правехме справки в нея, както и в дебелия черен тефтер, в който се завеждаха данните за собственото ни стадо — Стария и Новия завет на нашата Библия.

След дълги разговори бе решено Рефер да оплоди Кокетка, когато ѝ дойде времето. Той беше светлокестеняв арабски жребец, дребничък — едва дванайсет педи, но със силни копита, широк гръден кош и идеално прави крака. Имаше толкова равен ход, че сякаш се плъзгаше без усилие над земята. Често говорехме за бъдещото жребче, което щеше да се роди единайсет месеца след успешното оплождане; онова, което щеше да наследи бързината на баща си заедно с лъскавия косъм и грацията на майка си. То изобщо не ми се струваше плод на въображението ми. В разговорите ни синът на Кокетка и Рефер беше вече факт.

Един дълъг душен следобед си блъсках главата да измисля име на кончето, като споделях идеите си на глас с Кибии, както си седяхме под акацията в дъното на широкия двор. Отвъд сипкавата сянка под короната на дървото земята беше като нагорещен метал или жарава, ако човек дръзнеше да стъпи бос на нея. Бяхме прекарвали времето до обед в езда, после помагахме в конюшната, където смазахме с олио няколко десетки юзди, докато ни заболяха пръстите. Сега бяхме изморени, но и напрегнати, а жегата не ни даваше покой.

— Какво ще кажеш за Юпитер или Аполон? — попитах аз.

— Трябва да се казва Чакал. Това е по-подходящо име за един жребец.

— Чакалите са съвсем обикновени животни.

— Чакалите са умни.

Преди да бях успяла да го поправам, на хоризонта се появи стълб от дим.

Беше шумният влак от Найроби — дузина неугледни пътнически вагони, които така се друсаха и люлееха по релсите, че човек очакваше всеки миг някой да дерайлира и да се разбие на парчета. Кибии изви врат и погледна към склона на планината.

— Баща ти да не чака кон?

Не знаех баща ми да очаква каквото и да било този ден, но го видяхме как изскочи от конюшната, като пригладжаше косата си и пхаше ризата в панталона си. Взря се с присвити срещу слънцето очи към подножието на хълма, после бързо се упъти към новия си форд пикап и завъртя манивелата, за да запали капризния двигател. Без да питаме дали можем да идем с него, двамата с Кибии просто се затичахме и се метнахме отзад в каросерията.

— Не днес — каза баща ми, улисан в задачата си. — Няма да има място за всички.

За всички?

— Гости ли ще имаме?

Без да отговаря на въпроса ми, той седна зад волана и потегли, засипвайки ни с облаци червеникава прах. След около час чухме пикапът да пърпори нагоре по хълма, а в него се белееше нещо. Рокля. Шапка с панделки, ръкавици до лактите. В колата се возеше жена, при това твърде красива, с бухнала лъскава коса, черна като гарванови пера, и елегантно, обшито с дантела чадърче, което имаше вид на току-що излязло от магазина.

— Берил, това е госпожа Орчардсън — каза баща ми, когато и двамата слязоха от пикапа.

Отзад в каросерията се извисяваха два огромни куфара. Жената не беше дошла на чай.

— Толкова се радвам най-после да се запозная с теб! — каза госпожа Орчардсън, като ме огледа бързо от глава до пети.

Най-после? Усетих как ченето ми пада и си остава така около минута.

Когато влязохме в главната къща, госпожа Орчардсън огледа всичко с ръце на хълбоците. Макар че баща ми я бе замислил простичко, къщата беше масивна и представляваше голямо подобрение след колибата, в която живяхме първоначално. Но тази жена нямаше как да знае това. Тя крачеше нервно напред-назад. По прозорците висяха паяжини, в камината се бе натрупал дебел слой сажди. Мушамата на масата не беше сменяна от години, поне откакто майка ми си бе заминала. Тесният хладилен шкаф със стени, запълнени с дървени въглища, в който държахме масло и сметана, вонеше на тиня, изгребана от дъното на някое блато. По стените висяха трофеи от

ловните ни подвизи — необработени леопардови и лъвски кожи, вити като тирбушон рога от антилопи куду, праусово яйце с размерите на човешки череп. В цялата къща нямаше нищо луксозно или изискано, но до момента се бяхме справяли и без финтифлюшки.

— Госпожа Орчардсън прие да се грижи за домакинството ни — обясни баща ми, докато тя си сваляше припряно ръкавиците. — Ще живее тук, в главната къща. Има достатъчно място.

— О! — казах аз с чувството, че сякаш някой ми бе нанесъл саблен удар в гръкляна.

В къщата наистина имаше стая, която можеше да се ползва за спалня, но беше пълна с дърводелски инструменти, тенекии с газ, консерви и всякакви други неща, които не ни се искаше да подреждаме. Сама по себе си стаята означаваше, че на нас не ни е нужна помощница, която да се грижи за домакинството ни. А къде щяха да отседат гостите ни, след като тази жена, която не ни беше гостенка, бе дошла, за да промени всичко?

— Защо не се разходите до конюшните, докато ние се оправим тук? — попита баща ми с тон, нетърпящ възражение.

— Чудесна идея — каза госпожа Орчардсън. — Пък аз ще сложа чая.

В най-отдалечения край на двора аз намръщено смилах новината. Целият ми свят се бе свил до внезапната поява на госпожа Орчардсън и на онова, което тя би могла да представлява за мен. Когато се върнах в къщата, тя се бе преоблякла в семпла пола и блуза, върху които бе препасала чиста бяла престилка. Ръкавите ѝ бяха запретнати до лактите. Кичур от гарвановочерната коса беше паднат над очите ѝ, докато доливаше чашата чай на баща ми, който се беше настанил в единственото ни удобно кресло, вдигнал крака върху ниската масичка, и я гледаше свойски.

Като ги видях, примигнах. Бяхме се отделили от къщи за по-малко от час, а тя вече бе белязала стаята с присъствието си. Чайникът в ръцете ѝ беше неин. Беше обърсала старателно мушамата на масата. Паяжините ги нямаше, сякаш никога не ги бе имало. Всичко изглеждаше извършено с лекота. Нищичко не ѝ се бе опряло.

Баща ми искаше да ѝ викам госпожа О. През следващите дни тя разопакова огромните си куфари и ги напълни с неща от къщата — прашни ловни трофеи, стари дрехи и дрънкулки, които майка ми бе оставила при отпътуването си. Всяко нейно действие беше подчинено на плана ѝ да „сложи ред“ — две от любимите ѝ думи. Беше чистофайница и обичаше денят ѝ да е разделен на предвидими, лесно управляеми периоди. Часовете до обед бяха определени за обучение.

— Трябва да отида на езда — казвах ѝ аз в началото, абсолютно убедена, че баща ми ще се застъпи за мен.

— Ще се оправят и без теб, не мислиш ли? — казваше ми тя, без много да се церемони, докато баща ми издаваше глух гъргорещ звук и бързо излизаше от къщи.

За по-малко от седмица тя бе успяла да го убеди, че е редно да нося обувки. Няколко седмици по-късно вече бях стегната в истинска рокля вместо заметната с традиционната *шука*, а в косата си имах вплетени панделки. Освен това ми бе обяснено, че не бива да ям с ръце. Също и да не убивам змии, къртици и птички с тояга, както и да не се храня всеки път с Кибии и семейството му. И накрая — да не излизам на лов за леопарди и диви прасета с *аран* Майна, а да се погрижа за образованието си и да науча литературен английски.

— Оставих те да подивееш, сама разбираш това — каза баща ми, когато му се оплаках от нея. — Всичко се прави за твое добро.

Той наистина ме бе оставил да подивея, но аз се чувствах прекрасно като дивачка. Тези ограничения, които ми се налагаха, имаха за цел да вкарат живота ми в релси, каквито никога преди не бяхме признавали.

— Моля те... — чух се да хленча аз, но бързо се стегнах.

Никога преди не се бях държала като капризно мрънкащо дете, а и баща ми нямаше толкова лесно да се огъне. Ако наистина исках да постигна нещо с госпожа О, трябваше сама да открия нужния подход. Щях да ѝ покажа, че не съм някаква паяжина в тъгъла на прозореца, нещо, което може просто да махне, почисти или поправи, а съм нейна съперница, с която си струва да се съобразява. Щях да изуча навиците и маниерите ѝ, да я наблюдавам отблизо, за да мога един ден да ѝ надвия и да си върна хубавия живот, който ми бе отнела.

Наближаваше време Кокетка да ражда. Беше се закръглила като бъчва, новият живот в нея напираше да излезе, онези дълги крачка вътре нямаха търпение да се протегнат и изправят, да си хванат пътя. От усилието да се възпроизведе златистият ѝ косъм бе позагубил блясъка си. Имаше уморен, вял вид и едва-едва гризваше от люцерната, която ѝ подавах в устата.

Очаквах с нетърпение раждането на жребчето. Единствено мисълта за него ми помагаше да издържам безкрайните часове по латински със стискащите обувки на краката. Една нощ, както си спях в моята колиба, усетих Булър да се надигна. Конярите се бяха разбудили по наровете си. Баща ми също беше буден. Макар да говореше приглушено, разпознах гласа му, като си мислех само за Кокетка. Беше подранила с двайсет дни, което означаваше, че кончето може да е слабо и болнаво. Но можеше и да не е. Във всеки случай, баща ми щеше да знае как да постъпи.

Излязох на двора. Светлината на няколко ветроупорни фенера се процеждаше през пролуките между дъските на конюшните. Звездите описваха млечни дъги по небесния свод, а лунният сърп светеше ярко, полегнал на една страна. Цвърченето на нощните насекоми огласяше гората и всичко наоколо, но в конюшната беше тихо. Дори твърде тихо — усещах това, още преди да се бях доближила до яслата на Кокетка, но не знаех причината, докато не видях баща ми да се изправя. Той ме пресрещна и ме спря с ръка.

— Не бива да виждаш това, Берил. Върви си легни.

— Но какво е станало? — Гърлото ми едва пропусна думите да излязат.

— Роди се мъртво — каза тихо той.

Сърцето ми спря, всичките ми надежди се изпариха в миг. Аполон нямаше никога да се изправи на несигурните си крачка като някое малко жирафче. Никога нямаше да види гората и скалните ридове, да препуска по ливадите с мен, вкопчена в лъскавата му грива. Нямаше да опознае „Зелените хълмове“. Но баща ми и преди не ми бе спестявал трудните уроци на фермерския живот. Обърсах сълзите си с длан и се втурнах напред, изтръгвайки се от ръцете му.

В единия ъгъл на полутъмната ясла лежеше Кокетка, паднала на земята. Сеното наоколо беше сплътнено; двама коняри бяха коленичили до нея и се опитваха да почистят. Мъничкото жребче — лигаво, мокро, все още покрито с части от плацентата си — също беше там, но не съвсем. Очите му ги нямаше, както и повечето лицеви мускули, плътта беше наръфана и в нея зееха черни, безформени дупки. Коремът му беше разпран, червата полуизядени — а това можеше да означава, само че гигантските мравки сияфу се бяха появили. Тези черни войни изяждаха всичко по пътя си, бързо и ужасяващо, като единен организъм.

— Родила го е толкова тихо, че никой не я е чул — каза баща ми, като ме прегърна през рамо. — Може би вече е било мъртво, не знам.

— Горката — казах аз, като се извърнах към него и зарових лице в ризата му.

— Нищо ѝ няма — отвърна той. — Ще се оправи.

Но как бе възможно да ѝ няма нищо? Та тя бе изгубила малкото си! Мравките не бяха докоснали нищо друго — само слабицкото безпомощно същество, — след което бяха изчезнали в нощта. *Защо?* Не спирах да мисля за това, сякаш наоколо имаше някой, който би могъл да ми отговори.

На следващата сутрин самата мисъл за учене на уроци ми беше противна и избягах от къщата, минах покрай загражденията зад конюшните и излязох на тясната пътека, която се виеше надолу по стръмния склон. Когато стигнах до селото на кипсигите, дробовете ми горяха и голите ми крака бяха покрити с драскотини от тръните и слонската трева, но аз вече се чувствах по-добре. Винаги се бях чувствала по-добре навън, дори когато бях твърде малка и едва повдигах резето на портата. Бодливите храсти, с които беше обрасла оградата, бяха толкова високи, че стигаха до гърба на едър вол и защитаваха всичко вътре срещу опасностите на саваната: и ниските колиби, и ценните волове, и дългокосместите блеещи кози, и почернелите от сажди тенджери над огнените езици, и нас, децата.

Този следобед група момчета, подредени в редица, се упражняваха с лъкове и стрели, коленичили в отъпкания прахоляк, като всеки се опитваше да улучи мишената от вързани на снопче листа. Кибии беше в средата на редицата и макар черните му очи да ми хвърлиха бърз любопитен поглед, той не прекъсна играта, а аз приклекнах наблизо да ги гледам. Повечето от децата бяха добри при неподвижна мишена. Стрелите бяха направени от обелени пръчки с назъбени остриета, които се забиваха здраво в целта. Докато ги наблюдавах, за кой ли път ми се прииска да се бях родила в това племе. Но не момиче, заринато с домашни задължения: готвене, носене на тежки кошници с храна и делви с вода, раждане на бебета. Жените гледаха зеленчуци, копаеха земята с мотики, оряха с рало, тъчаха. Освен това се грижеха и за домашните животни, докато мъжете ходеха на лов или се готвеха за лов, като мажеха телата си

с животинска мас или изскубваха малки косъмчета от гърдите си с пинсетки, които носеха в кожени калъфчета на каишка около врата. Тези момчета, коленичили в редица на земята, един ден щяха да се целят със стрелите си не в кратуни или снопчета листа, а в диви прасета, антилопи или лъвов. Кое нещо на този свят би могло да е по-вълнуващо!

Когато всички усвоиха дадено равнище, едно от по-големите момчета измъкваше друга, по-малка мишена, също направена от листа, но завити във формата на кръгла кратунка, и я подхвърляше във въздуха. Стрелите политаха — някои улучваха целта, други не. За неуспелите имаше присмех и закачки, но никой не се отказваше. Отново и отново младежът подхвърляше кратунката във въздуха, а хлапетата изпъваха лъковете и пускаха стрелите, докато накрая и последният уцелеше. Едва тогава играта се смяташе за приключила.

Когато Кибии най-после дотича и седна до мен, аз му разказах за кончето на Кокетка. Той все още държеше в ръка извития си лък и наръч тънки стрели. Щом чу за случилото се, заби върха на една от стрелите в коравата земя и каза:

— Тия мравки сияфу са голяма напаст.

— За какво изобщо съществуват? Кой бог би сътворил такова нещо?

— Не е наша работа да знаем — каза той, като повдигна едва-едва рамене.

— И все пак се питам.

Погледнах го и преглътнах веднъж със свито гърло, убедена, че точно сега не бива да плача, не и пред Кибии, и бях доволна, че не заплаках. Тук нямаше полза от размекване и безпомощност. Сълзите само изпразваха душата. Изправих се, разкърших рамене и после измолих Кибии да ми разреши да се пробвам с лъка му.

* * *

Татко ми бе казал, че госпожа О ще се грижи за домакинството, но още от първия ден тя се държеше като нещо много повече от икономка. Държеше се като негова съпруга или моя майка. За всяко нещо имаше мнение, като особено много я дразнеше моята инатливост. След няколко месеца ѝ беше писнало да се опитва да ми бъде гувернантка и баща ми обяви, че ще ми наеме такава от града.

— Не е работа на Ема да те пази да не ставаш от бюрото, Берил — каза ми той един ден. — Просто не е справедливо.

Усетих как ушите ми се зачервиха.

— Не ми трябва гувернантка. Сама мога да си уча уроците.

— Всичко вече е уредено. За твое добро е, ще видиш.

И тъй, специално за мен отнякъде бе докарана някаква страховита жена на име Ле Мей, а после и втора, след като една сутрин в леглото на госпожица Ле Мей изневиделица се появи умряла черна мамба. Една след друга три гувернантки се пробваха безуспешно да ме вкарат в пътя, както и няколко частни учители, докато накрая баща ми вдигна ръце. След като на хоризонта не се виждаха повече кандидати за мои възпитатели, аз повярвах, че съм победила, и се почувствах извънредно горда, че съм се сражавала така мъжествено.

В края на октомври навърших дванайсет години. Малко след това татко ми предложи да заминем за няколко дни далече от дома, само двамата. Макар това пътуване да беше по работа и да нямаше нищо общо с мен, аз се зарадвах на поканата му, тъй като алтернативата беше да остана у дома с госпожа О.

Отпътувахме с влака за Найроби, където баща ми трябваше да урежда нещо с банката си. Когато приключихме в града, продължихме с коне на север, към станция Кабете, за да се видим с един приятел на баща ми, Джим Елкингтън, в ранчото му до границата на резервата „Кикую“. Докато яздехме нататък, аз му пеех песни на суахили и банту. *Твенди, твенди ку пигану* — гласеше един от любимите ми бойни химни. Да вървим, да вървим на бой! Когато ми омръзнеше да слушам собствения си глас, карах татко да ми разправя разни истории. Той беше мълчалив и затворен мъж, пестелив на думи, сякаш бяха жълтици, който някой можеше да му отмъкне, но на път ставаше друг човек. Тогава го обземаше някаква особена словоохотливост.

Разказваше ми гръцки митове, които беше запомнил от ученическите си години в Итън — за титани, герои и богове, както и описания на подземното царство, от които ме побиваха тръпки. Или пък за продължилите с поколения племенни войни между масаите и кикую, за страховити битки и извоювани с хитрост среднощни победи. Разказваше ми как хората са ловували, за да оцелеят. Описваше ми как се стреля по нападащ слон — като запазиш спокойствие и се целиш между очите му. Ако не го улечиш от пръв път в мозъка, втора възможност няма да ти се даде. Ако попаднеш на съскаща отровница, отстъпваш заднешком, колкото се може по-безшумно, педя по педя, без да изпадаш в паника. Ако ли пък видиш още по-опасната черна мамба, направо си плюеш на петите. Човек винаги може да надбяга мамбата, но успее ли да му впръска отровата си, с него е свършено.

В деня, в който пътувахме за Кабете, татко ми разказваше истории за лъвов.

— Един лъв притежава по-голяма природна интелигентност от повечето хора — каза той, като бутна широкополата си шапка назад с върха на показалеца. За езда баща ми винаги се обличаше с лека памучна риза, панталон в пясъчен цвят и ботуши, каквито в английската провинция обикновено се носят лъснати до блясък, но в Кения бяха неизменно покрити с червеникава прах. — Освен това е по-смел от човека, по-решителен. Лъвът се бие за онова, което му принадлежи, независимо от размера на съперника си. Ако съперникът прояви, макар и капка малодушие, с него е свършено.

Исках баща ми да не спира да говори чак докато стигнем до ранчото на Елкингтън, че и по-нататък. Ако слушах достатъчно внимателно, може би един ден щях да знам как се прави всяко нещо.

— А какво става, когато два еднакво силни лъва се сбият за територия или за самка?

— Те най-напред се оглеждат внимателно един друг и всеки си преценява шансовете. Изправен срещу равностоен противник, лъвът става по-предпазлив, но и тогава не отстъпва. Разбираш ли, един лъв не изпитва страх, поне в смисъла, който ние влагаме в тази дума. Той е онова, което е, което диктува природата му, и нищо повече.

— Чудя се дали това се отнася и за лъва на семейство Елкингтън — обади се Бишон Синг, нашият коняр сикх.

Той беше дошъл, за да се грижи за конете, и яздеше плътно зад нас заедно с Кимутай, прислужника на баща ми.

— Онова проклето животно ме притеснява — отвърна баща ми. — И не ме е срам да ти го кажа. Не е естествено див звяр да бъде държан в къща по този начин.

— На мен пък Пади ми харесва — казах аз, като си спомних, че веднъж бях видяла Джим Елкингтън да го гали като котка. — Добър лъв е.

— Коего само доказва твърдението ми — каза баща ми, а отзад Бишон Синг изкудкудяка в знак на съгласие. — Можеш да прибереш едно младо лъвче от саваната, както са направили те, и да го отгледаш като домашно животно, ако това ти харесва. В клетка, както правят някои, или оставено да си ходи свободно наоколо като Пади. Можеш да го храниш с прясно месо, така че никога да не се научи да ловува, или да му решиш козината, за да мирише на човек, където и да иде, но трябва да знаеш, че по този начин си деформирал нещо, създадено от природата, и си го превърнал в друго нещо. А на неестественото никога не можеш да имаш вяра. Не го знаеш какво е, а и то не знае. Горкото животно, дяволите да го вземат — каза той, после духна към носа си, за да махне полепналата прах.

Вместо обикновени прозорци къщата на семейство Елкингтън имаше витражи и красива веранда, която гледаше право към джунглата, към хиляди и хиляди километри дива, неопитомена Африка. Докато си седяхме, ядяхме сандвичи и пиехме чай, ме обзе чувството, че съм на ръба на нищото и може всеки момент да падна от него, а ако паднех, едва ли някой щеше да знае, че изобщо съм съществувала на този свят.

Джим Елкингтън беше много едър, червендалест и спокоен човек. Съпругата му носеше сламени шапки и идеално чисти бели блузи, които ѝ придаваха цивилизован вид въпреки камшика, затъкнат в колана ѝ. Носеше камшика заради Пади, който бе оставен да скита на воля из имота, сякаш беше негов собственик. В края на краищата кой би посмял да му се опълчи? Навремето го бяха отгледали от малко лъвче, което се бореше непохватно с Джим на ливадата, но сега беше напълно развит и имаше буйна грива от лъскави косми с черни връхчета. В крайна сметка камшикът си беше просто реквизит.

Последния път, когато бях видяла Пади, Джим Елкингтън му бе дал за храна връзка одрани зайци, провесени от дълга тояга. Лъвът си почиваше, легнал по корем с кръстосани лапи. Беше с широки рамене, ръждива козина и черна муцуна. Имаше огромни златисти очи и явно си даваше сметка за величествената си осанка, докато ни допускаше — нас, незначителните човечета — да се доближим до него. Кожата над идеално квадратния му нос беше набръчкана, така че изглеждаше озадачен, ако ли не и развеселен от присъствието ни.

Сега, докато прибирахме конете, не виждах Пади, но го чувах да реве някъде далече, може би на километри. Звукът беше измъчен и някак тъжен; усетих как космите на тила ми се изправиха.

— Звучи ми самотен — казах аз.

— Глупости — възрази баща ми. — На мен ми прилича на вой на върколак.

— Аз вече не го чувам — обади се госпожа Елкингтън.

После ни поведе към масата, отрупана с приятно ухаещи джинджифилови кексчета, сушени плодове, картофени кнедли, които се ядяха направо с пръсти, и кана с превъзходен китайски чай. Джим беше приготвил друга кана с коктейл от ръжено уиски и прясно изцеден лимонов сок. Той разбърка сместа със стъклена пръчица; късчетата лед подрънкваха по стъклото като кристални висулки на полилей.

Този ден на верандата не достигаше въздух и разговорът не вървеше. Аз въздишах и чоплех с неохота второто си джинджифилово кексче, докато накрая баща ми ме погледна и ми кимна — *Хайде, от мен да мине*, — след което двамата с Джим се надигнаха и тръгнаха към конюшните. Госпожа Елкингтън се опита да ме залъже с някаква настолна игра, но аз вече бях скочила от мястото си и хукнах като отвързана през големия двор, този път с обувки и чорапи.

Излязох в откритото поле, като тичах с всички сили, просто заради усещането. Земята на семейство Елкингтън беше като нашата — убитозелена и златиста суха трева и ниски вълнисти хълмчета, осеяни с акации, огнени дървета и тук-там по някой самотен тлъст баобаб. Далече на хоризонта видях загърнатият в облаци силует на планината Кения и си казах колко ли хубаво би било да стигна с тичане чак дотам, на сто и петдесет километра от това място. И колко ли щеше да се гордее с мен баща ми, когото се върнех, и как Кибии щеше да се пръсне от завист.

Пред мен имаше ниско хълмче, чисто било беше обрасло в къпини. Насочих се право натам и не обърнах внимание на едно местенце в тревата, където доскоро бе спало някакво едро животно; стеблата бяха огънати и стъпкани във формата на кръгла падинка. Очите ми бяха приковани в хълмчето и не си давах сметка, че, тичайки, съм привлякла нечие внимание, че чифт очи ме следят отзад, сякаш съм някаква млада газела или бебе гну.

Набрала скорост, аз се затичах нагоре по склона и тогава усетих как въздухът зад мен се сгъсти в плътна маса, мускулеста и излъчваща топлина. Ударът беше като от метална тръба, прицелена в кръста ми, над опашната кост. Строполих се по лице в тревата и ръцете ми се вдигнаха инстинктивно, за да предпазят лицето ми.

Не знаех колко време Пади ме беше наблюдавал. Сигурно най-напред ме бе подушил, може би още докато бях на верандата. Вероятно миризмата ми на малко момиче просто бе събудила любопитството му или още тогава ме бе определил за плячка. Това нямаше особено значение, защото той вече ме беше надвил.

Челюстите му се стегнаха около бедрото ми. Усетих острите като ножове зъби и мокрия месест език. Устата му беше странно хладна отвътре. Всичко около мен се завъртя, подуших собствената си кръв и тогава той отпусна хватката, за да изреве. Ревът му беше същият, какъвто бях чула от верандата, само че по-силен — вибрираща черна дупка от шум, която погълна земята и небето, и мен самата.

Затворих очи и се опитах да извикам, но от гърлото ми излезе само въздух. Усетих отново устата на Пади и вече знаех, че нямам никакъв шанс. Щеше да ме разкъса там, на място, или да ме замъкне в някое дърво, за което само той знаеше и откъдето нямаше връщане. Последната ми съзнателна мисъл беше: *Значи това било. Това усещаш, когато те изяжда лъв.*

Когато дойдох на себе си, Бишон Синг ме носеше на ръце, навел глава над лицето ми. Не исках да питам какво се е случило с Пади или колко тежки са раните ми. Кръв се стичаше от разкъсаното ми бедро по бялата роба на Бишон.

Новината бе сварила баща ми при конете. Когато дотича, той ме грабна от ръцете на коняря и ме притисна до себе си. Бях спасена, при това повторно, защото нещо такова се бе случвало и преди.

Бишон Синг ме бе видял да тичам покрай него, докато чешел конете ни на двора. Когато се изкачил тичешком на хълмчето, Пади вече бил стъпил на гърба ми, раззинал уста, и от черните му бърни капели лиги. Той изревал отново и без малко не прогонил Бишон Синг и неколцината коняри, които тичали след него, опитвайки се да изглеждат по-едри, отколкото били, и да викат мъжествено и страховито. И тогава отнякъде се появил *бвана* Елкингтън с великанския си ръст, размахващ дългия кожен бич като огромна приливна вълна; тънкият му връх наелектризира въздуха.

— На лъва не му хареса, че го безпокоят — каза Бишон Синг. — Но *бвана* го погна, крещеше му и го налагаше с бича, докато накрая Пади се разяри и се нахвърли върху господаря си. Всичко стана толкова бързо, че на *бвана* Елкингтън не му оставаше друго, освен да побегне към баобаба. След секунда беше вече горе, а Пади ревеше наоколо като същински Зевс. След което изчезна.

Раната започваше от прасеца ми и продължаваше почти до хълбока, като ме болеше така, сякаш някой държеше крака ми над огън. Усещах и всяка от дълбоките дупки от ноктите на Пади, който беше стъпил на гърба ми, както и по-малките дупчици на шията, под подгизналата ми от пот коса. Когато дойде докторът, баща ми отиде в съседната стая при Джим и госпожа Елкингтън и тримата с остър шепот заобсъждаха как трябва да се постъпи с Пади. Малко по-късно от близката ферма дотича прислужник с новината, че Пади удушил коня на съседа и го завлякъл нанякъде, за да го изяде.

Джим и баща ми заредиха пушките си и заръчаха на конярите да приготвят конете им. В главата ми бушуваше буря от емоции. Пади беше на свобода. Част от мен се боеше, че може да се върне във фермата и да нападне още някого — когото му скимне. Но, от друга страна, ужасно ми беше жал за него. В края на краищата той беше лъв и беше *създаден* да убива.

Докторът ми даде лауданум, после заши раните ми с извита игла и дебел черен конец. Аз лежах по корем, а Бишон Синг ме държеше за ръката. На китката му потрепваше тънка метална гривна, бялата му чалма беше навита безброй пъти около главата, а краят ѝ беше втъкнат някъде, без да се вижда, като онази змия от приказката, дето погълнала собствената си опашка.

— Един камшик за Пади е все едно ухапване от комар — каза ми Бишон Синг.

— Какво искаш да кажеш?

— Какво е за един лъв удар с камшик? Той и без това е щял да те пусне. Може би изобщо не си била предназначена за него.

Усещах изопването на кожата ми, докато докторът ме дупчеше с иглата, сякаш по тази част от тялото ми преминаваше слаб електрически ток. Думите на Бишон също ми действаха като токов удар.

— А за какво съм предназначена тогава?

— Какъв прекрасен въпрос, Берил. — Той се усмихна загадъчно. — И понеже днес не умря, имаш още време, за да си отговориш.

Останах няколко седмици при семейство Елкингтън; госпожа Елкингтън ми поднасяше вкусна храна на бамбукова табличка: джинджифилови сладкиши, яйца на очи, ледени плодови сокове. Караше готвача да ми приготвя всеки ден кейк, сякаш така се опитваше да изкупи стореното от Пади, чийто гневен, понякога страховит рев се разнасяше от кошарата зад заграждението за конете.

Бяха го хванали цели четири дни след бягството му и го бяха довели обратно въщи. Когато госпожа Елкингтън ми каза, че бил затворен, това, вместо да ме успокои, накара стомаха ми да се свие. Аз бях тази, която подмами Пади, притичвайки пред носа му, а сега той страдеше заради нещо напълно естествено, което бе направил. За всичко бях виновна аз, да не говорим, че жалният му рев не ми даваше покой, докато лежах на тясното легло у семейство Елкингтън. Запушвах ушите си с длани, спокойна при мисълта, че го държат под ключ. Спокойна, но и гузна. В безопасност, но измъчвана от вина.

Когато най-после бях в състояние да отпътувам с двуколката на Елкингтън за Найроби, а оттам с влак за въщи, се чувствах така, сякаш бях излязла от собствения си затвор, в който вместо решетки ме ограждаха ужасните звуци, издавани от Пади. Освободих се от мисълта за него и престанах да сънувам ужасни кошмари едва когато разказах на Кибии за случилото се. Той и още няколко момчета седяха неподвижни като коловете на оградата, а аз разтягах до

безкрай всяка най-дребна подробност от тази история, която ставаше все по-дълга, усукана и страховита, а аз самата все по-дръзка и корава — истински воин и герой, а не безпомощно момиче, подгонено като дивеч и едва измъкнало се от зъбите на хищника.

Всеки обучаващ се *моран* от племето кипсиги трябваше да издебне и убие лъв, за да заслужи копието си. Ако не успееше, щеше да се опозори. Ако успееше, животът му не би могъл да бъде по-прекрасен. Красиви жени щяха да възпяват името му, подвигът му щеше да се запише в историята, в стихове, които собствените му деца и внуци щяха да повтарят в захлас, да ги драматизират в игрите си. Винаги бях завиждала на Кибии, задето го очакват такива чудеса от храброст и слава, и сега не можех да сдържа радостта си, че съм оцеляла след нещо, пред което той още не се е изправял. А пък истината беше, че колкото и да украсявах историята с Пади, тя се бе случила, а аз бях жива, за да я разкажа. Това само по себе си имаше мощно въздействие върху мен. Чувствах се непобедима, способна да премина през всички изпитания, които животът би могъл да запрати срещу мен, но, разбира се, без да имам и най-малка представа какво ме чака всъщност.

— Двамата с Ема мислим, че е редно да тръгнеш на училище в Найроби — каза баща ми няколко седмици след завръщането ми от имението на Елкингтън. Ръцете му лежаха неподвижно върху масата, на която бяхме седнали да вечеряме.

Подскочих и вдигнах глава към него.

— А защо не нова гувернантка?

— Не можеш цял живот да дивееш. Трябва ти училище.

— Мога да уча тук, във фермата. Няма да се бия с никого, обещавам.

— Тук не е безопасно за теб, не виждаш ли? — обади се госпожа О.

Приборите ѝ за хранене лъщяха недокоснати, в тях се отразяваха отблясъци от ветроупорния фенер, и на мен изведнъж ми просветна, че всичко това се случва само защото не съм намерила начин да я поставя на мястото ѝ веднъж завинаги. Просто ѝ бях свикнала. Оставила се бях разни новородени жребчета, сутрешната езда и игрите с Кибии да отвлекат вниманието ми. Но тя така и не бе успяла да свикне с мен.

— Ако имаш предвид Пади, това изобщо не биваше да се случва.

— *Естествено*, че не биваше! — Виолетовите ѝ очи се присвиха. — Само че се случи. Ти се мислиш за неуязвима, тичаш полугола с момчетата, бродиш из пущинаците, където може да ти се случи какво ли не. *Какво ли не!* Ти си още дете, макар че май никой наоколо не го съзнава.

Свих ръцете си в юруци и ги стоварих с всичка сила върху масата. Разкрех се, бутнах чинията, приборите ми издрънчаха на пода.

— Не можете да ме принудите! — изревах накрая с продрано гърло. Лицето ми пламтеше от гняв.

— Не зависи от теб — каза само баща ми и стисна устни неотстъпчиво.

На следващата сутрин се събудих призори и яздих до ранчо „Екватор“, за да се видя с лейди Ди. Тя беше най-милата и умна жена, която познавах. Вярвах, че ще измисли някакво решение.

— Баща ми изглежда непреклонен — оплаках се аз още от вратата. — Но всъщност играе по свирката на госпожа О. Тя му е внушила, че ако продължавам да я карам така, все някога ще ме разкъса лъв. Но какво ѝ пука за мен! Аз само ѝ преча. За това става дума.

Лейди Ди ме отведе до едно уютно местенце на килима и ме остави да си кажа всичко, което ми беше на душата, без дори да си поема дъх. Накрая, когато се поуспокоих, тя каза:

— Не знам какви са мотивите на Ема, нито на Клът, но аз лично бих се чувствала горда един ден да те видя като истинска млада дама.

— Мога да науча и тук онова, което трябва!

Тя кимна. Имаше особен маниер на кимане — мил и предразполагащ, дори да не беше съгласна с човека на среща.

— Не всичко. Като пораснеш, ще мислиш различно за образованието и ще си доволна, че си променила мнението си. — Тя посегна, хвана ме за ръката и я обърна в своята с дланта нагоре. — Усвояването на знания не е само за да се научим как да се държим в обществото, Берил. Знанието си е нещо твое, нещо прекрасно, което да пазиш за себе си.

Вероятно през цялото време я бях гледала начумерено, защото прочетох в очите ѝ безкрайно търпение.

— Знам, че за теб е настъпил едва ли не край на света — продължи тя. — Но не е така. Ще ти се случат *толкова* много неща. Те са там, в света, който те очаква, и от теб зависи да си ги вземеш.

Пръстите ѝ описваха кръгчета в средата на дланта ми и ме приспиваха. Неусетно задряхах, сгушена в нея.

Когато се събудих малко по-късно, тя стана от мястото си и поръча на прислужника да ни донесе чай. След това седна на писалището си, като запрелиства огромния атлас, който толкова обичах, докато стигна до Англия — зелена като изумруд.

— Мислиш ли, че някога ще ида там? — попитах аз.

— А защо не? Англия си остава твоята родина.

С върховете на пръстите си обходих градове, които звучаха едновременно познати и чужди: Ипсуич и Нюкий, Оксфорд, Манчестър, Лийдс.

— Майка ти пише ли от Лондон? — попита тя.

— Не — отвърнах аз, донякъде смутено. Никой никога не споменаваше майка ми и това правеше живота по-лек.

— Бих могла да ти разкажа някои неща за нея, стига да искаш.

Поклатих глава.

— Тя вече не ме интересува. Само фермата има значение за мен.

Госпожа Ди ме изгледа продължително, сякаш размишляваше върху чутото.

— Съжалявам. Не искам да любопитствам.

Малко по-късно лорд Ди влезе с наперена стъпка.

— Моите любимки! — възкликна той, като ни видя заедно.

— Берил е имала тежък ден — предупреди го лейди Ди. — Скоро ще тръгва на училище в Найроби.

— Аха! — Лорд Ди се отпусна тежко на стола срещу мен. — Чудех се кога ли ще се стигне и до това. От теб ще излезе добра ученичка, момиче. Наистина. Винаги съм казвал, че имаш ум като бръснач.

— Не съм толкова сигурна — казах аз и унило вдигнах чашата с изстинал чай.

— Обещай да се отбиваш да ни видиш при всяка възможност. Нашият дом е и твой. И винаги ще бъде.

След като се сбогувах с него, лейди Ди ме изпрати до конюшната и сложи ръце на раменете ми.

— Няма друго такова момиче като теб в целия свят, Берил. Един ден ще го разбереш. Ще се справиш в Найроби. И навсякъде другаде.

Когато се прибрах във фермата, вече мръкваше. Планините бяха станали мастиленосини и плоски на фона на безкрайното небе. Малкия Макгрегър преодоля билото на хълма и се запъти към заграждението зад конюшните; тогава видях Кибии, който вървеше по пътеката към селото си. Подвоумих се дали да му извикам, но за този ден се бях изморила от приказки, а и не знаех как да му кажа, че скоро вече няма да ме има по тези места. Не знаех как да се сбогувам с него.

През следващите две години и половина положих огромни усилия да се представя максимално добре в училище, макар че в моя случай максимално не означаваше кой знае колко. Имах половин дузина бягства от занятия, като в един от случаите се крих три дни в бърлога на диво прасе. Но най-лошото бе, че организирах училищен бунт, като увещах над половината си съученици да ме последват в саваната на велосипеди. В крайна сметка това ми докара изключването. Баща ми ме посрещна на влака, видимо нервиран, но заедно с това и облекчен, защото отдавна бе разбрал, че не ставам за самостоятелен живот.

Фермата не приличаше по нищо на онова, което бях оставила зад себе си, тръгвайки за града. В действителност целият свят беше станал друг — войната се бе погрижила за това. До нас в училище достигаха основните новини — за убийството на ерцхерцога, за кайзер Вилхелм и как държави, за които почти не бяхме чували, се обединили в съюзи, за да се бият едни с други. За Британска Източна Африка това означаваше да попречим на ненаситните германци да завземат онова, което според нас ни се полагаше по право. Големи части от протектората се бяха превърнали в бойно поле, а мъжете — бури и нанди, бели заселници и войни от племената кавирондо и кипсиги — бяха оставили ралата, мелниците и глинените си колиби, за да се запишат в Кралските африкански фузилиери. Дори *аран* Майна бе отишъл да се бие. През една от училищните ваканции двамата с Кибии го изпратихме с поглед от билото на нашия хълм, докато той крачеше по прашния път, за да се присъедини към полка си. Държеше копие високо вдигнато в едната ръка, а щита от биволска кожа в другата и стъпваше гордо и напето. Чух, че бил изпратен далече, на стотици километри от селото си, чак до границата с Германска Източна Африка, където вместо копие трябвало да носи карабина. Не знаел как се стреля с пушка, но, разбира се, с времето усвоил и това. *Аран* Майна беше най-безстрашният и самоуверен воин, когото бях срещала някога, и не се съмнявах, че ще се върне, пълен с истории за войната и може би с достатъчно злато, за да си купи нова съпруга.

Но един следобед преди края на лятната ми ваканция във фермата дойде вестonosец и ни разказа какво се случило на фронта. *Аран* Майна се бил с цялата си храброст, но загинал на далечно място и бил погребан там, без да получи последни почести от племето и семейството си. Лицето на Кибии остана безизразно, когато чу новината, но той спря да се храни, отслабна и беше вечно гневен. Не знаех как да го утеша, нито какво да си мисля. *Аран* Майна изобщо не приличаше на *смъртен*, а ето че си бе отишъл.

— Трябва да открием този, който е убил баща ти, и да понижем сърцето му с копие — казах аз.

— Мой дълг е да го направя, щом стана *моран*.

— Ще дойда с теб — обещах аз. Обичах *аран* Майна като роден баща и бях готова на всичко, за да отмъстя за смъртта му.

— Та ти си момиче, Лаквет.

— Не ме е страх. Мога да хвърлям копие не по-зле от теб.

— Невъзможно е. Баща ти никога няма да те пусне.

— Тогава няма да му казвам. И преди съм бягала от къщи.

— Това са себични думи. Баща ти те обича и е жив.

Баща ми беше всичко за мен. Докато бях далече, копнеех за него с цялото си същество, както и за фермата, но войната беше променила и него. Когато ме посрещна на гарата, лицето му беше толкова изопнато и сериозно, че едва го познах. Докато се качвахме с колата, по дългия склон към къщи, той ми обясни, че близкото градче Накуру било превърнато в гарнизон. Хиподрумът, където някога бяха ставали конни надбягвания, сега се ползвал като междинна станция за тилови конвои. Самите коне били мобилизирани, конюшните и загражденията за разходки били празни, но това нямало особено значение, понеже всякакви състезания били отменени до второ нареждане.

Щом превахме билото, видях с очите си промяната. Стотици от нашите работници бяха отишли на война само с дрехите на гърба си и с каквито оръжия бяха имали под ръка — пушки, копия, мачете — и с никакви смътни представи за воинска чест и слава. Империята ги бе призовала и сега те бяха войници на Короната. Възможно беше скоро да се върнат, но засега „Зелените хълмове“ изглеждаха така, сякаш някой ги бе затворил в гигантска кутия, раздрусал ги бе хубаво и после ги бе изсипал на парчета върху твърдата земя.

В главната къща госпожа О бе приготвила вечеря за посрещането ми и се беше облякла подходящо. Беше спретната и колосана, както винаги, но над слепоочията ѝ се бяха появили сребърни нишки, а покрай очите бръчици и аз се улових, че гледам на нея по различен начин. В Найроби имаше съквартирантка на име Дорис Уотърман, макар че тя предпочиташе да ѝ казваме Дос. Всяка нощ Дос се провесваше от горното легло, за да ми разправя шепнешком разни истории, при което черната права коса падаше върху лицето ѝ като завеса. Беше единствено дете, а баща ѝ притежаваше верига магазини в града. Освен това беше собственик на хотел „Ню Стенли“, в който се събираха важните персони, посещаващи Найроби. Дос знаеше всичко, което се случваше там и наоколо, или поне си даваше такъв вид.

— Госпожа Орчардсън? — попита насмешливо тя, когато една вечер споменах бегло името ѝ. — Съпругът ѝ

още ли е в Лумбва?

— Какво? Тя не е омъжена. От години живее с баща ми.

Дос поцъка с език на наивността ми, след което ми разказа, че преди години господин Орчардсън, който бил антрополог, си намерил любовница от племето нанди и тя забременяла.

Бях в шок.

— Откъде знаеш?

Тя вдигна рамене, все още наведена от леглото си.

— Всички знаят. Това не е нещо, което се случва през ден.

— Значи така, госпожа О е дошла при нас, за да избяга от ситуацията, в която е изпаднала?

— За мен лично Джоро не е достатъчно далече от Лумбва. Такова унижение! А на всичко отгоре тя и баща ти дори не са женени.

Почувствах се така, сякаш до този момент пред очите ми е имало пухкави бели облачета. Та аз не знаех нищо за света на възрастните, за всички онези болезнени неща, които могат да се случат между един мъж и една жена. Не бях им обръщала внимание досега, когато облачетата изведнъж се вдигнаха и останаха само суровите факти. Баща ми положително знаеше за господин Орчардсън и жената от племето нанди, но това или не го засягаше, или не се вълнуваше от мнението на околните. Съжителството им се оказа много по-скандално, отколкото някога си бях представляла. Госпожа О беше омъжена! А може би и баща ми беше още женен. Никога не бях обръщала особено внимание на тези неща, но изведнъж осъзнах, че връзката им е поредното нещо, усложнено до безкрай в един безкрайно сложен свят.

— Кога ще свърши войната? — попитах баща си. — В училище всички казват, че бойните действия са с превантивна цел.

През прозорците нахлуваше ярка слънчева светлина, която хвърляше отблясъци върху простия сервиз за чай, върху мушамената покривка и кедровата ламперия на стените. Всеки предмет си беше същият, какъвто го помнех... но го усещах по различен начин. Всичко се беше променило.

— Че какво друго им остава да говорят? А жертвите се трупат. Двайсет хиляди само в Африка.

— Ти ще отидеш ли да се биеш? — Докато задавах въпроса, с мъка удържах гласа си да не затрепери.

— Не, няма. Обещавам. Но Ди се записа доброволец.

— Кога? Защо? До него ли опряха?

Баща ми и госпожа О се спогледаха многозначително.

— Татко! Какво се е случило? Да не би да е ранен?

— Става въпрос за Флорънс — обади се госпожа О. — Наскоро след последното ти гостуване тя се разболя тежко. Сърцето ѝ отказа.

— Нищо ѝ нямаше на сърцето! Беше здрава като кон!

— Напротив — каза баща ми, произнасяйки думата бавно и предпазливо. — Била е болна от години. И никой не е знаел, освен Ди.

— Не разбирам. Къде е тя сега?

Баща ми гледаше съсредоточено опакото на ръцете си. Лицето му бе станало пепеляво.

— Тя почина, Берил. Преди шест месеца. Няма я вече.

Преди *шест месеца*?!

— Защо сте го пазили в тайна?

— Не искахме да ти съобщаваме с телеграма — каза баща ми. — Знам ли? Може би не е трябвало да изчакваме.

— Беше прекрасна жена — обади се госпожа О. — Знам, че ти много я обичаше.

Аз само я погледнах вцепенено. Бутнах стола си назад и се упътих към конюшната в нещо като транс, напълно съсипана. Колко десетки часове бях седяла на килима на лейди Ди, бях пила чая ѝ, бях попивала жадно думите ѝ, без да подозирам, че е болна, без дори да усетя нейната немощ. Може изобщо не я бях познавала, не и истински, но ето че никога повече нямаше да я видя. Дори не се бях сбогувала с нея.

В разхвърляната канцелария до конюшната открих Булър, задрямал на пода. Коленичих до него и потърках лицето си в рунтавата му козина. Беше напълно оглушал и подскочи стреснато, като усети присъствието ми, но после ми се зарадва. Подуши ме навсякъде и облиза лицето ми, махайки с опашка толкова енергично, че цялото му тяло се тресеше. Когато отново се просна на пръстения под, аз полегнах до него и сложих глава на тялото му, като оглеждах вещите на баща ми — бюрото му с дебелия черен тефтер, където вписваше родословието на конете си, шапката му за езда и нагайката, чинийката, пълна с пепел от лулата му, пожълтелите вестници, календара на стената. По него трябваше да има заградени в червено важни дати; в конюшната трябваше да кипи живот, но наоколо беше тихо като в гробище. Най-после се бях прибрала у дома, но „Зелените хълмове“ по нищо не ми приличаха на дом. Дали някога щяха да заприличат?

След известно време баща ми влезе и ни видя, легнали на пода.

— Знам, че тя беше всичко за теб. — Той помълча малко, сякаш не знаеше какво да каже. — Разбирам, че ти идва много наведнъж, но полека-лека всичко ще се оправи.

Отчаяно исках да му повярвам, че най-тежките изпитания вече са зад гърба ни, че от хаоса отново ще се роди някакъв ред. Исках го толкова силно, колкото нищо друго през живота си.

— Войната няма да трае вечно, нали? — попитах с треперещ глас.

— Няма — отвърна той. — Нищо не трае вечно.

Още щом първите мартенски дъждове се изсипеха над долините и скалните хълмове, милиони жълти цветчета се разтваряха едновременно. Червено-бели пеперуди, ярки като захарни пръчки, описваха сложни фигури в искрящия въздух.

Ала през 1919 г. дъждовете не дойдоха. Нито поройните априлски бури, когато един-единствен мастиленосин облак може да виси с часове над земята, докато излее всичко от себе си; нито кратките, но редовни ноемврийски дъждове, които почваха и спираха внезапно, сякаш някой отваряше и затваряше невидим кран. Но тази година нямаше нищо; безкрайните равнини на саваната придобиха пясъчен цвят. Накъдето и да се обърнеш човек, всичко изглеждаше посърнало и сгърчено от сушата. Водите на езерото Накуру се отдръпваха все по-навътре и оставяха след себе си зеленикава плесен и странно накъдрени лишеи. Селата бяха притихнали, стадата измършавели. Както всеки друг фермер в радиус от двеста километра от Найроби, и баща ми се взираше отчаяно в хоризонта, но никъде не се виждаше петънце от облак, нищо не хвърляше и най-малка сянка върху слънцето.

Бях вече на шестнайсет и в мен бушуваха неукротими чувства. Виждах как баща ми сядва в канцеларията си, подпира с длани брадичката си и гледа черния тефтер с премрежени кървясали очи. Уиски преди закуска, неразредено.

Наведох се над облегалката на стола му и сврях лице между шията и рамото му. Той миришеше на топъл памук, също като небето.

— Иди да си доспиш.

— Изобщо не съм лягал тази нощ.

— Като те гледам, вярвам ти.

Предишната вечер двамата с Ема (откакто се завърнах, бях започнала да я наричам по име) бяха отишли на малко парти в Накуру — допусках, че при някакви любители на конните състезания. Нямах обяснение как Ема успява да изглежда чудесно след няколко години живот във фермата. Макар и поотпусната и с леки бръчки, кожата ѝ все още беше хубава. Беше стройна жена, дрехите ѝ се движеха плавно, докато вървеше — нещо, което може би и аз щях да постигна един ден, ако бях продължила да ходя на училище, вместо да дивея сред африканската пустош с мъжки дрехи и прашни ботуши.

— Направи поне малко усилие, Берил — каза ми Ема, преди с баща ми да тръгнат за Накуру. — Ела с нас в града.

Но на мен си ми беше хубаво у дома. След като бученето от двигателя на татковия „Хъдзън“ заглъхна по коларския път, аз се настаних удобно до огнището с книга в ръка; тишината ми харесваше, имах нужда от нея. Ала скоро след като си бях легнала, те се прибраха; чух яростния им шепот, докато пресичаха двора от колата до входната врата. Баща ми бе свършил нещо нередно или тя бе решила така; във всеки случай, гласовете им ставаха все повисоки и гневни и аз се запитах какъв ли е бил поводът за семейната им свада. Понякога в града се случваха непредвидени неща, които караха Ема да се чувства унижена. Тя от години живееше на семейни начала с баща ми, но с порастването си бях започнала да съзирам истини, които в миналото оставаха скрити за мен, като например че докато двамата с баща ми изглеждаха готови да се отърсят от обичайните условности или поне да не им обръщат внимание, нашата фермерска общност не беше дозряла за това. Много от съпругите в съседните ферми открито изолираха Ема. Дори в града, както разбрах от Дос, тяхното съжителство се смяташе за позорно, независимо колко време бе минало, откакто се бяха събрали, и независимо колко консервативни изглеждаха иначе.

Но макар напрежението във външния свят да бе довело до дразги в семейството, то имаше и положителен ефект — Ема сложи веднъж завинаги кръст на глупавите си намерения да ми наеме гувернантка или да ме изпрати обратно на училище. Напоследък усилията ѝ бяха насочени към външния вид и маниерите ми — доколкото можеше да се каже, че имах такива. Тя не спираше да ме увещава да се мия по-често и да нося рокли вместо панталони. Ръкавиците също били задължителни, ако съм искала да запазя ръцете си красиви и изящни; освен това не бях ли чувала, че една възпитана млада дама трябва да носи шапка на открито?

Сега тя изглеждаше по-твърдо убедена от всякога, че трябва да престана да се виждам с Кибии и с останалите младежи от племето кипсиги.

— И докато бяхте деца, беше нередно, но сега е... направо непристойно.

Непристойно?

— Не разбирам какво те притеснява — отвърнах аз.

— Ема е права — подкрепи я баща ми. — Не бива така.

Макар да продължавах да се карам и с двамата по този въпрос, в последно време рядко се виждах с Кибии. Откакто се върнах от Найроби, той започна да ходи на три крачки след мен, докато отивахме заедно към конюшните за сутрешната езда.

— Какво ти става? — попитах го аз, когато за пръв път забелязах това.

— Ти си мемсахиб — отвърна той. — Така е прието.

— Аз съм тази, която *винаги* съм била, глупчо! Престани да се правиш на интересен.

Но и двамата не бяхме същите като преди и аз забелязвах това толкова ясно, колкото и промените в мен, когато се събличах вечер за лягане — заоблянето на някои части на тялото ми, издължаването на други. Ръцете и краката на Кибии бяха мускулести, а не хилави и момчешки като преди; лицето му също изглеждаше възмъжало. Усещах, че ме привлича — с гладката си като полиран абанос кожа и със стегнатите си дълги бедра. Беше красив мъж, но когато веднъж се опитах да го докосна небрежно, колкото да опипам почвата, той се дръпна.

— Престани, Беру!

— Защо? Не си ли любопитен?

— Не ставай глупава. Искаш да ме убият ли?

Той се врътна и си тръгна, а на мен ми стана криво. Чувствах се отхвърлена, но дълбоко в себе си усещах, че е прав. Нито моят, нито неговият свят би позволил подобно докосване дори за минута; положението би могло да стане непоносимо и за двама ни. Но Кибии ми липсваше. Навремето всичко между нас беше толкова просто и хубаво, не се бояхме от нищо, ходехме на лов рамо до рамо, като равни. Спомнях си как бяхме тичали с километри, за да търсим с *аран* Майна обитавано леговище на диво прасе, след това спирахме пред входа му и започвахме да мачкаме парче хартия; шумът дразнеше животното по някакъв необясним за мен начин, карайки го да се подаде навън — така и не разбрах как става номерът, но рядко се случваше да не успее. Дватамата с Кибии изпълнявахме всичко, което ни казваше *аран* Майна, и се прибирахме у дома с едър глиган, провесен на кол между нас като месест хамак. Четината по хълбоците му беше като бодлива черна тел. Устата му беше замръзнала в смъртта и стиснатите челюсти му придаваха инатливост, която ми допадаше. Колът се впиваше в дланите ми, но аз му се радвах. Защото показваше колко тежи прасето, колко тежи денят ни.

Господи, как ми се искаше да изживея още веднъж всичко това! Да видя *аран* Майна, да крача безшумно след него през назъбената като трион слонска трева или с Кибии да се засмеем на нещо, което само ние си знаехме. Но той беше вече почти на петнайсет. Когато дойдеше денят на обрязването му, Кибии щеше да стане воин, както цял живот бе желал. През всичкото време, откакто го познавах, той не бе преставал да мечтае за това, да копнее за този ден, но макар да го чувах, аз успявах да се абстрахирам от мисълта, че този ритуал ще раздели завинаги някогашното момче и безстрашното момиче, което го бе обичало. Но това вече се бе случило. Двете депа ги нямаше.

В канцеларията баща ми затвори черния тефтер и посегна да си налее едно питие, макар че току-що бе изпил сутрешното си кафе.

— Днес Пегас ли ще разтъпчеш? — попита ме той.

— Два километра с умерена скорост. Нещо ми се вижда умърлушен. Мисля да опитам с юздечка.

— Браво! — каза ми той.

Очите му обаче бяха празни, погледът му се рееше в пространството, докато му изреждах остатъка от задълженията си до обед — кои от конете трябва да се яздят, кои са в почивка или пък лекуват навехнати глезени, колко фураж е поръчан, какво е доставено до момента. Откакто бях прекъснала училище, това беше целият ми живот. Баща ми организираше разплода на конете и управляваше фермата, но аз бях главният му ратай. Искях да бъда незаменима, но се задоволявах да съм просто полезна.

Конярят Тумбо беше изчеткал косъма на Пегас до блясък и сега ме повдигна, за да се кача на седлото. Двегодишен, Пегас вече беше огромно животно, над метър и седемдесет. Аз бях с няколко сантиметра по-висока от него, но на седлото се усещах лека като перце.

Утрото беше ясно като стъкло — същото като предишните десет, двайсет или сто дни. Преминахме под голямото акациево дърво; две маймунки със сиви бакенбарди си бърбеха нещо, седнали на един от по-ниските клони. Приличаха на двама кисели старци със сбръчканите си черни ръце и изпити намусени лица. Бяха дошли от гората, за да търсят вода, но нашите резервоари бяха почти изпразнени и не можехме да им предложим нищо.

След билото на хълма пътеката се спускаше през широко терасирани ниви. В едни по-добри времена посевите ни се простираха, докъдето погледът стигаше, буйни и тучно зелени. Докато вървах през високата колкото мен царевича, краката ми затъваха до глезена във влажна пръст. Сега листата бяха нагърчени и пукаха при допир. Мелницата все още работеше непрекъснато, бълвайки царевично брашно, което се насипваше в брезентови чували, както си беше по договор. Натоварени със зърно вагони все така тръгваха за Найроби от нашата гаричка, но от това не се забогатяваше. Баща ми беше взел заеми при висока лихва, полиците се трупаха и трябваше да взема още, за да връща старите. Рупията падаше като простреляна с дребни сачми яребица. Вече никой не знаеше докъде бе стигнала в обезценяването си. Кредиторите непрекъснато се отмятаха от думата си, идваха им нови идеи и дълговете на баща ми ту понамаляваха малко, ту отново скачаха нагоре. Но конете трябваше да ядат. Животните си искаха грухан овес, трици и варен ечемик, а не посърнала от слънцето люцерна. Баща ми бе изградил стадото си с любов и здрава доза интуиция; дебелият му черен тефтер с имената на поколения расови жребци и кобили приличаше на родословното дърво на някой стар знатен род. Нашите коне бяха най-добрите, които изобщо можеха да съществуват на този свят. Той нямаше да позволи на никого да му ги отнеме, за нищо на света. Не и след като бе положил толкова труд, за да създаде всичко това.

Когато с Пегас излязохме на откритата пътека, първо спряхме да си поемем дъх, да се огледаме наоколо и тогава аз го пришпорих здраво. Той се втурна като изстрелян от навита пружина, с протегната напред шия, в перфектен ритъм — бърз и съвършен, сякаш не тичаше, а летеше над земята.

Аз лично го бях изродила, когато бях на четиринайсет години и си бях дошла вкъщи за великденската ваканция. Гледах как Кокетка се напъва в родилните си мъки и бях благодарна на съдбата, че това се случи в мое присъствие. През годините след мъртвото раждане на Аполон и нашествието на мравките сияфу Кокетка на няколко пъти ни бе дарявала със здрави кончета, но аз не смеех да се отделя от нея дори за миг и последните две-три седмици от бременността ѝ се бях пренесла да спя в яслата ѝ. Когато кончето най-после се появи, аз лично разкъсах с ръце хлъзгавата полупрозрачна плацента и нежно го издърпах за изваяните предни копитца върху сламената постеля. Когато всичко приключи, цялото ми тяло се тресеше от щастие и облекчение. За пръв път през живота си акуширах при раждане съвсем сама, а всичко мина без засечки. Баща ми дотолкова ми имаше доверие, че дойде в яслата чак на сутринта, когато аз вече притисках Пегас в прегръдките си — една гореща влажна топка живот с подгънати костеливи крачка.

— Браво! — каза той още от вратата, сякаш знаеше, че ако дори само докосне яслата с прашния връх на ботуша си, с това ще отнеме част от подвига ми. — Ти си му дала живот. Значи е твой.

— Мой?!

До този момент никога не бях притежавала нищо и не ми беше минавало през ум, че мога да притежавам — достатъчно ми бе да се грижа за животните на баща ми, да ги реша, храня и треперя над тях вече години наред. Но по някакъв чудотворен начин това конче ми принадлежеше — беше божия милост, за която дори не подозирах колко силно съм копняла.

След като с Пегас приключихме сутрешната си езда, се отправихме към къщи, но по обиколен път, покрай северния периметър на имота, където нашата малка долина се вливаше в стигащата чак до хоризонта равнина. В последно време си имахме съсед, закупил прилежащия на нашия парцел, в който вече се забелязваха следи от живот.

Там, където преди се ширеше безкрайна пустош, сега стърчаха колове за ограда, изправени и подравнени като клечки за зъби. Проследих с поглед редичката и скоро открих и него — гологлав, набит, широкоплещест, праметнал през рамо руло тел, която опъваше между коловете. Улисан в работа, той ни забеляза едва когато с Пегас се спряхме на метър-два от него. Погледна нагоре към мен и се усмихна; яката на ризата му беше тъмна от пот.

— Не ми тъпчете пасището.

Знаех, че се шегува — никакво пасище нямаше още, но отсега си личеше, че един ден тук ще има ферма за чудо и приказ. Личеше си дори само по старанието, с което човекът си бе подредил коловете на оградата.

— Не мога да повярвам, че къщата ви е вече вдигната до било — казах аз.

Въпросната къща подходеше повече на градска улица, отколкото на ферма сред пущинака. Имаше покрив от истински керемиди вместо от слама и дори стъкла на прозорците.

— Е, не може да се сравнява с тази на баща ти... — Мъжът вече се бе досетил коя съм. Заслонил лице от слънцето с длан, той ме гледаше с присвити очи. — Познавам го отпреди години, когато лежах наблизко с доброволците от Мадрас.

— Били сте ранен?

— Дизентерия. Цялата ми част беше болна. Много хора умряха.

— Ужас!

— И още как. — В говора му се долавяше лек шотландски акцент. — Но имаше и хубави неща. Един ден с няколко момчета от нашите отидохме на лов в долината Роптай. Ти беше там. С теб имаше едно симпатично момче от местните. И двамата бяхте страхотни стрелци. — Той се усмихна и белите му правилни зъби проблеснаха на слънцето. — Май не ме помниш.

Взрях се в лицето му — в квадратната челюст, волевата брадичка, сините като метличина очи, — като търсех в чертите му нещо познато.

— Съжалявам — казах накрая аз. — Толкова много войници минаха оттук.

— Пораснала си.

— Татко казва, че може никога да не спра да раста. Вече съм го задминала на ръст.

Той се усмихваше и продължаваше да ме гледа по начин, който ме накара да се питам дали не очаква от мен да кажа или направя още нещо. Не знаех какво. Всичко, което знаех за мъжете извън фермерския живот и работата в конюшните, бяха топлите, объркващи мисли, които понякога ме спохождаха късно вечер, когато си представях как някой ме докосва и обладава, мисли, от които страните ми започваха да парят.

— Е, радвам се, че пак се срещнахме. — Той посегна към рулото тел на рамото си, без да отделя очи от мен.

— Късмет! — казах му аз, после смушках Пегас и отминах, доволна, че го оставих там, при коловете на оградата му, доволна, че се прибирах вкъщи, а слънцето ме огряваше в гръб.

— Запознах се с новия съсед — казах аз на вечеря, докато режех с ножа пържолата от газела.

— Първис — каза баща ми. — Направи много със земята си.

— Това да не е онзи бивш капитан, за когото ми беше разправял, Чарлс? — обади се Ема. — Симпатичен мъж. Видях го в града.

— Работлив е, това поне е ясно.

— На теб как ти се стори, Берил?

Вдигнах рамене.

— Не е лош.

— Няма да ти се нахърни достойнството, ако си малко по-общителна — каза тя. — Или имаш много познати на твоята възраст?

— На *моята* възраст? Та той е поне на трийсет!

— От живота във фермата се загрубява, да знаеш. Сега си мислиш, че ще си вечно млада и хубава и че ще имаш много възможности, но не е точно така.

— Тя е само на шестнайсет, Ема — каза баща ми. — Има много време.

— Ти си мислиш така. Никак не ѝ помагаме, като я държим тук затворена, без компания. В училище не се получи, не че и тя се задържа там дълго. Дивичка е, не знае как да общува с хора.

— Защо говорим за маниери и етикет, след като имаме толкова много реални проблеми на главата? — извиках аз и ядосано бутнах чинията си встрани.

— Един ден ще ти се *иска* да се харесаш на някой мъж — каза Ема, като ме гледаше втренчено. — И двамата с баща ти сме длъжни да те подготвим за това.

— Ема смята, че е редно да ти направим парти за представяне в обществото — обясни баща ми, стиснал в ръка чаша с уиски.

— Ти май се шегуваш. В *кое* общество?

— Много добре знаеш как стават тези неща, Берил. Дори и тук. Важно е да те познават в обществото и да придобиеш маниери. Сега това ти се струва глупаво, но един ден ще разбереш, че не си права.

— Тукашното общество ми е достатъчно — казах аз, имайки предвид Булър и конете.

— Става въпрос за една вечер, Берил.

— И за нова рокля — добави Ема, сякаш едното щеше да компенсира другото.

— Вече сме ангажирали хотела — каза баща ми, слагайки точка на дискусията. Ясно беше, че всичко е решено отдавна.

Найроби се бе разраснал неимоверно от времето, когато бях ходила там на училище. В това градче, кацнало на ръба на обраслото в шубраци плато Ати, с неговите дюкяни с ламаринени покриви, кръчмите и шумния многоцветен пазар, живееха вече двацет хиляди души. Дори и толкова цивилизация беше истинско чудо по тези места. Градът се бе създал случайно, като страничен продукт от строежа на железопътната линия между Момбаса и езерото Виктория през 1899 г. Най-напред се бе появила паянтовата сграда с офисите на железопътната компания, до нея — тенекиената барака, наричана от работниците клуб „Крайна гара“; постепенно наоколо бяха изникнали още бараки и навеси, а когато най-после линията бе продължила нататък, зад нея бе останало малко градче.

Но дори тогава никой не бе предполагал колко важна ще се окаже един ден тази линия за Британската империя и за пелия континент. Изграждането на трасето бе струвало скъпо, а поддръжката му — още повече. Тогава колониалните власти измислили схема за привличане на бели заселници в региона, като им предлагали да придобият парцели земя почти без пари. Пенсионирани военни като баща ми и лорд Ди получили допълнителни участъци като част от пенсията си. И така се бе създала колонията — човек след човек, ферма след ферма, с Найроби като нейното ритмично пулсиращо сърце.

През 1919 г. на хълма в центъра на Найроби вече се издигаше Резиденцията на губернатора с бална зала в нея, а наблизо имаше хиподром и три прилични хотела. За да стигнем до града, от нас се искаше само да се качим на влака и да изминем сто и осемдесетте километра през прахоляк, червена пръст и блата с високи по няколко метра тръстики. Един цял ден, прекаран в покритата със сажди, подрусваща се желязна клетка, заради възможността да застана в наетата зала на хотел „Ню Стенли“, издокарана в рокля с цвят на яйчен крем.

Роклята може би беше хубава. Ема лично ми я бе избрала и твърдеше, че е идеална за случая, но коравата дантелена яка прежулваше шията ми и предизвикваше обрив, който нямаше как да почеша. Имах и венче от рози на главата — жълтеникаво пембени пъпки, съшити в кръг. Често се поглеждах в огледалото, питайки се как ли изглеждам отстрани, като се молех да не е чак толкова зле.

— Какво мислиш, ама честно? — попитах Дос, която беше застанала зад мен по фуста и вадеше фиби от вдигнатата си на кок коса.

— Прекрасна си, само престани да се чешеш. Хората ще си помислят, че имаш бълхи.

По това време Дос още учеше в лицей на госпожица Секъм в града и двете не си приличахме по нищо. Тя беше нисичка и смугла и изглеждаше съвсем дребна в синята си дантелена рокля, но пък умееше да поддържа разговор, имаше приятни обноски и не се стесняваше в компания. Аз бях слаба като вейка, с цяла глава по-висока от нея дори с равни обувки, и ми беше по-лесно да общувам с кучета, отколкото с хора. Бяхме толкова различни, колкото изобщо могат да бъдат две шестнайсетгодишни момичета, но аз все така си я обичах и се радвах, че е дошла на партито ми.

Точно в десет вечерта според глупавата британска традиция хванах баща ми под ръка и двамата застанахме на стълбището. Бях свикнала да го виждам само по светли работни дрехи и тропически шлем, с който се пазеше от слънцето, но сега тъмният фрак и бялата риза му стояха като излети, напомняйки за живота, който бе водил в Англия. Ако бяхме там, щях да бъда официално представена на краля заедно с цяла процесия момичета от добри семейства, наконтени с перли и ръкавици, накичени с шраусови пера, правещи реверанси до умопомрачение. Но в тази запокитена накрай света колония, където суверенитетът беше знаме и идея и понякога две-три строфи от „Боже, краля ни пази“, които можеха да разплатат всички наоколо, мен ме бяха довели в този хотел, пълен с фермери, бивши военнослужещи и африканери, всички до един изкъпани със сапун и наполовина спиртосани. Малък духов оркестър подхвана „Ако ти бе единственото момиче на света“ като знак, че е наш ред с баща ми да излезем на дансинга.

— Ей сега ще почна да те настъпвам — предупредих го аз.

— Нищо. Няма да правя физиономии и да те издавам.

Той танцуваше великолепно, а пък аз полагах всички усилия да вляза в ритъм, като не отделях поглед от тъмносивия му вълнен фрак, още миришещ на кедровата ракла, от която бе изваден предишния ден. Трябваше леко да се сниса, за да не стърча над него, от което се чувствах още по-неловко, ако това изобщо беше възможно.

— Нали разбираш, тъкмо за трудните неща в живота няма упътване — каза ми той, когато оркестърът забави темпото. — Аз може би невинаги знаех как да постъпвам като баща, но от теб все пак излезе свястно момиче.

Преди да бях успяла да осъзная чутото, да се насладя докрай на момента, той отстъпи крачка назад, подавайки дясната ми ръка на лорд Деламиър.

— Я каква си станала, Бери! Хубава като кобилка!

Ди се бе върнал от фронта състарен с поне десет години. С дълбоки бръчки около очите, напълно побелял след остър пристъп на треска, той беше жив по чудо. Напоследък рядко се виждахме. Все още беше собственик на ранчо „Екватор“, но беше пренесъл бизнеса си на юг, край варовиковите брегове на езерото Елментейта.

— Трябваше и Флорънс да е тук — каза той. — Така щеше да се гордее с теб...

Усетих как сърцето ми се свива от нежния тон, с който Ди произнесе името ѝ, и му казах, че все още си мисля за нея всеки ден.

— Не е справедливо, че си отиде така — казах аз.

— Никак даже. — С тези думи той ме целуна по бузата и ловко ме подаде на следващия кавалер.

Минаха няколко танца, преди да преодолее внезапно обзелото ме мрачно настроение, но партньорите ми сякаш не го забелязваха. В продължение на повече от час се въртях в някаква преса от гладко избърснати лица, силни ръце, а също и някои влажни длани, добри и не дотам добри танцьори. Усещах остатъчен вкус на шампанско в устата си, когато самотен тропет поде мелодията, чиито стихове знаех, но никога не бях пяла:

Райска градина, създадена само за двама,
без нищо, което да помрачи радостта ни.
Бих ти казал най-красивите думи,
бихме правили най-прекрасните неща,
ако ти бе единственото момиче на света.

И тогава отнякъде се появи Джок — Първис, както му викаше баща ми, — значително по-чист и спретнат, отколкото когато го бях видяла да опасва с тел оградата си, и доста по-красив отблизо. Когато ме завъртя и притисна до себе си, усетих лек дъх на пудра за бръснене и джин и макар да нямах ни най-малък опит с мъжете или с пристъпи на еуфория, по погледите, които ми хвърляше Дос, докато минавахме покрай масата ѝ, можех да преценя, че е крайно време да почна да се уча.

В града имаше доста мъже в положението на Джок — бивши войници, решили да купят на безценица земя с получените при уволнението суми, за да си намерят смислено поприще, но малцина бяха красавци като него. Целият му вид излъчваше сила — и широките рамене, и квадратната челюст, и волевата брадичка. Така трябва да изглежда един мъж, казах си аз, ако можеш да го направиш по свой вкус, да го разработиш като девствена земя.

— Оградата ти още ли не е паднала? — попитах го аз.

— Защо да пада?

— По най-различни причини — казах и се засмях. — На първо място от побеснели стада слонове.

— Ти май ми се присмиваш.

— Не... — започнах, но не довърших изречението си.

— Само един побъркан човек може да дойде в Африка и да строи огради. Това ли си мислиш?

— Какво разбирам аз? — изтърсих, без да му мисля. — Та аз съм едва на шестнайсет.

— Ти никога не си била на шестнайсет.

Той ме ласкаеше, но нямах нищо против. Бях вече на три чаши шампанско и всичко ми изглеждаше прекрасно — и тъмното сако на Джок под дланта ми, и оркестърът в нишата си срещу бара. Тубата беше размазано златисто петно. Тромпетистът сякаш ми намигаше. Покрай нас минаваха други момичета с копринени рокли, водени от партньорите си, с гардении, затъкнати в косите.

— Откъде се взеха всички тези момичета? — попитах аз. — Половината не съм ги виждала през живота си.

Той се огледа наоколо.

— Някоя не може да се мери с теб.

Във фермата нито веднъж не ми се бе случвало да флиртувам с някого. Не знаех как да се държа, за да бъде привлекателна за един мъж, затова просто казах първото, което ми дойде на устата, дори с риск да изглеждам неуверена в себе си.

— Ема казва, че не си слагам правилно грима.

— Всичкият този руж и пудра трябва да се маха в един момент. Може би е по-добре, че не го слагаш правилно. — Половин минута танцувахме мълчаливо, после той каза: — Както и да е, тези градски момичета са като бонбони от една и съща кутия. Мисля, че все пак ще се ожения за теб.

— Какво? — едва не извиках от изумление.

Той се ухили с блестящите си квадратни зъби.

— И без това си с бяла рокля.

— О! — възкликнах аз и се отпуснах в ръцете му замаяна.

* * *

Малко по-късно отидох да седна при Дос. Тя беше подпряла глава с длан, а в свободната си ръка държеше чаша

джин с тоник.

— Чудесен е — каза.

— Тогава ти танцувай с него. Мен ме кара да се чувствам неловко.

— Той изобщо не ме поглежда.

— Откъде знаеш?

Тя се изсмя.

— Ох, Берил, нищо не разбираш.

— Какво има да се разбира? — изгледах я гневно аз. — Всичко тук е толкова глупаво. От половината мъже капе пот, другата половина гледат над рамото ми, сякаш ме няма. Поне тези, които са достатъчно високи, за да не стърча над тях.

— Извинявай — каза тя, внезапно омекнала. — Просто исках да те подразня. Ще се научиш полека-лека.

Направих гримаса и подръпнах яката на роклята си.

— Искаш ли да пушим?

— Ти върви. Докато те няма, може пък някой да погледне и към мен.

— Изглеждаш страхотно!

Тя се усмихна.

— Ще изглеждам по-добре, докато те няма.

На улицата беше тъмно, както може да бъде само в Африка. Вдишах дълбоко нощния въздух, усещайки в устата си вкус на прах и евкалипт, и подминах хвърлящите мътна светлина фенери на верандата. Алеите в малката градинка през улицата бяха застлани със счукана печена глина като пудра захар върху сладкиш, а покрай тях в прави линии бяха насадени евкалипти джуджета. Найроби се опитваше да промени представата за себе си, но отвъд него се простираше огромна пустош, готова да ни погълне до последния конец от дрехите ни. Именно това ми харесваше в Африка и се надявах никога да не се промени. Усещах как нещо тъмно ме тегли към себе си, усещах приятния сърбеж да изскоча от тази рокля, после и от кожата си.

— Приличаш на Диана — чух да казва някой на английски и се обърнах стресната.

Зад гърба ми по средата на улицата бе застанал мъж с ушит по мярка костюм, който се белееше в нощта като луната.

— Моля?

— Ловджийката — поясни той. — Римската богиня.

Дадох си сметка, че е пиян, но от това не ми стана антипатичен. В ръката му се поклащаше тумбеста бутилка с вино, а когато ми се усмихна, видях, че има прекрасно лице, или поне така ми се стори в тъмното.

— Казвам се Финч Хагън... или може би Вирбий.

— И той ли е от римската митология?

— Ами да. — Мъжът ме огледа внимателно, наклони глава на една страна. Беше по-висок от мен, което беше рядкост дори сред мъжете. — Имаш вид, сякаш се връщаш от парти.

— Ти също. Това парти е в моя чест — казах аз, като посочих с глава към хотела.

— Да не се омъжваш?

— Не — засмях се. — Представят ме в обществото.

— А, добре. Никога не се омъжвай. Диана не го е направила.

Той се приближи няколко крачки, така че можех да видя лицето му под периферията на тъмното бомбе. Очите му бяха големи, с прихлупени клепачи. Имаше изпъкнали скули и фин остър нос.

— И какво, чувстваш ли се готова да влезеш в обществото? — попита той.

— Не съм сигурна. Може ли някой да ти каже кога си достатъчно пораснала?

Изад ъгъла излезе друга мъжка фигура и се насочи към нас. Пристъпваше като принц, имаше гъсти сресани мустаци и червеникава коса без шапка.

— Най-после, Денис — обяви той с драматична въздишка. — Убих се да те гоня. — Той се поклонил по начин, който вероятно му се струваше забавен. — Бъркли Коул, на вашите услуги.

— Берил Клътърбък.

— Дъщерята на Клът? — Бъркли се взря учудено в мен. — Да, усещам известна прилика. С баща ви се знаем от конните състезания. Няма човек, който повече да разбира от коне.

— С госпожица Клътърбък обсъждахме опасностите на брака.

— Ти си пиян, Денис — каза Бъркли, като се изсмя гърлено, преди отново да насочи вниманието си към мен. — Не му се оставяйте да ви наплаши.

— Ни най-малко не съм уплашена.

— Видя ли? — каза Денис, надигна бутилката с вино и после обърса устата си с длан. — Виждала ли си някога такива звезди? Няма как да си виждала. Вече никъде не ги правят такива.

Небето над главите ни приличаше на ковчеже със скъпоценности. Някои звезди сякаш искаха да се откъснат от мастиленочерния свод и да се посипят по раменете ми и макар това да бяха единствените звезди, които познавах, аз на драго сърце повярвах на Денис, че са най-красивите. В този момент, макар току-що да се бяхме запознали, бях готова да повярвам на всяка негова дума. Той имаше такова въздействие.

— Познаваш ли Кийтс? — попита той след няколко минути неподвижно мълчание. И след като видя объркания ми вид, добави: — Той е поет.

— О, нищо не разбирам от поезия.

— Бъркли, я издекламирай нещо за звездите!

— Хм — замисли се Бъркли. — Какво ще кажеш за Шели?

Обвий си снагата във мантия сива,
обляна в звезди.
Деня ослепи със своите коси,
срази го с целувка, която опива...¹

— Срази го с целувка, която опива — повтори Денис. — Това е най-хубавата част, нали, а Бъркли рецитира толкова добре.

— Да, чудесно.

Понякога татко ми четеше класиците на светлината от огъня, но тогава се бях чувствала като ученичка. А сега изпълнението на Бъркли ми прозвуча като песен, сякаш ме подканваше да полетя в небето, сама с мислите си. Беше особено усещане.

Докато думите на Шели още витаеха призрачно във въздуха, Денис зарецитира нещо напълно различно, тихичко, сякаш на себе си:

Това е твоят час, Душа, волният ти полет
в безсловесното, далеч от книги и изкуство.
Денят изтрит е, урокът приключил.
И ти се появяваш, смълчана и замислена,
погълната от своите любими теми:
нощта, сънят, смъртта, звездите.

Думите звучаха естествено, изречени без никакво усилие. А бяха толкова трудни за научаване. Дори и аз усецах това и изведнъж се почувствах някак малка и незначителна.

— И това ли е Шели?

Той ми се усмихна.

— Всъщност Уолт Уитман.

— Трябва ли да ме е срам, че не съм чувала за него? Вече ти казах, че нищо не разбирам от поезия.

— Въпрос на упражняване. Ако искаш да се научиш, направи го. Поглъщай по малко поезия всеки ден.

— Както хинина против малария — добави Бъркли. — Чаша добро шампанско също помага. Не знам какво точно не е наред с Африка, но тук шампанското е просто задължително.

Без повече церемонии Денис повдигна шапката си за „сбогом“, после двамата си тръгнаха, завиха зад ъгъла и изчезнаха от погледа ми. Може би отиваха на друго парти или пък ги очакваха бели жребци, за да ги отнесат в техния омагьосан замък. Не бих се учудила и на вълшебно килимче или на какъвто и да било друг приказен атрибут. Толкова бяха прекрасни, а бяха изчезнали също така внезапно, както се бяха и появили.

— Да не си пиана? — попита ме Ема, когато се прибрах вътре.

— Възможно е.

Тя издаде леко устни, но ме остави и се отдалечи, когато видя Джок да идва към мен.

— Търсих те навсякъде — заяви той.

Без да кажа и дума, аз посегнах към чашата с шампанско в ръката му и я изпих на един дъх. Беше леко мелодраматично, но в главата ми все още се въртяха стихове, подобно на млечни следи от падащи звезди. И образът на двама красиви мъже с бели сака в нощта, както и съзнанието, че светът е далеч по-голям, отколкото си го бях

представяла, пълен с всевъзможни изненади. Вече бяха започнали да ми се случват нещата, които щяха да променят живота ми завинаги, дори и засега да не разбирах какво точно означават. Мигът беше пълен с обещания, също толкова опияняващи, колкото и мехурчетата шампанско, танцуващи по езика ми. *Задължително*, както то бе нарекъл Бъркли Коул.

— Я да си налеем още по едно — казах на Джок, като повдигнах чашата му. И докато си проправяхме път към бара, го попитах: — Ти знаеш ли някакви стихотворения?

Няколко седмици по-късно двамата с баща ми посрещаме влака от Найроби на гарата в подножието на хълма, върху който беше фермата ни. Локомотивът вече беше спрял и пуфтеше тежко на място като малък дракон. Дим на черни кълба бълваше от комина и зацапваше гладката синева на небето, докато половин дузина мъже се бяха превили одве край осаждените товарни вагони и ковяха дървена рампа. Шест от нашите коне се завръщаха като победители от състезанията в града; сред тях бяха Кам, Бар Уан и моят Пегас. Кам бе спечелил купата и награда от сто лири, но сега, докато стояхме един до друг на късия перон и чакахме Ема да пристигне с колата, на баща ми не му се говореше за победни спринтове. Темата на разговора ни беше Джок.

— Не ти ли харесва поне малко? — попита той, като поглеждаше към хълма срещу залязващото слънце.

— Свестен е. Ще развие фермата си.

Той подвъка замислено ъгълчето на долната си устна.

— Така е. — После добави: — Джок има сериозни намерения към теб.

— Какво?! — извърнах се аз към него. — Та ние едва се познаваме.

Той се усмихна дяволито.

— Не съм убеден, че това е пречка за един брак.

— Защо всички се натискат да ми търсят съпруг? Още съм малка за тези неща.

— Това не е съвсем вярно. Има много момичета на твоята възраст, които от години си мечтаят за съпруг и семейство. Един ден ще ти се иска някой да се грижи за теб, нали?

— Защо? И сега ни е добре.

Преди баща ми да бе успял да каже още нещо, онзи противен клаксон прониза въздуха откъм хълма. Чу се метално дрънчане и пикапът заподскача по склона, а зад волана Ема се подрусваше върху коравата кожена седалка. Тя спря пред нас, като остави мотора да работи.

— Къде ти е шапката, Берил? Ще ти излязат лунички на това слънце.

Не разбирах как успехът на конете ни в Найроби може да отстъпи толкова бързо на заден план, но още същата вечер баща ми беше притихнал на масата за вечеря и сякаш го нямаше. Ема бе обсебила разговора, недоволна от супата — рядък бульон с парченца калкан, картофи и праз, нарязан на тънки кръгчета.

— Тази риба е развалена. Не смяташ ли, Чарлс?

Тя блъсна чинията си встрани и се провикна на слугата Камото. Когато момчето се появи на вратата с бялата си престилка и малък плюшен фес, му нареди да махне храната от масата.

— И какво ще ядем, хляб и масло ли? — Баща ми вдигна ръка, за да спре объркания Камото. — Успокой се, Ема.

— Аха, *сега* ли се сети! — Думите ѝ отекнаха като конски тропот над смълчаната маса. — Браво на теб!

— Ама какво става тук? — претраших се да попитам аз.

Баща ми направи болезнена гримаса. Помоли Камото да ни остави и когато момчето се измъкна зарадвано навън, на мен ми се прищя да го последвам. Не исках да чуя онова, което следваше.

— Проклетата रुपия — каза най-после баща ми, като притискаше дланите си една в друга. — Миналата седмица дължах пет хиляди, а сега са вече седем и петстотин. При осем процента лихва. Този път не виждам как ще се измъкна от ямата.

— Хванал се е като инструктор по езда в Кейптаун — обяви студено Ема. — С тази ферма е свършено.

— Какво?!

Усетих, че столът ми се е наклонил опасно встрани и може да падна.

— Фермерството е хазарт, Берил. Винаги е било така.

— А Кейптаун не е ли хазарт? — поклатих глава, с мъка осъзнавайки случващото се.

— Там обичат конете. Започваме на чисто. Може би този път ще извадим късмет.

— Късмет — повторих с равен тон аз.

Когато си легнах тази нощ, намалих докрай газената лампа и в полумрака на стаята си дълго лежах зашеметена. Над леглото ми пълзяха и въздишаха сенки, по четирите стълба на балдахина все така си висяха мъниста и торбички с изсъхнали кости на животни. Виеше ми се свят при мисълта колко лесно целият ми досегашен живот можеше да бъде изтръгнат изпод краката ми. Яслите ни все още бяха пълни с коне — общо осемдесет и четири превъзходни животни, извоювали на баща ми серия златни медали и безценна репутация. На сутринта звънецът на конюшната щеше да издрънчи, както обикновено, и всичко живо щеше да се събуди, както всяка друга сутрин. Мелницата щеше да се завърти, конете щяха да цвелят и подрипват в заграденото си пространство или да придърпват с устни сеното в яслите си, но вече нищо от това нямаше да е реално. Фермата ни се бе превърнала в призрак.

Щом луната се изкачи над камфоровите дървета до колибата ми, през отворените прозорци нахлу светлина и позлати лавиците и сандъците. Облякох се набързо в панталон и риза с дълги ръкави, нахлузих мокасините и излязох навън в прохладната суха нощ. Както всеки път при пълнолуние, щеше да има *нгома* — танц на младите мъже и жени от племето кикую, които се събираха на стръмния склон в края на гората. Упътих се натам, а старият Булър тръгна по петите ми. Докато вървахме, се ослушвах за всякакви неща, които биха могли да ми навредят, като същевременно си мислех за баща ми.

Същата вечер го бях открила зад отрупаното с книжа бюро в канцеларията да преглежда списъци с евентуални купувачи на конете ни. Капитулацията бе издълбала нови бръчки около кафявите му очи.

— Ема също ли заминава за Кейптаун? — попитах го тихо.

— Разбира се.

— А аз?

— Стига да искаш.

Усетих как космите на тила ми се изправиха.

— Какво друго бих могла да направя?

— Например да останеш тук и да започнеш нов живот като фермерска съпруга.

— Да се омъжа за Джок? — Думите излязоха със запъване от устата ми.

— Готов е да се задоми и иска теб.

— Аз съм едва на шестнайсет.

— Е — вдигна рамене той, — никой не те кара насила. Ако решиш да дойдеш с нас, ще започнем всичко отначало, само дето ще работим за друг.

Той се зарови обратно в списъците, докато аз гледах темето му — розовата и някак уязвима кожа под орediaлата кестенява коса. Правилно ли бях доловила предупредителната нотка в гласа му? Беше ми казал, че изборът си е мой, но като че ли искаше деликатно да ме отклони от Кейптаун.

— Ема иска ли да дойда с вас?

— Много те моля, Берил! — Той вдигна глава от списъците и ме изгледа раздражено. — Имам толкова грижи на главата и не става дума за теб.

Тогава отидох да си легна, но постоянно се събуждах и не можех да мисля за нищо друго. Вероятно трудният избор на баща ми не беше свързан с мен, но това не означаваше, че няма да преобърне живота ми и да ме принуди да вземам съдбоносни решения.

Чух *нгомата* още преди да се бях изкачила до половината на стръмния склон. Въздухът вибрираше от биенето на тъпани, земята под краката ми се тресеше, сякаш някой пробиваше тунел под скалите във всички посоки едновременно. Над билото се виеше дим, постепенно се подадох и дълги огнени езици, в нощта летяха искри. Накрая, когато се изкачих на равното, видях и танцьорите, движещи се вихрено, и наобиколилите ги зяпачи — твърде млади или твърде стари, за да се включат. В центъра на поляната гореше огън и миришеше на опърлено. Телата и лицата на танцьорите и публиката лъщяха на светлината от пламъците. Младите жени бяха с гладко обръснати глави, украсени с диадеми от мъниста. Други мъниста на огърлици висяха от шиите им, преплитаха се с кожените презрамки на дрехите. Едва ли бяха много по-големи от мен, но с накитите и облеклото си изглеждаха по-възрастни, сякаш знаеха нещо, което аз никога нямаше да науча.

Някои младежи носеха дълги петнисти кожи от сервал, пристегнати около кръста. Опашките на кожата се полюляваха около задните им части в ритъма на танца, а петната проблясваха като живи на светлината на огъня. Вождът на племето вдигна глава, изви шията си назад и нададе пронизителен крясък, който усетих с цялото си тяло. Мъжете му отговориха, след тях и жените, заредиха се крясъци и ответни крясъци, високи и протяжни, и огласиха нощта. Облени в пот, телата на танцуващите вибрираха при всеки удар на тъпана. Дишането ми се учести. Сърцето ми сякаш искаше да изхвъркне от гърдите, докато строфите и припевите на песента набираха скорост. И точно когато виковете на пеещите се извисиха в кресчендо, погледнах през огрения от пламъците кръг и видях Кибии.

Като деца с него винаги бяхме ходили заедно на тези *нгоми*, оставахме до късно и се прибирахме пеша през тъмната гора. На връщане Кибии с важен тон ми обясняваше как танцьорите можели да бъдат още по-грациозни и изразителни в изпълнението си. Сега двамата с него рядко оставахме насаме и не можех да си спомня кога за последен път се бяхме чувствали добре един с друг. Докато отблясъците на огъня танцуваха и хвърляха сенки по кожата му, видях колко възмъжал и променен е. Вместо обичайната *шука* носеше дреха от по-хубав плат, завързана на лявото му рамо и пристегната на кръста с мънистен колан. На двата си глезена имаше черно-бели гамаша от маймунска кожа, а на шията му висеше нокът от лъв. От мястото, където бях застанала, го виждах странично —

профилът му беше на принц, както го помнех, но чертите му бяха станали по-сурови и мъжествени. Накрая той се обърна с лице. Черните му очи срещнаха моите над огнените езици и сърцето ми подскочи. Беше станал *моран*. Това се бе променило в него — Кибии беше вече мъж.

Аз се дръпнах от кръга; стана ми болно. От доста време не бяхме близки с Кибии, но някак си не вярвах, че ще извърши най-важната крачка в живота си, без да ми каже дума. Огледах се за Булър; исках да се махна колкото се може по-бързо от това място, но не го видях. Тръгнах си, събирайки сили за стръмното спускане, но чух Кибии да ме вика по име. Бях нагазила в ниски храсталаци и треви, огрени от луната. Дори да побързах, той щеше да ме настигне с няколко скока. Затова останах на място.

— Разправят, че баща ти щял да се мести от Джоро — каза Кибии, когато стигна до мен. — Вярно ли е?

Кимнах и казах:

— Да, в Кейптаун. — Не исках да споменавам паричните ни проблеми. Беше ми неудобно.

— Там имало много хубави коне, така съм чувал.

— Станал си *моран* — казах аз, за да сменя темата. — Много добре изглеждаш.

На лунната светлина видях гордостта, която се изписа на лицето му, но заедно с нея имаше и още нещо. Дадох си сметка, че Кибии вече не знае как да се държи в мое присъствие.

— И какво ще правиш сега? — попита той.

— Всъщност и аз не знам. Имам предложение за женитба.

Мислех си, че ще се изненада и ще реагира по някакъв начин, но той само вдигна рамене и изрече една местна поговорка, която бях чувала и преди:

— Новото е хубаво, дори да боли.

— Ти готов ли си за семейство? — подразних го аз; авторитетният му тон не ми бе харесал. Сякаш мислено бе наместил всяко парченце от мозайката на объркания ми живот.

Той отново вдигна рамене: *защо не?* После добави:

— Най-напред искам да опозная света.

— Светът е голям. Знаеш ли къде да отидеш?

— Моят баща ми е разправял за много места, които е посетил. Стигал е на север чак до Китале, на юг до Аруша, а също и до склоновете на Доня Кения. Може би за начало ще мина по неговите пътеки.

Последните си стъпки *аран* Майна бе направил много далече оттук. Допусках, че Кибии си мисли и за това място, макар да не го назова.

— Все още ли възнамеряваш да откриеш войника, убил *аран* Майна?

— Може би — каза той. — Или пък ще науча разликата между момчешките и мъжките мечти. — Той помълча малко, после добави: — Когато се ожения, баща ми ще заживее отново в синовете ми.

Беше станал толкова надменен, толкова самонадеян. Изпитах желание да го подразня още малко, да го поставя на мястото му. Казах му:

— Мъжът, който иска да се ожени за мен, е много богат и силен. Живее наблизо. За три дни си построи къща.

— Истинска къща или колиба? — подметна той.

— Истинска, с керемиди и стръмен покрив, и със стъкла на прозорците.

Няколко мига Кибии мълча; сигурна бях, че най-после съм го впечатлила.

— В днешно време — каза накрая той — не е мъдро да се прибързва. Къщата му няма да оцелее дълго.

— Та ти дори не си я виждал — повиших раздразнено глас.

— Какво значение има! — каза той. — На твое място бих го помолил да ти построи друго жилище, специално за теб. И да се старае повече. — Той ми обърна гръб, за да ми покаже, че разговорът е приключил, като на раздяла ми подхвърли през рамо: — Между другото, аз вече имам име на *моран*. Казвам се *аран* Рута.

През целия път до фермата се ядосвах на себе си, като си повтарях наум всички остроумни реплики, които бих могла да му кажа, за да го уязвя, да го накарам да се чувства малък и незначителен, както аз сега. *Аран* Рута, моля ви се! С него се знаехме, откакто беше висок колкото сурикат, откъде се извѣди такъв мъдър и отракан след някаква си там церемония?! С остър нож и купичка съсирена кръв от бик?

Докато такива ядовити мисли се блъскаха в главата ми и стържеха една в друга, си дадох сметка, че ако Рута имаше и най-малка представа колко се страхувах от настъпващите промени, щях да умра от срам.

Но аз бях ужасно уплашена и объркана. Кейптаун беше на другия край на света, а баща ми щеше да е вечно зает и напрегнат в старанието си да се хареса на новите си работодатели — собственици и управители на конюшни. Трябваше да избирам: или да ходя подире му, като се опитвам да не му преча, или да стоя вкъщи с Ема и да си поделяме домакинската работа. Страхотна перспектива, няма що.

Другият ми избор беше да се върна в Англия. По-скоро би могъл да бъде, ако бях различно момиче. Тогава бих

могла да пиша на майка ми, да я питам дали ще се намери и за мен място при двама им с Дики, но Англия ми се виждаше по-далечна и непозната дори от Кейптаун, а и майка ми нито веднъж не се бе опитала да ме прибере при себе си през годините. Да я моля за помощ сега щеше да ми струва твърде скъпо и да отвори душата ми за всичката болка и обида, които си мислех, че съм прогонила оттам. Не, само това не!

Оставаше Джок.

Аз не знаех нищо за женитбата и брака, а единственият щастлив семеен съюз, който бях наблюдавала, беше този на лорд и лейди Ди, от които бях запазила само мъгляви спомени. Фермата и конете винаги ми се бяха стрували подходящи като нещо, на което да се обрека. Никога не си бях представяла, че нещата могат да изглеждат различно, но с всеки изминал миг усещах как съпротивата ми се сломява. Не познавах Джок, дори не знаех с какво бях привлякла вниманието му, освен че ме биваше в лова, а и му харесвах на външен вид. Но да се омъжа за него означаваше да мога да остана в Джоро, да виждам около себе си същите хълмове и да живея живота, с който бях свикнала. Дали той не си въобразяваше, че е влюбен в мен? Бих ли могла аз да го обичам?

Изведнъж всичко около мен сякаш потъна в мъгла. Чувствах се измамена от факта, че докато моето бъдеще се върти като вихрушка пред очите ми, бъдещето на Рута се разстила пред него като червен килим, точно както си бе мечтал. Повече от десет години двамата се бяхме състезавали помежду си кой е по-безстрашен, опитвали се бяхме да постигнем максимума. Нашите игри бяха подготвили Рута за бъдещето, както би трябвало да подготвят и мен. С времето те бяха ставали все по-трудни и рисковани, но в крайна сметка нещата се свеждаха до едно и също. Скачайки, ние се бяхме научили да скачаме, нали така? Достатъчно бе да погледна Рута, за да се убедя, че той вече не е дете. Както и аз.

На следващия ден следобед, след като безброй пъти бях репетирала, за да придобия увереност, отидох при баща ми и му заявих, че оставам в Джоро.

— Добре — кимна той и събра върховете на пръстите си, като ме гледаше изпитателно. — Мисля, че така е най-разумно. Джок изглежда свестен и работлив. Знам, че ще се грижи за теб.

— Аз също мога да се погрижа за себе си. — Докато казвах тази лъжа, пулсът ми биеше като тъпан в ушите. Поех си дъх и попитах: — Може ли да задържа Пегас?

— Ти си го заслужи, че и отгоре. Той си е твой.

Баща ми се надигна да си сипе едно питие. Торфеният аромат на малцово уиски се разнесе във въздуха и достигна до мен; усетих как ноздрите ми потръпнаха.

— Може ли да ми сипеш и на мен?

Той ме погледна учуден.

— Ще трябва да се удовлетвориш с вода.

Поклатих глава.

— Е, добре — каза баща ми. — Да кажем, че и това си го заслужи.

Той ми подаде тежката заоблена чаша и двамата поседяхме мълчаливо, докато слънцето се спускаше надолу към хоризонта. Бях пила вино и шампанско, но това беше различно. Караше ме да се чувствам по-голяма.

— И все пак, добре си поживяхме тук, нали? — попита той.

Аз кимнах, но не намерих верните думи за това, което чувствах. Погледнах в чашата си и отпих отново, като оставих скоча да прогори вътрешностите ми.

Щом веднъж реших да кажа „да“ на Джок, нататък всичко се разви с шеметна бързина. Дрехите бяха поръчани, ангажиран бе свещеник, покани в бели пликове литнаха във всички посоки. Ема имаше много ясна концепция за сватбената ми рокля — обшит с перли сатен в цвят слонова кост с апликации във формата на рози и магарешки бодли върху шлейфа — и понеже аз самата бях лишена от вкус, приемах на драго сърце всичките ѝ препоръки. Копринен воал с венче от портокалови цветчета и толкова фини пантофки, че се съмнявах дали ще издържат до края на деня. Когато започнаха да пристигат подаръците — сребърна поставка за торта, комплект пръстени за салфетки с филигранен мотив, кристална ваза с тънка шия за едно цвете, чекове за различни суми на името на господин и госпожа Първис, — те биваха внимателно складирани в един ъгъл на къщата, докато вещите на Ема и баща ми се опаковаха в сандъци и заемаха останалите ъгли. Призляваше ми да гледам как други хора планират бъдещето ми, докато фермата, в която бях прекарала целия си живот, изчезваше в небитието, но си казвах, че няма друг начин.

През седмиците на трескава подготовка с Джок рядко успявахме да останем насаме. В такива моменти той стискаше ръцете ми в огромните си длани и ми казваше колко щастливи ще бъдем. Говореше за промените и разширенията, които щял да направи във фермата ни. Описваше ми амбициите си за нашето бъдеще. Уверяваше ме, че благоденствието е неизбежно. Аз се хващах за мечтите му, защото ми действаха успокояващо. Длъжна бях да повярвам в тях, макар още да не изпитвах никакви чувства към него.

— Ей, не си губиш времето! — изпищя Дос, когато чу новината. — Последния път ми каза, че те карал да се чувстваш неловко.

— Все още е така донякъде — признах си аз. — Но гледам да не го показвам.

— Не че имаме кой знае какъв избор — каза тя. — Сигурно един ден и аз ще бъда фермерска съпруга. А твоят е и красавец.

— Значи не виждаш нищо лошо, че не съм луда по него?

— Скоро *ще бъдеш*, глупаче. Поне ще си останеш тук, където ти е мястото, а и той ще се грижи добре за теб. Дори баща ти да не се местеше в Кейптаун, не може вечно да те дундурка — каза тя и добави с крива усмивчица: — Във всеки случай, моят ми то натяква при всяка възможност.

Оженихме се в църквата „Вси светии“ в една слънчева октомврийска сряда, две седмици преди седемнайсетия ми рожден ден. Тогава по закон възрастта за встъпване в брак беше осемнайсет години, но баща ми беше преценил, че съм достатъчно голяма, и на мен това ми стигаше. В църквата пристъпих към олтара, облежната на ръката му, вперила поглед в Джок, сякаш излизях да се дуелирам с него. Това свърши работа, поне докато стигнах до мястото, където той ме очакваше заедно със свещеника с колосаната яка, след което сърцето ми препусна в галоп. Питам се дали всички чуват ударите му, дали знаят или се досещат, че не изпитвам любов към този мъж. Но любовта бе нещо измамно, нали? Определено не бе помогнала кой знае колко на майка ми и баща ми или на баща ми и Ема. Може би това, което се нарича практичност, бе начинът да бъде сигурна, че няма да завърша като тях. С тази надежда хванах Джок за ръката, намерих сили да отговоря с „да“ на всеки от дългия низ трудни въпроси, които ми задаваше отчето, и накрая да кажа едно финално „да!“ на основния въпрос.

Джок имаше приятел в Кралските африкански фузилиери, който прие да ни бъде кум — високият, напет капитан Лавендър с ясни сини очи и зализан на една страна перчем, закриващ като златисто крило челото му. Лавендър бе този, който ни откара в хотел „Норфък“ с жълтото бугати на Джок. От бясното му шофиране по улиците на Найроби аз се мятах като парцалена кукла на задната кожена седалка и най-често се озовавах върху Джок, като едва не се насиних в стегнатите мускули на бедрата му. Това, че е толкова силен, сигурно значи нещо, казвах си аз. Сигурно ще може да ме опази от всякакви беди, след като баща ми вече няма да го има наблизо. Тази надежда ме крепеше, докато изкачвахме дългото дървено стълбище пред хотела сред шпалир от усмихнати лица. С бялата си рокля и воала приличах на захарна кукла, каквито слагат върху сватбените торти; така съм излязла и на снимките, които се появиха във вестниците на другия ден, обезсмъртявайки събитието.

Стотина гости бяха наблъскани в хотелския ресторант, което беше празнично украсен според възможностите на залата. Цялата околност се бе събрала там — фермери, станали войници, после отново фермери. Там беше и лорд Ди. Неподстриганата му коса се подаваше изпод тропическия шлем, чорлава и непокорна. Сабята в ножницата на колана му разсече въздуха, когато се обърна и понечи да ме целуне. Ди ни бе дал щедър чек, а сега ми обеща, малко пресилено сантиментално, да ми се притича на помощ всеки път, когато имам нужда от нещо. Обещанието му ме трогна дълбоко; от този момент обикалях залата с по-уверена крачка, за да приемам поздравленията на останалите гости, и нито веднъж не се препънах в шлейфа на роклята си.

За основно ястие, както можеше да се очаква по тези места, имаше пържола от газела Томпсън с гъст сос, млади пролетни картофи и перлени лукчета. Баща ми се беше бръкнал дълбоко за шампанско, а аз гледах да изпия

колкото се може повече — вземах си чаша всеки път, когато келнерът с таблата се приближеше до мен. Краката ми бяха изтръпнали и усещах иглички по прасците си, докато танцувах с всеки фермер, успял да се отскубне от жена си. Накрая дойде ред на баща ми. Тази вечер той изглеждаше необичайно елегантен, но и тъжен. Около устата си имаше дълбоки бръчки, очите му бяха уморени и далечни.

— Щастлива ли си? — попита ме той.

Кимнах, облегната на рамото му, и се притиснах към него.

В малките часове на нощта Лавендър отново ни предложи шофьорските си услуги, този път, за да ни откара до кънтри клуб „Мутайга“; там ни очакваше голяма квадратна стая, осветена от кристален полилей, с широко легло, плуващо в плюш и коприна.

След годежа ни двамата с Джок не бяхме оставали и минута насаме, за да се опознаем. Сега, когато видях едрата му мускулиста фигура в стаята, се запитах като в полусън какво ли ще усетя, като си легнем. Бях пиана и благодарна за това, докато силните му ръце разкопчаваха роклята ми. Езикът му се стрелна в устата ми; и на двама ни дъхът беше кисел от изпитото вино. Опитвах се да му отвърщам със същото, да участвам в случващото си. Горещите му устни погъделичкаха шията ми. Ръцете му се спуснаха надолу, усещах силния им допир по тялото си. Двамата се стоварихме върху леглото и в един абсурден момент той се опита да се намести между бедрата ми, но дългата ми тясна пола оказа съпротива. Докато се опитвах да му помогна, се засмях и в същия миг си дадох сметка, че това е грешка.

Какво разбирах аз от секс? Нищо извън видяното в загражденията за конете; нищо извън онова, което бях чула от Кибии за игрите на младите момчета и момичета от племето му в тъмното. Нямах никаква представа какво се очаква от мен, как трябва да се отдам на мъжа си; усещах само, че нещо важно се е променило. Отначало Джок беше корав, почувствала бях допира му по бедрото и хълбока си, но сега тази коравина я нямаше. Преди да разбере какво става, той ме остави и се претърколи по гръб. Ръката му се вдигна нагоре и закри лицето му, сякаш от силна светлина, макар стаята да беше затъмнена.

— Съжалявам — казах накрая аз.

— Не, не. Просто съм съсипан от умора. Беше дълъг ден.

Надигна се на лакът и ме млясна по бузата, после се зае да оправя възглавницата под главата си.

Докато изучавах очертанията на шията и раменете му, мозъкът ми работеше трескаво. Какво бях направила или пропуснала да направя? Дали защото се бях изсмяла? Както си лежах в полумрака, зашеметена и объркана, Джок захърка леко. Но как можеше да спи в такъв момент? Имахме брачна нощ, а той ме остави сама!

Ритайки с крака, полака-лека се освободих от роклята и станах да наплискам лицето си в умивалника. Внимателно свалих грима и червилото, като съзнателно избягвах да се поглеждам в огледалото. Носех само някаква дантелена нощница, която Ема бе открила в магазин за дамско бельо; фината материя студенееше на кожата ми. Върнах се и легнах до масивното тяло на Джок. Беше като планина, а заспал сякаш заемаше още повече място. От гърлото му излизаха равномерни похърквания, сънуваше нещо негово си, а аз стисках очи в тъмното и се мъчех да заспя.

На следващата сутрин от гарата в Найроби взехме влака за Момбаса, а оттам — кораба, който трябваше да ни откара в Индия на сватбено пътешествие.

Вече се казвах Берил Първис. Но бях още девствена.

Въздухът в Бомбай ухаеше на подправки и се огласяше от виещите ситари на уличните музиканти. Тесните улици криволичеха между белосани къщички с лющещи се капаци на прозорците, които се затваряха в жегата и се отваряха едва привечер, когато небето станеше първо червено и после наситенолилаво. Бяхме отседнали при вуйчото на Джок и неговата съпруга в богаташката им вила в подножието на хълма Малабар. Там бяха и родителите на Джок, както и двама от тримата му братя, дошли да видят що за птица съм. Аз също исках да ги огледам — в края на краищата те бяха новото ми семейство, късметът ми от лотарията на живота.

По време на пътуването Джок ми бе разправил как семейството му се преместило в Индия от Единбург още докато бил малък, но не можех да си спомня всички подробности за земите им или за сливанията на фермите им, докато ги гледах — розовобузи, луничави, скулести шотландци сред кафеникавото море от местни лица.

Майката на Джок беше най-розова от всички — приличаше на фламинго с ярката си копринена рокля и рижава, вдигната на кок коса, по която тук-там се прокрадваха бели нишки. Бащата, доктор Уилям Първис, беше леко състарена версия на самия Джок, със силни ръце и ясни очи, които ми намигаха, опитвайки се да ме предразположат, докато съпругата му ме засипваше с въпроси, които бяха по-скоро констатации.

— Ама ти си доста висока, не мислиш ли? Неестествено висока, а, Бил, какво ще кажеш?

— Не бих казал чак *неестествено*, скъпа... — отговаряше той с възходяща интонация в края, сякаш се готвеше да каже още нещо, но не се сещаше какво.

Джок ме потупа неспокойно по коляното.

— Това означава, че е здрава, мамо.

— Е, вижда се, че е поела доста слънце.

По-късно, когато с Джок останахме сами в стаята си, за да се преоблечем за вечеря, аз се изправих пред голямото огледало на стената, в което можех да се видя в цял ръст. Не бях свикнала да нося рокли и чорапи с ръб, а още по-малко обувки с високи токове и каишки, каквито бяха на мода по онова време. Ръбовете на чорапите ми сякаш отказваха да стоят прави. Новото ми бельо, купено от Найроби по указанията на Ема, ми стягаше на кръста и под мишниците. Чувствах се като човек, опитващ се да се представя за някой друг.

— Не се притеснявай — каза ми Джок, докато оправяше ластичните си тиранти, седнал на леглото. — Много добре си изглеждаш.

Протегнах ръце, за да оправя за кой ли път чорапите си.

— Майка ти не ме одобрява.

— Просто не иска да ме загуби. Такива са майките — каза безгрижно той, но думите му ме жегнаха.

— Гледа ме отвисоко — казах аз.

— Не бъди глупава. Ти си моя съпруга.

Той стана и ме улови за ръцете, като ги стисна в своите, за да ми вдъхне кураж, но още щом ги пусна, думите му се разпиляха по пода. Не се чувствах достатъчно зряла, за да бъда нечия съпруга; просто не бях живяла достатъчно, за да знам и разбирам важните неща в живота. Не се сещах и как да му кажа всичко това — че се страхувам от обетите, които сме си дали. Че нощем лежа будна до него и се чувствам самотна и някак изтръпнала, сякаш част от мен вече е умряла.

— Моля те, целуни ме — казах аз и той го направи, но макар да се притиснах към него и да се опитвах с всички сили да отвърна на целувката му, не можех да я почувствам. Не чувствах, че сме едно цяло.

Никога не бях живяла край море и сега ми беше противно да усещам соления въздух по кожата си, да се потя и през цялото време да си мечтая за една хладна вана. В прахоляка се чувствах по-комфортно. Тук по всяка повърхност се отлагаха капки вода, влагата се посмукваше в стените и дървените дограми се раздуваха и не можеха да се отворят. Черна плесен растеше по мазилките на къщите и те старееха като човешка кожа.

— Колко несправедливо е устроен светът! — казах аз на Джок. — Тук ще се издавят, а при нас сме готови да се избием за капка вода.

— Не си мисли, че Индия краде дъжда на Джоро. Тук си е така. Опитай се да го видиш и откъм хубавата страна.

Отначало на него сякаш му доставяше удоволствие да се вживява в ролята на гид, да ми показва гордо пъстрите пазари, над които се носеше миризма на къри и лучена яхния; изпълнителите на ситар с техните чалми, полюляващи се в такт с музиката; игрището за поло към кънтри клуба — толкова добре поддържано, с тучна и гъста трева, че нашето в Найроби изглеждаше направо жалко в сравнение с него. Аз се държах за ръката му и го слушах, опитвайки се да забравя за неприятностите у дома. Все пак бяхме женени от няколко седмици, а можех да преброя на пръстите на едната си ръка случаите, когато бяхме правили секс. Първият път беше по време на пътуването до Индия. През повечето дни имах морска болест, особено когато се отделихме от сушата в Адения залив и се

насочихме към Арабско море. Хоризонтът се люлееше, приближаваше се и се отдалечаваше, когато имах сили да погледна към него.

Преди да ми прилошее, бяхме успели да се любим на тясната ми койка в каютата, но от цялото упражнение помнех някакво меле от лакти и колене и удрящи се едно в друго чела; всичко приключи още преди да усетя, че е започнало. Накрая той ме целуна по бузата и каза: „Чудесно беше, мила“. След което се измъкна от койката ми и отиде да си легне на неговата, оставяйки ме сама, объркана и изгубена, точно както в първата ни брачна нощ.

Пиенето на Джок влошаваше допълнително нещата. Докато бяхме в Бомбай, всеки следобед в четири цялото семейство се събираше на верандата за коктейли. Това беше нещо като ритуал, както успях да се убедя; всичко бе регламентирано до най-малката подробност: колко лед да се сложи, колко лайм; от лайма въздухът се изпълваше с остра кисела миризма, която усещах в гърлото си. Огдън, вуйчото на Джок, се нахвърляше върху джина преди всички, с изключение на Джок, после се настаняваше в шезлонга си под джакарандата с накачалите по нея тъмни бърбиви чавки.

— Тия птици са чистачите на Индия — обясняваше той с някаква особена нотка на гордост в гласа. — Ако не бяха те, улиците щяха да се заринат в боклук.

Наблюдавах как една щателно оглозга умряла мишка, после си клъвна от купчинка бледорозов пясък.

— Какво прави? — попитах.

— Прочиства си хранопровода — обясни Огдън. — Както ние си мием зъбите след вечеря.

Докато гледах птицата, още две се спуснаха отгоре и се сбиха за парче смачкано манго, като с такова настървение се кълвяха с острите си човки, сякаш бяха готови да умрат, но да не отстъпят. Натъжих се и ми стана още по-мъчно за дома. Твърде много неща в Индия бяха нови за мен; дните ми минаваха без опорна точка. Джок се беше влюбил в безразсъдното момиче, което бях на четиринайсет, но той знаеше за мен дори по-малко, отколкото аз за него. Бяхме заедно почти през цялото време, а си оставахме все така непознати. Казвах си, че ще ни бъде полесно, когато се върнем у дома, в нашата ферма. Нямаше как да е другояче.

Една вечер масата беше наредена за пир, но храната бе изстинала и съхнеше по чиниите, защото майката на Джок — гаврътнала повече джин от обичайното — бе забравила да ни уведоми, че готвачът отдавна е готов с вечерята. Тя залиташе в притъмнелия двор на къщата и накрая се спря, за да се подпре на едно дърво и да си поеме дъх. Никой сякаш не забелязваше това, а и да я бяха видели, едва ли им правеше впечатление.

— Да си лягаме — казах аз на Джок.

— Какво? — Той се опита да фокусира върху мен кървясалите си очи, сякаш за да познае по устните ми какво му казвам.

— Изтощена съм.

— Идвам веднага.

Минах покрай чакащата маса, отрупана със залосени меса и хванали коричка сосове, които слугите не смееха да раздигат. В банята влязох направо във ваната, облицована с ръчно изрисувани керамични плочки. На една имаше картинка на тигър, но с времето шарките му бяха избледнели. Някъде из дебрите на Индия бродеха истински тигри, гладни и ревящи като Пади навремето. Мина ми ужасна мисъл: че в този момент бих предпочела да се намирам сред тигрите или дори в онова кално леговище на дива свиня, където бях прекарала няколко нощи, след като избягах от училище. Поне там знаех срещу какво съм изправена. Потопих се до шията във врялата вода и останах да чакам Джок, докато водата изстина, после напълних повторно ваната. Накрая си легнах, свита на кълбо върху кайсиено жълтите копринени чаршафи; цялото ми тяло трепереше.

Скъпа Дос, написах върху картичка на следващия ден, Бомбай е красив и очарователен град. Почти всеки ден ходим в кънтри клуба, където Джок и останалите членове ми показват как се играе истинско поло. Трябва непременно да дойдеш тук един ден, за да видиш всичко с очите си.

Прочетох написаното, като си помислих, че не е редно да ѝ кажа или изобщо да споделя с някого колко гадно се чувствам. Какво щеше да промени това? Известно време дъвках върха на писалката, като се чудех какво да добавя. Накрая се подписах с новото си фамилно име и оставих картичката на слугите да я занесат в пощата.

Прекарахме в Бомбай близо четири месеца, а когато се върнахме, Британска Източна Африка вече не съществуваше. Подробностите по примирието бяха окончателно договорени, а протекторатът — закрит. Страната беше преименувана на Кения, по името на най-високата си планина — истинска колония, със съответните гробища за доказателство. Десетки хиляди мъже, африканци и бели заселници, бяха загинали във войната. Сушата бе отнела живота на още хиляди, а други хиляди бяха покосени от инфлуенца. Болестта вилнееше по градчета и села, като отнасяше най-малките и слабите, деца и младежи, както и младоженки като мен. Уволнени от войската фермери и пастири се връщаха по родните си места, отчаяни, незнаещи как да започнат живота си отначало.

Аз се чувствах по подобен начин. Очаквах да заваря баща ми и Ема с опакован багаж, готови за отпътуване. Това беше част от плана — да прекарам в Бомбай най-тягостната част от разтурянето на „Зелените хълмове“, — но фермата още не беше продадена. Баща ми не беше предприел решителния ход.

— Ще гледам да караме тук, докато можем — опита се да ми обясни той. — Ако успеем да спечелим още някое и друго състезание, току-виж, привлечем по-добри купувачи.

— Аха — казах само аз, но в стомаха ми всичко се преобърна.

Бях прибързала с Джок, вярвайки, че това е единственото ми спасение, а сега изведнъж разбирах, че съм разполагала с още цяла година да обмисля нещата. Една година, през която да си стоя у дома, да свиквам постепенно с мисълта за брак, да опозная Джок или да намеря по-добър изход. Усетих, че ми прилошава. Защо не изчаках?

— Няма ли с Джок да се отбиете за вечеря? — попита безгрижно баща ми, но за мен и този невинен въпрос беше като плесница.

Оттук нататък щях да съм само гостенка на това място. Моят дом беше другаде.

* Обработка: Sunshine, V.G. *

Следващите няколко месеца бяха едни от най-трудните в живота ми. От фермата на Джок се разкриваха същите гледки като от „Зелените хълмове“ и въздухът се усещаше по същия начин, но не можех да убедя себе си, че мястото ми е тук.

В нашата долина слънцето залязваше рано — винаги преди шест — и в този момент, каквото и друго да се случваше междувременно, Джок вече беше надвесен над количката с бутилките и си наливаше първото уиски. Докато бяхме в Бомбай, се утешавах, че пиенето е семеен ритуал и ще си остане там заедно с чавките и острия аромат на цъфнал тамаринд, но откакто се бяхме върнали у дома, той изобщо не отслаби темпото. След вечеря, когато вдигнех масата, той си запалваше цигара и си наливаше второ уиски. В начина, по който обгръщаше чашата с едрата си длан, имаше някаква особена нежност, едва ли не ласка, сякаш беше най-добрият му приятел, който винаги ще му помогне. Но за какво?

Почти никога не знаех какво си мисли Джок. Работеше много, поне толкова, колкото бе работил и баща ми, но оставаше затворен в себе си, сякаш зад очите му имаше някаква непроницаема преграда. Баща ми също не беше кой знае колко емоционален. И двамата бяха трудни за разбиране, но аз трябваше да съм до Джок през дългите вечери, а мълчанието му направо ме убиваше. А опитах ли се да го заговоря или — не дай си, боже! — да го помоля да намали пиенето, той избухваше:

— Я стига, Берил! Лесно ти е на тебе...

— Кое ми е лесно?

Но той само махваше с ръка и ми обръщаше гръб.

— Ако имаш някакви затруднения... — подхващах тихо аз.

— Какво знаеш ти!

— Нищо. Нищо не знам — казвах и го чаках да попълни празнотите в познанията ми, но той не се сещаше какво повече да ми каже.

Нито пък аз. Така ми се искаше лейди Ди да е още жива, за да ми даде съвет и кураж, или дори Дос да ме сръга в ребрата и да ми каже: „Хайде, *длъжна* си да говориш с него! Бъди по-настойчива!“. Оставена сама със себе си, аз ту ръчках огъня в камината, ту си намирах нещо за четене или прелиствах дневника за езда, за да видя кои коне трябва да се извеждат на следващия ден. Затънала до гуша в работа, в чистене, готвене и водене на сметки, се опитвах да прикрия обзелите ме съмнения, сякаш, ако ги таях в себе си, те щяха да изчезнат. *Това е бракът*, казвах си аз. Безброй хора правеха същото всеки ден. Защо тогава ми се струваше толкова необичайно, толкова нередно?

Понякога нощем се опитвах да преодолеем дистанцията помежду ни и да правя любов с Джок. Както си лежахме в нашата стая под мрежата за комари, плъзгах крака си върху широкия му хълбок или търсех устата му в тъмното. Езикът му беше топъл и мек, с вкус на уиски. Аз обаче настоявах, целувах го страстно, възсядах го, докато той

оставаше със затворени очи. Целувах клепачите му и запряхах памучната му риза с двете си ръце, покривах с целувки косматите му гърди, описвах с устни кръг около пъпа му, докато от гърлото му се изтръгваха тихи стонове. Кожата му беше топла и солена и полека-лека той започваше да реагира на целувките ми. Оставах известно време надвесена над лицето му, после го хващах в шепата си и, едва дишайки, се отпусках върху него. Но беше късно. Още преди да бях започнала да се движа, той омекваше в мен. Накрая смъквах нощницата си надолу и лягах до него унижена. Сигурно и той се чувстваше унижен.

— Съжалявам, Берил, за нищо не ме бива — казваше. — Имам твърде много грижи.

— Какви? Сподели ги с мен.

— Няма да разбереш.

— Моля те, Джок! Наистина искам да знам.

— Да управляваш ферма като тази е сериозно бреме, нали разбираш? Ако се провалим, аз ще съм виновен — казваше той и добавяше с въздишка: — А се скъсвам от работа.

— Аз също.

— Ами тогава значи толкова можем — заключаваше той и ме целуваше целомъдрено със сухи устни. — Лека нощ, скъпа.

Опитвах се да заспя до него, но докато той дишаше тежко, вече отплувал в своя паралелен свят, аз изпитвах детински копнеж по старото си легло в „Зелените хълмове“. Искях си някогашната глинена колиба с мебелите от дървени сандъци, със сенките, които знаех наизуст. Искях времето да се върне назад и да ме остави на мястото, което познавах.

Искях да съм си у дома.

— Не знам как да се държа с Джок! — казах на Дос, с която се срещнах в града няколко месеца по-късно. Тя беше претоварена с уроци и много притеснена, но аз я помолих да се видим за малко в „Норфък“ на чай със сандвичи. — Мислех си, че сексът ще е лесната част.

— Не мога да ти дам съвет. В училището на мис Секъм нямаме момчета. Онези, с които се виждам на танци, ми се натискат, но по-далече от това не сме стигали.

— При нас също нищо не се случва, това имах предвид. А и никога не разговаряме по този въпрос. В пълно неведение съм.

— Значи ли това, че не обича да го прави?

— Откъде да знам? — възкликнах аз, докато гледах как Дос внимателно отделя коричките на сандвича си с масло и шунка и си мислех каква късметлийка е тя, след като единствените ѝ грижи бяха как да си вземе изпитите. — Не ти ли се иска понякога да сме отново на тринайсет?

— Господи! Не, разбира се. — Тя направи гримаса. — Нито пък на теб.

— Но тогава всичко беше толкова по-просто — въздъхнах аз. — Джок е живял на този свят два пъти по-дълго от мен, освен това е бил на война. Редно е да познава живота и да бъде глава на семейство, нали така? — Отново въздъхнах раздразнено. — Това е *мъжко* задължение!

— Не ги разбирам тия неща — вдигна рамене тя. — Пък и не познавам Джок.

— Ела да ни погостуваш — предложих аз. — Трябва ми някой, който да ме подкрепя, а и ще е забавно, както едно време.

— Имам изпити, не помниш ли? А когато завърша, заминавам за Дъблин да поживея една година с роднините на майка ми.

— Не ме оставяй! Та ти си единствената ми приятелка!

— О, Берил. Може би нещата не са чак толкова зле, колкото изглеждат...

За изненада и на двете ни, аз избухнах в сълзи.

През следващите няколко месеца баща ми спечели последователно Купата на Въоръжените сили и Военноморския флот, Купата на ветераните от войните, трофея „Майбърг-Хидел“ и престижния Златен медал на Източна Африка и въпреки това не се появиха подходящи купувачи. Вече пълзяха слухове, че фермата „Зелените хълмове“ запада. Това, че моят баща бе един от пионерите на колонията, личност с безупречна репутация, сякаш не значеше нищо; същите вестници, които някога възхваляваха победите му, сега разпространяваха слухове за предполагаемия му фалит. Някои редактори развиваха теории за възможните причини.

Баща ми пропускаше покрай ушите си тези нападки, но аз се шокирах, като виждах как неудачите в „Зелените хълмове“ светкавично стават публично достояние. Искях хората да запомнят фермата ни като нещо прекрасно, построено от нулата, да знаят колко щастливо сме живели там. Но след шестнайсет години на непосилен труд и

високи стандарти сега всичко живо говореше само за фалита на баща ми. Фермата ни се бе превърнала в тема за вицове, а баща ми — в обект на съжаление и пример за некадърност.

Разпродажбата на имуществото се проточи няколко мъчителни месеца. Купувачите се пазаряха за цената на ръчни колички, вили за сено и конски амуниции. Като кашон със стари играчки, изсипан на пода, за да ровят в тях непознати, стопанските сгради бяха отнесени на части, парче по парче — къщичката на конярите, конюшните, накрая и главната къща. Конете бяха разпродадени на смешно ниски цени, от които стомахът ми се свиваше. Накрая останаха само шестнайсет, които с Джок щяхме да задържим при нас, докато се намери купувач с добра цена, и — разбира се — Пегас.

— В никакъв случай не давайте Кам за по-малко от петстотин лири — напомни ми баща ми в деня на отпътуването си.

Аз отидох чак до Найроби да го изпратя. На гарата се товареше и разтоварваше добитък сред суматоха и облаци червена прах. Момчета влачеха куфари, два пъти по-големи от тях самите. Едно хлапе се бореше с огромен бивник от слон, сякаш танцуваше с него по перона, докато Ема припряно наместваше шапката си.

След като години наред ме беше бомбардирала със съвети и ограничения, сега Ема не се сещаше какво да ми каже. Нито пък аз на нея. Дори не помнех за какво се бяхме карали. Изглеждаше ми също толкова объркана, колкото бях и аз. След като стисна веднъж ръката ми, тя се качи бързешком по трите покрити със сажди стъпала на вагона и с това се приключи.

— Ако имаш нужда от нещо, само кажи — промълви баща ми, като мачкаше шапката си в ръце.

— Не се тревожи. Ще се оправя — отвърнах аз без особена убеденост.

— Някой ден може да решиш да тренираш чужди коне, например на Деламиър. Имаш солидна основа, здрави инстинкти.

— Да си изкарам разрешително за тренъор, искаш да кажеш? Това правила ли го е жена досега?

— Може би не. Но не съм чувал да е забранено.

— Може пък да пробвам...

— Пази се и работи здраво.

— Да, татко.

И двамата не бяхме особено добри в изразяване на чувствата си. Аз му казах, че ще ми липсва, после го проследих с поглед, докато се качи на влака, изправил предизвикателно рамене под сакото си. От месеци знаех, че този ден все някога ще настъпи, и пак не бях готова за него. Имаше ли представа той колко много го обичам? Колко страдах, откакто загубихме всичко онова, което ни бе свързвало?

Носач с червено сако притича покрай мен, помъкнал огромен куфар, и в главата ми нахлуха спомени. На четири години бях гледала с празен поглед смаляващия се в далечината вагон, който отнасяше майка ми под стълб от черен дим, докато разстоянието помежду ни се увеличаваше с всяка секунда. Оттогава Лаквет се бе научила да понася житейските загуби — да живее в един свят, който отсъствието на майка бе променило из основи, да намира по нещо хубаво в него, да тича бързо и да трупва сили. Но къде се бе дянало това буйно момиче сега? Не усещах в себе си и помен от някогашната енергия. Освен това няхах никаква представа колко още ще ми се наложи да понеса, кога ще се завърне баща ми и дали изобщо ще го видя повече.

Черният локомотив изпъшка. Разнесе се пронизителна свирка и сърцето ми се преобърна. Не ми оставаше нищо друго, освен да се обърна и да тръгна към къщи.

Още със завръщането ми в Джоро заваля дъжд — за пръв път от година насам. Небето беше почерняло и се изсипа потоп, който сякаш нямаше намерение да спира. Когато след два дни бурята най-после утихна, с нея си отиде и продължителната суша и земята отново стана зелена. В равнините цъфнаха цветя, въздухът натежа от упоиващия аромат на жасмин, хвойна и евкалипти. Дъждът показва, че Кения просто е била заспала. Всичко, което ни бе изглеждало мъртво, се събуждаше за живот. Но не и „Зелените хълмове“.

През всичките години в саваната нито веднъж не се бях разболяла от малария, тропическа треска или някаква друга ужасна болест. Сега обаче бях покосена от нещо не по-малко страшно — боледуваше духът ми. Не се хранех, не можех да спя, нищо не бе в състояние да ме направи щастлива. Нищо нямаше смисъл за мен. Междувременно Джок се блъскаше като луд, изпълнен с планове за фермата. Беше купил мелницата на баща ми — едно от последните му притежания, обявени на търг, и я бе взел почти без пари. Макар той да се радваше на изгодната сделка, за мен мисълта, че се бяхме възползвали от фалита на баща ми, че нашият успех се градеше върху костите на „Зелените хълмове“, бе непоносима.

Единственото нещо, което се сещах да направя, бе да насоча цялото си внимание към конете. Намерих отнякъде черен тефтер, същия като на баща ми, и започнах да си записвам всичко, което се случваше в конюшните през всеки отделен ден — излизанията на езда, графика за хранене, надниците на конярите, поръчките за оборудване. Обзаведох си малка канцелария в единия ъгъл на конюшната, точно като на баща ми — с миниатюрно бюро, лампа и стенен календар, на който ограждах в кръгче датата на следващото състезание. Всеки ден ставах призори, за да присъствам на сутрешната езда, но и това не ми стигаше. Усещах звъна на някаква камбана вътре в мен. Тя ме будеше рано сутрин, понякога посред нощ. *Какво си причиних? Мога ли все още да го поправя? Мога ли да бъда свободна?*

Повечето дни с Джок само си пречехме и сякаш си правехме на инат. Колкото и усърдно да работех, той се държеше така, сякаш му отнемам нещо. Мисля, че просто очакваше от мен да желая същото, което и той, да вложя всичките си сили за постигане на неговите цели, без да имам право на свои. Понякога го чувах да пуска на фонографа „Ако ти бе единственото момиче на света“, солидно почерпен. Беше купил плочата малко след сватбата ни под предлог, че иска да запази спомена от първия ни танц. Тогава жестът му ми се стори много мил, но сега я слушаше, за да ми натяква, че не съм момичето, за което е мислел, че се жени. Аз разбирах това, но не знаех какво да направя по въпроса.

Една вечер облякох пенъора си и отидох в дневната, където го заварих с кой знае коя поред чаша в ръка да си тананика фалшиво:

Райска градина, създадена само за двама,
без нищо, което да помрачи радостта ни.
Бих ти казал най-красивите думи,
бихме правили най-прекрасните неща...

— Утре ще те цепи главата. Спри това и ела да си лягаме.
— Не ме ли обичаш, Берил?
— Разбира се — смотолевих дървено аз.

Ако трябваше да сравнявам Джок с баща ми или с *аран* Майна — двамата мъже, от които най-много се възхищавах през живота си, — той просто не беше в категорията им. Но не за всичко винях него. Бях си наумила, че мога да се омъжа за напълно непознат и всичко да се нареди магически. Подобно на къщата, в която живеехме, обещанията ми към него бяха изникнали наред с гола поляна. Бях се хвърлила слепешката на шията му и сега си плацах за грешния избор.

— Изпий едно кафе или идвай да спим.

— Не ме заблуждавай. — Песента бе свършила и плочата стържеше на място. — Повече обичаш онова куче — добави той и стана да премести иглата отначало.

Пред очите ми Булър се бе превърнал в грохнал залитащ старец. Освен сляп беше и глух и пристъпваше така, сякаш костите му бяха от стъкло. Баща ми щеше да го застреля и вероятно щеше да бъде прав. Аз обаче не можех и чаках заедно с него смъртта, шепнейки му неща, които нямаше как да чуе — колко е бил безстрашен навремето и все още е.

— Та той *умира* — отвърнах с разтреперан глас.

Но дори на прага на смъртта Булър се бе оказал по-смел от мен. Близо година вече аз се криех зад прибрзаното си решение, като се опитвах да не мисля за бъдещето и за миналото. Но те бяха при нас, в дома ни, и онази ужасна камбана в мен току започваше да бие. Знаех, че няма да млъкне, докато не се измъкна с нокти и зъби от кашата, в която се бях набутала, каквото и да ми струваше това. Друг начин просто нямаше.

— Искам да работя при Деламиър — изтърсих аз, без да му мисля. — Мога да се науча да тренирам коне. Преди да замине, баща ми ме посъветва да го направя и си мисля, че е разумен ход.

— Какво? Ами че ние си имаме наши! За какво ти е да ходиш другаде?

— Не е само заради работата, Джок. Между нас *нищо* не е наред. И ти знаеш това не по-зле от мен.

— Ние едва започваме. Да си дадем малко време.

— Времето няма да ни помогне. Намери си подходяща съпруга, Джок. Такава, която да те обича, да ти роди деца и тъй нататък. Това не съм аз.

Той се извърна към мен с чашата в ръка и чертите му се изопнаха. Някакъв зъл демон се събуди в него, видях го толкова ясно, както виждах далечните планини на хоризонта в ясен ден.

— Значи ти *наистина* не ме обичаш — каза той с ясен студен глас.

— Та ние дори не се *познаваме*! Не мислиш ли?

Устните му бяха притиснати една в друга, побелели, тънки като цепнати.

— Никога през живота си не съм се предавал. Не ми е в характера да се предавам. Как би изглеждало това отстраняване?

— Как би изглеждало? Ами *честно* например. Не е ли по-добре да бъдеш честен пред себе си?

Той поклати глава почти недоловимо — по-скоро тик, отколкото съзнателно движение.

— Ще ми се смеят в града! Ще си кажат: едно момиче го направи на глупак! Семейството ми ще бъде ужасено. Унизено. Длъжни сме да браним името си, разбираш ли?

Това бе очевиден намек за баща ми и скандала с фалита му, но дори той не ме спря да се хвърля с главата напред.

— Ами оправдай се с мен тогава. Разправяй, че за всичко съм виновна аз. Нямам какво да губя повече.

— Не съм убеден, че е така.

Когато тази вечер затръшна вратата и отиде да си легне, аз все още не знаех как ще се развият събитията. Останах да спя пред камината, като се мяхах и въртях, понеже ми ставаше ту топло, ту студено. Надявах се още на сутринта да си изясним нещата, но останахме скарани цели три дни. Каквито и планове да кроеше Джок, очевидно възможността да ме загуби го тревожеше далеч по-малко от удара върху репутацията му; най-много се боеше какво ще си кажат хората за този негов провал. Разбирах го. Той се бе оженил за мен просто защото му бе дошло времето за женитба. Семейството му бе очаквало това от него като задължително допълнение към образа му на улегнал и заможен мъж. И той определено нямаше намерение да ги разочарова. Беше твърде горд и винаги успяваше да се справи с дребните, но досадни неща, които му тровеха живота — било някой дълбоко вкоренен пън в нивата или голям камък на мястото, където бе намислил да прави градина. Нахвърляше се върху всяко препятствие с груба сила и находчивост, но по отношение на мен тези два елемента едва ли щяха да му помогнат. Или може би се лъжех?

На третата вечер Джок най-после седна на масата срещу мен; очите му бяха студени и безизразни като парченца кремък.

— Това не е нещо, което можеш да заровиш в пясъка и да забравиш за него, Берил. Иди да работиш за Деламиър, ако толкова искаш, но да знаеш, че си оставащ моя съпруга.

— Предлагаш да се преструваме, значи? И докога така?

Той вдигна рамене.

— Не забравяй, че ти също имаш нужда от мен. Конете на баща ти са наполовина мои, а и ти няма да можеш да ги гледаш с просяшката си заплата.

— Вземаш конете в залог, така ли? Господи, Джок, знаеш колко много означават те за мен!

— Тогава не изпитвай търпението ми. Не желая да изглеждам като някакъв тъпак, а и ти не можеш да си позволиш откупа. — Гласът му звучеше като на непознат; възможно беше през цялото време да си бяхме останали непознати един за друг. Тъй или иначе, аз вече усещах, че между нас всичко е свършено. — Нали ми натякваш, че всичко трябва да е честно? — продължи той. — Е, това достатъчно честно ли ти се струва?

Когато след седмица си тръгнах от фермата на Джок, не взех със себе си нищо, което да не се побира във вързопа зад седлото ми — една пижама, четка за зъби и гребен, втори чифт панталони и мъжка риза от груб памук. За Пегас носех вълнен чул, чесало и няколко килограма овесени трици. Бях взела и един малък, леко ръждясал нож с извита метална дръжка. Чувствах се чудесно, докато яздех сама, почти без багаж, но зад себе си бях оставила много нерешени проблеми. Сделката, която бях сключила с Джок, бе изключително неизгодна за мен. Той притежаваше свободата ми, а единственият начин да си я извоювам бе да си изкарам разрешително за треньор. Това беше първата ми и най-важна грижа; по-нататък ме чакаше само труд, много труд и незначителен шанс за победа. Всяко нещо трябваше да си дойде точно на мястото — каква ужасяваща мисъл! — за да постигна пълната си независимост. Не ми оставаше друго, освен да се надявам и да дам всичко от себе си, за да го постигна.

„Сойсамбу“ се намираще на самия ръб на огромната земна гънка, която представляваше Рифт Вали, в един от най-тесните планински участъци между езерата Елментейта и Накуру; там стадата на Деламиър разполагаха с четирийсет хиляди декара, където да си пасат на воля. В последно време Ди се бе насочил главно към овцете — от местната масайска порода с дебело кафяво руно, толкова тежко и сплъстено, че животното трудно се разпознаваше отдолу. Преди десетина години, при първото обагняне в ранчо „Екватор“, бяха оцелели само шест агнета от четири хиляди майки. Без да му мигне окото, Ди беше пръснал още пари от наследството си (някои твърдяха, че възлизало на осемдесет хиляди лири), подменил бе изцяло стадото, извлякъл си бе поуките и сега беше най-преуспелият скотовъд в цяла Кения.

Не всички обаче му се възхищаваха. В града и на хиподрума по време на състезания мнозина го заобикаляха отдалече, за да не ги въввлече в спор или просто да им прочете някоя лекция по „индийския въпрос“ Ди беше най-гласовитият застъпник на тезата, че е време да прекъснем веднъж завинаги всякакви отношения с тази страна. Освен това беше алчен за земя и голям самохвалко, с когото трудно се излизаше на глава, но и аз, и лейди Ди навремето бяхме успели да видим и хубавото в него. Работеше повече от когото и да било сред познатите ми — по дванайсет до шестнайсет часа на ден, — като извеждаше сам стадото си по околните възвишения. Беше буен и неукротим, а откакто го познавах — тоест през целия ми съзнателен живот, — бях видяла само добро от него.

— Берил, миличка! — провикна се дрезгаво той, като ме видя. Беше пречупил на две пушката си и нежно полираше приклада. Дългата му коса беше сплъстена като кече. — Значи си решила да ставаш треньор като Клът, а? Не си представям, че ще ти бъде лесно.

— Не си падам по лесния живот — казах аз.

— Може би. — Той ме погледна изпитателно. — Но досега никога не съм виждал някой на твоите години с истинско, надлежно издадено английско разрешително за треньор на коне. За жена да не говорим.

— Все някой трябва да опита пръв.

— Да не си избягала от Джок? Кажи ми, че не си. — Изражението му се беше смекчило. Открих, че ми е трудно да срещна погледа му. — Бях женен дълги години, нали помниш? Знам колко деликатно нещо може да е понякога един брак.

— Не се бой за мен. Нужна ми е само работа, нещо конкретно, което да върша. Не искам и някакво специално отношение. Ще спя на нар в конюшните, като всички останали.

— Добре де, добре. Няма да любопитствам, няма и да те глезя, но ако нещо ти потрябва, знаеш, че винаги можеш да дойдеш при мен. Мога да бъда и сантиментален стар козел, нали? Хайде, ела да те настаним.

Заведе ме до едно малко дървено бунгало зад най-отдалеченото заграждение за конете. Подът беше от поизтрити широки дъски. Стаята не беше много по-голяма от яслата на Пегас, само с походно легло и ветроупорен фенер, окачен на дървена кука. Освен това вътре беше студено. Ди ми обясни условията на престоя ми там — мисля, че *чиракуване* беше точната дума — и ми каза къде и при кого да се явя на следващата сутрин.

— Каза, че не желаш специално отношение — напомни ми той, като ме гледаше така, сякаш очакваше да се въртна и да побягна.

— Ще се оправя — уверих го аз, после си казахме „лека нощ“.

След като Ди си тръгна, запалих малък огън в огнището, сварих си горчиво кафе и изядох една консерва студено месо, като го набучвах с върха на ножа си. Накрая се свих на кълбо върху тясното легло, премръзнала и леко гладна. Докато заспивах, гледах сенките по тавана и си мислех за баща ми. Откакто се бяха преместили в Кейптаун, ми беше написал само няколко кратки писъмца, крайно недостатъчни, за да запушат огромната празнина в живота ми. Липсваше ми болезнено, сякаш бе покойник, а сега, както си лежах на студения нар, изведнъж го усетих странно близо до себе си. Идвайки тук, аз протягах ръка към *неговия* живот, и ако не можех да си върна точно него, сега или когато и да било, можех поне да пристъпя в сянката му със своята собствена малка сянка. Не разбирах нищо от брак и мъже, бях успяла да се убедя в това. Но разбирах от коне. За пръв път от много време насам се чувствах на мястото си.

Накрайници за юзди. Ограничители на езика. Оседлаване за тренировка и оседлаване за състезание. Подковаване, слагане на глезенни превръзки, избор на седло и сбруя. Трябваше да се уча как се оценява повърхност на писта, как се разчита фиш за залагания, как се изчисляват допустими отклонения в теглото на коня. Как се лекуват болести и неразположения — разтегнати сухожилия, сцепени копита, пукнати кости, навехнати хълбоци, изкълчени стави. Чистокръвните състезателни коне са великолепни и всеки по своя си начин крехък. Често се раждат с малки сърца, а от физическото усилие по време на състезание получават белодробни кръвоизливи. Колики, неоткрити навреме, са в състояние да ги убият, а ако това се случеше, виновна за смъртта щях да съм аз.

Имаше какво да се научи и по телесната структура на коня — формата на главата, на крайниците и гръдния кош, както и безброй други неща, които бяха невидими за окото, но това не ги правеше по-маловажни. Всяко животно си имаше дневник, който трябваше да се води стриктно и да се знае наизуст, като решенията се вземаха в съответствие с написаното в него. Да науча всичко, необходимо за новия ми живот, щеше да ми отнеме години. Но мащабите на онова, с което се бях нагърбила, придаваха някаква особена яснота на дните ми в „Сойсамбу“. Отивах от бунгалото си до заграждението за конете, оттам до конюшните, до хиподрума, после се връщах обратно, за да разчитам таблици и диаграми, докато очите ми откажеха.

В замяна на яслата за Пегас и кушетката, на която спях, Ди ми бе поверил да тренирам два коня. И двата не бяха в първа младост, гледаха с празни, безизразни очи и се инатяха, но аз държах да се докажа. От мен се очакваше да се отнасям с тях като с кралски особи. Грижех се за ежедневните им разходки, хранех ги по график, попълвах дневниците им, опитвах се да открия и разбера за тях нещо, което никой досега не бе успял да види и осъзнае.

Династи — шестгодишна кобила — страдеше от болезнени протривания по корема и гърдите с мехури и обриви, които се нуждаеха от специална грижа. Нейният коняр беше опитал всякакви седла и сбруи, но нищо не помагаше, раните не минаваха. На човека му беше ужасно неудобно от това.

— Знам, че почистваш добре сбруята — казах аз. — Виждала съм те. Освен това ремъците не са прекалено стегнати. Грижиш се добре за нея.

— Да, мемсахиб. Благодаря ви.

Приклекнах, за да видя раните отблизо. Някои бяха хванали корички, други изглеждаха съвсем пресни. После се изправих, за да я огледам отвсякъде.

— Така се е родила — казах на коняря, като сочех с пръст. — Виждаш ли раменете ѝ, тесни и сгънати? Затова подпругата ѝ е стегната и я претрива. Не ѝ слагай сбруя поне една седмица, никакво яздене, само я извеждай на повод да се поразтъпче. Може да пробваш и с това. — Бръкнах в джоба си и извадих флаконче със смес от масла, която баща ми винаги ползваше за нашите коне; бях се опитала да я усъвършенствам, добавяйки ѝ нови съставки. — Мажи я с него.

Когато се обърнах и си тръгнах, оставяйки коняря да си върши работата, забелязах, че управителят на ранчото ни е наблюдавал внимателно. Казваше се Бой Лонг и имаше твърде екзотичен вид; с гарвановочерната си коса и златните халки на ушите приличаше донякъде на пират.

— Какво има в тази смес? — поиска да знае той.

— Нищо необичайно.

Той ме огледа от глава до пети.

— Не ти вярвам, но ти разрешавам да запазиш тайната за себе си.

Няколко дни по-късно бях застанала до оградата на мястото за разходки и гледах как конярят извежда Династи, когато Бой Лонг се приближи към мен. Междувременно кобилата се бе пооправила и косъмът ѝ лъщеше. Макар че Бой само се подпря мълчаливо на оградата, уж загледан в Династи, усещах, че вниманието му е раздвоено между животното и мен.

— Когато Ди ми каза, че е взел на работа момиче, реших, че се е побъркал — рече накрая той.

Вдигнах рамене, без да откъсвам поглед от Династи. Тя се движеше свободно и по нищо не личеше, че изпитва болка.

— През целия си живот съм се занимавала само с това, господин Лонг.

— Виждам. Обичам животът да ме опровергава от време на време. Това ми помага да си сверявам часовника.

Бой си вършеше добре работата, както скоро щях да имам възможност да се убедя. Той надзираваше работниците и по двете направления от дейността на Ди — фермата за коне и овцевъдството. Винаги беше в течение на нещата. Една нощ ме събуди някаква суматоха навън, както и миризмата на дим. Облякох се бързо и излязох, за да науча, че край заграждението за конете бил забелязан лъв.

Нощта беше студена и ме побиха тръпки, като си представих как лъвът се е прокрадвал с рижавата си грива и

широки плещи покрай тънката врата на стаята ми.

— Какво е отмъкнал? — попитах Бой, който стоеше сред група коняри със запалени факли и газени фенери в ръцете. От лакътя му висеше пречупена на две ловна пушка.

— Нищо. Дойдох навреме.

— Слава богу! Значи си бил буден?

Той кимна.

— Нещо ми казваше да не заспивам. Ти имала ли си такова усещане?

— Понякога. — Но не и тази нощ. Бях спала като бебе. — Улучи ли го?

— Не, но ще оставя един от конярите да пази за всеки случай.

Върнах се в бунгалото си и се опитах отново да заспя, но чувството на безпокойство не ме напускаше. Накрая се отказах, станах и отидох до конюшната, за да намеря бутилката уиски, която държахме в канцеларията. Заварих там Бой, който се бе сетил за нея преди мен. Той ми наля една чаша, аз му благодарих и му пожелах „лека нощ“.

— Защо не останеш при мен? — каза той. — Ще си правим компания.

Думите му бяха изречени небрежно, но погледът му говореше красноречиво какво има предвид.

— А какво ще си помисли съпругът ми? — попитах го аз.

Не желях мъжете във фермата да ме смятат за лесна жена, особено този с лътящите обици и дръзки поглед.

Бой само вдигна рамене.

— Ако толкова се тревожеше за съпруга си, щеше да си седиш при него, нали?

— Тук съм, за да работя. — Но отговорът ми явно не го задоволяваше. Черните му зеници ме фиксираха недоверчиво, затова добавих: — Нещата не са толкова прости.

— Нещата никога не са прости — каза той. — И аз си имам някого, честно казано. У дома, в Доркинг. Не издържа на жегата.

— Не ѝ ли липсваш?

— Не знам — отвърна Бой Лонг.

После с плавни движения остави чашата си и измина разстоянието между нас. Вдигна ръце от двете ми страни и се подпря с длани на стената, като доближи лицето си до моето; усещах дъха му с миризма на ръжено уиски и дим от пура.

— Не мисля, че това е добра идея.

— Нощите тук са дълги. — Той се наведе и допря устни до шията ми, но аз извърнах лице встрани, без да променям изправената си стойка. — Е, добре — каза накрая той. — Схващам намека. — После ми се усмихна лениво и ме остави да се изплъзна от ръцете му.

Когато се върнах в бунгалото, легнах и затворих очи. Лъвът бе напълно изтрит от съзнанието ми. Никога преди не бях срещала толкова прям мъж като Бой. Имаше нещо тревожно и наред с това възбуждащо в усещането да желяеш и да бъдеш желана по такъв прост начин, без уверения в любов и въздушни кули от обещания. След една година брак мъжете си оставаха загадка за мен. Не знаех нищо за любовта, а още по-малко какво е да си нечия любовница, но за момента дори една невинна целувка от Бой беше опасна идея.

* * *

Макар Кения да беше огромна страна, в нашата малка колония личното пространство на индивида беше забележително тясно. Всеки като че ли знаеше всичко за останалите, особено за интимния им живот. Преди винаги бях успявала да стоя настрана от тази суета, а и бях твърде млада и неопитна, за да ме забелязват хората, но сега вече бях омъжена за уважаван земевладелец и трябваше да се държа подобаващо. Затова на всеки няколко седмици събота сутрин се прибирах в Джоро, за да се правя на съпруга.

Ди ме беше научил да шофирам и ми заемаше разнебитения пикап, с който пренасяше товари между стопанските постройки във фермата си. Аз предпочитах да гледам света отвисоко, покачена на кон, но се бях научила да харесвам и скоростта на автомобила, смътното усещане за опасност, докато криволичех по тесния коларски път, като току се бухвах в някоя изровена дупка, така че зъбите ми изтракваша; харесвах дори прахоляка в косите си. Трябваше да се оглеждам и за тресавища, а ако се случеше нещо с колата, щях наистина да го закъсам здраво. Но шофирането повдигаше настроението ми, особено първите петнайсетина-двайсет километра. После, колкото повече се приближавах към Джоро, толкова по-осезателно усещах желязната хватка, в която ме държеше Джок. Аз не принадлежах на себе си. Той ме притежаваше от онзи ден, когато реших да кажа „да“ на предложението му, но сега съзнанието за това ме обгръщаше отвсякъде, засмукваше ме толкова по-дълбоко, колкото повече му се съпротивлявах, подобно на тресавищата, които се опитвах да избягвам. Джоро беше моят дом, мястото, което най-много обичах. Но сега усилието, което трябваше да направя, за да прекарам дори само два-три дни в месеца под

един покрив с Джок, и то единствено заради хората, разваляше всичко.

Когато слезех от автомобила, почти неизменно получавах целувка по бузата. После с Джок си наливахме по нещо и сядяхме на верандата да обсъдим случилото се в мое отсъствие. Слугите се изреждаха да ме видят — те винаги се радваха, че съм си дошла. Но щом мръкнеше и останехме сами, доброто ни настроение бързо се изпаряваше. Джок не се опитваше да ме докосне дори — сексът така и не се получи между нас. Но всеки въпрос, който ми задаваше за работата и плановите ми, звучеше собственически.

— Ди грижи ли се за теб? — попита този път той. — Пази ли те да не си навлечеш някоя беля?

— Какво искаш да кажеш?

— Ти винаги си играла по свои правила. Помниш ли онова момче, с което се мотаеше, когато се запознахме?

— Кибии?

— Същият. — Той вдигна чашата с уиски и я изля в гърлото си. — Ти си падаше малко дивачка, не е ли така?

— Не се сещам за какво намекваш. Освен това, когато се запознахме, на теб май ти харесваше, че ходя на лов с

Кибии. А сега изведнъж станах дивачка.

— Казвам, само че всяко нещо, което вършиш, рефлектира върху мен. Както си расла, един господ те знае какви си ги вършила и с кого. А сега се вдигна и замина при Ди, сама жена, заобиколена от мъже. Търсиш си белята, това е истината.

— Аз съм там, за да *работя*, не да въртя любов с всеки мъж, който ми се изпречи.

— Ако си с мъж, веднага ще разбере — каза той с равен тон. Очите му се отместиха за миг встрани, после пак се приковаха в мен. — Вече ми причини достатъчно неудобство.

— Аз съм ти причинила неудобство, на *теб*! По дяволите, просто ми дай развод и да приключваме с тази история!

Преди да ми отговори, откъм къщата се чу шум и на верандата се появи слугата Бараса, навел почитателно глава, сякаш се извиняваше, че ни с обезпокоил.

— Искан ли *бвана* да сервирам тук вечерята?

— Не, Бараса, в къщата. Ей сега идваме.

След като момчето се оттегли, Джок ме изгледа многозначително.

— Какво? — попитах аз. — Слугите няма да те изпортят.

— Така е — каза той. — Обикновено си мълчат. Но винаги знаят за какво става дума, нали?

— Не ме интересува кой какво знае.

— А би трябвало.

Вечеряхме в напрегнато мълчание; имах чувството, че дори мебелите са се наговорили да ме притискат отвсякъде. Слугите влизаха и излизаха, без да издават звук. Чувствах се ужасно, исках да изкрещя, но стисках зъби и мълчах. Джок изпитваше ужас да не го посрамя, или по-скоро да не добавя още към срама му. Явно мислеше само за това, докато ми хвърляше предупредителни погледи, сякаш ограждаше с бодлива тел измамния ни брак. Поне от ограда разбираше. Знаех това от момента, в който го срещнах, но тогава още не подозирах колко отчаяна ще се чувствам един ден, заградена отвсякъде.

Когато най-после стана възможно да се оттегля в малката стая за гости, където спях, имах чувството, че цялото тяло ме боли, като че ли бях бита с камшици и ръгана с остени. Тази нощ почти не мигнах и още призори хукнах към пикапа на Ди, макар обикновено да оставах за обяд.

Когато се върнах в „Сойсамбу“, предупрежденията на Джок продължаваха да тежат като камък на плещите ми, но само в моменти на слабост, когато си позволявах да мисля за него. През повечето време успях с малко усилие да се отскубна от страховете си и да се съсредоточа върху конете и тренировките им. Династи и Шадоу — двете кобили, които ми бяха поверени — се справяха отлично, но винаги можех да изстискам от тях още нещичко, да ги доближа с още една крачка до съвършенството. Всяка нощ се приспивах с мисли за тях и грижите, които изисквах, и това ми помагаше да се отърся от съмненията и страховете си със същата лекота, с която духвах лампата. Работата ми беше всичко, което имаше значение за мен. Единствено тя ме крепеше.

Когато най-после дойде денят на изпита ми, Ди ме откара в Найроби. Надвиквайки се с шума на двигателя, по пътя разговаряхме за предстоящия турнир — Купата на Джубаланд, — като претегляхме шансовете за победа и евентуалната конкуренция. Съзнателно избягвахме темата за самия изпит или за свития ми на топка стомах, или за това колко ужасно ми липсваше баща ми и как се молах на бог да се върне. Не стана дума и за Джок и колко нужно ми е да успея, за да се освободя веднъж завинаги от него. Нямах място за разкаяние или съмнения, така че дори когато влязох в стаята и срещнах пренебрежителния поглед на изпитвания, се взрях в малките му, присвити очички, без да загубя присъствие на духа. Той беше президент на Кралската кенийска асоциация по конни надбягвания. Докато ме гледаше намръщено иззад огромното си бюро, можех да си представя какво си мисли. Жените не стават

за треньори, нито в Кения, нито където и да било. Освен това още не бях навършила деветнайсет години. Но се бях научила да се показвам в най-добра форма тъкмо когато околните не очакваха от мен кой знае какво или изобщо нищо — например, когато Кибии и другите момчета в селото ме бяха гледали отвисоко, амбицирайки ме да дам всичко от себе си, да им натрия носовете. За този президент на Кралската асоциация аз бях просто дете, и то момиче. Очакваше да се проваля, а това само по себе си беше достатъчно, за да потисна притесненията си и да скачам по-високо, да впрегна всичките си сили, да надмина себе си, за да му докажа, че е сбъркал.

Когато след няколко седмици пристигнаха резултатите от изпита, отнесох плика на едно усамотено място и с разгуптяно сърце счупих печата. Вътре вместо бъдещото ужас лаконично уведомление, че не съм покрила изисквания, се мъдреше официален документ, написан на машина и надлежно подписан. На името на *Г-жа Б. Първис* бе издадено английско свидетелство за правоспособност като треньор, валидно до 1925 г. Прокарах пръсти по името си и датата, по нечетливия подпис на секретаря, потвърдил истинността на документа, по релефните чупки и завъртулки на бланката. Това беше моят печат за легитимност, моят паспорт за принадлежност към един кръг от хора, който години наред бях наблюдавала завистливо, стремейки се да проникна в него като истинска дъщеря на баща си. Ех, да можеше да ме види сега! Така ми се искаше да му подам удостоверение, да чуя пестеливите му думи на гордост от мен... Разбира се, че щеше да се гордее! Бях взела поредния завой и скоро щях да се озова в нови, непознати територии, за които до неотдавна можех само да мечтая. Отсъствието му само засилваше у мен чувството на самота — точно в момента, в който у мен разцъфтяха надежди за бъдещето, имах нужда от подкрепата му, но съзнавах, че това е невъзможно.

Същата вечер Ди нареди на готвача си да приготви празнична вечеря — дебели котлети от газела, изпечени на жар, компот от праскови и пухкав крем от белтък с вкус на облаци. После той пусна на грамофона любимата си песен — „Всички за Маргейт да се качват“ — и отново, и отново, като междувременно доливаше чашата ми с коняк, докато главата ми се замая приятно.

— Ти си ненадмината — каза ми Ди. — Имаш естествен инстинкт за тия работи.

— Благодаря ти, Ди.

— Не се ли *радваш*, момиче? Ти си може би единствената осемнайсетгодишна треньорка на коне в целия свят!

— Приятно ми е, разбира се. Но нали знаеш, никога не съм била от ония, които скачат от радост.

— Тогава остави ме аз да си поскачам, след като ми е драго. Естествено, вестниците ще публикуват името ти.

Всички ще говорят за теб.

— Ще говорят, ако спечелим. А ако загубим, ще разправят, че всичко е заради онова момиче с жълто около устата, което старият глупак Деламиър е наел.

— Имаме още шест седмици да му мислим. Всъщност малко повече. — Той погледна часовника над камината.

— А тази вечер ще се напием.

Призори в деня на откриването на турнира за Купата на Джубаланд, излязох от конюшните на хиподрома „Истли“ в Найроби и минах покрай официалната трибуна. Силуетът на връх Доньо Сабук се очертаваше ясно на избледняващото утринно небе, а планината Кения трептеше в сребристосиньо. Понякога през продължителния сух сезон почвата се напукваше и втвърдяваше като цимент. Ако бягащ кон стъпеше в дълбоките цепнатини под чимовете, можеше да си скъса всички сухожилия. Но днес нямаше опасност от такова нещо. Пистата ми изглеждаше равна, гладка и бърза. Стартовата бариера беше мината с бяла боя, върху коловете имаше по две успоредни черни ивици, които им придаваха едва ли не закачлив вид, като шамандури, застанали неподвижно наред спокойното смарагдово море.

Утрото беше ясно и тихо и не след дълго хиляди зрители щяха да изпълнят трибуните, включително тази за официалните лица. Дните, в които се провеждаха състезания, имаха магическото свойство да събират на едно място всякакви хора, и то не само от Найроби, а и от близките села — милионери и бедняци, стилно облечени дами и опърпани селянки, всеки вторачен във фиша си, молейки се за знак свише. Със залагания можеха да се изкарат много пари, но хазартът никога не ме бе интересувал. Още като момиче желанието ми бе просто да се облегна с лакти на парапета до баща ми, далече от шума на тълпата, далече от собствениците на хиподрома в техните ложи, далече от гишетата за залагания, които единствени знаеха колко пари са минали от ръка в ръка този ден. Конните състезания не бяха като конкурсите за красота или аристократичните приеми. Те бяха преди всичко изпитание. Стотици часове тренировки се свеждаха до един спирац дъха кратък миг, в който се разбираше дали животните са готови, дали вложеният труд и талант са се оправдали, дали даден кон ще се увенчае със слава, докато друг ще му диша прахта.

Във всяко състезание имаше достатъчно място за магия и сляпа случайност, за нечовешко усилие и трагедия, ако се случеше животното да се спъне и да падне, и за неочаквани обрати точно преди финалната линия. Аз обожавах всичко това — дори онези неща, които не можех да предвидя и над които нямаше никакъв контрол. Но сега, когато бях оставена да се оправям сама, залогът беше наистина много висок.

Бръкнах в джоба на панталона си и извадих телеграмата, която баща ми бе изпратил от Кейптаун в отговор на моята за полученото свидетелство. Жълтеникавата хартия беше намачкана и омекнала от допира на пръстите ми, а буквите бяха започнали да избледняват: **БРАВО ТЧК ТУК ВСИЧКО Е НАРЕД ТЧК СПЕЧЕЛИ НЕЩО И ЗАРАДИ МЕН!** По време на турнирите се случваха всякакви чудеса. Но ако имах магически сили, щях да направя така, че баща ми внезапно да се появи през тези няколко опияняващи, гръмовни минути. За мен това щеше да означава повече от самата победа, повече от всичко друго на света.

Няколко часа по-късно, когато Династи излезе с танцова стъпка на пистата, усетих как сърцето ми подскочи. Косъмът ѝ лъщеше. Стъпваше напето, краката ѝ пружинираха, изглеждаше уверена. Нямаше нищо общо с шестгодишната кобила, която Ди ми бе поверил преди няколко месеца; приличаше на кралица. Останалите коне пристъпваха към стартовата линия, водени от жокеите си. На някои юздите им бяха притегнати с допълнителни ремъци, за да не въртят шиите си встрани; други носеха наглезенници; трети бяха с наочници, та да си гледат в краката. Жокеите им шепнеха успокоително или ги пошляпваха, за да влязат зад бариерата, а те се дърпаха уплашено, но Династи зае мястото си спокойно и грациозно, глуха и сляпа за суматохата наоколо.

Ръката на рефера се вдигна и замръзна; конете тропаха с копита и изпъваха жили в тесните си преградки, нетърпеливи да извършат онова, заради което бяха докарани тук. Звънецът издрънча, конете се втурнаха навън във вихър от цвят и движение, дванайсет тела, размазани в едно общо,менящо формата си пъстро петно. Стартът беше чист и енергичен.

Един бързоног светлокафяв скопец — фаворитът на състезанието — изхвъркна пръв изпод вдигнатата бариера, след него и останалите; краката им барабанаха по затревения терен. Първите няколко животни се насочиха към парапета на завоя, зад който бях застанала; усещах тропота на копитата им с цялото си тяло, той проникваше в ставите ми като ритма на *нгомата* от моето детство и сърцето ми заблъска в такт с него. Докато челната група се носеше по правата отсечка, спрях да дишам. Династи беше в нея, силните ѝ мускули се свиваха и разпускаха като великолепно смазан механизъм. Нашият жокей — Уолтърс — не я пришпорваше, нито се бореше с нея, просто я бе оставил да си тича. С всяка измината крачка тя овладяваше ритма си, шията ѝ разсичаше групата като горещ нож масло, краката ѝ сякаш не докосваха яркозелената трева. Уолтърс също плуваше във въздуха над нея и синята му копринена куртка със златни ширити пърхаше като пеперуда над извивките на гърба ѝ.

Викове на тълпата ставаха все по-гръмки и пронизителни. Животните се движеха в пакет, като задаваща се буря, после се разделиха, всяко за себе си, дълго обмисляните стратегии се изпариха в миг, всякаква предпазливост бе изоставена. При следващите няколко двестаметрови отсечки състезанието се свеждаше до бързина на краката и

конски дължини. Династи изпревари с лекота основните съперници на favorita и почти се изравни с него; дистанцията се скъсяваше толкова бързо, че той сякаш стоеше на едно място. Тя не тичаше, а летеше. Сякаш цял живот бе мечтала за тази победа или някой друг я бе сънувал. Накрая носят ѝ допря финалната лента. Тълпата изригна. Тя бе успяла.

Аз също бях успяла. В ъгълчетата на очите ми лютяха сълзи, докато търсех с поглед кого да прегърна. Неколцина от останалите треньори дойдоха да ме поздравят — думите им щяха да значат много за мен, ако бяха излезли от устата на баща ми, — и изведнъж до лакътя ми се появи Джок.

— Честито! — каза той, като се наведе близо до ухото ми и с върховете на пръстите си, опрени в гърба ми, ме поведе през човешката гмеж. — Знаех, че ще се справиш.

— Наистина ли?

— Никога не съм поставял под съмнение таланта ти, нали така? — Опитах се да не му обръщам внимание, но той продължи: — Това ще е добре за бизнеса.

И така, краткият ми миг на гордост и благодарност към съдбата за победата на Династи свърши. Този човек се опитваше да заграби успеха ми. Когато Династи бе отведена в бокса на победителя и към мен се приближи репортер от един от вестниците, за да ме попита за името и да ми направи снимка, Джок се намеси и му продиктува: „Първис“. Отчетливо, буква по буква. През цялото време едрата му длан ме стискаше над лакътя като невидимо въже, но тази привидна близост не беше посветена на мен. Той вече пресмяташе наум ползите от внезапната ми слава в нови договори с доставчици на зърно или в попълнения на стадото си от чистокръвни жребци.

След време щях да си дам сметка как тази победа по странен начин означаваше повече за него, отколкото за мен. Като треньор на Династи аз щях да получа процент от наградния фонд. А ако някой ден започнех да се класирам редовно на състезания, бих могла да си докарвам достатъчно добра заплата, за да извоювам финансовата си независимост, но засега това беше далечна мечта. Джок все още имаше значителна власт над мен, а сега, застанал до рамото ми като мой съпруг и пазител, радостно пресмяташе своята печалба от победата ми. Побиха ме тръпки при мисълта колко бързо бяхме станали врагове.

— Смятате ли, че някой ден и в Англия ще има жени треньори? — попита ме един от журналистите.

— Не съм се замисляла по въпроса — отвърнах аз.

Докато позирах за снимката, изпитвах желание да забия лакът в корема на Джок, да го махна от живота си, от заслужената си слава. Вместо това само се усмихнах.

Ди винаги бе знаел как да празнува. Тази вечер алкохолът се лееше като река, а той ту произнасяше със зачервено лице сложни и усукани тостове, ту се отправяше към дансинга с поредната елегантно облечена дама, докато петчленният джазбенд изпълняваше всичките му музикални желания, обилно предразположен с качествено шампанско.

Клуб „Мутайга“ беше най-доброто заведение в Найроби. На пет километра от центъра на града, той беше оазис на добрия стил, с високи зидове, облицовани с обли речни камъчета, розови като пера на фламинго. Членовете на клуба прекарваха времето си със съзнанието, че са заслужили да бъдат там, свикнали на почтително обслужване, но и готови във всеки момент да изоставят задръжките си. Човек можеше да се припича на слънце до тенис кортовете пред висока чаша джин със счукал лед или да навести в яслата любимия си кон, да блъска със стика лъскавите топчета за крокет по подстриганите ливади, да си наеме европейски шофьор с лимузина да го разведе наоколо или просто да седне на една от терасите със сини навеси и да се напие до безпамет.

Обичах този клуб не по-малко от останалите му посетители — салоните с тъмен паркет, канапетата с копринени дамаски, персийските килими, ловните трофеи по стените, — но тази вечер бях без настроение. Джок се беше вкопчил в мен и не ме оставяше дори за миг да се насладя на победата си. Само когато покрай нас минеше Ди с нова бутилка отлежало уиски, за да му долее чашата, можех да изтичам до бара в съседния салон, като се придържах плътно до стените, за да не привличам внимание.

Върху дансинга хората подскачаха в забрава, сякаш се бояха да не би нощта да свърши, преди да са получили полагащата им се доза щастие и наслада. Дните след надбягванията неизменно предизвикваха подобна еуфория у всички и понеже партито продължаваше вече близо денонощие, изтощените келнери едва насмогваха. Когато се добрах до бара, опашката пред мен беше в три колони.

— Тук можеш да си умреш от жажда докато те обслужат — предупреди ме жената пред мен. Беше висока и слаба, с тъмнозелена копринена рокля и шапка с щраусови пера. — Слава богу, аз винаги идвам подготвена. — Тя бръкна в елегантната си черна чантичка, извади сребърно плоско шишенце и ми го подаде.

Благодарих ѝ и се засуетих припряно с миниатюрната капачка, докато жената ме наблюдаваше с усмивка.

— Страхотен спектакъл беше днес, между другото. Аз съм Коки Бъркбек. Запознахме се на един турнир преди няколко години. Всъщност ти се падам далечна роднина по линия на майка ти.

Усетих как изтръпвам, както обикновено се случваше при споменаването на майка ми. Отпих голяма глътка от питието, усетих пламъците в гърлото и носната си кухина, после ѝ върнах изящно изработеното шишенце.

— Не си спомням да сме се срещали.

— О, беше преди цяла вечност. Тогава ти беше още дете, а аз бях... по-млада отсега. Не е ли *противен* този сух климат? От него кожата се цепи и сбръчква. За две години човек остарява с десет.

— Ти си красива жена — казах простичко аз.

— Толкова си мила! Бас държа, че още ти се иска да си по-голяма, особено в света, в който живееш, заобиколена от яки, мускулести коняри? — Тя се засмя и свойски потупа по рамото мъжа пред нея на опашката. — Може ли малко по-живо, Бликс? Не ни оставяй да умрем от жажда.

Той се обърна и я изгледа с усмивка, която беше едновременно младежки безгрижна и похотлива.

— Това ми прозвуча някак сексуално — каза той.

— На теб всичко ти звучи сексуално.

Мъжът ѝ намигна.

— Не харесваш ли тъкмо това в мен?

Беше набит, с дебел врат и широки квадратни рамене, но в кръглото му лице имаше нещо момчешко, макар положително да бе преминал трийсетте.

— Брор Бликсен, запознай се с Берил Клътърбък.

— Вече съм Първис — казах неловко аз. — Омъжих се.

— Хм, това *наистина* звучи сериозно — каза Коки. — Е, не се притеснявай. Тук си в добри ръце. — Тя ни стисна заговорнически за лактите.

— Доктор Търви ми е дал предписания — каза Бликс. — От медицинска гледна точка бих казал, че всичко е наред.

— Доктор Търви? — засмях се аз. — Това личният ви лекар ли е?

— *Въображаемият* му личен лекар — каза Коки, като клатеше присмехулно глава. — Но едно нещо мога да ти кажа за доктор Търви: винаги се притичва на помощ при нужда.

След като си намерихме маса в близост до дансинга и се настанихме, аз се загледах във въртележката от озарени лица, като се молах Джок да се залиса достатъчно с уискито на Ди, за да ме остави на мира поне още няколко минути. Бликс поръча на келнера три сребърни шампаниери с лед и три бутилки розово шампанско.

— За да не се налага да си делим бутилките — каза той.

— Брани си територията като лъв — обясни Коки. — Нашият Бликс е страхотен ловец. Има инстинкт за тия неща.

— По-добре е, отколкото да *работиш* — съгласи се той. — Тъкмо се връщам от Белгийско Конго. Горе в От-Уеле чух истории за слонове с по четири бивни. Всеки си имал име, носят се какви ли не легенди за загадъчната сила, която притежавали. Един мой заможен клиент, който чул за тях, ми предложи двоен хонорар, ако му намеря такъв. Дори не било нужно да го отстреляме, каза ми той; просто искал да го види с очите си.

— И намерихте ли му?

Той ме изгледа особено и отпи от чашата си.

— Тя май не знае как се слушат истории, а?

— Трябва да го оставиш да говори, миличка. Да разтяга локуми, да украсява. Иначе как би изглеждал хем остроумен, хем герой в очите ти?

— Именно — намигна ѝ той. — Та три седмици бродихме с него из горите Итури, покрай коварните блатата на Конго. Понякога може да обикаляш с месеци, без да видиш слон, но ние видяхме няколко дузини, сред които три огромни мъжкаря с бивни, които се влачеха по земята. Бяха превъзходни екземпляри, уверявам ви, но, уви, все с по два бивника. Междувременно моят клиент почна да нервничи. Колкото повече се лутахме из горите, толкова повече той си навиваше на пръста, че такова нещо няма и че сме го зарибили с някаква измишльотина, колкото да му вземем парите.

— Нали това ти е целта — да му вземеш парите, Бликс, миличък.

— Естествено, само че по честен начин. Или по най-честния възможен — ухили се той. — Такива слонове има. Виждал съм снимки. И клиентът ми беше виждал снимки, но когато със седмици бродиш из гората, започваш да ставаш мнителен. Репутацията ми пред него се сригваше с всеки изминал час, само дето не ме обвини, че съм го чакал да заспи, за да го убия и оберя. Докато накрая му писна и отмени експедицията.

— Цял месец скитане и накрая нищо? — възкликна Коки. — Тия хора стават все по-откачени.

— Но и все по-богати и там е заровено кучето. Парите те карат да си мислиш, че всяко нещо може да се купи. Само дето бяхме взели с нас петдесет души носачи. Трябваше да им се плаща, а аз се боях, че онзи напълно се е

побъркал и няма да приеме сметката, когато му я поднесем. — Той поклати глава. — Както и да е, вече се връщаме, когато видяхме нещо адски странно. Сам мъжкар, без стадо, на брега на едно езеро, заспал с глава върху мравуняк и хърка, та се не знае.

— Фантомът с четири бивни — предположих аз.

— Не, още по-странно. — Бликс ме озари с най-подкупващата си момчешка усмивка. — С три. Единственият виждан някога, доколкото ми е известно. Левият бивник беше раздвоен, два зъба растат от един и същ корен, разбираш ли? Най-невероятната гледка, която съм виждал.

— Онзи сигурно е изпаднал в екстаз.

— Клиентът ли? И аз си помислих същото, ама не. „Уродлив е“, повтаряше само той. Разбира се, че беше уродлив, имаше някаква наследствена деформация най-вероятно. Но човекът беше толкова отвратен, че отказа дори да го снима.

— Сигурно се шегуваш — каза Коки.

— Не, това е самата истина. — Той почука с пръст по чашата, за да подчертае думите си. — Тия хора си падат по дивото, но в *разумни* граници. Истинската природа ги плаши. Твърде е непредвидима.

— Е, да се надяваме, че си си получил парите — подметна Коки.

— За малко да не си ги получи — каза той. — Но на връщане взехме, че мистериозно се загубихме из пущинаците, при това с много малко вода...

— Не се и съмнявам — изсмя се Коки. — Прекрасни историйки разказваш, скъпи.

— Наистина ли? Ще ти разправам още, щом ти харесват — каза свойски той.

Очите им се срещнаха и начинът, по който се гледаха, ми подсказваше, че ако не са любовници, то скоро ще станат.

— Ще ида да се поосвежа — обадох се аз.

— Прати келнера насам. Не искам да останем на сухо.

— Доктор Търви всеки път ли ви пише нова рецепта? — попитах. — Или карате с една и съща?

— Ха, това ми хареса! — каза той на Коки. — Момичето има потенциал.

Планът ми беше да се върна незабелязано в „Истли“, но не бях изминала и половината разстояние до вратата, когато видях Джок да се носи устремно към мен със стъклен поглед.

— Какво става, Берил? — излая той. — Убих се да те търся!

— Излязох да глътна въздух. Защо, престъпление ли съм извършила?

— Намираме се на публично място. Как ли изглеждам, като си въртя палците и те чакам, а теб никаква те няма?

Той посегна и сграбчи ръката ми.

— Нищо нередно не съм направила. Все пак това е *моят* ден, нали?

Отскубнах се рязко, като забелязах, че няколко души наоколо ни гледат с любопитство. Бяхме станали обект на внимание; това трябваше да го накара да отстъпи.

— Говори по-тихо — предупреди ме той, но на мен вече започваше да ме писва.

Когато отново посегна към ръката ми, аз се дръпнах назад, като едва не съборих Бой Лонг, който се оказа зад гърба ми.

Като поглеждаше ту Джок, ту мен, преценявайки бързо ситуацията, Бой попита:

— Всичко наред ли е?

— Всичко е наред, нали, Берил? — отвърна Джок.

Никога не го бях обичала, това си беше самата истина, но в този момент дори не можех да си спомня какво му бях харесала. Чувствах само умора, цялото ми същество беше изтерзано.

— Върви да си легнеш — казах.

Той ме изгледа кръвнишки. Мисля, че се учуди на дързостта ми да му се опълча.

— Чу я — обади се Бой. — Стига ти за днес.

— Ти не се меси.

Квадратната челюст на Джок се стегна. Устните му се бяха свили в тънка резка.

— Жена ти работи за мен, така че мога да се меся.

Бях сигурна, че Джок ще му се нахвърли. Беше по-висок и по-силен от Бой и можеше да го размаже без усилие, но нещо в него се пречупи, сякаш някой щракна електрически прекъсвач. Поколеба се за миг, размисли и отстъпи.

— Внимавай в картинката, Берил — каза той, без да откъсва очи от Бой. После си тръгна с енергична крачка.

— Какъв чаровник — каза Бой, когато Джок се отдалечи; гласът му трепереше от възмущение.

— Благодаря ти, че рискува да те набие заради мен. Нека те черпя едно уиски. Аз със сигурност се нуждаю от

питие.

Отидохме до бара за бутилка и чаши, после ги отнесохме на една от ниските веранди. Над зида от обли розови камъчета се виждаше игрището за крокет с ярко боядисаните вратички, наредени на равни интервали по тревата, и празната в момента стойка за чукове. През входа на клуба влизаха и излизаха хора, главно носачи и пикола с бели ръкавици, но ние бяхме почти изцяло скрити в сенките.

— Никога не съм предполагала, че ще се омъжа — казах, докато Бой наливаше чашите. Скорчът блъбукаше успокоително от гърлото на бутилката. — Трябваше да си остана сама.

— Не е нужно да ми обясняваш.

— Не съм и убедена, че мога.

Докато седяхме известно време мълчаливо, гледах лицето и ръцете му. Кожата му изглеждаше сивкава и мека в полумрака. Единствено обичата на ухото му блестеше, сякаш отразяваше светлина от някое друго време и място.

— Престанах дори да се опитвам да разбера хората — каза той. — Конете и овцете са далеч по-разумни същества.

Кимнах. И при мен беше така.

— Мислиш ли ме за глупава, че се захващам с тази професия?

Той поклати глава.

— Виждам, че се опитваш да бъдеш дебелокожа, но в това има смисъл. Като жена, от теб ще се иска да полагаш два пъти повече усилия. Не съм убеден, че аз лично бих се справил. — Той запали цигара и ме огледа. — Мисля, че всъщност си доста смела.

Наистина ли бях смела? Надявах се да е така. Огледах го на свой ред — дебелиите му гривни от слонова кост, лъвския нокът на кожена каишка, ризата му с цвета на морето. Знаех, че ме желае. Имах половин секунда за размисъл, после грабнах цигарата от ръката му и я смачках в едно от розовите камъчета. Той се наведе към мен и устните му разтвориха моите. Езикът му беше гладък и горещ. Изобщо не си помислих да се съпротивлявам; всъщност бях спряла да мисля. Едната му ръка се плъзна по предницата на блузата ми, а другата между коленете ми; дланта му беше топла и силна и не можех да не откликна. Жаждата за докосване сякаш извираше от дълбините на съществото ми. Може би винаги се бе спотайвала в мен като спящо животно. Погалих бедрото му, извих се към него и притиснах устните и зъбите си към шията му.

— Опасна си — прошепна той.

— Заради Джок ли?

— Освен това си ужасно млада.

— Искаш ли да спрем?

— Не.

Тази нощ не разговаряхме повече. По някакъв начин усещането за кожата му, за устата му върху моята нямаше нищо общо с целия ми останал живот. Нямаше да има каквито и да било последици за мен, или поне така ми се струваше тогава. Нощните звуци се разнасяха в хладния въздух около верандата и ни караха да забравим всякаква предпазливост.

Прибрах се в „Истли“ доста късно. Строполих се на кушетката си, протрита и изпохапана; мислех си, че няма да мога да мигна, но бързо заспах. Малко след зазоряване се събудих както обикновено и се залових за работа. Случилото се между мен и Бой и скандалът с Джок трябваше да бъдат изметени от съзнанието ми. И без това не знаех какво да ги правя и двамата.

Когато другият ми състезателен кон, Шадоу, се класира на почетното трето място, Джок не се появи веднага. Вместо да се присламчи изневиделица в момента ми на триумф, той изчака, докато поутихне суматохата, и едва тогава се доближи към мен, сякаш не се е случило нищо, следван по петите от Коки Бъркбек и някакъв хилав мъж с тъмна коса. Оказа се съпругът ѝ Бен.

Дори да я бях погледнала с любопитство, Коки в никакъв случай не се смути. Поздрави ме с успеха ми, а после Джок обясни, че Бен обмислял да се заеме по-сериозно с отглеждане на коне, и предложи четиримата да отидем да се почерним някъде.

Аз все още очаквах продължението — Джок да ме сграбчи за ръката, да ме заплашва, да ми отправя последни предупреждения или нещо такова, — с което да се издаде, че някак си е научил за мен и Бой Лонг. Но в момента той изглеждаше изцяло делови.

— Когато Бен открие подходящия кон, ти ще му го тренираш — обяви той, след като вече бяхме седнали на коктейли в един бар наблизо.

— Стига Деламиър да се лиши от вас — добави Бен. — Освен това харесвам вашата част от Кения. Хвърлил съм око на един участък в съседство с фермата ви.

Насрочихме датите на гостуването им при нас, за да ги запознаем с Джоро, след което Коки внезапно обяви, че деловите разтвори я отегчават. Двете станахме и се преместихме на друга маса, за да си приказваме по женски. Когато се отдалечихме достатъчно, за да не ни чуват, тя ми каза:

— Съжалявам, ако двамата с Бликс те прогонихме снощи. Рядко ни се случва да останем насаме. Не е лесно да си семеен. — Тя направи гримаса, после свали шапката си, като приглади с ръка косата си с цвят на пчелен мед. — Запознахме се, когато ни заведе с Бен на сафари. Бликс винаги съблазнява съпругите, стига да остане време. Предполагам, че обича да ги гледа как треперят от страх... в лицето на смъртната опасност. — Тя повдигна изписаната си вежда. — Не мисля, че е очаквал да му стана трайна любовница, но това беше преди близо две години.

— Доста време за една толкова сложна връзка. Бен подозира ли нещо?

— Мисля, че да. Не че сме говорили по въпроса, би било толкова еснафско! Той също си има своите дискретни ангажименти. — Тя ми се усмихна загадъчно. — Сигурно си чувала вица: „Омъжена ли си, или живееш в Кения?“.

— Звучи забавно. — Поклатих глава. — А също и ужасно. — Само ден преди това черният хумор на Коки нямаше да се отнася до мен, но междувременно това се бе променило. — Как мислиш, любовта винаги ли е такава каша?

— Може би не навсякъде, но в Кения правилата са различни. Тук или си намираш любовник, или се побъркваш. Но дискретността също е важна. Можеш да вършиш каквото си поискаш, стига да не го навираш в очите на хората, особено на... някои. И смешното е, че под *някои* невинаги се има предвид съпругът.

Поглъщах думите ѝ. Всичко това беше ново за мен — бърз отрезвяващ курс по светски маниери, само че предназначени за един свят, който винаги бях мислила за чужд.

— И смяташ да я карате все така?

— Въпросът ти звучи като присъда. Повярвай ми, не е чак толкова зле. — Тя посегна към бутилката на масата помежду ни и доля чашите. — С Бен се оправям лесно, но съпругата на Бликс, Карен, е твърде влюбена в титлата му, за да я прежали лесно. Той я направи баронеса. — Коки въздъхна. — Цялата тази история взе да става твърде *барокова*. Във всеки случай, двете с Карен бяхме приятелки. Бликс я помоли за развод, като ѝ сподели, че е влюбен в мен, вероятно с надеждата, че това ще смекчи удара. — Тя поклати глава. — Сега Карен не ми говори.

— Защо трябва да се бориш за брака си, когато знаеш, че другата страна не го желае? — попитах аз, като имах предвид Джок, разбира се.

— Не се и опитвам да се правя, че разбирам какво става — отвърна с въздишка Коки. — Но според мен Карен е твърдо решена да изпитва Бликс на всяка крачка.

Никога до този момент не бях успявала да споделям мислите и чувствата си със същата лекота, с която това се отдаваше на Коки, но докато я слушах, ми се прииска да опитам и аз. Освен това имах нужда от съвета ѝ, от нейната да го наречем, мъдрост, за да се измъкна от кашата, в която се бях забъркала.

— Бях твърде млада за женитба — казах аз, като хвърлих поглед назад, за да се убедя, че Джок и Бен все още са погълнати от разговора си. — Сега се опитвам да се освободя от брака си, но Джок не иска и да чуе.

— Сигурно не ти е лесно — каза тя. — Но, честно казано, ако не бях имала нещастieto да се влюбя, може би и

аз не бих склонила на развод.

— Не желаяш ли да си свободна, да се грижиш сама за себе си?

— И какво да правя?

— Ами да живееш, предполагам. Да правиш сама избора си, да допускаш грешки и да си носиш последствията, без някой да ти се бърка и да ти казва какво може и какво не.

Тя поклати глава, сякаш бях казала нещо абсурдно.

— Обществото върши всичко това, миличка, дори кървав съпруг да нямаш. Още ли не си го разбрала? Не съм убедена, че който и да било може да получи всичко, което иска.

— Но в момента *ти* се опитваш да го постигнеш — казах раздразнено аз; бях започнала да се обърквам. — Говориш неща, които звучат цинично, но си влюбена в Бликс.

— Знам — отвърна тя и челото ѝ се набръчка театрално. — Не е ли това най-тъпата история, която си чувала някога?

Когато на другия ден се върнах в „Сойсамбу“, както и през четирите седмици след това, не спирах да разсъждавам върху казаното от Коки, като се мъчех да проумея ситуацията, в която тя бе изпаднала, и съветите, които ми бе дала. По думите ѝ една извънбрачна връзка беше нещо толкова задължително за белите заселници тук, колкото и таблетките хинин за болните от малария — средство да преживеем или поне временно да забравим нещастieto на брака. Но с Бой Лонг няхахме точно афера, нали? Това, което той ми предлагаше, беше по-ясно и някак по-животинско от онова, в което Коки се бе забъркала с Бликс, или поне така се успокоявах. Да не говорим, че беше прекрасно.

След година на несръчни и разочароващи опити с Джок най-после започвах да научавам какво е секс и да го харесвам. Бой идваше нощем в бунгалото ми и се притискаше грубо към мен, опипвайки цялото ми тяло още преди да се бях събудила напълно. В него нямаше и следа от нерешителността на Джок и аз открих, че сега всичките ми задръжки падат. Можех да се движа, както си исках, без да го изплаша. Можех да му откажа, ако не бях в настроение, без да нараня чувствата му, защото чувствата няхаха нищо общо със случващото се между нас.

Една вечер той ме свари сама в конюшната и ме отведе в една празна ясла, без да каже дума. След като ме захлупи върху балата сено, той се пресегна към предницата на памучната ми блуза и грубо я разтвори. Гърдите ми се триеха в балата, в устата ми влизаха сламки. След това той се излегна върху сеното чисто гол, без капка свян, скръстил ръце зад тила си.

— По нищо не приличаш на онова момиче, което ме отбягваше няколко месеца.

— Да си призная, и аз вече не знам какво момиче съм — казах, докато леко роших твърдите като тел черни косми на гърдите му. — Израснала съм сред племето кипсиги. За тях сексът е нещо естествено, необременено от очаквания и чувство за вина. Нещо, което човек прави с тялото си, подобно на лова.

— Някои хора биха казали, че по нищо не се отличаваме от животните. Същите апетити, същите инстинкти. Харесва ми като идея.

— Само че не вярваш в нея?

— Не знам — каза той. — Май винаги се намира някой да пострада.

— Не би трябвало да е така. Ние си отваряме очите, нали?

— Разбира се. Но съпругът ти все още е част от картинката.

— Сега се опитваш да ми натриеш носа.

— Нищо подобно — каза той и ме придърпа върху себе си. — Как можа да си помислиш такова нещо?

Следващата събота, когато се прибрах в Джоро, заварих в двора колата на Бен и Коки. Паркирах пикапа на Ди зад нея и като заобиколих къщата, ги заварих да пият коктейли с Джок на верандата.

— Оставили сме ти малко лед — каза Коки.

Беше облечена със свободно падаща копринена рокля и шапка с воалетка. Изглеждаше чудесно и аз искрено ѝ се зарадвах. Тя и Бен щяха да направят престоя ми в Джоро далеч по-поносим от обичайното.

Джок ми приготви питие — яркочервена вишновка с прясно изстискан лимонов сок и коричка от портокал. С натрошения лед чашата изглеждаше като илюстрация от списание, но докато ми я подаваше, изражението му беше някак особено; дори не се опита да ме целуне небрежно по бузата, както обикновено.

— Всичко наред ли е? — попитах аз.

— Разбира се — отвърна той, без да ме погледне в очите.

— Направил си чудеса със земята си — каза Бен.

Преди да се отдаде на фермерството, той бе служил в Кралските фузилиери и бе стигнал до чин майор; в

осанката му все още имаше нещо военно, някакъв намек за точност и дисциплина. С късо подстриганата си коса и правилни черти той определено беше по-красив от Бликс, но вече се досещах, че едва ли притежава неговото чувство за хумор и страстта му към приключения.

— Джок е чудотворец — съгласих се аз. — Няма нещо, което да му се опре.

— Освен може би собствената ми съпруга — каза безгрижно, едва ли не шеговито той, сякаш не влагаше нищо в закачката.

Бен и Коки се засмяха, с известно усилие и аз се включих в смеха. Никога не бях успявала да разчитам мислите на Джок, а сега, откакто живеехме отделно, това съвсем не ми се удаваше.

— Току-що купихме съседния парцел — каза Коки. — През почивните дни ще играем бридж. Обожавам картите — продължаваше да дърдори тя. — Макар че по-лесно бих накарала Бен да гълта ножове.

Бараса дойде да смени леда в кофата и всички си приготвихме по още едно; слънцето вече се издигаше високо в небето, но аз не можех да се отърся от усещането, че с Джок нещо не е наред. Може би ми връщаше за сцената, която бях направила в „Мутайга“, когато си бе тръгнал бесен от клуба. Може би цялата фасада на нашия фиктивен брак най-после бе започнала да се пропуква. Каквото и да се случваше, явно Коки също го долавяше. Когато четиримата отидохме да се полюбуваме на новия им имот, тя ме стисна за лакътя, за да изостанем от мъжете.

— Има ли нещо, което би искала да ми кажеш? — попита ме тихо тя.

— И аз не знам — отвърнах.

Което си беше вярно. Но същата вечер, когато седнахме край камината, нещата постепенно започнаха да ми се изясняват. По време на вечерята Джок пи твърде много и очите му бяха придобили странен блясък. Това беше предупредителен сигнал за предстоящия скандал, но аз се надявах присъствието на семейство Бъркбек да го вразуми.

— Как смяташ да повториш успеха си на следващото състезание? — попита Бен, излегнат на канапето, докато огънят в камината прашеше жизнерадостно. — Ще ни споделиш ли някои от тайните си?

— Когато започна да тренирам конете ти, ще ти ги споделя *всичките*.

Бен се изкикоти. Като че ли и той бе доловил напрежението в стаята и сега се опитваше да насочи разговора в безопасна посока. Надигна се от канапето и обиколи цялото помещение.

— Ей, Джок, ама това е голяма красота — каза той и посочи широката арабска врата от полирано дърво, която Джок бе купил малко след като се бяхме оженили.

Също като грамофона тя беше знак за просперитет и Джок много се гордееше с нея. Шарките на дървото бяха пъстри и разнообразни, умело допълнени с богата дърворезба.

— Прекрасна е — обади се и Коки. — Откъде я намери?

— От Ламу — отвърна Джок. — Мисля си обаче да ѝ внеса някои подобрения.

— Какво? — изсмя се тя. — Та това е реликва, нали? Ти едва ли би посмял да я докоснеш.

— Може пък да пробвам. — Той се препъна в последната дума; беше по-пиян, отколкото изглеждаше.

— Я да изиграем едни карти — казах аз и посегнах към тестето.

Но Джок не ме слушаше. Той стана и излезе с решителна крачка от стаята; не се забави дълго, само колкото Коки да ми хвърли въпросителен поглед, и се върна, хванал в ръка дървен чук за пържоли, които бе взел от кухнята, явно не за да го използва по предназначение. Пред смаяните ни погледи той се качи на един стол и заби малък меден клин в горния десен ъгъл на вратата, блъскайки яростно с чука.

— При всяка любовна авантюра на жена ми ще добавям по още един — каза той, извърнат с лице към вратата. Не виждах изражението му, не смеех да погледна към Коки и Бен. — Само така ще мога да си вода сметка.

— Господи, Джок! — извиках ужасена аз. Значи той бе научил за Бой по някакъв начин и сега се опитваше да си отмъсти, правейки сцена пред нашите нови приятели. Докато замахваше с чука, очите му блестяха налудничаво. — Слез долу!

— Значи един дотук, така ли? — попита ме той, после се обърна към Бен. — Освен ако и ти не си минал през леглото ѝ.

— Престани! — изкрещях аз.

Лицето на Коки стана бяло като платно. Едно от коленете на Джок се подгъна, той се олюля на стола, загуби равновесие и се строполи на пода. Чукът изхвъркна от ръката му, профуча над лявото ми рамо и рикошира с глух трясък от касата на прозореца. Слава богу, рефлексът не ми изневери, успях да приклекна тъкмо навреме. Ако се бях забавила с част от секундата или ако чукът летеше с няколко сантиметра по-ниско, щеше да ме цапардоса по главата.

Докато Джок се мъчеше да се изправи на крака, Бен бързо повлече Коки към съседната стая; точно в този момент на вратата се появи Бараса.

— Моля те, помогни на *бвана* да си легне — казах му аз и скоро от спалнята се чуха познати звуци: тежко трополене на обувки по пода и шумолене на завивки.

Когато открих семейство Бъркбек, те ме уведомиха, че си тръгват за града. Бях в шок.

— Изчакайте поне до сутринта — помолих ги аз. — Тогава положението ще е по-безопасно.

— Ние сме доказано безстрашни — отвърна спокойно Коки, като даде знак на Бен да опакова нещата им.

Когато той излезе, тя добави: — Не знам какво си направила, миличка, но мога да те уверя, че има неща, които мъжете не бива да знаят. А докато ние сме тук, предполагам, че той ще държи да ти покаже кой е господарят.

— Да не искаш да кажеш, че има право да се държи по този начин?

— Не — отвърна с въздишка тя; но нещо ми казваше, че точно това си мисли.

— Като съпруга съм ужасна, а сега се оказва, че не мога и да изневерявам като хората...

Тя се изсмя; беше напълно трезвена.

— Нищо не е лесно, знам. Толкова си млада, а всеки може да се препъне. Един ден сама ще се научиш кое как става. А междувременно ще ти се наложи да си посипеш главата с пепел и известно време да си по-ниска от тревата.

Изпратих ги до колата и когато танцуващите светлини от фаровете на форда се стопиха в далечината, останах насаме с ярките звезди на южното небе. Как бях стигнала дотук? Мрачният силует на планината Кикую все така се извисяваше на хоризонта, нощните звуци от гората си бяха все същите, но при мен нищо не беше постарому. Бях се забравила. Бях позволила един труден, ужасен избор да ме подтикне към друг, още по-труден и по-ужасен, като някак си се молах в крайна сметка да налучкам пътя към свободата. Ако можеше да ме види сега, *аран* Майна щеше да зацъка с език и да поклати глава. Лейди Ди щеше да ме погледне с онези мъдри сиви очи и да ми каже... Какво? Да си посипя главата с пепел и да стана по-ниска от тревата? Едва ли. А баща ми? Той ме бе възпитал да бъда силна и да разчитам на себе си, но аз не бях такава. Бях много далече от това.

Някъде наблизо пискливо зави хиена; после друга ѝ отвърна. Нощта ме притискаше отвсякъде с острите си ръбове. За мен изборът бе или да се прибера в къщата при Джок, да залостя вратата отвътре и да продължа да играя тази глупава роля, или да се хвърля слепешката в непрогледната нощ, без пътна карта, без да знам какво ще правя оттук нататък. Джок щеше да се втурне след мен, бесен, че съм опетнила доброто му име; съсед и приятели щяха постепенно да ми обърнат гръб, задето съм нарушила правилата на социално съжителство, както бяха направили и с госпожа О. Може би никога повече нямаше да видя конете си или щях да се разоря, докато се опитвам да налучкам пътя без издръжката на Джок. Можех да катастрофирам по безброй начини, но дори мисълта за това не затрудни избора ми.

Когато влязох в къщата, намалих пламъка във всички лампи и се отправих към стаята си. Без да вдигам шум, събрах малкото си багаж и още преди полунощ бях вече на път.

— Смяташ ли, че Джок ще тръгне да ми отмъщава? — попита Бой, когато след завръщането си в „Сойсамбу“ му разказах цялата случка. — Сега, като вече знае за нас?

— От къде на къде? Та той най-много държи на привидността — всичко да изглежда наред от страни, да не става обект на клюки. Ако изобщо предприеме нещо, за да ме накаже, то ще е да се заинати още повече относно развода.

Бяхме в бунгалото ми след свечеряване. Беше прохладно и аз топлех дланите си върху стъклото на ветроупорния фенер, а лицето на Бой изглеждаше угрижено. Беше тревожен и се чувстваше неловко, макар че десетки пъти бе идвал в стаята ми.

— Ами ние? — попита накрая той.

— Какво искаш да кажеш? Досега се забавлявахме добре, не смяташ ли? Защо трябва да променяме каквото и да било?

— Просто се питам. — Той се покашля и придърпа сомалийското одеяло върху раменете си. — Има жени, които биха желали мъжът в един момент да постъпи мъжки и да предприеме нещо.

— Това ли те притеснява? Аз не мога да се отърва от сегашния си съпруг, камо ли да мисля за нов! И изобщо това, което ме интересува, е какво би било да мога да се оправям сама. Искam да кажа... не като нечия дъщеря или съпруга, а като самостоятелен човек.

— Аха! — Думите ми сякаш го изненадаха. — По тия места малко хора мислят като теб.

— Хич не са малко даже — опитах се да се пошегувам. — Само че обикновено са мъже.

Сега, когато вече не ми се налагаше да нося маската на „съпруга за събота и неделя“, имах повече време за конете и можех да им отдам всичките си сили. Турнирът „Сейнт Леджър“ беше специално за тригодишни коне и минаваше за най-престижното състезание със залагания в Кения. Ди имаше няколко многообещаващи животни, но най-добър от всички беше Лийдър, един скопец с копринен черен косъм и напета стъпка. Беше истински кон и Ди ми предлагаше да го тренирам. Само дето не го държаха краката. Преди да пристигне в „Сойсамбу“, предишният му треньор го бе претоварил и сега той имаше чувствителни стави, които често отичаха. С много грижи и търпение обаче все още имаше шанс да влезе във форма. Трябваше му мека, щадяща почва за тренировките, затова го водех на брега на езерото Елментейта, където го пришпорвах в галоп по влажната ивица покрай водата, покрай стадата антилопи, които ни гледаха любопитно, а огромните ята фламинги се накокошинваха над водата и започваха да крякат тревожно, докато отминехме.

Един ден късно следобед се връщах от тренировка със засъхнала кал в косите и по дрехите, когато отново срещнах Бъркли Коул. Бяха минали две години от онази нощ, когато той и Денис Финч Хатън ми бяха рецитирали поезия в ослепително белите си костюми, и двамата с маниери на герои от рицарските романи. Сега Бъркли бе дошъл с още няколко заселници да се съветват с Ди по някакви глупави политически въпроси, възникнали в последно време. Натъкнах се на него, докато стоеше отвън да пуши; беше облегнат на оградата, гологлав и с разкопчана яка на ризата. Рижавата му коса беше поразчорлена от вятъра. На фона на залязващото слънце приличаше на рисунка с туш.

— Последния път, когато се видяхме, ти беше още момиченце — каза ми той, след като се разпознахме. — А сега вестниците пишат за теб. Участието ти в „Джубаланд“ беше много впечатляващо.

Усетих как се изчервявам от похвалата му.

— Освен това чувам, че си се омъжила.

Тъй като не знаех как да опиша сегашното си семейно положение, отговорих уклончиво:

— В известен смисъл.

След онази ужасна сцена с арабската врата в присъствието на семейство Бъркбек няха никаква вест от Джок вече няколко седмици. Бях му писала, че искам развод и няма да се откажа от намерението си, но той не отговори на писмото ми. Все пак и това беше нещо, мислех си аз. Самият факт, че не сме под един покрив, ми носеше облекчение.

— В известен смисъл? — Бъркли изкриви устни в гримаса, едновременно насмешлива и бащинска, но не настоя да чуе повече.

— В какво се опитва да те набърка Ди? — попитах аз, като посочих с глава към къщата.

По гърмящия глас на лорд Деламиър можеше да се заключи, че дискусиата лесно ще излезе от контрол.

— Боя се да узная всичко. Спорят относно Комитета за бдителност, такива шуротии.

— Аха. Ами тогава тичай да не изтървеш нещо.

Ди бе сформирал този комитет преди няколко месеца като част от подновените усилия за решаване на един

стар проблем: кой имаше право да се разпорежда в Кения и защо. Белите заселници винаги бяха държали на самоопределение, което на практика означаваше тотален контрол върху територията. За тях разните там индуси и останалите азиатци бяха натрапници, които трябваше да бъдат прогонени — ако се наложеше, и с тояги. Африканците не им пречеха, стига да останеха наясно с подчинения си статут и да не искаха прекалено много земя. Но неотдавна Британският парламент бе приел т.нар. Бяла книга от Девъншир — поредица от декларации, предназначени да пресекат ненаситните ламтежи на белите заселници и да възстановят някакво подобие на ред в колонията. Назначен ни бе нов губернатор — сър Робърт Кориндън, който гледаше на тази Бяла книга ужасно сериозно. Макар да беше британец до мозъка на костите си — от колосаната яка на ризата до лъснатите обувки, — той беше защитник на азиатците и африканците, гласовит и безстрашен застъпник и на двете групи, за разлика от предишния губернатор, който беше отстъпчив и добродушен веселяк. И понеже нещата се бяха развивали дълги години в полза на белите заселници, сега те бяха бесни и готови на яростна съпротива, дори с употреба на сила. Не бе изненада, че Ди е най-яръстният от тях.

— Всъщност за мен беше облекчение, че през по-голямата част от изминалата година не бях в страната — обясни ми Бъркли. После ми разправи как бил в Лондон и ходил при всякакви доктори заради сърцето си.

— О, не! И какво ти казаха?

— Нищо добро. Това проклето сърце ми създава проблеми от години.

— И какво ще го правиш?

— Ще живея, докато не ме предаде, разбира се. И ще пия само най-доброто шампанско. Нямам време за компромиси. — Лицето му беше деликатно и изразително като на породиста котка. Освен това имаше игриви кафяви очи, които сякаш се присмиваха на самата идея за тъга и самосъжаление. Бъркли запрати угарката встрани и прочисти гърлото си. — Идната седмица ще празнувам рождения си ден — каза той. — Това е един от начините в последно време да си свиркам, когато минавам покрай гробищата. Бас държа, че и ти си свиркаш за разни неща. С теб можем да направим страхотен дует. Моля те, ела на партито ми.

Бъркли си бе намерил място в ниските склонове на планината Кения, в Наро Мору. Построил си бе голяма каменна къща, така умело вписана в околния пейзаж, че сякаш се бе сраснала с него. Наоколо имаше заграждения, пълни с добре охранени овце; в близост се виеше рекичка, по чиито брегове растяха акации, обрасли с хамамелис. Планинските зъбери, които се извисяваха над всичко, отблизо изглеждаха съвсем черни и застрашителни — точно каквито Бъркли би искал, за да му пазят гърба, помислих си аз, докато се приближавахме към къщата.

Ди също бе поканен на партито. Когато пристигнахме, множество коли вече изпълваха ливадата и алеята за автомобили към главния вход. Бъркли бе излязъл на верандата, облечен в елегантен бял смокинг, и си тананикаше непозната за мен мелодия. Лицето му беше румено и той изглеждаше в цветущо здраве, макар нещо да ми подсказваше, че, подобно на смокинга, и свежият му вид е част от празничната му премяна. Вероятно за него беше от особено значение да изглежда страхотно като домакин на това парти, независимо как се чувстваше и какво се случваше под лъскавата опаковка.

— Реката ти е фантастична — казах аз, докато се навеждах през облака от ухание на одеколон, за да го целуна по бузата. — Докато я пресичахме, водата блестеше от риба.

— Радвам се, че си падаш по пъстървата. Не можах да намеря истинска гъска за вечеря. — Той ми намигна. — А сега ела и си налей шампанско, преди Денис да го е изпил.

Денис. Макар да го бях виждала един-единствен път на улицата в Найроби, по някаква странна причина сърцето ми подскочи при споменаване на името му. Пресякохме верандата и влязохме в главния салон на къщата, който беше пълен с гости и ехтеше от смях. И... ето го и него, облегнат лениво на стената, с ръце в джобовете на елегантния бял панталон. Беше точно толкова висок, колкото го бях запомнила, и също толкова красив.

— Берил Първис — каза Бъркли, — виждали сте се с почитаемия Денис Финч Хатън, нали?

Усетих как бузите ми пламнаха, когато протегнах ръка, за да се здрависаме.

— Преди доста време.

— Познаваме се, разбира се.

Той ми се усмихна и бръчиците около очите му станаха по-отчетливи. Но от безгрижния му тон не беше ясно дали наистина ме помни, дори съвсем бегло.

— Денис го нямаше дълго време, беше си у дома, в Лондон — каза Бъркли.

— И какво ще правиш сега, след като си се върнал в Кения?

— Много уместен въпрос. Може да се заема със строителство и благоустрояване на земи. Тич Майлс мисли, че бихме могли да основем легитимна компания. — Той се усмихна, сякаш определението *легитимна* би трябвало да прозвучи като приятна изненада в този контекст. — Освен това умирам да отида на лов.

— Защо не? — намеси се Ди. — Светът изнемогва за нови и нови велики бледолики ловци.

— Вие би трябвало да знаете най-добре — засмя се Денис. — Вие въведохте това понятие.

— Да, но откъде да съм знаел какъв народ ще се втурне към, Кения, алчен за трофеи? Поне два-три пъти в месеца някой богат банкер се прострелва в крака или се предлага за вечеря на лъвовете. Това е безумие!

— Може би някои си го просят — казах аз. — Явно нямат ни най-малка представа срещу какво се изправят, искам да кажа, или дори какво значи да убиеш животно...

— Може би си права — съгласи се Денис. — Досега съм ловувал единствено за себе си. Не съм убеден, че ще имам търпение да го правя срещу заплащане.

— А какво му е лошото да си фермер? — попита Бъркли. — Далеч по-безопасно е, отколкото да те дебнат гадни хиени и други зверове, които да те заръфат посред нощ.

— По-безопасно е — повтори Денис. Изражението му внезапно бе станало като на ученик, готвещ номер на приятелите си. — Но какво му е *забавното*, щом е безопасно, би ли ми обяснил?

Денис изглеждаше с няколко години по-млад от Бъркли, на около трийсет и пет, и също беше от знатен род. Доколкото имах наблюдения, такива мъже обикновено идваха в Африка, подмамани от девствените земи и едрият дивеч и тласкани от жажда за приключения. Бяха синове на британски аристократи, бяха завършили най-добрите училища и имаха всевъзможни предимства в живота, включително свободата сами да решават съдбата си. Те идваха в Кения и използваха получените в наследство състояния, за да купуват хиляди декари земя. Някои, като Бъркли, възнамеряваха да пуснат корени тук и да започнат нов живот, докато други си бяха авантюристи, на които им беше скучно в Съсекс или Шропшър и си търсеха предизвикателства. Още не знаех от коя категория е Денис, но ми беше приятно да го гледам. Имаше красиво лице, порозовяло от слънцето, остър волеви нос, плътни устни и лешникови очи. От него лъхаше спокойна увереност, която привличаше хората, докато цялото помещение не започнеше да се върти около него, сякаш беше котва или ос.

След като се отдалечих и се заслушах тук-там в някоя клюка, незабавно го наобиколиха красиви жени, елегантни и бляскави. Носеха хубави рокли, копринени чорапи и бижута. Виждах, че всички са привлечени от него, и нищо чудно. Самата аз бях една от тях.

— Трябва да видиш новия ми кон — каза Бъркли, който се приближи до мен с нов коктейл в ръка. — Мисля, че става за дерби.

— Чудесно — съгласих се машинално.

Преди да разбера какво става, бяхме подбрали и Денис с нас и тръгнахме към конюшните, където имаше половин дузина коне, всеки в своя индивидуална ясла. Този, който бяхме дошли да видим, беше едър и дългокрак тъмночервен жребец с бяло петно на челото. Нямаше чак толкова горда осанка като чистокръвните коне на баща ми, но беше посвоему красив и веднага привлече вниманието ми.

— Мелез, а? — подхвърлих аз, когато и тримата се приближихме до яслата.

— Наполовина сомалийско конче. Не е аристокрация, но има дух, както виждаш.

Отворих портичката и се приближих до Солджър, както бях научена от дете — полека, но решително. Бях наследила подхода на баща ми към животните. Солджър веднага усети авторитета ми и не оказа съпротива; не отстъпи дори крачка назад, когато плъзнах ръце по гърба, хълбоците и коленете му. Беше здрав и силен.

Усещах върху себе си погледа на Денис. Космите на тила ми настръхнаха от вниманието му, но не вдигнах очи към него.

— Какво мислиш? — попита Бъркли.

— Бива си го — признах аз.

— Е, колко даваш за него?

Както бях разорена, не биваше дори да започвам да се пазаря, но то ми беше в кръвта.

— Петдесет лири?

— Дадох повече за шампанското, което пиеш! — Макар двамата с Денис да се изсмяха, усетих, че Бъркли също обича да се пазари. — Трябва да го видиш как тича. Ще повикам един от конярите да го пояди.

— Няма нужда — казах аз. — Мога и сама.

Трябваша ми по-малко от пет минути, за да взема назаем чифт панталони и да се преоблека. Когато излязох от къщата, на ливадата се беше събрала група хора и макар Бъркли да се засмя, като ме видя в дрехите ми за езда, знаех, че ми стоят добре и няма от какво да се срамувам пред приятелите му аристократи. За мен ездата беше нещо толкова естествено, колкото и ходенето, ако не и повече.

Смушках леко Солджър и когато зрителите останаха зад нас, забравих за всичко останало. Отвъд загражденията за коне започваше черен път, който минаваше покрай няколко стопански сгради и отвеждаше до полянка в гората, обрасла с дребни храсталаци. Насочих се натам. Солджър имаше широк гръб и заоблен гръден кош; върху него се чувствах като в луксозно кресло. Трудно ми беше да преценя дали наистина е бегач, както твърдеше Бъркли, затова

го пришпорих. Той в миг ускори ход. В лек галоп движенията му бяха плавни и мощни, мускулите на шията му отпуснати. Бях забравила какво удоволствие е да обзядя ново животно, да усещам как силата му се предава на ръцете и краката ми. Пришпорих го още малко и той изпъна шия напред, тялото му сякаш се издължи, а краката му едва докосваха земята.

И тогава най-неочаквано Солджър замръзна на място. Както тичаше, предните му крака се забиха в земята и аз полетях над плещите му като изстреляна с прашка. Преди да се опомня, той се вдигна на задните си крака и се изви настрани, цвилейки пронизително. Паднах тежко на една страна, зъбите ми изтракаха, прехапах си езика и усетих в устата си вкус на кръв. До мен Солджър продължаваше да цвили, изправен на задните си крака. Свих се от уплаха, знаех, че може да ме смачка като нищо, но той се извърна и побягна. И тогава видях змията.

Беше се навила на кълбо на около пет метра от мястото, където лежах, дебела като градински маркуч. Фиксираше ме с поглед. Когато помръднах уплашено, предната част на тялото ѝ се стрелна нагоре със светкавична бързина. Шията ѝ, на бели ивици, се разшири и заприлича на качулка. Беше кобра, знаех това. При нас в Джоро нямаше кобри и никога преди не бях виждала такива — с шарка на зебра и с глава като връх на копие. Баща ми ми бе казвал, че много видове кобри издължавали тялото си при атака. Някои можели да плюят отровата си на разстояние, но повечето избягвали конфронтацията с човека.

На няколко сантиметра от ръката ми се въргалаше безформено парче дърво. Можех да се пресегна и да го размахам пред себе си, за да отбия евентуалната атака. Подготвих се, без да изпускам от поглед движенията на главата ѝ. Злобните ѝ очички бяха като стъклени мъниста. Поклащайки се във въздуха, змията се прицелваше в мен; дългият ѝ език се мятеше пред устата, опипвайки въздуха. Затаих дъх и едва-едва се пресегнах към дървото.

— Не мърдай — чух изведнъж глас зад себе си.

Не бях доловила стъпки, но кобрата се надигна още повече. Половината ѝ тяло се поклащаше във въздуха; по корема си имаше жълтеникави ивици. Качулката ѝ се разтвори още повече. Това беше единственото предупреждение преди нанасяне на удара. Затворих очи и вдигнах ръце пред лицето си, докато се оттласках с крака. В същия миг проехтя изстрел. Куршумът свирна толкова близо до мен, че го усетих да вибрира в черепа ми. Ушите ми запищяха. Първият гърмеж още не беше заглъхнал, когато Денис направи крачка напред и стреля отново. И двата куршума попаднаха в целта. Вторият улучи змията в шията и я отхвърли назад. В прахоляка се посипаха парченца месо и кървави пръски. Когато тялото ѝ падна като отсечено, той се обърна към мен и попита с равен глас:

— Добре ли си?

— Мисля, че да.

Докато се изправях обаче, остра болка ме прониза от хълбока надолу. Коляното ми пулсираше и отказваше да поеме тежестта на тялото ми.

— Тоя вид не се бои от хора. Добре че не направи някоя глупост.

— Как ме откри?

— Видях коня да се прибира сам и си казах: тя не би паднала току-така от седлото. След което просто тръгнах по следите.

Беше толкова спокоен, толкова делови.

— Казваш го, сякаш го правиш всеки ден.

— Е, не всеки ден. — Той се усмихна дяволито. — Да се прибираме, а?

Макар че може би пях да се справя и сама, Денис настоя да се облегна на него. Докато вървахме, притиснати един към друг, усещах аромата на кожата му под плътната памучна риза и си мислех колко силен и невъзмутим е той. С какво хладнокръвие се бе прицелил в змията! Бе действал инстинктивно. Рядко ми се бе случвало да видя такова самообладание.

Скоро стигнахме до къщата. Бъркли изтича напред, побелял от уплаха, а Ди сбърчи вежди по бащински.

— Какво си въобразяваш, че вършиш, по дяволите! Рискуваш живота на най-добрата ми треньорка! — сопна се той на Бъркли.

— Няма страшно — казах аз. — Нищо особено не е станалото.

Денис също не отдаде значение на премеждието, като че се бяхме наговорили. Държеше се така, сякаш то не си струваше да се споменава. Още повече ме порази фактът, че до края на деня той нито веднъж не повдигна въпроса. Но споменът за случилото се придаваше някакъв особен заряд на изминаващите часове, сякаш помежду ни трептеше невидима струна. Говорехме си за други неща — за годините му в Итън, как бил открил Кения съвсем случайно през 1910 г., как преди това смятал да се засели в Южна Африка.

— И с какво те привлече тази страна? — попитах аз.

— Кения ли? С почти всичко. Мисля, че винаги съм търсил път за бягство.

— От какво?

— И аз не знам. От всякакви категорични определения за живота, предполагам. Или какво би трябвало да съдържа.

Усмивнах се.

— *Трябва* май не е дума, която особено добре ти понася, а?

— Видя ли, че почна да се досещаш!

— И на мен никога не ми е била сред любимите.

Погледите ни се срещнаха за момент; усетих как помежду ни премина искра на съпричастност. После към нас се присламчи Бъркли и двамата приятели заговориха за войната — как се записали доброволци в разузнавателна рота на границата между Германска Източна Африка и Килиманджаро.

— Боя се, че не успяхме да се покрием със слава — каза насмешливо Денис. — Повечето ни жертви бяха в резултат от ухапвания на мухата цеце и ядене на яхния от полски мишки.

Все едно гледах представление, толкова забавни и остроумни бяха тези двама мъже, докато разговаряха безгрижно помежду си. Не след дълго всички бяхме замаяни от шампанското, което се лееше като река.

— Я да вземем няколко бутилки и да отскочим до „Мбогани“ — каза неочаквано Денис на Бъркли. — Баронесата е сама тази вечер.

Баронесата? Коки Бъркбек бе използвала тази титла, докато ми описваше ситуацията на Бликс и съпругата му.

— Не върви да напусна собственото си парти — каза Бъркли. — Освен това е късно, пък и ти едва ли би могъл да шофираш в това състояние.

— *Имам* си вече майка, благодаря много! — Денис му обърна гръб и насочи вниманието си към мен. — Искаш ли да се повозим сред природата, Берил?

Бъркли поклати глава, за да ме разубеди. Известно време стоях неподвижно, като се питах доколко сериозен е Денис и дали става дума за съпругата на Бликс. Но преди да успея да кажа нещо, Денис пристъпи към масата с напитките, грабна три бутилки шампанско и се запъти към вратата.

Бъркли се изсмя.

Аз стоях като парализирана.

— Лека нощ! — подвикна през рамо Денис, преди да се скрие от погледите ни.

— Дали да не му гаврътнем по още едно и да се пръскаме по стаите? — попита Бъркли.

Аз все още не можех да се ориентирам.

— Би ли ми казал какво става?

— Просто Денис си е Денис — каза загадъчно той и ме хвана за ръката.

Тази вечер с Ди останахме да ноцуваме у Бъркли — заедно с няколко други пийнали гости налягахме върху импровизирани дюшеци от натрупани едно върху друго сомалийски одеяла. При всяко обръщане усещах болка в натъртения хълбок и пред очите ми изплуваше образът на Денис. Когато на следващия ден стана време да си тръгвам, той още не се бе прибрал. Това само допълнително възбуди любопитството ми. Премеждието с кобрата имаше магическо въздействие върху мен или може би Денис просто беше по-красив и самоуверен от всеки друг мъж, когото бях срещала. Така или иначе, вече си мислех колко добре би било да се видим отново.

— Ще предадеш ли поздрави на Денис? — попитах аз Бъркли, когато Ди отиде да докара колата.

— Хм? — изгледа ме той с любопитство. — Само не ми казвай, скъпа, че и ти си влюбена във Финч Хатън.

— Не ставай глупав. — Усетих как се изчервявам. — Просто ми е симпатичен, нищо повече.

— Това би било прецедент. — Той поглади мустаците си. — Не познавам жена, която да устои на чара му.

Всички се влюбват в него, а той никога не харесва.

— Някоя?

Бъркли вдигна рамене.

— Ужасно съжалявам за тази история с коня, между другото. Надявам се да не ми се сърдиш.

— Не, разбира се. Бих го купила, ако можех, но Джок държи кесията, а пък аз се опитвам да сложа край на брака ни. Все още не знам как да подходя.

— Чудех се какво става между вас двамата, искам да кажа, с твоята работа при Ди и тъй нататък. — Гласът му звучеше мило, а не укорително, както се бях опасявала.

— В колонията, предполагам, е необичайно, жените да са независими.

Той поклати глава.

— Драсни някой ред, ако имаш нужда от нещо. Или направо свиркай — добави с усмивка той.

— Непременно.

В този момент Ди докара с рев пикапа, аз се метнах в него и потеглихме.

Тренировките на Лийдър напредваха, макар и бавно. Той имаше нужните заложби да печели състезания, а и подходящ темперамент. Само ако и краката му оздравееха... Продължавах да го упражнявам по меката влажна ивица край Елментейта, като в същото време се радвах на възможността да остана сама със себе си. Дори с неизброимите ята фламинги тук имаше много повече ред и тишина, отколкото във фермата. Всеки път, когато се отпусках върху Лийдър, изпитвах блажено спокойствие, оставях се той да ме носи, сливах се с движенията му, докато очите ми поглъщаха великолепия пейзаж наоколо. Езерото беше в плитка низина, заобиколена от безкрайната савана; тук-там се издигаха ниски възвишения, а на хоризонта се очертаваше заобленото било на планината, известна като Заспалия воин. Често пъти отражението ѝ се проектираше с почти огледална точност върху неподвижната повърхност на езерото, осеяно с фламинги като скъпоценни камъни върху копринено ветрило. Местността беше неземно красива и макар „Сойсамбу“ да не ми действаше така, както Джоро, бях започнала да свиквам тук, дори да мисля, че бих могла да се заселя трайно по тези места и да бъда щастлива.

Един ден, след като бях пришпорила Лийдър в пълен галоп, окуражена от все по-нарастващата му сила и увереност, видях на хоризонта да се задава автомобил; беше на няколко километра разстояние и се движеше към „Сойсамбу“. Запитах се кой ли безумец е отбил от шосето и е поел направо през саваната. През последните дни бе валяло и гумите хвърляха парчета кал във въздуха. Стадо антилопи побягна панически.

Когато автомобилът се приближи, разпознах Денис.

Машината му приличаше на носорог, с огромни колела, покрити с кал до главините. Вързах коня за едно дърво, за да не се подплаши, и отидох пеша да посрещна Денис, който заобикаляше езерото. Теренът покрай брега се бе превърнал в мочурище от дъждовете и колата му заседна. Гумите потънаха в меката кал, но Денис не изглеждаше ни най-малко разтревожен.

— Какво, не ти ли харесва пътят днес? — подвикнах аз.

— Така не знаеш кого ще срещнеш — каза той, като угаси двигателя и свали каската си, оглеждайки ме с присвити очи. — Когато преодолях билото, те видях да яздиш покрай брега. Не знаех, че си ти, но беше красива гледка. Направо вълнуваща.

— Конят започва да се съвзема. Днес усетих нещо ново в него. Може би това си видял.

Кестенявите му къдрици бяха сплътсени от пот. По челото и скулите му имаше пръски кал; изведнъж усетих необяснимо желание да ги избърша с върховете на пръстите си. Вместо това се задоволих да го попитам закъде е тръгнал.

— Ди ни свика под тревога за поредното съвещание. Явно Кориндън е извършил нещо непростимо от гледна

точка на комитета. Ди е твърдо решил този път да му нахлузи качулка на главата и да го върже в мазето.

— Да отвлече губернатора? Не звучи много по-налудничаво от останалите му идеи.

— Гледам да не се набърквам в тия истории. Но днес беше хубав ден за разходка.

— Въпреки калта?

— Особено заради калта.

Лешниковите му очи проблеснаха, улавяйки за миг лъчите на слънцето. Той нахлупи каската, готвейки се да си тръгва.

— Може да се видим някога в града — казах аз.

— Вече не ходя толкова често там. В последно време се преместих в Нгонг, за да съм близо до моята добра приятелка Карен Бликсен.

Очевидно имаше предвид съпругата на Бликс, загадъчната баронеса.

— Наистина ли?

— Тя е страхотна! Датчанка. Върти ферма за кафе съвсем сама, докато Бликс гони носорози. Не мога да си представя как успява, но го прави. — Гласът му трептеше от възхищение. — Ти се познаваш с Бликс, нали? Малко са хубавите жени, които му убягват.

— Да. — Усмихнах се. — И моите впечатления от него са същите.

Трудно ми беше да разгадая казаното от Денис за баронесата. Дали живееха заедно, като мъж и жена? Или просто бяха близки приятели, както с Бъркли? Разбира се, нямаше как да го попитам направо.

— Във фермата е много по-хубаво, отколкото в града — продължи той. — Въздухът е като шампанско... Мисля, че е от надморската височина.

— Звучиш ми като Бъркли — отбелязах аз.

— Може би. — Той отново се усмихна. — Ела някога да ни навестиш. Обичаме да имаме компания... а и Карен има малка къщичка в границите на имота, *която* в момента стои празна. Можеш да останеш колкото искаш. Само че си пригответи някаква история за разказване — добави той, като завъртя ключа на стартера. — Това е едно от изискванията ни.

— История? Ще трябва да съчиня нещо.

— Направи го — каза той, даде газ и колата потегли с грохот.

Няколко седмици след тази случка Ди ме извика и ми подаде телеграма. Предположих, че е вест от баща ми или някакъв ултиматум от Джок, но на плика имаше размазан обратен адрес в Лондон. Обърнах се с гръб към Ди и разчупих печата, пронизана от вледеняващ страх.

СКЪПА БЕРИЛ — пишеше вътре, — ХАРИ ПОЧИНА ТЧК С МОМЧЕТАТА СЕ ВРЪЩАМЕ В КОЛОНИЯТА ТЧК БИ ЛИ НИ ПОТЪРСИЛА КВАРТИРА НИКОГО НЕ ПОЗНАВАМЕ А ТРЯБВА ДА ПЕСТИМ ТЧК МАМА.

Мама? Думата ми подежда като плесница през лицето. Много отдавна бях изтрила от съзнанието си всякакви спомени за нея, поне така си мислех, но изведнъж те се събудиха, като от дълбок сън. Очите ми пробягаха отново по няколкото изречения. Гърлото ми беше сухо като пясъка в пустинята.

— Всичко наред ли е? — попита Ди.
 — Клара се връща в Кения — казах аз, вцепенена.
 — Божичко! Мислех си, че се е изгубила веднъж завинаги.
 — Явно не е така. — Подадох му листчето, сякаш в него се съдържаха всички обяснения. — Кой е Хари?
 — Хари? — Той помълча малко, докато четеше телеграмата, после въздъхна тежко и прокара пръсти през косата си. — Я да си капнем по едно, а?

Не бе никак лесно да му измъкна цялата история, но брентито му развърза езика, както и моя. След около час знаех в общи линии какво се е случило междуременно. Хари Къркпатрик бил капитан, с когото майка ми се запознала през втората си година в Кения, на танци в Найроби след поредните конни състезания. Връзката им трябвало да остане в тайна, но такива тайни трудно се опазваха. Когато дошло време да отпътуват за Лондон, отвеждайки Дики със себе си, скандалът в колонията вече бушувал.

— Очевидно в един момент тя се е омъжила за него — каза Ди. — Макар да не знам точно кога. Бяхме загубили всякаква връзка помежду си.
 — Защо никой не ми каза истината?
 Ди стисна чашата с бренди в шепата си, помисли и каза:
 — Всички искахме да те предпазим от най-лошото. Флорънс беше най-непреклонна. Твърдеше, че това само би усложнило нещата.

Спомних си как един ден бях отворила атласа на лейди Ди и се бях вторачила в картата на Англия, а тя ми каза, че би могла да ми разправи разни неща за майка ми, стига да искам да ги знам. Дали идеята ѝ бе да ме залъже с една съчинена от край до край история или поне със силно редактирана версия на истината? Или пък беше започнала да се убеждава, че с време да разбере какво се бе случило? Вече можех само да гадая кое от двете е било вярно.

— Значи цялата история за това колко ѝ било *трудно* тук на Клара, е била измислица?
 — Майка ти беше *ужасно* нещастна, Берил. По онова време в „Зелените хълмове“ цареше пълен хаос. Кълт беше вложил всичките си сили, за да сложи някакво подобие на ред. Мисля, че затова тя се вкопчи толкова отчаяно в Къркпатрик. Може би е видяла в него спасението си.
 — Но тя е имала отговорности — избухнах аз. — Трябвало е да мисли и за *нас*. — Под което разбирах *мен*; Дики беше избраникът, за него нямаше нужда да се притеснявам. — А що за човек беше този Хари?
 — Доста приличен на вид, доколкото си спомням, при това я обграждаше с внимание. Майка ти беше красавица, нали разбираш?

— Наистина ли? — Баща ми бе успял да скрие или изхвърли всичко, което да ни напомня за нея, всякакви снимки и вещи, особено откакто на сцената се бе появила Ема. Той бе изкоренил Клара от живота ни толкова успешно, сякаш никога не бе съществувала, и аз чак сега разбирах защо. Тя бе избягала с друг, с което го бе наранила и опозорила, точно както бях постъпила и аз с Джок, но ние поне няхаме деца, за които да мислим. — Защо не е могъл да ми каже истината?

— Баща ти направи това, което му се струваше най-добро за теб. А понякога е трудно да се каже кое е то.
 Преглътнах сълзите, които напиреха в мен; мразех майка си, задето все още успяваше да ме разплаче след всичките тези години. Но не можех да потисна чувствата си. Те ме заливаха като отприщен бент, преодоляваха съпротивата ми толкова лесно, че в един момент цялата история със заминаването на Клара ми се стори като сън. Ами ако онзи прилив на сила и непобедимост от онова време — дръзките ми подвизи, ловът на леопарди, ездите с Пегас през саваната — се окажеха само тънък слой слама върху бездна? Чувствах се така, сякаш краката ми висяха в празното пространство.

— Наистина ли от мен се очаква да се преструвам на любезна и да я развеждам наоколо, сякаш нищо не се е случило?
 — Ох, Берил, не знам какво да ти кажа. Тя си има своите недостатъци, но кой ли ги няма? — Ди пристъпи към мен и ме стисна за раменете с мазолестите си длани. — Постъпи така, както сметнеш за добре.

Макар Ди да беше убеден, че нещата постепенно ще ми се изяснят от само себе си, аз си имах своите съмнения. Телеграмата на Клара ме бе разтърсила дълбоко, теглейки ме назад във времето. Чувствах се странно, че едва сега научавам при какви обстоятелства е напуснала колонията; същината на въпроса бе останала неясна за мен десетилетия. И макар да не бях учудена, че баща ми е крил истината и е стаявал чувствата си зад тежкия фермерски труд, не можех да не си мисля, че би било по-добре, ако ми беше казал. В крайна сметка тя и мен бе изоставила. Отпътуването ѝ бе променило целия ми живот, а сега искаше да се върне. Нямаше логика. Кое я караше да си мисли, че отново би могла да намери опора под краката си в Кения — страната, която бе напуснала едва ли не в паническо бягство? И как бе събрала куража, по-скоро нахалството, да ме помоли за помощ?

Бях гневна и объркана и изпитвах неустойимо изкушение да пиша на Клара, че с нищо не съм ѝ длъжна, да се оправя сама, но тя не беше единствената, с която трябваше да се съобразявам. В телеграмата не се казваше нищо за Дики, но небрежното споменаване на „момчетата“ ми говореше, че с капитана имаха деца. И сега тези деца бяха останали без баща и им предстоеше да попаднат в един чужд свят. Как ли щяха да се почувстват?

Докато си блъсках главата с молбата ѝ, изведнъж се сетих за Денис. Преди по-малко от седмица той ми бе споменал, че в имението на баронесата имало необитаема къщичка. Явно бе имал предвид, че мога да я ползвам, ако отида да го навестя като приятел, но внезапно ми хрумна, че това е една възможност, която ми се явява тъкмо навреме. И макар още да не бях сигурна дали искам да ѝ помогна, решението се появи едновременно с възникването на проблема, сякаш цялата ситуация се бе развивала през годините по някаква скрита, но безупречна логика. Сякаш някаква невидима ръка държеше отново да ни събере. Беше едва ли не неизбежно.

Казах на Бой и Ди, че ще отсъствам няколко дни, и отидох да оседлая Пегас; чувствах се толкова добре, колкото не помнех да се бях чувствала от доста време насам. Все още не можех да си представя какво би означавало за мен Клара да се върне в колонията и в живота ми, но вече отивах да се срещна с Денис и вероятно да му разкажа една история. Беше топъл следобед, яздех красив и силен кон и имах план.

Фермата на Карен Бликсен се намираше на двайсетина километра западно от Найроби; до нея се стигаше по изровен път, който се изкачваше стръмно нагоре. Надморската височина беше поне с хиляда метра над фермите на Джок и Деламиър; гористите склонове се връзваха в бледото небе. От едната страна на шосето се виеше долина, обрасла с оранжеви лилии, избуяли след дъждовете. Те разпръскваха във въздуха сладка миризма, която се смесваше с аромата на цъфналите кафеени храсти, наподобяващи жасмин. Въздухът искреше като шампанско. Денис се оказа прав — това място беше божествено.

Макар да бях почти сигурна, че баронесата поне ще обмисли дали да пусне майка ми под наем в празната къщичка, изпитвах известно неудобство да се появя неканена. Заселниците в Кения живеяха на големи разстояния едни от други и винаги се радваха, като им дойдат гости, но аз не знаех дали Денис бе споменал пред нея за познанството си с мен; не знаех дори какви са отношенията им. Измъчвах ме любопитство и странно предчувствие, че скоро ще стана свидетел на нещо интересно.

„Къщичката“ се оказа доста голяма каменна постройка със стръмен керемиден покрив и масивни фронтони. От четирите страни я заобикаляше ниска веранда, пред която имаше безупречно поддържани ливади. Две големи хрътки се приличаха на слънце, сивосинкави, с остри муцуни и дълги масури козина отстрани на главите. Като ме видяха, те не залаяха и не изглеждаха ни най-малко притеснени от присъствието ми; спокойно слязох от коня и им дадох да помиришат ръцете ми.

Вдигнах глава точно когато от къщата излезе една дребничка жена, облечена в проста домашна рокля. Имаше много светла кожа и тъмна коса. Лицето ѝ беше особено, ъгловато, с вдълбани очи под тънките изписани вежди. Острият ѝ поглед и тесният изящен нос ѝ придаваха вид на красив ястреб. Изведнъж усетих как се изчервявам от неудобство.

— Извинете, трябваше да ви пратя телеграма — казах аз, като ѝ се представих. — Денис дали е тук?

— Той е на сафари. Не очаквам да го видя в близкия един месец.

Месец?! Но преди да се бях сгърчила от срам, докато се чудех откъде да започна, тя ми каза, че Денис ѝ е говорил за мен и че се радва на малко човешка компания.

— От дни насам разговарям само с кучетата. — Жената се усмихна и чертите на лицето ѝ се смекчиха. — Освен това току-що получих няколко нови грамофонни плочи. Обичате ли музиката?

— Да, макар че не я разбирам особено.

— И аз самата бих желала да я разбирам повече. Приятелите ми казват, че вкусът ми бил твърде старомоден. — Тя направи закачлива гримаса, после въздъхна. — А сега да се погрижим за коня ви.

Къщата на Карен ми напомни за гостуванията ми у лейди Ди в ранчо „Екватор“, когато бях дете. Имаше нещо сходно в качеството на предметите, в изискаността дори на най-малкия детайл. Зад широката входна врата започваха пъстри, богато орнаментирани пътеки, застлани върху махагоновия паркет, които свързваха стаите и наред с това им придаваха топлина. Масичките от полирано дърво, ниските тумбести канапета с копринени дамаски, тапицираните столове, плътните драпирани завеси на прозорците, цветята, подредени във вази, купи и чаши, дългите лавици с изящно подвързани книги — като ги гледах, изведнъж си дадох сметка за оскъдното образование, което бях получила. Прекарах ръка по гръбчетата им. По пръстите ми не полепна и прашина.

— Наистина ли сте ги чели всичките? — попитах аз.

— Разбира се. На няколко пъти спасиха живота ми. Нощите тук текат бавно, като смола, особено когато добрите приятели са си тръгнали.

Запитах се дали няма предвид Денис, но тя не продължи мисълта си. Вместо това ме отведе в една малка стая за гости, за да се измия, след което се срещнахме на верандата. Слугата Джума ни наля чай от порцеланов чайник; белите ръкавици бяха широки около тънките му черни китки. После ни поднесе сладкиши и курабийки с такава церемониалност, каквата рядко се виждаше сред домашната прислуга по тези места.

— Дошла съм да ви помоля за услуга — казах аз, когато Джума се оттегли. — Но може би вече се досещате сама.

— Дошла си да ми погостуваш известно време, така ли?

Говореше с мелодични извивки и имаше хубави очи, но погледът ѝ ме караше да се вцепенявам от неудобство. Тя не просто ме гледаше, а ме изучаваше внимателно.

— Всъщност, не. Майка ми се завръща в Кения след дългогодишно отсъствие. Казах си, че вашата къща би ѝ вършила работа, ако все още е свободна. Тя ще ви плаща наем, разбира се.

— Ами да, защо не? И без това от толкова време стои празна. Би било добре да живее при мен, пък и за теб...

— Тя всъщност не... — Нямах представа как да ѝ го обясня. — Ние не се познаваме чак толкова.

— Разбирам.

Тъмните ѝ очи отново ме фиксираха; размърдах се неловко на стола си. Над къщата ѝ се издигаха пет тъмносини хълма; билата им се сливаха във вълнообразна линия на хоризонта. От време на време поглеждах към тях.

— Не са ли прекрасни? — каза Карен. — Толкова ги обичам. — Тя вдигна ръка, свита в юмрук, за да ми покаже как очертанията им наподобяват кокал четата на пръстите ѝ. — В Дания не можеш да видиш нищо подобно. Нищо като това, което имам тук.

Тя извади от джоба на роклята си тънка сребърна табакера и запали цигара, като разтърси клечката, за да я угаси, после с два пръста махна късче тютюн от езика си, като през цялото време не отлепяше поглед от мен.

— Знаеш ли, че тенът ти прекрасно подхожда на цвета на косата? — каза накрая тя. — Ти наистина си едно от най-красивите момичета, които съм виждала по тия места. Освен това четох във вестника за успехите ти на състезанията. Начинът ти на живот едва ли е лесен за жена, а и местното общество не е особено толерантно, нали?

— Имате предвид клюките?

Тя кимна и каза:

— Найроби е един жалък провинциален градец. Смешно е, че е столица на огромна държава. Човек би си помислил, че по цял ден общуваме един с друг, шушнем си клюки през прозорците, а истината е, че живеем на стотици километри разстояние.

— Защо хората са толкова жадни за пикантерии и всякакви гадости? Не трябва ли някои неща да си останат лични?

— Толкова ли се вълнуваш какво си мислят другите?

Лицето ѝ беше като изрязано с длето, красиво, но строго, а дълбоките ѝ очи с цвят на тъмен оникс ме гледаха в упор. Беше може би с десетина-петнайсет години по-възрастна от мен, но привлекателността ѝ се набиваше на очи.

— Понякога ми идва в повече, честно казано. Мисля си, че се омъжих твърде млада.

— Ако беше попаднала на правилния човек, възрастта нямаше да е проблем. Една добра връзка между подходящи партньори променя всичко.

— Значи сте романтичка?

— Романтичка ли? — Тя се усмихна. — Никога не съм се смятала за такава, но напоследък и аз не знам. Започнах да гледам по различен начин на любовта и брака. Но не искам да те отегчавам. — Изведнъж през отворения прозорец на верандата, сякаш повикана по телепатия, безшумно долетя една петниста сова и кацна на рамото ѝ. — А това е Минерва — каза Карен. — Идва да ми прави компания... или може би заради курабийките.

Фермата на Карен се наричаше „Мбогани“, което значи „къща в гората“. Отвъд широката ѝ ливада цъфтяха бледожълти и розови плумерии. Имаше палми и мимози, бамбук, акации и бананови дръвчета. Около две хиляди и петстотин декара по ниските склонове на планината бяха терасирани и засадени с яркозелени кафеени храсти. Друга част от фермата ѝ беше оставена като естествена гора, трета като хълмисти пасища с високи уханни треви; имаше и площи, където се бяха заселили *шамбаси* от племето кикую — мигриращи скотовъдци, които наред с кози и добитък отглеждаха царевица, тикви и сладки картофи.

По една отъпкана пътечка между два реда високи до раменете ни храсти, обраснали в повет, стигнахме до къщата, която Карен щеше да даде под наем на Клара. Беше с малка веранда, но имаше много прозорци, а отзад бе построена беседка, потънала сред мимози. Опитах се да си представя как майка ми си почива там на сянка, но самата мисъл за нея ме изпълваше с безпокойство.

— С Брор живяхме първо тук — обясни ми Карен. — Това бе веднага след сватбата ни. Аз все още си я обичам много.

— Веднъж срещнах съпруга ви в града. Очарователен човек.
— Нали? — Усмивката ѝ беше неразгадаема. — Само чарът му го спасява да не го удуша понякога.

Вътре имаше три малки спални, кухня, баня и дневна с постелка от леопардова кожа. Канапето беше като малко легло, свряно в ъгъла. Карен ми показва красивия френски настолен часовник върху рафта над камината, който бил сватбен подарък. Забърсвайки прахта по него с ръкава си, тя каза:

— Не се съмнявам, че си чула да се шушука какво ли не за брака ми, както и аз за твоя.
— Нищо особено.

Тя поклати недоверчиво глава.
— Е, какво пък. Никой от нас не може да се постави на мястото на другия, да знае какво му е. И това е единственото ни отмъщение, когато тръгнат клюките.

Спомних си унизителните шегички и слухове, плъзнали през последните дни на „Зелените хълмове“, как те унищожиха всичко, което някога бе изглеждало толкова хубаво.

— Може би това е тайната на оцеляването във всякакви беди, да знаеш кой си въпреки нещастieto, искам да кажа.

— Да. — Тя вдигна часовника и го повъртя в ръце, сякаш да си припомни важността му. — Но както с много други неща, по-лесно е да се възхищаваш отстрани на една такава позиция, отколкото сам да я постигнеш.

Отидохме да видим фабриката на Карен, където няколко десетки жени кикую обръщаха на дълги тесни маси кафеени зърна, разстлани да съхнат на слънце, докато от червени станеха бели като тебешир.

— Цялата тази сграда изгоря до основи миналия януари. — Тя взе едно зърно и го разтри между дланите си, докато ципата се разпукна и падна. — Бог си прави жестоки шегички с хората. Казах си, че това ще ме довърши, но ето ме, още мърдам.

— Как се справяте? Фермерството не е лека работа.
— Понякога и аз не знам. Рискът е голям, но мисля, че си струва.
— Е, възхищавам ви се на независимостта. Не знам колко жени биха могли да извършат това, което вие сте извършили.

— Благодаря ти. Борила съм се за независимостта си, а и за свободата си. И все повече се убеждавам, че не са едно и също нещо.

Докато се връщахме, заваля. Когато стигнахме до къщата, бяхме измокрени до кости и от нас се вдигаше пара, а ботушите ни бяха омазани до коленете в червена кал. Смеейки се една на друга, ние се качихме на верандата и започнахме да разкопчаваме мокрите си дрехи.

И тогава видяхме Бликс, небръснат и покрит с прахоляк. Беше избързал, за да изпревари дъжда, и сега седеше пред отворена бутилка бренди.

— Пристигнах тъкмо навреме. Здравей, Берил. Здравей, Таня, скъпа.
— Виждам, че си се настанил удобно — каза Карен.
— Този дом все още е и мой.
— Щом казваш...

В уж добродушните им заяждания имаше злобна нотка, но и още нещо. Част от онова, което ги бе свързало навремето, беше още живо и силно. Това бе очевидно дори за външен човек като мен.

Двете с Карен отидохме да се преоблечем и когато се върнахме на верандата, Бликс пушеше лула. Тютюнът му имаше екзотичен аромат, сякаш го бе събирал късче по късче от най-отдалечените краища на континента.

— Изглеждаш чудесно, Берил.

— Ти също. Доктор Търви сигурно си е заслужил парите.

— И теб ли зариби с тая глупава игричка? — обади се Карен, после се обърна към Бликс. — Е, къде беше този път?

— До Уганда. Върнахме се през Танганайка. Бяхме на лов за носорози с един Вандербилт. Най-после се отървах от него.

— От въпросния Вандербилт или от носорога?

— Много остроумно, скъпа. От Вандербилт. Два мъжкаря със смъртоносни намерения се бяха засилили право към него. Извади голям късмет, че държах подходящата пушка в ръцете си. — Той се обърна към мен. — Носорогът не е нещо, с което можеш да си играеш на двора. Той е като огромен пухтящ локомотив, обвит в непробиваема кожа. Когато се почувства застрашен, може да смачка всичко по пътя си, дори стоманена броня.

— Не те ли беше страх?

— Ами не. — Той се усмихна. — Имах подходяща пушка.

— Ако прекараш достатъчно време в клуб „Мутайга“ — каза Карен, — ще чуеш колкото си щеш истории за ловни подвизи. Все по-раздути, все по-чувовни и героични с всяка следваща редакция. Брор като че ли е единственият, който прави от слона муха вместо обратното.

— Освен Денис искаш да кажеш — поправи я Бликс.

— Да. Ти и Денис. — Тя ни най-малко не се смути, като чу името на Денис от устата на съпруга си. А и Бликс го бе казал толкова безгрижно, че някак си не се връзваше с представата ми за Денис като любовник на Карен. И все пак в целия този танц имаше нещо завладяващо. — Случайно да си го засичал някъде? — подхвърли тя.

Бликс поклати глава.

— Казват, че бил тръгнал на запад, към Конго.

— Какво има там?

— Тъмница, мрак. — Той отпи от брендите си. — Плюс всички видови змии, които човек може да си представи, а някои казват, че са срещали и канибали.

— Опитваш се да ме уплашиш ли? — Карен присви очи.

— Не, да те вдъхновя. Ти знаеш ли, Берил, че Таня пише разкази? Доста е добра, между другото.

— Ще ти разправа една история довечера, като седнем край камината — каза тя, като пренебрежително махна с ръка на похвалата му. — Повече ме бива да разказвам, отколкото да пиша.

— Денис ми беше споменал, че тук обичате да си разправяте истории.

— И още как! — отвърна тя. — Брор също е невероятно добър разказвач. Може би довечера ще го измолим да се направи на Шехерезада.

— Стига да не трябва да се правя и на девица — каза той и всички се засмяхме.

Вечеряхме на верандата. Хълмовете бяха придобили синкав цвят и стояха хипнотично неподвижни на хоризонта, докато Бликс ни забавляваше с истории от сафарито с въпросния Вандербилт. След като приключеше с една, той без усилие минаваше на друга. Разполагаше с десетки и не млъкна цяла вечер, освен по за няколко минути, докато готвачът на Карен — Каманте — сервираше поредното от множество блюда. За вечеря имаше панирано пиле в сметанов сос, печени на жар зеленчуци с подправки, огретен с царевични зърна, гъби и мащерка, пикантно сирене и портокали. Бликс доливаше чашите и когато стигнахме до десерта, главата ми се въртеше от изпитото вино и с изненада установих колко много ми харесва компанията на тези двама души. Нищо при тях не беше просто и еднозначно и това ми допаднаше, вдъхваше ми надежда. Моят живот също не беше прост и еднозначен.

Когато лунният сърп се очерта на небето и ние доядохме пудинга и допихме калвадоса и кафето, Бликс ни каза „лека нощ“ и потегли обратно към града.

— Не е ли опасно да шофира след толкова пиене? — попитах аз Карен.

— Той не може да държи пътя другояче — отвърна тя. После помълча няколко секунди, загледана в мрака. — Поиска ми развод. Затова беше дошъл.

Знаех от Коки, че и преди на няколко пъти ѝ е предлагал да се разведат, но ми се стори жестоко да се издавам.

— И ще му дадеш ли?

Тя вдигна рамене.

— Как ли би изглеждала нашата малка колония с две баронеси Бликсен? Няма място за толкова, разбираш ли? Едната ще бъде изतिकана с лакти и забравена.

— Не мога да си представя някой да те забрави — отвърнах аз.

Не се опитвах да я лаская, мислех го искрено.

— Е, ще видим.

— Как успяхте да останете приятели?

— Ние си бяхме приятели, преди да станем нещо друго. Отначало бях хлътнала по Ханс, по-малкия му брат.

Беше отдавна, в Дания. След като Ханс се ожени за друга, Брор ми стана душеприказчик.

Тя замълча и поклати глава; дългите ѝ сребърни обици иззвънтяха.

— По-млад брат, а? Но той не е могъл да ти предложи титла?

— Не. Само любов. — Тя се усмихна мрачно. — Но не ни било писано. И тогава на Брор му хрумна идеята да дойдем в Африка, да започнем отначало. Само не беше предвидил, че с това ще си навлечем и планина от дългове.

— Още ли го обичаш?

— Така ми се иска да можех да кажа „не“... Но Африка те кара да усещаш неща, за които не си подготвен. Бях си внушила, че можем да имаме всичко: деца, преданост, съпругеска вяност. — Тя притвори очи и после отново ги отвори; зениците ѝ бяха две черни точки. — Може би не е способен да обича само една жена. А може и да е, но да не съм аз. Никога не ми е бил верен, дори в самото начало, а пък аз само се връщам назад, мисля си как се бях лъгала, че знам какво получавам, омъжвайки се за Брор, докато истината е, че представа си нямах какво ме чака.

Отпих глътка калвадос за кураж и казах:

— Все едно говориш за *моя* брак. И аз се чувствам така.

— А ти ще получиш ли развод, как мислиш?

— Надявам се. Но точно сега се боя да упражня натиск.

— Всички се боим от какво ли не, но ако допуснеш да се смалиш, ако се предадеш на страховете си, значи не си ти, нали така? Истинският въпрос е: би ли рискувала всичко, за да бъдеш щастлива?

Имаше предвид Джок, но думите ѝ ме подсетиха за други неща.

— А *ти* щастлива ли си, Карен?

— Още не. Но възнамерявам да бъда.

Всичко около Клара се уреди много бързо, само с няколко разменени телеграми. Тази къща щяла да бъде идеална за нуждите ѝ, уверяваше ме тя и ме засипваше с благодарности. Но дори това нейно интимничене започваше да ме обърква. Повече от шестнайсет години бях живяла без майка и нямаш ни най-малка представа как да се отнасям с нея, дори в телеграмите. Напрягах си мозъка над всеки ред, като се питах колко топлината е редно да излъчва или колко сдържаност. В кореспонденцията ни нямаше и дума за това къде се намирахме една спрямо друга — нито бяхме майка и дъщеря, нито напълно чужди хора. Всичко това беше твърде сложно за мен.

В една от телеграмите си Клара ми пишеше, че брат ми Дики от години живеел в Кения и понастоящем се бил установил на север, в Елдорет — работел като жокей за една от добрите конеферми там. Не можех да повярвам на очите си. Дики бил тук, в моя свят, без да си давам сметка за това? Какво можеше да значи това? Дали не ни беше писано всички да се съберем отново, като едно семейство? Дали го исках? Беше ли възможно изобщо?

Когато Клара пристигна в края на май, все още се разкъсвах от противоречиви чувства. Докато отивах да се видя с нея в „Норфък“ с колата на Ди, ръцете ми трепереха, а в гърлото ми беше заседнала буца. Под мишниците и в сгъвките на коленете ми беше избила пот, сякаш бях хванала някаква странна тропическа треска. За малко не побягнах, когато я видях да слиза с момчетата по стълбите, за да седнем в чайната. Бях напъвала паметта си да си спомня как изглежда, питах се дали изобщо ще я позная, но сега виждах, че страховете ми са били напразни. Имахме еднакви лица, същите високи скули, същите чела, същите светлосини очи. Като я видях, изпитах особено чувство — сякаш виждах себе си като призрак — и бях благодарна на момчетата, че ме изтръгнаха от транс. Бяха на седем и девет години, руси, сресани, с умити личица и отначало ме поглеждаха срамежливо, скрити зад майка си, докато тя ме притискаше в обятията си. Неподготвена за този изблик на чувства, съборих шапката ѝ с лакът, после се дръпнах назад, объркана и засрамена. Не желяех да ме прегръща, но какво всъщност желяех?

— Как пътувахте? — успях да кажа.
— Вълните бяха грамадански — каза Айвън, по-големият.
— Айвън повърна през борда — намеси се победоносно Алекс. — Два пъти.
— Беше си изпитание — потвърди Клара. — Но важното е, че вече сме тук.
Седнахме на една продълговата маса, където момчетата се нахвърлиха върху чиниите със сладкиши, сякаш бяха държани на въже.

— Ти наистина си *много* красива — възкликна Клара. — А чувам, че си и омъжена.
Не знаех какво да ѝ отговоря, затова само кимнах.
— Хари беше радостта на живота ми. — Устата ѝ потрепери. Очите ѝ плувнаха в сълзи. — Нямах представа колко тежко ми беше с всичките онези дългове, с онази несигурност. А сега отново съм сама.

Докато попиваше сълзите си с носна кърпичка, аз я гледах втренчено и не знаех какво да кажа. Кой знае защо, си бях въобразявала, че ще се опита да ми даде обяснение, да ми се извини. Че ще попита с разкаяние за Югът, ще поинтересува как съм живяла *аз* през тези години. Но тя беше до такава степен обсебена от собствената си тъжна история, че за нея не съществуваше нищо друго.

— В „Мбогани“ е красиво — казах, колкото да сменя темата. — Момчетата ще се влюбят в това място. Могат да тичат на воля, може дори да ходят на училище. Баронесата е наела учител за децата кикую, които живеят в земите ѝ.

— Ти наистина си моята спасителка, Берил. Знаех си, че мога да разчитам на теб — каза тя и подсмръкна шумно. — Момчета, не е ли прекрасна сестра ви?

Аз им бях сестра, но също и непозната — факт, който сякаш не ги смущаваше толкова, колкото мен. Айвън не обърна никакво внимание на майка си. Алекс вдигна глава с полепнали по устните трохи, после отново се зарови в чинията със сладките.

Два часа по-късно потеглихме от хотела; момчетата се надпреварваха да плюят през прозорците на колата в прахоляка по пътя. Клара ги гълчеше разсеяно, после каза:

— Не мога да повярвам колко се е променил Найроби. Вече е истински град. Да го беше видяла в ония години!
— Ами дълго те е нямало...
— Навремето тук човек не можеше да се размине от кози. Пощенската станция беше като кучешка колибка. Нямахме магазини. Нямахме с кого да размениш две приказки. — Тя плесна неспиращите да плюят момчета по вратовете и пак се загледа през прозореца. — Направо не мога да повярвам.

Очевидно не изпитваше никакво неудобство да разговаря с мен за миналото. Сякаш не помнеше, че и *аз* съм част от това минало, от живота ѝ в колонията. Макар че, като се замислех, така може би беше най-добре — да се отнасяме една към друга безпристрастно, сякаш не бяхме изгубили нищо, а не да се оправдаваме и да изкупуваме вини. И тогава евентуално бихме могли да си спестим излишна болка. Надявах се да стане така и стисках волана с

ръцете си в кожени ръкавици, докато излязохме от града и поехме по изровения път към „Мбогани“.

Беше минал повече от месец след последното ми посещение при Карен. Най-напред се насочих към нейната къща. Тя бе отишла до фабриката на хълма, но чу мотора на колата и дотича; косата ѝ беше разрошена от вятъра, а на бузата ѝ, където се бе докоснала с пръст, имаше кафяв отпечатък от кафеен прах. От Денис нямаше и следа. Може би още — или отново — беше на сафари.

— Съжалявам, че ме заварвате в ужасен вид. — Тя протегна ръка и се здрависа с Клара. — Днес сме заети да прибираме реколтата.

— Докато пътувахме, Берил ми обясни с какво сте се заели тук. Възхищавам ви се. А къщата и ливадата ви са толкова красиви. — Клара направи широк жест с ръка, като клатеше глава одобрително.

— Ще пиете ли чай... или да ви предложа сандвичи?

При споменаването на храна момчетата видимо се оживиха, но Клара им изпътка и каза:

— Вече сме пили чай, благодаря.

— Ами тогава ще дойда с вас до къщата. Почакайте само да се преобуя.

Поехме по виещия се път; благоуханни дървета протягаха към нас клони през прозорците на колата.

— Ах, каква прелестна къщичка! — възкликна Клара, когато стигнахме. — Тук ще ни е много уютно.

— Ти ще останеш ли, Берил? — попита ме Карен.

— Не съм мислила — запънах се аз, докато се питах доколко би било удобно. За мен Клара беше непозната, при това с нея не беше лесно да се общува.

— Ама как, непременно ще останеш! Толкова имаме да наваксваме... — Тя се обърна към момчетата, които вече бяха клекнали в прахоляка и наблюдаваха съсредоточено един бръмбар, който крачеше решително напред, стиснал парченце дърво между щипците си. — Кажете ѝ, че имаме нужда от нея!

— Разбира се — каза Айвън, докато Алекс само измънка „аха“, без да отделя очи от бръмбара.

— Значи решено.

Карен ни обеща да ни изпрати слугата и готвача си и на тръгване остави на майка ми списък с имената на няколко момчета от племето, които щели да ѝ бъдат на разположение, стига да поиска.

Когато тя си тръгна, Клара каза:

— Не бих си и помислила да го кажа в присъствието на баронесата, но тази къщичка е доста *семпла*, не мислиш ли?

— Може би да. Тук от доста време не живее никой.

— И е много по-малка, отколкото си я представях.

— Три спални, а вие сте трима.

— Не и тази вечер.

— Аз мога да спя навсякъде. Не съм придирчива.

— Какво чудесно качество, Берил! Ти винаги си била най-непридирчивата от всички ни.

Потръпнах неволно, но се направих, че се намествам на стола.

— Казваш, че Дики работи като жокей, така ли?

— Да, и бил много добър. Помниш ли колко умело яздеше?

Кимнах неопределено.

— Знам, че би желал сега да е тук с нас, но нещо не се чувствал добре. Дики никога не е бил от най-издръжливите, както знаеш.

Толкова малко си спомнях за него — вечно охлузените му колене, когато фермата беше още в суров вид и пълна с препятствия. Веднъж ме беше ритнал здраво в ребрата, когато се бяхме скарали за някаква играчка. Но и това в известен смисъл ми беше много. Колко по-добре би било, ако бях забравила всичко.

— Ще ни праща пари, когато може — продължи тя и очите ѝ отново се напълниха със сълзи. — Прости ми, Берил. Прости на старата глупачка.

Цяла нощ се въртах и мях на канапето до камината; Клара ме бе хвърлила в смут със странното си съчетание от егоизъм, безпомощност и амнезия. На моменти ми се искаше да не бях отговаряла още на първата ѝ телеграма, или по-скоро тя да не ми я бе пращала. Но нещата се бяха случили и в крайна сметка се бяхме озовали в сегашната абсурдна ситуация.

Някъде след полунощ, дълго след като огънят в камината бе угаснал, заваля. Чувах как шляпането на

дъждовните капки се усилва и изневиделица се появи Клара. Беше наметнала халат върху нощницата си и коленичи до леглото ми с капеща свещ в ръка. Косата ѝ се спускаше на вълни върху гърба и в този си вид ми се стори много млада.

— Настана потоп! — каза тя.

— Не му обръщай внимание. По това време на годината вали много.

— Не, искам да кажа вътре.

Тя ме улови за ръката и ме повлече към по-малката спалня, където двете момчета се бяха гушнали едно в друго, а таванът течеше. Капките падаха право върху тях, но те не помръдваха.

— Я да преместим леглото — предложих аз.

— Ами добре — каза Клара; явно никога нямаше да се сети сама за това.

Момчетата се смъкнаха на пода и двете прибутахме леглото до отсрещната стена.

— И тук е мокро.

Във втората спалня беше малко по-сухо. Намерихме кофи в кухнята и ги разположихме под капките, после обходихме всички стаи, опитвайки се да намерим най-безопасното място за леглата.

— Безнадеждна история! — извика Клара, като вдигна отчаяно ръце.

— Голяма работа, малко дъжд — въздъхнах аз. — На вас, момчета, не ви пречи, нали?

Ала изведнъж и двамата бяха придобили уплашен и безпомощен вид. Алекс държеше едно проскубано мече и сега го дърпаше нервно за ухото.

— Ще трябва да пренощуваме някак — казах аз. — А утре ще видим дали работниците не могат да поправят този покрив.

— Мисля, че тук е най-сухо — обади се майка ми, като видя канапето. — Имаш ли нещо против с момчетата да спим на твоето място?

— Ни най-малко — въздъхнах отново аз.

— И би било чудесно да си запалим огън, нали, момчета?

Дървата за камината бяха мокри и едва успях да ги запаля. Когато най-последно огънят се разгоря, бях твърде изтощена, за да местя повече леглата, строполих се в първото, свих се на кълбо сред мокрите завивки и се опитах да заспя.

През целия следващ ден вали като из ведро. В късния следобед Клара вече беше на ръба на лудостта. Карен дойде и се опита да помогне, но дъждът не спираше и водата се просмукваше навсякъде. Накрая се принуди да премести Клара и децата в главната къща.

— Наистина много съжалявам за неудобството — не спираше да повтаря тя.

— Не сте виновна вие — уверяваше я Клара, като прибираше с фиби кичури от мократа си коса.

Но нещо в тона ѝ ми показваше, че смята Карен отговорна за случилото се или може би мен. Не че се чувствах особено изненадана от пълната ѝ липса на съобразителност и способност да се оправя сама в трудни ситуации, не все пак ми дожаля за нея. Колко ужасно бих се чувствала, ако и най-дребното нещо ме събаряше и ме караше да се отказвам?! Един дъжд, а какво да кажем за загубата на съпруг! Беше толкова нещастна, че не исках да ѝ се ядосвам, но не можех да се сдържа.

Докато стана време за вечеря, така ми бе писнало от всичко, че си тръгнах за „Сойсамбу“ — при конете, при работата, която познавах и която никога не отказваше да излекува нервите ми.

— Ще мина да ви видя през уикенда — казах аз, после се метнах на колата на Ди и дадох газ през лепкавата червена кал.

Когато след три дни отидох в „Мбогани“, Клара вече беше офейкала. Наела бе кола да я откара заедно с момчетата до Найроби, като ми бе оставила само кратка бележка, в която се извиняваше за неудобството.

— Погрижих се къщата да е почистена и готова — каза Карен. — Но дъждът си е дъжд. Какво бих могла да направя?

— Надявам се, че поне са ти оставили малко пари.

— Нито рупия.

Идеше ми да потъна в земята от срам.

— Позволи ми да ти платя нещо.

— Не бъди глупачка. Ти нямаш никаква вина. Можеш обаче да ми правиш компания, за да ми се подобри настроението. Чувствам се самотна напоследък.

По-късно същата вечер отново заваля. Такива дъждове бяха нещо обичайно за май — внезапни неудържими порои, понякога продължаващи с дни. От тях пътищата се превръщаха в дерета, а деретата — в непроходими блата.

— Не можеш да си тръгнеш в такова време — каза Карен на следващата сутрин, като хвърли един поглед към водните завеси, които падаха от небето.

— Ди ще се притесни за мен. Ще трябва да рискувам.

— Той е разумен мъж... понякога. Едва ли очаква да се добереш с плуване дотам.

Още не бе изрекла последните думи, когато едно малко сомалийче дотича до верандата — полуголо, оплескано до хълбоците с червена кал.

— *Бедар* пътува насам — съобщи то. — Скоро ще пристигне.

Бедар явно беше Денис. Прочетох го по лицето на Карен, което грейна от радост. После тя замъкна момчето в къщата и настоя да се изкъпе и закуси солидно, преди да се прибере у дома.

— Слугите на Денис са му предани докрай — каза тя, докато забърсваше с памучен парцал стъпките на момчето по плочките на верандата. Тя също си имаше предостатъчно слуги, но очевидно не обичаше да стои със скръстени ръце. — Уважават го, сякаш е един от тях. Имам чувството, че ако ги помоли, ще си пхнат главите в устата на лъва заради него.

Усетих, че е изоставила обичайната си сдържаност, и реших да се възползвам от това.

— Как точно се сприятелихте?

— На лов преди няколко години. Той пристигна заедно с Деламиър, но заболя от треска и трябваше да остане известно време, докато се оправи. Бях загубила всякаква надежда да си намеря добра компания, докато изведнъж не се появи Денис. — Тя вдигна поглед от парцала в ръцете си. — Честно казано, никога преди не бях срещала толкова интелигентен човек. Той беше най-хубавата ми изненада през онази година.

— Въпреки треската?

— Да, въпреки треската. — Тя се усмихна. — Но след това бях известно време в Англия, после пък той и едва напоследък възобновихме приятелството си, така да се каже. Чувствам се голяма късметлийка. — Тя се изправи и избърса ръце в престилката си. През отворената врата се виждаше небето, сиво и натежало от влага; дъждът не преставаше. — Ще пратя някое от момчетата да ти доведе коня, ако държиш. Но се надявам да размислиш.

Представих си километрите жвакаща кал до „Сойсамбу“, припомних си лешниковите очи на Денис, смеха му. Искях отново да го видя, а също и да разбера какво го свързва с Карен.

— Ами май вече размислих — отвърнах аз. — Този дъжд едва ли ще престане.

* * *

През целия ден Карен не можеше да мисли за нищо друго, освен за предстоящото пристигане на Денис. Съчиняваше менюто за вечерята, надзираваше слугите, докато лъскаха къщата от горе до долу. Накрая сомалийчето на Денис отново дотича да каже, че той пристига, а не след дълго Денис се появи, мокър до кости, но в приповдигнато настроение. Яздеше невъзмутимо в калта, а сомалийският му прислужник Билеа крачеше до него.

— Чак ми е неудобно, че се оставих дъждът да ме уплаши, докато ти явно не си се трогнал от него — казах му аз, след като разменихме поздрави.

— Още не съм ти разправил как конят ми затъна до шията — каза той, като ме погледна с присвити очи, после свали шапката си и от периферията ѝ се изля вода. — Освен това ми е драго да те видя.

Карен го грабна от вратата и го замъкна някъде във вътрешните стаи на къщата, за да си починел преди вечеря, а аз останах сама в библиотеката, обзета от внезапно притеснение. Не знам защо, но докато разлиствах романите на Текери и разните книги с пътеписи, които Карен ми бе дала, открих, че очите ми пробягват по няколко пъти през

един и същ абзац, без мозъкът ми да регистрира каквото и да било; в това време малката сова Минерва ме наблюдаваше съсредоточено с огромните си кръгли и немигащи очи. Беше колкото покрита с перушина ябълка, а извитият ѝ клюн блестеше като кукичката на телено копче. Пристъпих към нея и се опитах да ѝ засвидетелствам дружелюбност, като я погалих с пръст по главичката, както бях видяла да прави Карен, и накрая сякаш спечелих доверието ѝ.

Може би притеснението ми се дължи на неувереност, казах си аз, докато оглеждах рафтовете с книги. И Денис, и Карен бяха толкова интелигентни, че до тях щях да изглеждам като пълна глупачка. Защо не бях останала още някоя и друга година в училище, за да придобия знания, различни от гледането на коне или ловуването с Кибии? Толкова много исках да се прибера у дома, за да се захвана с нещата, от които разбирах, че не можех да си представя ползата от обучението по книга. А сега вече беше късно. Можех да се опитам да запамята някоя и друга остроумна реплика от Текери и евентуално да изглеждам образована на вечерята, но знаех, че в най-добрия случай ще играя роля. „Колко си тъпа“ — казах си, ядосана на себе си, докато Минерва протягаше жълтеникавото си краче на черни ивички. За добро или зло, аз бях това, което бях. Колкото — толкова.

След дълги седмици в пуцинаците Денис беше зажаднял за разговори. По време на вечерята от крехки сърцевини на марули, залети с доматен сок, и калкан със сос „Холандез“, който се топеше в устата, той ни разказа как се прибрал през Северните територии. Близко до Елдорет се отбил в някакъв свой имот и там чул за туристи, които излизали на лов за едър дивеч с колите си, но след като застреляли животно, го оставяли наред саваната да изгние.

— Боже господи! — възкликнах аз; никога преди не бях чувала такова нещо. — Та това си е чисто клане!

— Теди Рузвелт е виновен — каза той. — След всички тези снимки, на които се е изтъпанил до някой убит слон, сякаш е браконьер, на глупаците всичко им се вижда лесно. Бърза слава.

— Винаги съм си мислела, че за него ловът е средство за събиране на екземпляри от екзотични животни за музеите — обади се Карен.

— Не се оставяй музейните сбирки да те заблуждават — каза Денис. — Правеше го заради единия спорт. — Той бутна стола си назад и запали цигара. — Не ме е яд толкова на Рузвелт, колкото на това, което започна след него. Тези животни не бива да умират за нищо. Ей така, само защото някой се е напил и е заредил пушката.

— Може би един ден ще се приеме закон — каза Карен.

— Може би. Но междувременно се надявам да не срещна някого от тези браконьерчета, защото лошо му се пише.

— Ти се опитваш да запазиш рая — каза Карен. Очите ѝ, съсредоточени и наситеночерни, проблеснаха на светлината на свещите. — Денис си спомня твърде добре колко девствено и непокувано е било всичко отначало — каза ми тя.

— Аз също. Такива неща трудно се забравят.

— Майката на Берил беше тук за кратко — каза тя и продължи: — Мислех, че ще ми стане наемателка.

— О! — учуди се той. — Аз пък си мислех, че майка ти е починала.

— Няма значение. Не си сгрешил много. Тя си тръгна, когато бях много малка.

— Аз лично не бих оцеляла без майчина любов — каза Карен. — Пиша на моята майка всяка неделя и живея с писмата, които получавам от нея. Тази седмица ще ѝ разкажа за теб, ще ѝ пиша, че приличаш на Мона Лиза. Кажй, ще ми разрешиш ли някога да те нарисувам? Ето, в този момент от теб би излязъл чуден портрет. Красива си и някак объркана.

Изчервих се от описанието ѝ; същевременно разбрах, че ме е наблюдавала. Карен си беше откровена по природа, но ме притесняваха очите ѝ, на които не убягваше нищо.

— Да не искаш да кажеш, че объркването ми е изписано на лицето?

— Съжалявам, не ми обръщай внимание. Просто се интересувам от хората. Всеки човек е една чудесна загадка. Помисли си само — през половината от живота си нямаме представа какво вършим, но това не ни пречи да живеем.

— Да! — каза Денис. — Да търсиш нещо важно и да си заблуден. За известно време тези две неща могат да изглеждат по един и същ начин. — Той се протегна и се намести на стола си като някакъв едър котарак, който се припича на слънце. — Понякога никой не може да усети разликата, особено бедният глупак, тръгнал на поклонение. — Той ми намигна почти незабелязано. — А сега ще ни разкажеш ли нещо? Без история не ти се полага вечеря.

Замислих се какво да им разправа и накрая се спрях на Пади и онази случка във фермата на Елкингтън. Понеже исках да задържа вниманието им, започнах от самото начало, бавно и подробно, като не пропуснах нищо: пътуването ни до станция Кабете, речта на баща ми за лъвовете, Бишон Синг с огромната му чалма, свистящия камшик на Елкингтън. След известно време едва ли не забравих, че целта ми е да развличам Карен и Денис —

историята ме беше погълнала до такава степен, че сякаш сама очаквах с нетърпение да чуя развързката.

— Сигурно с било ужасно — каза Карен, когато привърших. — Трудно ми е да си представя как бих преживяла подобно нещо.

— Ужасно беше, да. Но впоследствие започнах да си мисля, че това ми е било един вид бойно кръщение.

— Всеки от нас е имал такива моменти, макар и невинаги толкова драматични. — Денис замълча, загледан в огъня. — Предназначени са да ни подложат на изпитание, мисля си аз, и да ни променят. Да ни покажат нагледно какво е да рискуваш всичко.

В стаята настана тишина. Докато ги наблюдавах как пушат мълчаливо, си мислех за казаното от Денис. Накрая той извади някакво джобно томче от кадифеното си сако.

— Докато бях в Лондон, в една книжарница открих този бисер. Озаглавен е „Стръкчета трева“.

Той отвори книгата на подгънатата страница и ми я подаде с молба да прочета на глас стиховете.

— О, боже, само това не! Ще оплескам всичко.

— Не, няма. Това стихотворение ти подхожда особено. Поклатих глава.

— Ти го прочети, Денис — намеси се Карен, моята спасителка. — В чест на Берил.

Мисля си, че мога да живея сред животните,
които са така спокойни, тъй сдържани —
стоя и ги разглеждам дълго, дълго.
Не роптаят, не се оплакват те от своите условия,
будни не лежат в тъмното, не плачат
над греховете си...²

Денис произнасяше думите естествено, без театралност, но те имаха свой вътрешен драматизъм. Стихотворението беше за вроденото благородство на животните, за техния по-логичен живот, необременен от алчност и самосъжаление, и приказки за някакъв далечен Бог. И аз вярвах, че е така. Той приключи със следното четиристишие:

Гигантската хубост на жребец, който приема моите ласки,
глава висока при челото и широка между ушите,
краката лъскави и пъргави,
опащката мете земята,
очите пълни с искри дяволити,
ушите хубаво изрязани и гъвкаво подвижни.

— Прекрасно! — казах тихо аз. — Може ли да взема за малко тази книга?

— Разбира се.

Той ми подаде малкото томче, което беше леко като перце и стоплено от ръката му.

Пожелах им „лека нощ“ и се оттеглих в стаята си, където седнах под една от лампите да почета още малко. Беше тихо, но след известно време ми се стори, че чувам звуци от дъното на коридора. Къщата не беше особено голяма, а и звуците, макар приглушени, не можеха да бъдат сбъркани с нищо. Денис и Карен се любеха.

Книгата сякаш сама се затвори в ръцете ми; усетих прилив на адреналин. Защо си бях въобразила, че те са само добри приятели? Бликс бе споменал безгрижно името на Денис, когато беше тук, но вероятно това означаваше, само че е приел мястото му в живота на жена си. Всъщност, колкото повече мислех за това, толкова по-ясно ми ставаше, че между Денис и Карен има привличане. И двамата бяха красиви и интересни — дълбоки води, както биха казали в племето кипсиги. Каквото и да разправяше Бъркли за непостоянството на Денис спрямо жените, той и Карен очевидно имаха силна връзка.

Върнах се към книгата и я прелистих до стихотворението за животните, но буквите подскачаха пред очите ми. През няколко стени от мен любовниците си шепнеха техни си неща, докато телата им се сливаха със сенките и едно с друго. И въпреки че връзката им не ме засягаше, не преставах да мисля за тях. Накрая угасих лампата и затиснах ушите си с възглавниците с надеждата да заспя.

На другия ден, когато облаците се разкъсаха и небето засия в наситеносиньо, тримата излязохме на малка ловна експедиция. В градината бяха влезли щрауси и бяха изкълвали повечето млади марули. Навсякъде имаше курешки и перушина, а лехите бяха изпогазени от големите птичи крака.

Денис и Карен изглеждаха щастливи и отпочинали, докато аз почти не мигнах. Но колкото и да бях уморена, а и леко смутена от онова, което осъзнах през нощта, Денис отново ме възхити с увереността и лекотата, с която вършеше всичко.

— Мозъкът на тия птици е колкото кафеено зърно — обясни той и метна на рамо елегантната ловна карабина „Ригби“. — Дори да не стреляш точно, някоя непременно ще ти кацне на мушката.

— Ами тогава да стрелям в небето?

— Не е достатъчно. Трябва да чуят свистенето на куршума, за да се паникьосат.

Той се прицели и дръпна спусъка. Щраусите подскочиха като един и се разбягаха вресливо, тромави като ръчни колички, пуснати по нанадолнище.

Ние избухнахме в смях и се заловихме да оправяме дупките в оградата. Когато приключихме, се изкачихме до билото на хълма, за да видим любимата гледка на Карен. Водеше ни Дъск, една от хрътките ѝ. Изостанах малко, като си мислех с каква лекота върши всичко Денис. Този човек не изпитваше никакво съмнение в себе си. Знаеше как да застане, къде да стъпи, къде да държи ръцете си, как да постигне всичко, което си е наумил, без нито веднъж да изглежда нерешителен или неуверен сред заобикалящия го свят. Разбирах с какво е привлякъл Карен, макар че тя все още обичаше Бликс и изглеждаше твърдо решена да остане негова съпруга.

— Откъде имаш такова набито око? — попитах го аз, когато го настигнах.

— От игрищата за голф в Итън, предполагам — засмя се той. — А ти?

— Откъде знаеш, че и аз имам набито око?

— А нямаш ли?

— Учих се от племето кипсиги, които живееха в земите на баща ми. Да ме беше видял с прашка!

— Сигурен съм, че би ми харесало. — Той се усмихна. — Стига да съм извън обсега ѝ.

— А мен Брор ме научи да стрелям — каза Карен, като се изравни с нас. — Отначало не разбирах защо всички толкова държат на това. Но в лова има нещо... опияняващо, нали? Може би това звучи жестоко.

— Не и за мен. Не и ако се прави честно.

Мислех си за *аран* Майна, за воинските му умения, но и за огромното му уважение към всяко живо същество, дори най-незначителното. Много ясно бях усещала това всеки път, когато ловувахме заедно, а и когато просто вървях редом с него, както го усещах сега до Денис. По някаква причина близостта му ме връщаше назад, към годините в „Зелените хълмове“. Може би защото виждах в него един грациозно стъпващ, съвършено трениран воин, който ми напомняше за война в самата мен, за онази Лаквет, която още носех в себе си.

Вече се бяхме изкачили над кафеените плантации, трънаците и пресъхналото речно корито, в което проблясваше кварц. Когато стигнахме билото, пред нас се простря плато, откъдето се разкриваше гледка към Рифт Вали с нейните скални хълмчета, назъбени като чирепи. Дъждът бе престанал навсякъде, но на юг подножията на Килиманджаро все още бяха забулени в облаци, а плоското му теме беше покрито със сняг и сенки. Резерватът „Кикую“ се простираше на североизток чак до планината Кения, която беше на сто и петдесет километра от нас.

— Разбираш сега защо не бих живяла никъде другаде — каза Карен. — Денис иска да бъде погребан тук.

— Двойка орли са свили гнездо някъде наблизо. Допада ми идеята един ден да кръжат достолепно над трупа ми — каза той и погледна с присвити очи към слънцето.

Лицето му беше обветрено и излъчваше здраве, дългите му крайници хвърляха лилави сенки зад него. По гръбнака му между плешките се стичаше струйка пот; ръкавите на бялата му риза бяха навити и откриваха силните му загорели ръце. Не можех да си го представя другояче, освен жив и пълен с енергия.

— Кикую изнасят мъртвите си в полето за храна на хиените — казах аз. — Ако мога да избирам, бих предпочела орлите.

През септември Лийдър надмина себе си в турнира „Сейнт Леджър“ и се класира втори, без да получи оток, без следа от някогашните му болести, сякаш се бе преродил. Застанала до парапета, за да наблюдавам как Ди получава сребърната купа, аз се чувствах горда от свършената работа, от това, че бях усетила потенциала на Лийдър и бях преценила какво му е нужно, за да стане отново велик, какъвто бе роден да бъде.

Всички бяха дошли в града за състезанието. Хиподрумът гъмжеше от коняри и тренъори, но Ди бе уредил на ливадата пред клуба да издигнат палатка специално за мен, с табела, на която бе изписано името ми. Не че беше нещо кой знае колко импозантно. Трябваше да се сгъна на две, за да вляза вътре през мрежата за комари, но на Бъркли му хрумна, че би било забавно да гаврътнем по едно питие там. Донесе изстудена бутилка и двамата седнахме на съгъваеми столчета пред палатката.

Както обикновено, Бъркли беше елегантно облечен, ала изглеждаше някак блед. Може би беше и отслабнал, но когато го попитах за здравето му, махна пренебрежително с ръка.

— Виждаш ли това там? — попита ме той, като посочи една къщичка наблизо, сред няколко евкалиптови дървета. Беше с гипсова мазилка, сводеста врата и градинка отпред и сякаш бе излязла от детска приказка. — Денис живя там години наред, преди да отиде при Карен.

— Трябваше да ми кажеш за него и баронесата. Любовници са, нали?

Очите ни се срещнаха за момент.

— Трябваше ли да ти казвам? Бях останал с впечатлението, че това не те интересува. — Помълчахме известно време, докато той доливаше чашите с шампанско. Шупналите мехурчета образуваха ефирна пяна. — Във всеки случай, не знам колко ще продължи това.

— Защото Денис не се дава?

— Има мъже, които си сядат на задника, а има и такива като Денис. Той ѝ беше донесъл един пръстен от Абисиния, изработен от толкова меко злато, че можеше да се моделира по формата на всеки пръст. Тя го носеше като годежен пръстен, понеже явно не беше разбрала посланието. Не че не обичам Тания. — Забелязах, че Бъркли използва галеното име, с което Денис се обръщаше към Карен. — Напротив, много ми е мила. Само че забравя кой е Денис. Ако се опитва да го опитоми, няма да ѝ се получи. Не е това пътят към сърцето му.

— Ако каишката му стяга, защо се е преместил да живее там?

— Той, разбира се, я обича. А и така е по-лесно. — Бъркли приглади разсеяно мустаците си с върховете на пръстите. — Напоследък тя има сериозни главоболия. Парични проблеми.

— Положително си чул за фиаското с майка ми.

— О, да. — Той направи гримаса. — Вдовицата Къркпатрик и течащият покрив.

— Още умирам от срам, като се сетя.

— Тъй или иначе, наемът щеше да е капка в морето, или, да речем, в кофата. — Очите му блеснаха в задоволство от собственото му остроумие. — Как стоят нещата с майка ти в момента?

— Да пукна, ако знам. Трябва да е някъде в града. Цялата ситуация ми се струва все по-налудничава.

Той вдигна рамене.

— Какво се надяваш да стане с нея... ако можеше да се нареди, както ти искаш?

— Честно казано, не знам. И дано все по-малко да ме засяга. Толкова време я нямаше, не можех дори да си представя, че още е в състояние да ми навреди, но сега...

— Баща ми почина, когато бях малък. Отначало всички си казахме: какъв късмет, това опростява значително нещата. Но с времето... хм. Имам една своя теория: само безвъзвратно отишлите си оставят истинска следа. И пак не съм сигурен, че съм разбрал всичко докрай. Може би ние така и не прежалваме близките си.

— Божичко! И това трябва да ме развесели, така ли?

Устните му под мустаците се разтегнаха в топла усмивка.

— Съжалявам, миличка. Добре поне, че Тания не ти се сърди заради капризите на майка ти, убеден съм в това. Днес съм при нея на вечеря. Ела с мен.

Поклатих глава.

— Искам да си легна рано.

— Ти имаш сили колкото десетима мъже и го знаеш. — Той ме изгледа любопитно. — Мисля, че си хлътнала по Денис, а, скъпа? Ако е така, той е...

— Не, Бъркли — прекъснах го аз. — Никакви съвети, никакви предупреждения повече! Мога и сама да се оправям, благодаря, а ако ще трябва да понасям удари, мога да ги поема. Имам корав череп.

— Така е — съгласи се той. — Макар да не съм убеден, че е достатъчно корав. И че изобщо нечий череп е достатъчно корав, когато става въпрос за такива неща.

Допихме бутилката и той тръгна за Нгонг. Запалих газената лампа, наместих се на походното легло в палатката

и извадих от чантата си томчето, озаглавено „Стръкчета трева“. Бях го взела от Денис преди месеци и не можех да се накая да му го върна. Сега отворих на стихотворението „Мисля си, че мога да живея сред животните“. Давах си сметка, че онова, което най-много ме трогваше, бе фактът, че Денис ме е разпознал в него. Независимостта и силата на свободния дух, които възпяваше Уитман, връзката с природата и дивите животни — всичко това беше част от мен, а и от Денис. Ние виждахме тези неща един в друг, независимо какво друго беше вярно или възможно за нас.

Лек ветреца повдигна платнената козирка на палатката и разлюля колчетата, които я подпираха. Нощта пулсираше зад триъгълника на мрежата против комари. В небето имаше безброй звезди, всичките близки и ярки.

През ноември Карен организира ловен излет и ме покани да ѝ погостувам няколко дни. Разкъсана между Бой и Джок и омотана в нови, объркващи мисли за Денис, аз се питах дали е разумно да отида, но накрая приех.

Когато пристигнах, Денис и Карен вече домакинстваха на цяла къща гости, сред които и Джинджър Мейър, която не познавах лично, но бях чувала за нея от Коки. По всичко личеше, че Джинджър е любовница на Бен от години, но по някакъв начин двете жени бяха останали приятелки. Когато пристигнах, и те бяха излезли на ливадата и играеха на някаква игра, която приличаше донякъде на голф и донякъде на крикет, като използваша ракети за скуош, чукове за крокет и дори нагайка. Джинджър беше с дълга, свободно падаща копринена рокля, която беше вързана на възел между краката ѝ, образувайки нещо като три четвърти панталон. Беше красива жена със ситно нахъдрена рижаво кестенява коса и лунички. Двете с Коки можеха да минат за сестри, както подтичваха една след друга и пердашеха окъсаната кожена топка.

— Как си попаднала тук? — попитах аз Коки, когато дойде да ме поздрави. — Мислех, че двете с Карен не си говорите.

— Тя все още не ми говори, формално погледнато, но работим върху някаква форма на примирие. Може би защото в крайна сметка получи това, което искаше. — И двете погледнахме към верандата, където бяха застанали Карен и Денис, наглеждайки отварянето на десетките бутилки вино като истински стопани на къщата. — А как вървят нещата с Джок?

— Никак. Аз настоявам за развод, но той не реагира. Или във всеки случай, не реагира по начин, който би могъл да мине за разумен.

— Съжалявам, скъпа. Но рано или късно ще се разведете, нали? И най-лошото все някога свършва... и животът продължава.

После тя се върна с танцова стъпка, за да си продължи играта, а аз влязох вътре и видях, че Карен е надминала себе си. Навсякъде имаше свещи и цветя, а масата бе подредена с най-фините порцеланови сервиси. Всяка повърхност, всяко кътче бяха внимателно аранжирани, за да създадат усещане за комфорт и да събудят възхищение. Карен рисувахе и пишеше книги, но това тук беше съвсем различен вид изкуство, което тя явно също владееше.

— Някакъв специален повод ли имаш? — попитах я аз.

— Всъщност нямам. Просто съм щастлива и не искам да го крия — каза тя и отиде да дава указания на Джума по детайли от менюто.

Аз се замислих върху нещо, което ми бяха напомнили думите ѝ, нещо, което ми бе казала преди месеци: че *възнамерява* да бъде щастлива. Тогава бях доловила в казаното мрачна решителност, а сега тя ни бе повикала да ни покаже трофея си, сякаш лично го бе преследвала и гонила до края на света. Карен наистина бе спечелила голямата награда в дербито на живота.

Когато дойде часът за вечеря, слугите надянаха бели сака и ръкавици и ни сервираха седем блюда едно след друго, докато Карен дирижираше шоуто от единия край на масата с малкото си сребърно звънче. Когато ѝ бях гостувала сама, я заварвах облечена с памучни поли и семпли бели блузки, но сега беше с пищна рокля от лилава коприна, а черните ѝ къдрици бяха прибрани зад диадема от полускъпоценни камъни. Лицето ѝ беше обилно напудрено, а очите — подчертани с тъмен грим. Изглеждаше зашеметяващо, но, разбира се, тя не се опитваше да впечатли мен.

Бях си донесла едната от двете рокли, с които ходех в града, но вече ми се струваше недостатъчно изискана и се притеснявах, че няма да съм в тон с останалите. Ала това далеч не беше единственият пункт, по който изоставах. Всички около мен сякаш си бяха плюли в устата и разправяха едни и същи вицове, пееха едни и същи песни. Денис и Бъркли бяха завършили Итън и цяла вечер припяваха някаква мелодийка отново и отново, нещо за състезанията с лодки по Темза, как „замахвали бодро с веслата и каякът порел водата“, като Денис извисяваше звънкия си обработен тенор. Виното се лееше, ехтяха смехове, а аз не можех да надвия усещането, че мястото ми не е там. Бях най-младата измежду гостите и със сигурност най-голямата провинциалистка. Карен ме наричаше „детето“. Когато ме представи на Джинджър, попита: „Не е ли това най-прекрасното дете, което някога си виждала?“.

По време на вечерята Джинджър седеше от лявата ми страна. Знаех за нея само това, което ми беше споделила Коки — че е любовница на Бен. По едно време тя тръсна пепелта от цигарата си в кристалния пепелник и ме попита:

— Казвал ли ти е някой, че пристъпваш като котка?

— Не. Това комплимент ли е?

— Ама разбира се! — Тя поклати глава и червеникавите ѝ къдрици затрептяха. — Ти по нищо не приличаш на останалите жени тук, разбираш ли?

Сините ѝ очи бяха огромни и проникателни. Макар да усещах как се сгърчвам под погледа ѝ, нямах намерение да отстъпвам.

— Защо, само един вид жени ли има?

— С риск да ти прозвучи заядливо от моя страна, така изглежда. Току-що се връщам от Париж, където сякаш всички са се наговорили да носят абсолютно една и съща рокля на „Ланвен“ с една и съща перлена огърлица. Това нещо става демоде буквално след две минути.

— Никога не съм пътувала никъде — признах ѝ аз.

— А трябва, непременно! — настоя тя. — Дори само за да можеш да се върнеш в дома си и да го оцениш. Това е любимият ми момент.

След като слугите раздигаха масата, всички се преместихме около каменната камина и насадяхме на кресла, пейки или големи възглавници. Карен се бе разположила в тъгла като някакво изящно произведение на изкуството, с дълго абаносово цигаре в едната ръка и конячена чаша от червено стъкло в другата. Денис беше седнал до нея и когато се приближих, чух, че обсъждат Волтер, като всеки довършваше изреченията на другия. Приличаха на двете половини на една и съща личност, сякаш винаги бяха седели така, наведени един към друг, с блеснали от страст очи.

* * *

На следващата сутрин станах рано и отидох на лов с мъжете. Застрелях повече патици от всички, с изключение на Денис, и получих няколко потупвания по гърба.

— Ако не внимавам, ще ме биеш и мен — каза Денис, като метна пушката на рамото си.

— Толкова ли ужасно би било?

— Всъщност би било великолепно. — Той примижа срещу слънцето. — Винаги съм се възхищавал на жените, които могат да стрелят по-точно и да яздят по-добре от мен... такива, които са стъпили здраво на краката си, а карат всички около тях да ходят на пръсти. Превзетите и изнежените ги отстъпвам на другите мъже.

— Майка ти такава ли беше? От нея ли си наследил вкуса си към силните жени?

— Тя определено беше силна, да. От нея можеше да излезе голяма авантюристка, ако не беше заета с толкова други неща.

— Ти не си падаш особено по семейния живот.

Това не беше въпрос, а констатация. Той ми ставаше все по-ясен.

— Ужасно е тесен, не мислиш ли?

— Значи Африка е лекарството, точно обратното на това да стоиш затворен. Никога не те е подвеждала, нали? Искам да кажа, можеш ли да си представиш Африка да ти отеснее?

— Никога. — Каза го с равен глас, без дори да се замисли. — За мен Африка е винаги нова. Сякаш се преобразява от само себе си, не е ли така?

— Така е — съгласих се аз.

Това беше същото, което ми се искаше да кажа на Джинджър предишната вечер, същото, което си бях мислила, без да мога да го облека в думи. Кения беше като змия, която непрекъснато свличаше кожата си и се показваше с нова окраска. При това не бе нужно човек да е отсъствал дълго, за да го забележи. Достатъчно беше да се завърти кръгом.

Когато Денис тръгна нанякъде с тези безкрайни крака, аз ускорих крачка да го настигна, като в същото време изпитвах чувството, че двамата с него си приличахме в много неща. Не можех да се меря с Карен по изисканост и интелект. Никога не бих дръзнала да го направя, но пък тя не притежаваше това, което имах аз.

Когато се върнахме в „Мбогани“, в двора бяха паркирани два скъпи автомобила. Още две двойки гости се бяха присъединили към компанията: господин и госпожа Карсдейл-Лък, собственици на една от най-модерните ферми за коне, наречена „Ингълуд“; и Джон Карбъри и красивата му съпруга Мая, които притежаваха кафеена плантация край Ниери.

Карбъри явно беше аристократ с ирландско потекло, макар да не му личеше. Беше дълъг като върлина, жилист и рус, с провлачен американски акцент, придобит, както се говореше, след като се отказал от родината и ирландските си корени.

Карен ми го представи като „лорд Карбъри“, но той я поправи:

— Джей Си. — Провлече двете срички досущ като американец и раздруса енергично ръката ми.

Мая беше младолика и очарователна в лятната си копринена рокля и мрежести чорапи. Покачена на високи токове, тя се извисяваше с цяла глава над небрежно облечената и скучновата госпожа Карсдейл-Лък, която през цялото време си вееше с ветрило и се оплакваше от жегата.

— Двамата с Джей Си заминаваме за Америка другата седмица — обясняваше Мая на Карен и госпожа

Карсдейл-Лък. — Там ще завърша обучението си за любител пилот.

— Колко летателни часа имаш вече? — попита с жив интерес Денис.

— Само десет, но Джей Си казва, че в небето съм като риба във вода.

— Умирам да летя — каза Денис. — Минах курс и взех свидетелство през войната, но оттогава не съм се качвал на самолет. И изобщо не съм *виждал* самолет, дявол да го вземе!

— Ела да покараш нашия — каза Джей Си. — Ще ти пратя телеграма, като се приберем от Америка.

— Няма ли да е нужно да потренираш първо? — попита разтревожено Карен.

— То е като карането на велосипед — отвърна безгрижно Джей Си. — Не се забравя.

После двамата мъже отидоха да разглеждат някаква нова пушка.

За мен самолетът беше нещо напълно ново и непознато. В малкото случаи, когато бях виждала някой да описва тегели от дим високо в небето, ми изглеждаше някак глупаво и не на място, като детска играчка. Но Денис очевидно се увличаше по летенето, както и Мая.

— Не изпитваш ли ужас, че можеш да паднеш? — попита я недоумяващо госпожа Карсдейл-Лък, като си вееше с ръка на потното лице.

— Всички ще умрем някога — усмихна се Мая и на розовата ѝ буза се появи трапчинка. — Аз поне ще го направя с гръм и трясък.

Имението на Голбрайт Коул, брата на Бъркли, се наричаше „Кекопей“. Намираше се в западния край на езерото Елментейта, до горещ минерален извор. На езика на масаите името означаваше „мястото, където зеленото става бяло“; заедно с горещата вода от извора бликаше калцинирана сода, която се натрупваше като сняг покрай брега. Тя дразнеше гърлото и насълзяваше очите, но водата се смяташе за лековита. Често там се къпеха хора, като се пазеха от змиите и скорпионите. Аз лично не бих се потопила, дори да бе най-чудотворната вода на света, но иначе с удоволствие отидох до „Кекопей“ с Ди в деня след Коледа, за да сменя обстановката и защото смятах, че там ще е забавно.

Когато пристигнахме, заварихме Денис и Бъркли, разположени край огъня с коктейли в ръка. Бяха дошли пеша посред нощ, след като колата им се повредила някъде около Гилджил. Карен си бе останала в „Мбогани“.

— Отначало се опитахме да пристегнем пружините с кожени ремъци — обясни Бъркли. — Но беше тъмно и не се виждаше нищо. Накрая нарамихме патиците и трамбовахме дотук.

— С двайсет и пет кила патици — добави Денис.
— Истинско чудо е, че не ви е скочил някой лъв — каза Ди.
— И аз си мислех същото — каза Бъркли. — Или по-точно, опитвах се да не мисля.
Денис стана да ни поздрави и ме целуна по бузата.
— Изглеждаш чудесно, Берил.
— Самата истина — потвърди Бъркли.
— Бъркли винаги долавя какво иска да чуе една жена — обади се съпругата на Голбрайт, Нел.
Беше дребничка и черноока, подобно на Карен, но без пудра и грим и без нейната интелигентност.
— Берил си знае, че е красива — каза Денис. — Тази сутрин нали се е видяла в огледалото. Какво може да се е изменило оттогава?

— Не се заяждай, Денис — смъмри го Нел. — Всяка жена има нужда да бъде изчеткана.
— Ами ако няма? Ако достатъчно се харесва, за да не е необходимо да се правим на маймуни, обсипвайки я с ласкателства? Няма ли всичко да е по-просто тогава?
— Става дума за комплименти, Денис — каза Бъркли. — Защо драматизираш нещата?
— Разбирам какво иска да каже — намесих се аз. — Във всеки случай, докъде може да се стигне с едната красота? Без сила? Без кураж?

— Майчице! — засмя се Бъркли, като гледаше Нел. — Ето че се съюзиха против мен.
В трапезарията Нел беше подредила дълги редици чаши, пълни с шампанско. Аз изпих една на екс, усетих как мехурчетата ме щипят по небцето, после взех още две и ги занесох на Денис и Бъркли.
— В Африка шампанското е *просто* задължително — казах аз, стараейки се да имитирам гласа на Бъркли.
Той се засмя, присвил очи.
— Пък аз през цялото време имах чувството, че си приказвам сам.
Поклатих глава.
— Честита Коледа!
— Честита Коледа, Диана — каза тихо Денис и аз усетих как думата изпърха в мен като нещо живо.

За вечеря имаше печено на жар прасенце сукалче и други деликатеси, каквито не бях виждала от години — плодова салата от боровинки, настъргана ябълка и портокал, печени кестени и йоркширски пудинг. Седях срещу Денис, който не спираше да се тъпче.

— Изкарах си специално разрешително за слонова кост и след Нова година отивам за три месеца на сафари — каза той. — Може да си напълня джобовете с тия кестени, да си имам за из път.
— Горкият Денис — каза Ди.
— Глупости, горкият Денис — обади се Бъркли. — Та той ще спечели цяло състояние!
— Къде ще бъдеш този път? — попитах го аз.
— В Танганайка.
— Това е в земите на масаите — каза Ди.
— Да. Няма никакви пътища, но дивечът е добър, стига камионът ми да не се счупи.
— Да се запасиш с кожени ремъци за всеки случай — посъветвах го аз.
— Ха! Непременно. — И той отново напълни чинията си.

След вечерята имаше салонни игри, а после пури около камината и накрая коняк, но за мен всичко се движеше на две скорости — времето беше спряло и едновременно с това някак забързано и миговете свършваха, преди да са започнали. В този момент не можех да си представя, че ще си тръгна и ще пропусна дори най-малката възможност

да бъде близо до Денис. Нещо набъбваше в мен и изопваше кожата ми — някакво чувство, което не можех да назова.

Когато Ди беше готов да тръгваме, аз вече имах три различни оправдания да остана. Той като че ли не повярва на нито едно от тях, но си взе шапката и се сбогува с всички, като ми хвърли подозрителен поглед, преди да се изгуби в нощта. *Няма да направя нищо необмислено* — исках да му кажа аз, но истината бе, че сама не си вярвах.

Какво *по-необмислено* от това да седна до Денис пред камината, когато всички вече си бяха легнали, и да се чудя как да се сближа още повече с него, след като той принадлежеше на Карен! Необмислено и погрешно желание и все пак изпълващо цялото ми същество. В огнището тлееха два овъглени пъна. Резките очертания на силните му мъжки ръце изпъкваха на меката червеникава светлина; гледката беше хипнотизираща.

— Говориш за сафаритата, сякаш те са смисълът на живота ти — казах. — Аз изпитвах същото към фермата на баща ми в Джоро.

— Красиво място.

— Нали? Най-красивото.

— Знаеш ли, когато най-напред тръгнах на сафари, нямаше камиони. Слугите пренасяха всичко на гръб, пробивахме си път през джунглата с мачете. Разправяха се страшни истории за ловци и оръженосци, нападнати от диви животни, стъпкани, изкормени. На някакъв лицето му било откъснато от рог на разярен бивол. Друг подплашил лъв горе при Лонгонот и той го изкормил. Всичко беше по-диво тогава, самата земя беше дива. Да отидеш на сафари беше като да играеш срещу противник с белязани карти.

— Да не искаш да кажеш, че ти липсват тия кървища? — усмихнах му се и когато той ми се усмихна в отговор, покрай очите му се появиха бръчици, а едното ъгълче на устата му се повдигна нагоре.

Вече бях експерт по изразенията на лицето му. Можех да си го представя със затворени очи.

— Последния път, когато бях на сафари, клиентът ми държеше да пие четири вида вино с всяко ядене. Мъкнехме със себе си хладилни чанти и мечи постелки.

— Не бих си пожелала нищо такова, звездите ми стигат.

— Това искам да кажа и аз. Ако клиентът иска допир с природата, нека си даде труда да я усети. Да я види как изглежда отблизо. Държи да има трофей, но какво означава трофеят, ако не си бил там?

— Ще ме вземеш ли и мен някой път? Искам да видя с очите си всичко това... преди да е изчезнало.

— Става. Мисля, че ти ще го разбереш.

— Надявам се.

Котката на Голбрайт се присламчи към нас, търсейки остатъци от трапезата или просто едно хубаво почесване. Тя се търкулна в краката на Денис, разкривайки светлото си пухкаво коремче. Огънят беше почти угаснал, нощта отминаваше. Денис се изправи и се протегна. Тогава аз казах онова, което ми идваше отвътре:

— Може ли да спя при теб?

— Смяташ ли, че това е добра идея? — Въпросът ми го бе сварил неподготвен. — Мислех, че с Таня сте приятели.

— Не виждам какво общо има едното с другото. — Това не беше вярно, но аз не знаех как да му кажа колко желая тази нощ с него. Една-единствена нощ, след която щях веднъж завинаги да погребя всичките си надежди да го имам. — И с теб сме приятели, нали?

Той се взря в мен и колкото и да се правех на непукистка, усетих погледа му във вътрешностите си, сякаш ме обърна навън с хастара като ръкавица. Бяхме на две педи един от друг; той посегна и докосна брадичката ми с върха на пръста си. После, без да ми отговори, се обърна и тръгна по коридора към стаята си. Аз го последвах след няколко минути; в къщата беше толкова тъмно, че пристъпвах пипнешком към вратата, която бе оставил отворена. Усещах дъските на пода под босите си крака, гладки и безшумни, докато кадифеният мрак ме обгръщаше отвсякъде. Никой от двамата ни не казваше нищо, не издаваше звук, но аз инстинктивно знаех къде е и се приближавах към него, стъпка по стъпка, докато го открих.

Когато се събудих, беше непрогледна тъмница. Денис лежеше до мен. Дишането му беше спокойно и равномерно, а когато очите ми свикнаха с мрака, различих дългото му бедро и кръстосаните му ходила. Бях си представяла първата ни нощ заедно — смачкващата му прегръдка, вкуса на тялото му, — но никога не се бях замисляла какво ще бъде после, какво ще си кажем един на друг, как случилото се ще промени онова, което бяхме, или не бяхме. Колко глупаво от моя страна. Изведнъж си дадох сметка, че съм загазила здравата.

Докато лежах и го гледах, той отвори очи. В миг светът спря да се върти и замръзна неподвижно. Не мигнах, не отместих поглед и когато той се пресегна, за да ме притегли под себе си, движенията му бяха бавни и целеустремени. Първия път и двамата бяхме бързали, сякаш всеки от нас се боеше да спре дори за миг, за да си поеме дъх, да не би да размисли. А сега времето спря напълно и ние спряхме с него. Къщата беше тиха. Нощта зад прозореца също бе притихнала. Съществуваха единствено двете ни слети тела, нашарени от сенки. Притискахме се един в друг, за да сме близо, за да преодолеем нещо, но дори и тогава аз не си помислих: *Това е любовта, която ще промени живота ми.* Не си казах: *Аз вече принадлежа на някого.* Само го целунах и го поех в себе си.

Когато Денис отново заспа, се облякох, без да вдигам шум, измъкнах се на пръсти от къщата и отидох до конюшните на Голбрайт, за да взема назаем един от конете му. На другия ден щеше да ми се наложи да давам обяснения, знаех това, но щеше да ми е по-лесно да обясня липсата на коня, отколкото изражението на лицето си, на което щеше да е изписано всичко. Кончето беше арабско жребче с твърда, уверена стъпка и макар да бе още тъмно, когато тръгнах, аз не се боях. След първите няколко километра бледата червеникава светлина откъм изток започна да се усилва и след малко слънцето изгря, ярко и отчетливо на хоризонта, в същия наситенорозов цвят като ятата фламинги, почиващи си в плитчините на Елментейта. Когато приближих брега, видях как започват да се размърдват едновременно, сякаш бяха вързани едно за друго с въжета под водата. Когато се хранеха, те се разделяха по двойки и тройки, прецеждаха мътната вода с клюновете си и газеха с големи крачки напред, като някакви издължени розови ченгели.

Бях виждала тази гледка стотици пъти, но днес тя сякаш означаваше нещо ново за мен. Езерната повърхност беше неподвижна като ципа, сякаш това бе утрото на Сътворението на света. Спрях се и оставих кончето да се напие до насита, а когато отново се качих на седлото, му цъкнах с език, за да го подкарам от равен ход в лек галоп; птиците се уплашиха и се вдигнаха във въздуха като приливна вълна. Прелетяха над главата ми и видях бледите им корем и разперени криле, после рязко смениха посоката като единен организъм, като някаква пулсираща розова маса, която сякаш ме всмукваше нагоре в себе си. И тогава си дадох сметка, че откакто баща ми обяви, че с фермата е свършено, бях прекарала цялото си време в сън или в бягство, или и в двете. А сега слънцето се издигаше над водата и стотици чифта фламингови крила плюсяха във въздуха. Не знаех какво ме чака занапред, нито как ще се развият нещата с Денис и Карен, нито как ще разплета кълбото от чувства в себе си. Но поне знаех, че вече съм будна. Поне това.

Четири дни по-късно Ди даде новогодишен прием в един хотел в Накуру, на който беше собственик. Всички дойдоха, издокарани в най-хубавите си дрехи, за да изпратят 1923 година с ярко оцветени хартиени свирки и да посрещнат новата, 1924-та, чиста и неопетнена като парче не разкроен плат. На бигбенда бе обещано да получи черен хайвер и шампанско на корем, ако издържи да свири до сутринта. На тесния паркетен дансинг гъмжеше от ръце и крака.

— Как ти е сърцето в последно време? — попитах Бъркли, докато танцувахме.

Той си бе сложил яркочервена коледна вратовръзка, но под очите си имаше тъмни кръгове, а кожата му беше пепелявосива.

— С поразвита пружина, но още тиктака. А твоето как е?

— Ами както обикновено.

Танцувайки, подминахме една маса, на която седяха Денис и Карен; той беше в елегантен бял костюм, а тя — опакована в метри черна тафта, над която се подаваха голи бледи рамене. При вида им сърцето ми се сви. Не бях разговаряла с Денис, дори не го бях виждала от онази нощ, когато се измъкнах крадешком от леглото му; не бях правила опити да се свържа с Карен от ловния излет в имението ѝ; не знаех как оттук нататък мога да се държа нормално пред когото и да било от двамата. Нормалността бе останала в миналото.

Когато песента свърши, се извиних и отидох да си намеря нещо за пиене. Мина цяла вечност в проправяне на път през тълпата и когато накрая се добрах до бара, заварих там Карен. Дългото ѝ абаносово цигаре оформяше пространството между нас.

— Честита Нова година, Берил.

— Честита Нова година. — Наведох се да я целуна по бузата. През кожата ми на вълни избиваше чувство на вина. — Как си?

— Затънала до шия. Акционерите ми искат да продам фермата.

— Толкова ли са зле нещата?

— Почти винаги.

Зъбите ѝ изстъргаха по мундшука на цигарето, когато дръпна от цигарата си и бавно изпусна дима с безизразно лице. Такава беше Карен. В думите ѝ нямаше недомлъвки и те караха да чувстваш, че научаваш всичко за нея, но това беше само фокус. Истината бе, че тя опазваше най-добре тайните си, като ги изричаше на глас.

— Присъствието на Денис сигурно помага — казах аз, като се стараех да се държа колкото се може поестествено.

— Да, той е всичко за мен. Знаеш ли, че всеки път, когато го няма, умирам по малко?

Усетих как сърцето ми се сви. Поетичната образност и този път не ѝ изневери, но нещо в тона ѝ ме накара да се запитам дали не ми отправя предупреждение, или просто маркира територията си. Наблюдавах скулите ѝ през виещия се дим от цигарата и си мислех за невероятната ѝ способност да чете мислите на хората. За нея аз бях „детето“, но беше възможно и да долавя настъпилата промяна. Да я надушва във въздуха.

— Не можеш ли да убедиш акционерите си да ти дадат още един, последен шанс?

— Вече ми дадох. На два пъти всъщност, но трябва все нещо да се направи. Например бих могла да се омъжа.

— Но ти не си ли омъжена? — успях да изрека аз.

— Да, разбира се. Просто мисля в перспектива. — Тя ме изгледа над острия си нос. — Или може просто да зарежа всичко и да се преселя в Китай. Или в Марсилия.

— Едва ли го мислиш сериозно.

— Понякога си фантазирам как бих могла да започна отначало. Предполагам, че и ти.

— И да оставя Кения? И през ум не ми е минавало. Никъде другаде не бих могла да бъда това, което съм.

— Някога можеш да решиш друго обаче. Ако те заболи достатъчно.

Очите ѝ ме пронизаха като стрели, след което тя се отдалечи.

Следващите няколко часа прекарах права до стената зад оркестъра — припомнях си дума по дума казаното от Карен и се питах дали знае за случилото се между мен и Денис. Той определено не беше готов да рискува да дойде при мен и да ме заговори, но това отчасти ме радваше. Не знаех какво бих могла да му кажа, дори не бях сигурна какво всъщност искам. Накъдето и да се обърнех, двойки се събираха и разделяха, всяка със своите сложни взаимоотношения, като герои в някаква мелодрама. Човешки животи се сриваха. Промяната ставаше в един миг... колкото е нужно, за да започне нещо ново или нещо старо да приключи завинаги. Понякога нещата се случваха така, че на повърхността почти нищо не се забелязваше. Но пък цената беше прекалено висока.

Когато си тръгнах от хотела в Накуру с Ди и Бой Лонг, вече се съмваше. Крачех между двамата и изпитвах облекчение, че нощта най-после е свършила. С Денис се бяхме озовали лице в лице един-единствен път — пред бара — и погледите ни се бяха срещнали за миг. Тогава Карен сложи ръка на рамото му, той се обърна и това бе всичко. Сега се чувствах смазана и очите ме засмъдяха. Може би затова не разбрах какво става. Не видях кога Джок се е появил и се е насочил към нас, залитайки по улицата. Когато го зърнах, сякаш ме удари ток.

— Нали уж щеше да я пазиш! — изфъфли той на Ди; очите му бяха изцъклени и не можеха да се фокусират върху нищо.

Усетих как Бой настръхна и понечи да се нахвърли върху Джок, но Ди пристъпи пръв напред и каза:

— Да поговорим като мъже и всичко ще се изясни.

— Няма да търпя да ме нравят на глупак! — кресна Джок и преди някой да бе успял да се намеси, замахна напосоки към Ди.

Юмрукът му не достигна целта, но кръвта в жилите ми се смръзна. Някак си е научил за Денис — това беше едничката ми мисъл.

Ди се дръпна назад, като едва не загуби равновесие. Личеше си, че е стреснат, може би дори в паника. Междувременно на Бой му бе писнало и посегна да сграбчи Джок за ръката, но той отскочи встрани като пружина и отново замахна. Този път юмрукът му улучи Ди в челюстта и на мен ми прилоша. Ди залитна на една страна, сякаш останал без дъх. Бой отново се прицели в Джок, но той вече размахваше ръце като перки на вятърна мелница. Раздаваше удари във въздуха и крещеше някакви закани.

Но дори да бе научил за Денис, какво общо имаше това с Ди? За какво му беше да се нахвърля върху възрастния човек, при това напълно невинен? Нямаше никаква логика, а и Джок беше толкова пиян, че бе станал безчувствен като дърво — озлобен, див и необуздан.

— Престани! — креснах аз. — Това е Ди! Спри!

Минах зад него и го заудрях с юмруци по гърба, но той ме отблъсна без усилие. Паднах тежко по гръб, но моментално се вдигнах на крака.

Ди лежеше на земята, свит на кълбо и стиснал глава, а Джок отново се нахвърли върху него. Всичко ставаше толкова бързо.

— Престани, махай се! — не спирах да креця аз, внезапно изпаднала в паника, че може да убие Ди.

Извиках на Бой да потърси помощ в хотела и след малко той дотича с неколцина мъже. Двама притиснаха Джок до стената на близката сграда; той се бореше ожесточено да се отскубне от ръцете им, а лицето му беше мораво от ярост.

— Мръсна егоистична кучка! — изсъска той, пръскайки плюнки. — Мислиш, че можеш да си запряташ полите като долнопробна курва, а аз няма да разбера, така ли? И че няма да ти отмъстя? — С едно рязко усилие той се изтръгна от хватката на мъжете и затича трмаво по улицата, докато се изгуби от погледите ни.

Ди беше развалина. Някак си го докарахме до градската лечебница, но очите му вече се бяха затворили от отоци, а от носа и устата му шуртеше кръв. Един хирург бе вдигнат от сън, за да му окаже първа помощ, и двамата с Бой прекарахме часове в чакалнята, докато го шият и му слагат гипс. Ръката му беше строшена на три места, имаше навехнати шийни прешлени и счупена челюст. Когато хирургът ни описа пораженията, аз зарових лице в шепите си от срам. Моето безразсъдство бе запалило фитила на Джок. Трябваше да знам на какво е способен. Аз бях виновна за всичко.

— Ще се оправи ли? — попитах доктора.

— С времето, да. Ще го подържим тук поне няколко седмици, така мисля, а когато го изпишем, ще му трябва гледачка.

— Всичко, което е необходимо — увери го Бой.

Когато докторът си отиде, аз си припомних как Джок бе избягал в тъмната нощ и как най-вероятно щеше да се измъкне безнаказано.

— Трябва все пак да идем в полицията — казах аз на Бой.

— Ди не иска да се разчува. Исква да те предпази... вероятно и двамата ни, но също и себе си. Какво ще си помислят от Комитета за бдителност, когато видят колко е уязвим на атака?

— Предполагам, но това просто не е редно.

— Редно, нередно — в такива случаи моралните категории нямат значение.

— Дали наистина нямат? — попитах аз, като си мислех с ужас и болка колко виновна съм за всичко това.

Когато най-после се пристраших да видя Ди, съзнанието ми отказа да приеме отоците и синините по челото и челюстта му, шевове и гипса, съсирената кръв в белите му коси. Взех ръката му в своята.

— Толкова съжалявам.

Ди не можеше да говори, но кимна едва забележимо. Очите му бяха кръвясали. Изглеждаше невероятно крехък и стар.

— Мога ли да направя нещо за теб?

В отговор той просто се обърна на другата страна и зарови лице във възглавницата. Дори това слабо движение го задави и той направи гримаса, преди дишането му да се успокои. Дълго наблюдавах повдигането и спускането на гърдите му, докато накрая потънах в неспокоен сън.

През следващите няколко седмици до мен достигаха клюки от цялата колония. Очевидно вниманието, на което бях станала обект на турнира „Сейнт Леджър“, отново бе предизвикало шушукания за мен и Бой. Джок бе подушил нещо и му бе прекипяло. Всичко около брака ми бе станало обществено достояние. Може би това не бе от вчера, но, слава богу, за нощта с Денис не чух и дума. Поне тази тайна бяхме успели да опазим, дори ако всичко друго бе загубено.

Ди остана в града и полека-лека се подобряваше, докато Бой се готвеше да си заминава. Той вече бе напуснал работата си в ранчото и си бе купил билет за Англия.

— Най-после ще се ожения за моето момиче в Доркинг — каза той, като пускаше една по една циркаджийски ярките си дрехи в пътната чанта. — Съжалявам, че те оставям така, във висящо положение.

— Няма проблем — отвърнах. — Разбирам защо изгаряш от нетърпение да си идеш.

Макар да не вдигна глава от чантата, забелязах как се бори с гордостта си.

— Ако някога имаш нужда от нещо, надявам се да ме намериш.

— В Доркинг? — погледнах го недоверчиво.

— Защо не? Та ние сме приятели. Или не сме?

— Да, разбира се — казах аз и го целунах по бузата.

След като Бой си замина, съвестта продължаваше да ме мъчи, да ме бодe отвътре, да ме държи будна нощем. Свикнала бях да се утешавам, че като оставих Джок и избягах с Бой Лонг, не бях направила нищо по-лошо от онова, което правеха всички в колонията. Но в „Сойсамбу“ сред ратаите се носеха слухове, че мъжът ми се е зарекъл да застреля Бой, ако му се мерне пред очите. И затова Бой избягал в Доркинг.

Чувствах се победена и самотна и болезнено исках баща ми да е някъде наблизко. Той ми бе нужен и като котва, за която да се уловя, и като съветник. Трябваше ли просто да не обръщам внимание на слуховете, или бе редно да направя нещо, за да ги разпръсна? И как беше най-разумно да постъпя с Джок, след като се бе побъркал до такава степен?

Когато Ди се върна вкъщи, изглеждаше много крехък и лабилен. Нужно бе да прекара още шест месеца на легло, докато се възстанови напълно.

— Чувствам се ужасно за това, което направи Джок — казах му аз, докато медицинската сестра му оправяше завивките и сменяше превръзките. Бях му го казвала десетки пъти, но не можех да се спра.

— Знам — отвърна той. Ръката му беше гипсирана до рамото. На шията си имаше шина, която да държи главата му изправена. — Работата е там, че общността е загрижена за мен. Повече, отколкото аз самият.

— Какво искаш да кажеш?

Той помоли сестрата да излезе за момент и каза:

— Опитвах се да не намесвам името ти, но когато колонията реши да се чувства скандализирана, не се отказва лесно.

Усетих как потръпвам от унижение, но също и от гняв; двете бяха вплетени едно в друго.

— Не ме интересува кой какво си мисли — излъгах аз.

— Аз не мога да си позволя този лукс. — Ди сведе поглед към ръцете си, отпуснати върху изопнатия чаршаф. — Смятам, че известно време не бива да се появяваш на състезания.

— А какво да правя? Работата ми е единственото нещо, което имам!

— Хората в един момент ще забравят, но засега им е твърде прясно. Искат главата ти, побита на кол.

— А защо не главата на Джок? Той е лудият от двамата ни.

Ди вдигна рамене.

— Хората са по-склонни да разберат гнева на измамения съпруг, отколкото... как да го кажа, *недискретността* на съпругата. Несправедливо е, но кое в този живот е справедливо?

— Значи ме уволняваш.

— Ти си ми като дъщеря, Берил. За теб винаги ще има място тук.

Преглътнах на сухо. Устата ми беше като пълна с *тебешир*.

— Не ти се сърдя, Ди. Това е, което заслужавам.

— Кой може да каже какво заслужава един или друг човек? Всички обичаме да се правим на съдии и съдебни заседатели, но имаме една озъбена злоба под кожата си. — Той посегна към ръката ми и я потупа с длан. — Върни се, когато пожарът угасне. А междувременно се пази.

Сълзите ми напиреха, но аз ги преглътнах. Кимнах му, благодарих и излязох от стаята с разтрепепрани крака.

Не знаех къде да отида. При майка ми и Дики? Изключено. Коки беше в Лондон, на гости при роднини. Бъркли беше прекалено чувствителен и се тревожеше за мен, а при Карен не бих отишла за нищо на света. Аз я бях предала — това беше единственият начин да окачества постъпката си, — макар че все още я харесвах и се възхищавах от нея въпреки чувствата си към Денис. Във всеки случай, най-вероятно вече бях заявила уважението ѝ, както и това на Денис впрочем.

Сега, когато целият ми живот се гледаше под лупа, си давах сметка колко много значи за мен уважението на другите. Припомних си „Зелените хълмове“ и скандала около фалита на баща ми. Той имаше по-дебела кожа от мен и клюките сякаш не го засягаха особено. Ах, колко ми се искаше да е при мен в този час, да ме напътства. Бях разтърсена до мозъка на костите си. Единствената ми мисъл бе как час по-скоро да се махна от колонията, възможно по-далече от любопитните погледи и бърливите езици. Но дори Кейптаун не беше достатъчно далече. Тогава къде? Мислих, мислих, оглеждах проблема от всички страни, докато накрая бръкнах в джоба си. Имах всичко на всичко шейсет лири — нищо пари. Колко време щях да изкарам с тях? Докъде щях да стигна?

Кутия кестени и захаросаш бадеми на витрината на „Фортнъм енд Мейсън“. Раирани памучни ризи с шалчета и кърпички за джобче на манекените по Риджънт стрийт. Шофьори на камиони, които надуваха клаксоните, борейки се за предимство в хаоса. Гледките и звуците на Лондон бяха главозамайващи и изтощителни. А и студът... Бях тръгнала от Момбаса в горещ лазурен ден. Застанала до парапета на кораба, гледах как заливът Килиндини се смалява в далечината, докато топлият вятър развяваше косата и тънката ми блуза. В Лондон паважът бе покрит със сняг, посивял от сажди. Обувките ми се пързалиха и бяха неподходящи за такова време, както и дрехите ми. Нямах нито палто, нито ботуши, само едно листче в джоба с адреса на Бой Лонг и новата му съпруга Дженеси, които живееха в Доркинг. Беше странно да се появя на прага на бившия си любовник, но след всичко, което бях преживяла, му бях повярвала, когато ми каза, че мога да разчитам на него при нужда. Имах му доверие. А това значеше всичко за мен.

Когато пристигнах в Доркинг, бях малко шокирана от преобразяването на Бой Лонг. Пиратът с ярките дрехи беше останал в Кения, а новият Бой носеше пепитени панталони, ризи с тиранти и лъснати обувки с декоративни дупчици. Дженеси го наричаше Касмир, а не Бой, така че и аз започнах да се обръщам към него по същия начин.

Слава богу, Дженеси се оказа добродушна и мила жена, и тя като мен доста висока. Беше така любезна да ми даде малко дрехи, за да не ме зяпат по улиците и да не умра от студ. Бях облечена с плетения ѝ костюм, когато, следвайки напътствията на Бой, отидох с влака в аристократичния лондонски квартал „Белгрейвия“ да потърся Коки.

Беше късен следобед, когато се появих в дома ѝ без предизвестие. Не знаех нищо за семейното ѝ положение, но беше очевидно, че не ѝ липсват средства. Къщата ѝ беше на един хвърлей от Бъкингамския дворец, по средата на дълга редица достолепни сгради, всичките от кремав камък, с боядисани в черно метални балюстради и дълбоки входове. Дълго събирах кураж да почукам на масивната врата, но се оказа, че не е било нужно да се притеснявам — единствено домашната прислужница си беше вкъщи. Тя ме огледа критично, както бях без палто, и най-вероятно ме прецени като бедна роднина с протегната за милостиня ръка. Застанала с калните обувки в мраморното фоайе, дълго се чудех какво съобщение да оставя за Коки, докато накрая се обърнах и излязох на студа, без да кажа дори името си.

Нямах желание да се връщам чак в Доркинг, затова обиколих Хайд Парк, Пикадили Съркъс и Баркли Скуеър, докато пръстите на краката ми замръзнаха, и накрая намерих евгин пансион в Сохо, където да пренощувам. На следващата сутрин отново отидох в дома на Коки, но тя пак бе излязла, този път до „Хародс“.

— Моля, изчакайте я — каза ми прислужницата. — Госпожата поръча да ви задържа.

Когато Коки най-после се прибра към обед, пусна торбите с покупки на пода и ме сграбчи за ръката.

— Берил! Нещо ми казваше, че може да си ти! Как се озова тук?

— Ужасна история. — Огледах я; видях ми се в цветущо здраве, пълничка, както винаги, със скъпи дрехи и обувки. По коженото ѝ палто бяха полепнали снежинки. Почти не се бе променила след последния път, когато я видях в Найроби, докато при мен всичко беше различно. — Може ли най-напред да пийнем по глътка бренди?

Нужно ми бе време, за да ѝ разправа — парче по парче — цялата гадна история, но дори и така останаха подробности, до които за нищо на света не желяех да се докосвам. Изобщо не споменах Денис, нито как се стигна до сегашната неяснота в отношенията ми с Карен. Слава богу, Коки слушаше търпеливо, като запази най-ужасените си гримаси за накрая.

— Но Ди положително ще те вземе отново при себе си, след като нещата се уталожат, нали?

— Не съм убедена. Той трябва да се грижи за собствената си репутация.

— Животът е пълен с бъркотии. Грешките ти не са по-страшни от на когото и да било.

— Знам, но... последиците засягат не само мен. И това е, което не мога да понеса.

Тя кимна замислено.

— А къде е Джок сега?

— Последния път, когато то видях, побягна след побоя в Накуру. Не мога да си представя, че ще ми откаже развод при тези обстоятелства.

— Може би няма. Но докато си омъжена, имаш право на издръжка от него.

— Какво?! Да приема пари от Джок? По-скоро бих умряла от глад.

— А от кого тогава? — Тя огледа дрехите ми, които може би ставаха за селски панаир, но не и за „Белгрейвия“.

— Едва ли имаш много пари.

— Ще си намеря някаква работа. Повярвай ми, ще си стъпя на краката отново. Винаги съм успявала да го направя.

Колкото и да я успокоявах, каквито и уверения да ѝ давах, Коки беше разтревожена за мен и се изживяваше като мой ангел пазител. Живях при нея през следващите няколко седмици и се оставих да ме води по партита, за да ме запознае с най-подходящите хора. Освен това тя деликатно се опитваше да ми обясни начина, по който работят парите в Лондон. Никога не бях разбирала особено от финанси и познавах само пазаруването на вересия. В Кения магазинерите ти даваха на вересия всичко, от което се нуждаеш, като понякога, в тежки времена, изплащането се проточаваше с години. Но в Лондон не можело да вземеш нищо назаем, без да имаш пари.

— Ами че, ако ги имам, за какво ми е заем? — попитах аз.

Тя се усмихна и въздъхна.

— Ще трябва да ти намерим красив благодетел.

— Мъж?! — заекнах аз.

След премеждията, които бях преживяла, не исках дори да си помисля за мъж.

— Гледай на тях като на спонсори, скъпа. Всеки мъж би бил горд да се появи с теб под ръка, а в замяна не би се поскъпил да ти направи някои подаръци. За предпочитане бижуто. — Тя се усмихна отново. — С които би могла да преживяваш.

Коки беше закръглена и с цяла глава по-ниска от мен, тъй че никоя от дрехите ѝ нямаше да ми стане, но тя ме заведе да ми купи едно друго, а също и при една своя богата приятелка, за да преровим гардероба ѝ. Бях ѝ благодарна за загрижеността и помощта, но Лондон определено не ми понасяше. Всъщност нито за миг не се бях почувствала добре след пътешествието от Момбаса, когато морската болест не ми даваше покой и ме държеше прикована към койката в трета класа. Гаденето и световъртежът не ме напуснаха дълго след като бях стъпила на твърда земя; едва откакто заживях в „Белгрейвия“, те отминаха, но не и общото неразположение. Не бях склонна да споменавам нищо за това пред Коки, но скоро тя сама забеляза и започна да ме разпитва за симптомите ми.

— Може да си хванала инфлуенца, скъпа. От нея се умира. Иди да те види докторът ми.

— Но никога не съм вдигала температура!

— Тук всичко протича различно. Моля те, иди! Направи го заради мен.

По принцип избягвах съвременната медицина; бях престанала да ѝ вярвам, откакто *аран* Майна ни разказа за побърканите бели доктори, които вземали кръв от един, за да я прелеят на друг. Докато ни разправяше тази история, той махна презрително с ръка на налудничавостта на белия човек, а двамата с Кибии изтръпнахме от ужас само при мисълта, че нечия чужда кръв може да потече във вените ни. Щеше ли човек да си остане същият след подобно нещо?!

Коки не искаше и да чуе възраженията ми. Повлече ме към кабинета на доктора, който ми премери температурата и пулса, като ми задаваше всевъзможни въпроси за пътуването и за навиците ми в последно време. Накрая ме обяви за здрава като кон.

— Може би в най-лошия случай имате лек запек — каза той и ми предписа рибено масло.

— Не се ли радваш все пак, че отиде? — попита ме Коки в таксито, с което се прибирахме. — Сега поне можеш да си спокойна.

Само че аз не бях спокойна. Нещо в мен не беше наред, и то не бе запек. Благодарих ѝ и се върнах в Доркинг, зажадняла за почивка от големия град. Бой и Дженеси ме посрещнаха със същата сърдечност и търпение, както и преди, но една сутрин, както си лежах в топлото легло в Доркинг; изведнъж ме осени една мисъл, която обясняваше всичко: и прилошаванията, и виенето на свят, и умората. Както и факта, че все повече се закръглях под взетите назаем дрехи. Опитах се да си припомня кога за последен път бях имала месечно кървене и не можах. Бръкнах с ръце под пухения юрган и поставих длани на талията си, която значително бе пораснала през последните седмици. Досега си го обяснявах с изядените маслени сладкиши и сметана, но изведнъж истината ме удари в лицето.

Отпуснах се върху възглавницата, а реалността се завъртя пред очите ми като панаирджийска въртележка. Противозачатъчните средства и методи бяха деликатно нещо. След края на войната се появиха кондомите, но те бяха груби и корави, късаха се и се пробиваха лесно. Най-често мъжът излизаше навън, преди да се е случило нещо, или жената избягваше по-опасните периоди в месеца, както бях правила с Бой, докато бяхме любовници. Но с Денис всичко бе станало толкова бързо, че не бях предприела нищо. И сега изведнъж се оказах в бедствено положение. Ако си бях у дома, може би щях да отида при някоя от жените в сомалийското село за чай от билки за помятане и да се надявам проблемът да се реши. Но тук, в Англия?!

Свих се на кълбо в леглото, като си мислех за Денис. Каква жестока ирония — една-единствена нощ с него ми докара такива неприятности. Нито за миг не се зальгвах, че той би се зарадвал на новината. Семейният живот го задушаваше — той ми го бе казал съвсем ясно още когато се запознахме. Но какво означаваше това за мен? Бях на двацет и една, без съпруг, на когото да мога да се облека, без родители в истинския смисъл на думата, на хиляди километри от дома, от света, който познавах. И на всичко отгоре времето напредваше.

По-късно същия ден се извиних на Бой и Дженеси, благодарих им за добротата и взех влака за Лондон, парализирана от ужас.

Личният лекар на Коки се изненада, като ме видя отново; дори, бих казала, се притесни леко. Той ме бе отпратил по живо, по здраво с рибеното масло, а ето че аз отново се бях появила като улична котка на прага му. Ала няколкото изминали седмици бяха направили проблема видим. Коки остана отвън в малката му чакалня, а аз легнах на кушетката и стиснах очи. Докато той ме опипваше и натискаше, бях отпътувала надалече, в Джоро, и препусках надолу по златистия хълм под яркосиньото небе, а над прахоляка трептеше утринна мараня. Само да можех да си ида у дома, мислех си аз. Тогава щях да понеса всичко.

— Ти си вече на няколко месеца — каза ми той, когато се изправих в седнало положение.

После прочисти гърлото си и се обърна с гръб, а стаята около мен се завъртя.

— Как го пропусна при *първия* преглед?! — едва не му изкрещя Коки, когато докторът повторно обяви новината, този път в личния си кабинет.

Априлското слънце нахлуваше през прозореца. Върху широкото тапицирано е кожа бюро имаше тъмносиня подложка за писане. До кръстосаните ми глезени беше поставено кошче за боклук, толкова чисто, че изглеждаше неизползвано.

— Медицината не е точна наука.

— Преди пет седмици ѝ каза, че имала запек, без дори да я прегледаш. И сега нещата са много по-зле.

Коки продължаваше да го навиква, а аз седях на стола си, неподвижна като надгробен камък. Периферното ми зрение беше замъглено, сякаш гледах напред в някакъв безкраен тунел.

— При подобни... обстоятелства някои млади жени, доколкото съм чувал, отивали във Франция — каза той, без да поглежда към никоя от нас.

— Има ли време за Франция? — попитах аз.

— Може би не — призна той след кратък размисъл, но след още малко тормоз от страна на Коки изплю адреса, като добави: — Не съм те пращал аз. Изобщо не сме се виждали.

Бях чувала само най-общи приказки за местата, където „се погрижвали“ за загазили жени. Докато се връщахме с такси след визитата при доктора, се разтреперих от ужас. Паниката ме беше стиснала за сърцето като железни клещи.

— Нямам представа откъде ще намеря пари — казах аз на Коки.

— Знам — отвърна тя, загледана през прозореца, после въздъхна и ме стисна за китката. — Остави ме да помисля.

Нямахме време за губене. Два дни по-късно бяхме в една малка стаичка на Брук стрийт. Коки не ме бе притискала с въпроси, не бях видяла от нея нищо, освен добрина и състрадание, но в таксито реших, че не мога повече да тая истината в себе си.

— Детето е на Денис — признах ѝ аз, докато по бузите ми се стичаха горещи сълзи, които попиваха в яката на чуждата дреха.

— На Денис? О, миличка! Нямах представа колко сложни са станали нещата у дома. Защо най-напред не му кажеш?

Поклатих глава.

— Няма смисъл. Ти виждаш ли го да се ожени за мен? А и Карен няма никаква представа за нас. Това би означавало да ѝ отнема щастието, нейното и на Денис. После не бих могла да си го простя.

Коки издиша бавно въздуха от дробовете си, кимна и прехапа устна.

— Искане ми се да можех да поема част от твоята болка, за да те облекча.

— Няма как. Пък и аз съм си виновна за всичко.

— Не ставай глупачка, Берил. Та ти си още дете!

— Само че не съм — отвърнах аз.

И наистина не бях. Вече не.

Възстановявах се — ако това бе думата — в Доркинг при Бой и Дженеси. Казах им, че ме е съборила треската, и се оставих да ме настанят на слънце близо до един огромен чинар. Поглъщах литри английски чай и се опитвах да разглеждам списания, но се чувствах съсипана от мъка и депресия. Макар разумът да ми казваше, че съм избрала най-добрия изход, това не ми носеше ни най-малка утеха. Двамата с Денис бяхме създали есенцията на евентуалния ни съвместен живот, а аз съзнателно я бях унищожила. Но не бях съзряла и най-малка възможност той да се зарадва на новината за бременността ми и да пожелае да се обвърже в брак с мен, от което ми ставаше още по-тъжно. Нямаше място на света, където да му покажа колко много го обичам и какво искам в действителност. Знаех твърде много за него, за да си позволя дори да си *мечтая* за такова място.

По няколко пъти на ден слизах бавно покрай виещия се по склона каменен зид чак до живия плет в края на двора, после се връщах обратно. Опитвах се да се измъкна от депресията, но затъвах все по-дълбоко в едни и същи мрачни мисли. Денис никога нямаше да разбере моята ужасна тайна — че бях носила в себе си детето му. Нито пък Карен. И въпреки това тримата бяхме свързани един с друг толкова плътно, по такъв сложен начин, че вече не можех да ги прогоня от съзнанието си. Светлината в Доркинг беше мека и приглушена, не ярка като в Африка. В чинара гнездяха семейство дребни ястреби, а не величествените орли на Нгонг. През по-голямата част от деня се пренасях мислено у дома.

За мое учудване, вестниците бяха пълни с новини за Кения. Колкото и яростна да бе съпротивата на Комитета за бдителност на Ди и други организации от този вид, Бялата книга от Девъншир беше влязла изцяло в сила и призивите за даване права на африканците ставаха все по-гръмогласни. Що се отнасяше до азиатските малцинства, сега се тръбеше, че един ден и те можели да придобият избирателни права и да притежават земя в планините. Това бяха нови и заплашителни внушения и макар да нямаше вероятност да се реализират в скоро време, самата мисъл за подобна промяна ме изпълваше с ужас.

— Знаеш ли — подхвърли Коки, когато един ден в края на май дойде да ме навести, — в „Таймс“ само мърморят колко сме били алчни ние, заселниците, как сме оплескали всичко в колонията, която ни били дали, как сме я унищожили. Но всеки път, когато пишат нещо за Кения, поместват и карта. Иначе лондончани няма да знаят за съществуването ѝ. — И тя стъгна гневно вестника.

— Какво от това? — отвърнах аз претръпнала. — Никой не може да завземе Африка, нито да я отбранява. Тя не принадлежи на никого.

— Освен на африканците, искаш да кажеш.

— Да речем, че принадлежи повече на тях, отколкото на другите. Или може би всички сме достатъчно тъпи, за да си въобразяваме, че можем да притежаваме дори прашина от нея.

— Смяташ ли да се връщаш у дома? Затова ли си мислиш днес?

— Как? — Извърнах поглед встрани, към ливадата, над която един ястреб се плъзгаше плавно и грациозно, без да помръдва и мускул. — Може би ако имах крила...

Каменният зид, ограждащ тучната зелена ливада, беше висок до коляно и доста занемарен по онзи провинциален английски начин, който минаваше за очарователен. Тук-там зидът беше килнат на една страна и почти навсякъде обрасъл с мъх. Изправих се и тръгнах бавно натам, като вдигнах от земята няколко изсъхнали листа и ги стрих на прах между дланите си. Онази нощ, в „Кекопей“, Денис беше нежен с мен и абсолютно истински. Беше ме погледнал в очите и аз се бях почувствала разбрана, усетила бях, че той вижда коя и каква съм в сърцевината си. Работата бе там, че и аз го бях разбрала и знаех, че никога няма да принадлежи никому. Но сега това не ми помагаше. Сърцето ми беше разбито, стъпкано и ритано, и аз бях изоставила всякаква надежда за изцеление, освен една: да се върна у дома. Трябваше да намеря начин.

След малко Коки дойде при мен и приседна на ръба на каменния зид.

— Откъде намери пари за доктора? — попитах я аз.

— Защо държиш да знаеш?

— Не съм сигурна. Е, кажи ми.

— От Франк Гресуълд.

— От Франк?

Той беше стар приятел от колонията, един от собствениците на ферми за коне, когото баща ми познаваше. Двете с Коки го бяхме срещнали преди месец на парти в Лондон, заобиколен от цяла тумба богати лондонски контета. Тогава той не бе проявил особен интерес към мен, освен че ме попита за Югът, но аз нямах представа как е баща ми.

— Франк има добро сърце.

— Искаш да кажеш, дълбоки джобове.

— Берил, един мъж може да ги има и двете. Когато му казах, много дискретно, разбира се, в каква нужда си

изпаднала, той сам предложи да помогне.

— Значи това си имала предвид под *благодетел*. И какво очаква той в замяна?

— Не смятам, че го е направил от користни подбуди. Може би просто иска да се появява насам-натам с теб, когато се възстановиш. В което няма нищо чак толкова лошо.

За нея нямаше нищо лошо, това бе очевидно; но на мен ми беше противна самата идея да бъда задължена някому, независимо кой беше той и какво искаше в замяна. Ако зависеше от мен, никога не бих се *нуждаела* от нищо. Но засега не виждах друг начин.

— Хайде да се върнем в Лондон — казах ѝ аз — и да приключваме с тази история.

— Не оставай с погрешни впечатления, скъпа. Сигурна съм, че с Франк можеш да правиш каквото си поискаш, а можеш и нищо да не правиш.

— Във всеки случай, това вече няма значение — казах аз. — Нямам какво да губя.

Пристанището на Момбаса беше живописно и хаотично, задръстено от товарни кораби и рибарски лодки, над чиито палуби се полюляваха нанизани от спаружено, сушено на слънце акуско месо и кофи с живи змиорки. По извития напечен от слънцето кей се блъскаха багажни колички и волски впрягове. Розови и жълти къщички се катереха по склоновете на ниските хълмове; бледозелените им ламаринени покриви се открояваха на фона на дебелия баобаби, които бяха почти лилави. Миризмата на риба, прах и тор изпълваше въздуха и атакуваше сетивата ми, а аз се бях подпряла на парапета и гледах как моята родина се приближава, разширява, идва на фокус в цялата си дива красота. На шията ми проблясваше огърлица от едри перли. Облечена бях в бяла копринена рокля, подчертаваща фигурата ми на всички важни места. Ръката на Франк бе отпусната до моята върху парапета. Бях станала неговото момиче.

— Дали да не останем няколко дни в Момбаса? — попита той. — Или да наемем кола и да се разходим по крайбрежието?

Едрият му корем се притискаше в белия борд на кораба. Стюардът ни беше донесъл по чаша вино. Франк отпи от своето и се обърна с лице към мен, така че виждах неравния белег на лявата му буза под черната превръзка. Загубил бе окото си по време на лов преди няколко години и макар превръзката да му придаваше жесток вид, беше много мил. Поне с мен.

— Готова съм да се върна у дома — казах аз.

— Предполагам, че шумотевицата е утихнала. Минали са шест месеца.

— В колонията това е ужасно дълго време — отбелязах аз, като се надявах да съм права.

Франк носеше златен пръстен на едното си кутре, квадратен и дебел, с воднистосин берилий. Беше си го купил от Лондон и с особена гордост ми го показва.

— Чистият берилий е безцветен — каза ми тогава той. — Но на мен този ми се стори по-красив.

— Като африканското небе.

— И ти си като него — отвърна той.

Но макар думите на Франк да преливаха от любов, онова, което наистина ме трогваше, беше неговата лоялност. Повече от всичко друго ценях предаността му, както и доброжелателството му. Той искаше за мен същото, което исках и аз — да се върна в Кения и да се захвана за работа. От мига, в който Коки ни събра, Франк си бе поставил за цел да ме уреди с ферма, пълна с коне. За да мога да си ги тренирам сама и да не завися от никого — така ми бе обещал и досега не се бе отметнал от думата си. Привечер щяхме да се качим на влака за Найроби. Оттам щяхме да пътуваме с кола до „Найтсуик“ — фермата на Франк в подножието на планината Мау. Там щях отново да се върна към работата си като тренър на коне.

— Щастлива ли си? — попита ме той, докато корабът навлизаше в пристанището.

Беше като някакво морско чудовище, заобиколено от плуващи във водата боклуци, пъстрота и шум — какофонията на Момбаса с високите палми, червения пясък и бледосиньото небе. Хамалите хвърлиха въжетата за привързване на кораба към кея; бяха дебели колкото мъжки крак.

— Да. Самата миризма, дъхът на роден дом, ме кара да се чувствам истинска. И цветовете също. Ако можеше и с някои познати да не се срещам, щях да съм още по-щастлива.

— Можем да тръгнем направо за „Найтсуик“.

— Ще изглеждам като страхливка. Просто стой наблизко, става ли?

— Разбира се — каза той и ме стисна за ръката.

Два дни по-късно обикаляхме из Найроби с форда на Франк. Градът си беше същият, какъвто го бях оставила — покрити с червен прахоляк улици, по които се редяха дюкянчета и кафенета с ламаринени покриви, каруци, натоварени с продукти за пазара, бледозелени евкалиптови дървета, поклащащи се на стройните си стволоче с лющеща се кора.

Минахме през ниската розова порта на клуб „Мутайга“ и продължихме по алеята между идеално окосените ливади. Спряхме пред парадния вход и един портиер с бели ръкавици притича да ми отвори вратата. Кракът ми се плъзна грациозно навън в изящната си обувка. Роклята, чорапите и шапката ми бяха по-хубави от всичко, което бях носила досега в този клуб, и аз си давах сметка за това, докато минавахме през затъмненото с щори фоайе. Франк ме държеше собственически за лакътя и ме насочваше към бара, сякаш не бях идвала стотици пъти тук и не можех да го открия сама. Може пък и да не бях. Откакто отпътувах за Лондон преди половин година, бях сменил поне една кожа, ако не и повече.

— Я да видим кого ще заварим тук — каза Франк.

Имаше предвид, разбира се, кого от неговите приятели. Не знаех почти нищо за тях, освен от клюките, а такива

колкото щещ. Всички бяха от тайфата на Щастливата долина — красивите богаташи, сдобили се с парцели земя край Гилджил и Ниери, където да си правят безкрайни партита или да си играят на фермери, без да се съобразяват с правилата, на които се подчиняваха простосмъртните. Имаха си свои правила или караха без никакви — както подобава на хора с твърде много пари и твърде много свободно време. Забавляваха се, като си разменяха съпрузите и съпругите и пушеха килограми опиум. От време на време по някой от тях се явяваше на публично място в Найроби полугол и изпаднал в делириум.

Франк не принадлежеше изцяло към техния свят, понеже не беше достатъчно изискан, ако това бе думата. Говореше като моряк и накуцваше. Според мен свръхбогатите държаха да им е под ръка, защото намираше най-добрия кокаин. Винаги носеше малко количество в себе си в една кафява кадифена торбичка. Бях го виждала да я вади в Лондон един-два пъти, но никога не я бях докосвала. Наркотиците изобщо не ме интересуваха. Самата идея да не съм с всички си за известно време ме караше да се чувствам уязвима. Франк зачиташе това у мен и нито веднъж не се опита да ме изкуши или да ми натяква, че съм пуританка, поне докато бяхме в Лондон. Питай се дали сега нещата ще се променят.

Следобедът превалише. Лъскавите дървени щори бяха затворени, за да не влиза жегата; вътре беше тъмно и леко влажно като в пещера. Франк огледа помещението като златотърсач, но не видя никого от познатите си. Въпреки това си поръчавме по едно питие, изпихме си го, без да привличаме внимание, след което той се върна в града да свърши някаква работа, докато аз седнах на една маса в ъгъла на ресторанта, обядвах и пих кафе. Съгласих се да остана сама, понеже никой не се бе опитал да ме заговори; хората като че ли не ме разпознаваха с новите ми дрехи. Започнах да си вярвам, че *наистина* съм се преобразила, докато в един момент не влезе Карен с широкопола бяла шапка и цветен шал. Погледът ѝ мина през мен и тя продължи пътя си, но изведнъж се закова на място.

— Берил! Това си ти! Значи се върна.

Аз оставих салфетката и станах да я целуна.

— Да не ме беше отписала?

— Не, не! — Тя примига като екзотична котка. — Само се питам как ли ще го направиш. Когато си тръгна, всичко изглеждаше толкова безнадеждно.

— Така беше. — Покашлях се и направих усилие, за да срещна погледа ѝ. — Надявам се никога повече да не изпадам дотолкова. Как е Ди?

— Напълно се възстанови. Сприхав и скандалджия, но ти си го познаваш.

— Да... надявам се, че все още го познавам. Шест месеца са достатъчно време, за да се прочисти въздухът, но когато между двама души има пукнатина, за шест месеца тя може да се разшири до пропаст. Липсва ми.

— Не се съмнявам, че и ти му липсваш.

Погледът ѝ слезе надолу, към перлите и хубавите ми нови дрехи. Виждах, че в нея напират въпроси, но се съмнявах, че ще ги зададе.

— Остани да пийнем по едно.

— О, добре. — Тя седна, свали шапката си и приглади с ръка косата си с прическа „бубикопф“, новия освободен стил. Бях виждала жени с нея из цял Лондон, но не допусках, че и Карен ще се поддаде на тази мода. — Не е ли ужасно къса? — засмя се тя. — И аз не знам защо го направих. — После изражението ѝ се промени и тя каза: — Какво става с развода ти? Свободна ли си най-после?

— Още не. — Коки ме бе накарала да пиша на Джок от Доркинг с настояване за развод, но все още не бях получила нито дума от него. — Джок беше ли съден тук?

— Не и за това. — Изражението ѝ стана сериозно и някак колебливо.

— А за какво?

— Неотдавна е имало нов инцидент. Без свидетели, така че е трудно да се каже какво точно се е случило, но по всичко изглежда, че Джок се е блъснал в друг автомобил в Накуру. След което се нахвърлил върху шофьора и жена му, сякаш те били виновни, а не той. И двата автомобила се запалили.

— Божичко, имало ли е жертви?

— За щастие, не. Съдят го за щети, но засега нищо не е решено.

— Не се съмнявам, че е бил пиян.

— Можем само да предполагаме. — Карен подръпваше края на шала си, видимо смутена, и няколко минути седяхме в напрегнато мълчание. После тя каза: — Ти наистина изглеждаш чудесно, Берил. Ако някога реша да те нарисувам, ще се облечеш в бяло. Това е твоят цвят.

Чашата в ръката ми беше студена. По ръба ѝ бе полепнала пяна от разбития белтък, примесен с джин. Бях избягала от скандалите, но ето че отново бях тук, а те ме чакаха. Имаше още много нерешени въпроси, цяла купчина трудни истини, които никой не се наемаше да изкара на светло. И въпреки всичко ми беше приятно, че отново виждам Карен. Беше ми липсвала.

— Всичко наред ли е? — попита ме Франк, когато се върна.

Междувременно Карен си беше тръгнала.

— Мисля, че да. Но в града се чувствам притеснена. Преди да се усетим, клюките за нас ще стигнат и до последната ферма.

— В Лондон също имаше клюки. Хората си умират за тях.

— На мен, във всеки случай, ми дойде до гуша. — Джинът в чашата ми отдавна беше свършил. Разклатих утайката на дъното. — По-скоро мисля, че мога да живея сред животните — добавих тихо.

— Какво каза?

— Това е един стих, който чух навремето. — Франк сви рамене, а аз се отгласнах решително от ръба на масата. — Готова съм. Отведи ме в дома си.

Франк не се интересуваеше особено от земеделие и беше наел ратаи да му работят на полето, за да прекарва времето си в лов или гостувания при приятели. Ловната му хижа беше на петнайсетина километра от къщата му в „Найтсуик“, в долината Кедонг. Преспиваше там повечето нощи в компанията на своето куче Бого, като се прибираще на всеки три-четири дни, за да ме наглежда. Обядвахме или вечеряхме заедно и после ме отвеждаше в спалнята. Наблюдаваше ме как се събличам, след което ме просваше на леглото. Обичаше да слуша задавеното ми дишане, да усеща движенията на хълбоците ми, да вижда как ръцете ми стискат чаршафите. Имах усещането, че повече държи да ми достави удоволствие, отколкото сам да се облекчи; това, предполагам, го караше да се чувства грижовен към мен. Какъвто и беше по свой начин.

Не съм лягала с Франк, защото ме е принуждавал, но не мога да кажа, че някога ме е привличал. Ходеше тромаво, поклащайки се като мечка; имаше къси набити крака и ръце и издуто шкембе. Изразяваше се недодялано, с груб, дрезгав глас, но на вечеря никога не пропускаше да ме попита как съм, какво съм правила през деня, за какво си мисля. На свой ред ми разправяше историйки за ездата си и за ловните си излети. Нито веднъж не ме покани да го придружавам при някое от многобройните му отсъствия, а и аз не държах да го правя. За мен беше предостатъчно да споделям от време на време компанията му. Когато правехме секс, гледах на това като изпълнение на физическата част от нашата сделка. Давахме си взаимно по нещо, макар да не беше точно любов. Стисках очи или ги забождах в къдравите бели косми на гърдите му, като се опитвах да не мисля, че е на възрастта на баща ми. Беше мил с мен, обгрижваше ме, нямаше да ме изостави.

В чекмеджето на писалищната маса в спалнята му имаше купчина банкноти, които бе заделил за мен, за да си купя коне или каквото там си пожелаеш. Често отварях чекмеджето и поглеждах парите; чувствах се странно далече от света на финансите, в който шилингите караха нещата да се случват. Толкова дълго бях живяла в безпаричие, че бих могла да се възползвам от шанса, но не го правех. Бях благодарна на Франк и знаех, че ми желае доброто, и исках да се заема с трениране на коне повече, отколкото можех да изкажа с думи. Но не бях готова да се обвържа с него, поне засега. Нещо не ми се струваше съвсем наред, затова излизах сама с Пегас или се разхождах из градината около къщата с копринената си пижама на цветя, която Франк ми беше купил от Найроби. Неговата приятелка Идина Хей ходела по пижама навсякъде, дори в града, и той си бе наумил, че аз трябва да изглеждам също толкова небрежно чаровна.

Преди да отидем на гости на Идина в „Слейнс“ — имението ѝ близо до Гилджил, — той ме помоли да си облека пижамата, уверявайки ме, че така ще се чувствам много по-комфортно, но аз си сложих бялата копринена рокля — същата, за която Карен ми бе направила комплимент, — копринени чорапи, обувки с високи токове и перлената огърлица, която бяхме открили в един магазин в „Белгрейвия“ малко след като Франк се бе появил в живота ми. Явно държах Идина и приятелите ѝ да ме смятат за почтена жена, макар да не знаех защо се интересувам от тяхното мнение.

Пристигнахме в „Слейнс“ в един горещ юлски следобед. Имението приличаше на нешлифован скъпоценен камък наред един участък от осем хиляди декара хълмиста земя над Гилджил, точно в подножието на синкавите планини Абердаре. Дълго време се друсаме с колата по все по-тесни пътища, докато накрая стигнахме до къщата, която беше отчасти от голи червени тухли, отчасти облицована с дърво — хаотична смесица от цветове и материали, която все пак успяваше да изглежда уютна.

Идина и съпругът ѝ Джос я бяха построили за себе си, но отдаваха цялата ферма под аренда. Той ѝ беше всъщност трети съпруг; двамата изглеждаха като извадени от списание. Бяха с млечнобели лица и тесни ханшове, и двамата с червеникави къси коси, зализани на една страна. В резултат той изглеждаше женствен, а тя мъжествена. Така или иначе, бяха като сияещи от щастие близнаци, когато посрещнаха колата ни, следвани по петите от дузина прислужници с фесове и дълги бели роби. Докато прислужниците отнасяха чантите ни, Джос и Идина ни поведоха по обрасналото с трева и бурени хълмче, на билото, на което беше подреден пищен пикник. Друга двойка се бяха излегнали върху карирано одеяло на тревата и пиеха коктейли с уиски в запотени чаши. За повечето хора пикник означаваше сухи сандвичи и престоляла вода от манерка. Тук обаче имаше машина за лед, захранвана от генератор. От грамофона се носеха джазови мотиви.

— Здра-вей-теее! — изгука стройната хубавица върху одеялото.

После се надигна, седна с кръстосани крака и намести шапката си. Казваше се Онър Гордън, а господинът, Чарлс, беше нейният нов съпруг — блед шотландец с тъмни очи и интелигентен вид, който бе бившият съпруг на самата Идина, зарязан от нея преди няколко години. Но това не им пречеше да изглеждат в съвсем приятелски отношения. Всички тук бяха приятели, включително и на Франк, който посегна към чантата си и извади кадифената торбичка още преди да бе допил първото си питие.

— О, Франк, скъпи — възкликна Идина. — Ето защо те каним. Винаги имаш най-хубавите играчки.

— И добър вкус за жени — добави Джос, посягайки към торбичката.

— Прелестна си — съгласи се Идина, обръщайки се към мен. — Само не мога да си представя с какво те е подмамил Франк, за да му паднеш в ръцете. Нищо лично, Франк! — Тя изви очи към него, подкупващо усмихната. — Но не си точно сър Галахад и си го знаеш.

— Франк е мой добър приятел — казах аз.

— Закъде сме без приятели! — Идина се просна по гръб с извити на една страна крака. Късата ѝ свободно падаща рокля се вдигна нагоре, разкривайки бледите ѝ бедра.

— Ама ти си бяла като лилия! — възкликна Онър. — Защо не изгаряш на слънцето като нас, простосмъртните?

— Тя е вампир — изсмя се Джос. — Няма своя кръв, само чужда, примесена с уиски.

— Именно, лъвчето ми — измърка тя. — Затова съм безсмъртна.

— Само не ме оставяй сам — каза той.

После се наведе с навита на тръбичка хартия над линията кокаин, която беше оформил върху сребърна табличка, и смръкна дълбоко.

Лежахме така на шарената сянка, докато слънчевите лъчи станаха коси и златисти, и тогава отидохме да се преоблечем за вечеря. Спалнята, определена за двама ни с Франк, беше застлана с килими и отрупана с всевъзможни одеяла, възглавнички и покривчици, а мебелите бяха антикварни, с пищни орнаменти и инкрустации. Върху двете тумбести възглавници в огромното легло бяха оставени копринени пижами, подарък от Идина.

— Казах ти за пижамите — рече Франк, докато събуваше панталона си от рипсено кадифе. Краката му бяха дебели и рунтави над ластика на чорапите. — Тия хора са симпатяги, нали? Изглеждаш ми шокирана.

— Някак си ми кънтят на празно. За тях всичко е забавление, особено хората. Този спорт не го разбирам.

— Може би ако си пийваше повече, щеше да гледаш по-леко на нещата.

— Не искам да загубя разсъдъка си.

— Няма такава опасност. — Той се засмя. — Просто ще ти минава по-приятно времето.

— И така съм си добре — настоях аз, като исках да приключим с тази тема, с този ден.

Свалих си чорапите и тъкмо изхлузих мокрия си от пот сутиен, когато вратата се отвори, без почукване, и на прага застана Джос.

— Здравейте, гълъбчета. — На лицето му беше изписана широка дружелюбна усмивка. — Имате ли си всичко необходимо?

Усетих как гръбнакът ми се вцепени и едва се сдържах да не се покрия с нещо. Подобно благоприличие тук би се изтъкувало като смешна превземка.

— Да, благодаря.

— Идина иска да те види преди вечеря, Берил. Тя е в дъното на коридора, последната врата вдясно. — Намигна ми и излезе, а аз погледнах раздразнено Франк.

Той вдигна рамене, докато закопчаваше кокалените копчета на пижамата си. Видях, че е пиан, личеше си по спънатите движения, и усетих как в мен се надигат познати, макар и позабравени чувства, като призрак, който отдавна не ме бе навещавал. Франк нямаше нищо общо с Джок, но не ми беше приятно да го виждам в това състояние.

— Не можеш да го обвиняваш — каза той.

— А, така ли? В такъв случай обвинявам теб.

— Виждам, че си войнствено настроена. — Той се приближи до мен и посегна да ме докосне.

— Моля те, Франк — казах аз, като се дръпнах назад.

— Става въпрос за една вечеря! Още утре си тръгваме, ако искаш.

— Никой не работи. Не знам какво, по дяволите, правят през цялото време.

— Ако имаш достатъчно пари, може да се забавляваш безкрайно.

— Работата не е само препитание — казах аз и сама се изненадах от разгорещеността си. — Тя осмисля живота на човека.

— Ти наистина имаш нужда от едно питие — каза той и се извърна към огледалото.

Спалнята на Идина беше три пъти по-голяма от нашата, с огромно легло, отрупано с лъскави като коприна кожи. Над него от тавана висеше огромно огледало в позлатена рамка. Никога не бях виждала подобно нещо.

— Тук съм! — провикна се Идина откъм банята. В нея имаше грамадна вана от зелен оникс. Тя се беше потопила до брадата в ароматизираната вода, която изпускаше пара. — Идеално ти стои — кимна към пижамата ми. — Харесва ли ти?

— Чудесна е, благодаря ти.

Разбрах, че отговорът ми е прозвучал сковано, по начина, по който тя ме изгледа, после посегна към лъскавото си черно цигаре и запали клечка кибрит с мокри пръсти.

— Не си ми обидена за онова, което казах, нали? За Франк?

— Няма проблем. Просто съм уморена.

Идина смукна от цигарето и издиша облак дим, без да откъсва очи от мен.

— Не бих желала да съм блондинка — каза тя. — Но на теб русото много ти отива.

— Като конски косъм е — казах аз, като повдигнах един кичур. — Не ме слуша, каквото и да правя.

— Но е ефективна. — Тя дръпна отново от цигарето и махна с ръка да прогони дима. — Имаш и хубави очи, като парченца синьо стъкло са.

— Сега и аз ли трябва да опиша твоите черти?

— Просто те хваля, миличка. Май ти е приятно, когато мъжете те оглеждат?

— Ами не... но зависи от мъжа.

— Всичко ще си кажеш — засмя се тя. — *Жадна* съм за пикантерии.

— Може би си струва да ходиш по-често в града.

Тя се засмя отново, сякаш не забелязваше, че се държи гадно, и попита:

— В кого си влюбена?

— В никого.

— Наистина ли? Аз пък си мислех, че може да е във Финч Хатън. — Тя повдигна вежда в очакване на реакцията ми. Но аз по-скоро сях да умира, отколкото да се издам. — Не смяташ ли, че Карен се държи твърде собственически с него? Горката Таня, как въздиша, когато го няма...

— Дори не знаех, че се познавате — казах аз, изпитвайки нужда да защитя Карен.

— Ама разбира се, че се познаваме. Аз я обожавам. Просто не съм убедена, че може да задържи Денис. В нея няма нищо първично.

— Никой не се прехласва само по първичното. — Не ми беше приятно да слушам как Идина изкарва Карен незначителна. Карен беше всичко друго, но не и незначителна. — Двамата имат за какво да си говорят.

— Смяташ ли? Ако питаш мен, той е перфектният ерген. За какво му е една жена, като може да има дузина?

— Вероятно *може* да има и няколко дузини. — Сякаш нечия гореща ръка ме стискаше за гърлото. Отдавна не бях говорила за Денис и никога с непознати. — Но няма да е честно спрямо жените.

— Защо? Те също могат да си имат колкото си щат любовници. С дузини, стига да са умни и да не кудкудякат много-много.

— Но никога не се получава точно така. Винаги все някой разбира.

— Значи не го правиш както трябва — заяви тя.

После се изправи сред тих плисък на вода. Лъскави капки блестяха по бледорозовата ѝ кожа; съвършено изваяното ѝ тяло беше като произведение на изкуството. Тя дори не посегна към хавлията, за да се прикрие; просто се остави да я огледам, знаейки, че ако се обърна и си тръгна, ще се изложя.

Изчервих се; в този момент мразех и нея, и живота, който водеше. Ако това беше нейната идея за дискретност и изисканост, не ме интересуваше.

— Може би не искам да го правя както трябва — казах аз.

Около очите ѝ се образуваха бръчици, но тя не се усмихваше.

— Не ти вярвам, миличка. Всеки винаги иска *повече*. Защо иначе сме на този свят?

Вечерята беше сервирана на продълговата ниска маса близо до камината. В планините нощем винаги ставаше хладно, но в случая огънят играеше и декоративна роля — оцветяваше в червеникаво стаята и бузите на Идина, която седеше на почетното място в далечния край на масата. Камината беше точно зад гърба ѝ и краищата на косата ѝ сияеха в златисто. На стената над нея чифт извити биволски рога стърчаха войнствено от дървената си подложка.

Нещо в Идина ми напомняше на керкenez, каня или някаква подобна хищна птица. Нещо в острия поглед на ясните ѝ очи, в начина, по който говореше, очаквайки всички останали да са жадни за забавления и наслади като нея, без да се интересуват кой би могъл да пострада или как. Не можех да разбера защо Франк си губеше времето с тази компания. Това бяха отегчени, разглезени деца, които вместо с играчки се забавляваха с алкохол, кокаин и секс. За тях и хората бяха играчки. Идина ме беше поканила в банята си, за да ме хипнотизира с погледа си, сякаш бях мишка. Беше ѝ любопитно дали ще се парализирам, или ще побягна. Сега започна една игра, просто различна версия на същия маньовър. Всеки от гостите, насядали в кръг, трябваше да добави по една реплика към история, която един от тях започваше. Целта беше да се стигне до изповеди.

Идина подхвана първа:

— Едно време, преди Кения да стане Кения, аз още не бях срещнала своето лъвче и няхах представа колко запленена ще бъда от любов.

— *Толкова* си мила — обади се Джос, като се хилеше глуповато на светлината на огъня. — Едно време, преди

Кения да стане Кения, двамата с Талула Банкхед се къпехме във вана, пълна с шампанско.

— Не ви ли беше гъдел? — обади се подигравателно Чарлс.

Идина дори не трепна.

— По най-приятния начин... — измърка Джос. — Ти си, Берил.

— Твърде съм пиана — казах аз, опитвайки се да се измъкна от играта.

— Дрън-дрън! — извика той. — Трезвена си като краставица. Играй, ако обичаш.

— Не може ли да играем на карти? Не разбирам правилата на тази игра.

— От теб се иска само да кажеш нещо за миналото си, което да е вярно.

Само? Играта беше закачлива и привидно безобидна, дори донякъде детинска. Но целта беше нарочената мишка да бъде притисната в ъгъла и да ѝ изкарат вътрешностите. Аз не желях да разправам на тези хора каквото и да било за себе си. Накрая казах:

— Едно време, преди Кения да стане Кения, аз подхвърлих умряла черна мамба в леглото на гувернантката си.

— Аха! Знаех си, че в теб има нещо гадно! — обади се Джос.

— Напомни ми да не те дразня — добави Идина.

— Покажи ни какво правиш с мамбата на Франк — изхили се Чарлс като идиота на класа и всички избухнаха в смях.

Играта продължаваше, въртеше се в кръг, отново и отново, а аз си мислех, че ще мога да я играя докрай и да преживея вечерта единствено ако се напия. А не беше лесно да се пие наравно с тези хора. Нужно бе известно усилие, но успех, и то твърде убедително. Уискито ме караше да се размеквам и при всяка изповед, която произнасях на глас, друга, дълго стаявана в мен, напираше да излезе и заплашваше да ме повали. *Едно време, преди Кения да стане Кения, фермата ни беше жива и баща ми ме обичаше. Можех да скачам колкото Кибии и да крача из гората, без да издавам звук. Можех да изкарам диво прасе от дупката му, като мачкам парче хартия. Можех да бъда нападната от лъв и да оцелея. Можех да правя, каквото си поискам, защото бях в рая.*

Към полунощ, когато всички бяхме вече оцъклени и, кажи-речи, в делириум, Идина предложи нова игра. Накара ни да седнем в кръг и да духаме една перушинка към центъра на кръга. Върху когото паднеше перушинката, щеше да прекара нощта с онзи, който я бе духнал. Отначало си помислих, че се шегува, но когато Онър духна перушинката си в скута на Франк, двамата просто станаха и се отдалечиха по коридора — Франк едър и квадратен в гръб, Онър дребничка и изящна, — докато останалите ги изпратиха с подвиквания и похотлив смях. Главата ми се въртеше от изпитото уиски. Всичко наоколо се люлееше, виждах само пред себе си, като в тунел. Звучите достигаха до мен с известно закъснение. Дадох си сметка, че Идина се смее, защото Чарлс бе застанал на четири крака и ѝ подаваше перушинката в зъбите си.

— Но аз не съм новост за теб, скъпи. — Тя се направи, че замахва срещу него с цигарето си. — Няма как да ме искаш!

— Паметта ми е замъглена — каза той. — Припомни ми коя си.

Когато и те тръгнаха със залитане по коридора, погледнах Джос. Повръщаше ми се. Бях пила твърде много. Езикът ми беше надебелял и го усещах обложен в устата си. Погледът ми беше замъглен, клепачите ми тежаха.

— Отивам да си легна.

Очите му бяха като стъклени — две малки огледалца.

— Ами това е идеята.

— Не, сериозно. Не се чувствам добре.

— Имам лекарство за това — каза той и ме погали по вътрешната страна на бедрото.

Ръката му пареше като ютия през тънката коприна. Наведе се да ме целуне и аз се дръпнах инстинктивно. Когато погледите ни отново се срещнаха, очите му бяха дошли на фокус.

— Франк ми каза, че отначало може да се дърпаш леко, но не бива да се отказвам.

— Какво?!

— Не ми се прави на невинно агънце, Берил. Всички знаем, че си жена с опит.

Изобщо не бях изненадана от Джос, но ако целта на Франк бе да ме хвърли на вълците, довеждайки ме тук, криво си беше направил сметката. Без да кажа дума, станах и тръгнах по коридора, но вратата на нашата стая беше затворена. Задумках по нея с длан. Отвътре се чу смях.

— Франк! — изкрещях аз, но той не отговори.

Коридорът беше тъмен, всички останали врати бяха плътно затворени. Не знаех какво да правя, затова се заключих в една от тоалетните и седнах на пода, за да дочакам утрото. Знаех, че ми се очертава дълга нощ, но имах какво да си припомням — все неща, които не бих споделила с никого за всичките пари на света. *Едно време, преди Кения да стане Кения, аз хвърлях копие и боздуган. Обичах един крилат кон. Никога не се чувствах самотна или слаба. Бях Лаквет.*

Когато след два дни се върнахме от „Слейнс“, Франк моментално се оттегли в ловната си хижа, а аз се заех с приготвянията да го напусна. В действията ми нямаше никаква паника. Опаковах нещата си бавно и методично, като напълних раницата си с вещи от моя предишен живот. Всичко, което ми бе дал, оставих в бюрото — включително и парите. Не му се сърдех. Не се сърдех на никого, исках просто да намеря своя път, да знам коя съм.

Имах известна представа какво бих могла да правя оттук нататък. Преди да отпътувам от Лондон, Коки ми бе споменала за „Уестърленд“ — ферма за коне в Моло. Нейният братовчед Джери Алгзандър бил управител там, така че според нея можело да се пробвам да започна отначало. Не знаех дали клюките по мой адрес бяха стигнали толкова далече на север, нито дали въпросният Джери има нужда от треньор, повярвах, че Коки няма да ме насочи по грешен път. Най-напред обаче исках да си отида у дома.

След като яздих известно време по главния път, водещ на север към Найваша, се отклоних на изток — право през пущинака. Постепенно купчините камъни и златистите треви отстъпиха място на червена прах и акации; бях навлязла в откритата савана. Равномерното потропване на подковите на Пегас отекваше надалече. Той сякаш знаеше, че не сме излезли на разходка, но не се уплаши нито от непознатия терен, нито от призрачната тишина наоколо, нито дори когато едно грамадно диво прасе пресече тичешком пътеката на стотина метра пред нас с късите си набити крака, квичейки яростно, задето го бяхме обезпокоили. Пегас само поклати глава и продължи напред с равна, уверена крачка.

Накрая започнахме отново да се изкачваме, докато видяхме в далечината зелената ивица на гористия склон Мау; могъщи дървета сплитаха клони над нагънатия скат, а зад тях се разкриваше гледката, която обичах повече от всичко на света: Мененгай, долината Ронгай и синкавите планини Абердаре.

Намерих Джок в къщата, току-що приключил с обяда си. Исках да го изненадам и успях; когато ме видя, той пребледня и се надигна от масата, стиснал лепената салфетка в едрата си длан.

— Не разбирам защо си тук.

— Ти не отговаряш на писмата ми.

— Казах си, че може да размислиш.

— Наистина ли? — Не вярвах на ушите си.

— Не, не знам. Нищо не стана така, както го бях намислил.

— И аз мога да кажа същото за себе си. — В една част от мен напираше желание да му припомня колко загуби съм понесла в нашата безкрайна, изтощителна битка, да хвърля всичко в лицето му и да му покажа какво ми е струвал, но аз също не бях стояла безучастна. Загубите се трупаха и на моята съвест. — Моля те, Джок. Просто кажи, че ми даваш развод. Тази история се проточи твърде дълго.

Той стана и отиде до прозореца с изглед към долината.

— Трябваше да намеря начин да се разбираме с теб. Това си мисля напоследък.

— Когато документите са готови, ще ти ги пратя за подпис.

Той въздъхна дълбоко и се обърна с лице към мен.

— Да. Добре. — Погледите ни се кръстосаха за миг и в леденосините му очи най-после след толкова време видях сянка на разкаяние, знак, че искрено съжалява за всичко. — Довиждане, Берил.

— Сбогом — отвърнах аз и излязох през вратата, знаейки, че никога повече няма да се върна.

В този момент една смазваща тежест се срина от раменете ми и се посипа по земята.

Оттам тръгнах право за „Зелените хълмове“, където беше избуяла гъста трева, а онова, което беше останало от къщата и конюшните, бе започнало да се накланя безвъзвратно на една или друга страна и да се слива с околния терен. Мелницата отдавна я нямаше, а нивите бяха обрасли с буренак, сякаш земята си връщаше всичко, което някога ни бе дала. Спомних си колко труд бе положил баща ми, за да бъдем щастливи тук, но по някаква причина мястото не ми изглеждаше съвсем пусто. Имах усещането, че миналото никога няма да ни напусне изцяло, нито ще да забравим някога какво бе означавало то за нас. Голяма купчина камъни край пътя, който водеше за гората, бележеше гроба на Булър. Спрях Пегас и поседнах за малко отстрани, като прегръщах главата му и си припомнях деня на погребението. Сама бях изкопала дупка в спечената земя — достатъчно дълбока, за да не го намерят хиените. Камъните си стояха така, както ги бях натрупала. Никой нямаше да безпокои Булър във вечния му сън, с изпъкналите, неравни белези по главата му, напомнящи за славните му победи. Нито един недостоен хищник нямаше да го докосне.

Слизайки надолу по хълма, намерих пътеката за селото на кипсигите и вързах Пегас за бодливата ограда от

бома. Когато влязох между колибите, първа ме забеляза една млада жена на име Джебта. Не я бях виждала от години, откакто и двете бяхме момичета, но не се изненадах особено, когато забелязах лежащото в цедилка на хълбока ѝ бебе, валчесто като кратунка.

— Добре дошла, мемсахиб! Ела.

Приближих се до нея и посегнах да погалья копиринената косичка на бебето, сплетена на плитчини, гладката кожа на рамото му. Сега Джебта бе зряла жена с женски грижи и проблеми. Така си вървеше животът в селото. Там нищо не се бе променило.

— Това единственото ти дете ли е, Джебта?

— Най-малкото. А твоите, мемсахиб?

— Нямам деца.

— Не си ли омъжена?

— Не. Вече не.

Тя закима, сякаш да ми каже, че разбира, но явно го правеше от любезност. Във външното огнище жълти пламъци облизваха дъното на черно котле; ароматът на зърнена каша ме накара да усетя глад, какъвто не помнех да съм изпитвала от години.

— Дойдох да видя *аран* Руга, Джебта. Тук ли е той?

— Не, мемсахиб. На лов е с останалите.

— А, да. Ще му кажеш ли, че съм идвала и съм питала за него?

— Да. Ще му е мъчно, че е изтървал приятел като теб.

* * *

Моло се намираше на трийсетина километра на северозапад от Джоро върху платото над гористия склон Мау, три хиляди метра по-близо до звездите. Надморската височина го правеше да изглежда много различно от онова, с което бях свикнала у дома. Ледени поточета и ручей течаха сред гъста папрат, рунтави овце пасяха по ниските хълмчета, обвити в мъгла. Минах покрай няколко ферми, но те отглеждаха главно цветя, километър след километър бели хризантеми, каквито вирееха по високите плата. Изсушените им съцветия се смилаха на прах и се използваха като инсектицид. В момента обаче бяха изумителна гледка, белеещи чак до хоризонта като снежни преспи. Но на тези височини падаше и истински сняг и аз се запитах дали съм готова да го посрещна.

Селцето се състоеше от схлупени дървени колиби и магазинчета със сламени и ламаринени покриви и с улици от отъпкана засъхнала кал. Беше по-негостоприемно място от Джоро, Накуру или Гилджил и веднага разбрах, че по-трудно бих се влюбила в него. Спрях пред първото кафене, вързах отвън Пегас и влязох да попитам за „Уестърленд“. Само с няколко въпроса узнах всичко, което ми бе нужно да знам, че и повече — например че съседното имение „Ингълууд“ било на господин и госпожа Карсдейл-Лък, скучната двойка съпрузи, с които се бях запознала предишната година на лова, организиран от Карен. През малкото дни, прекарани по принуда заедно, не успях да се сближа с нито един от двамата, но сега, докато пътувах към „Уестърленд“, се замислих дали не бих могла да съчетая двете възможности. Планът ми предполагаше находчивост и умение да убеждавам, но аз имах няколко подобни победи зад гърба си. Знаех си работата и бях готова да го докажа; трябваша ми само време и малко вяра.

* * *

Джери, братовчедът на Коки, се оказа ведър и стабилен човек. Коки вече бе възпяла добродетелите ми в дълго, подробно писмо и той беше готов да ми даде да се пробвам с един двегодишен дорест жребец — Барън, който притежавал заедно с финансовия си съдружник Том Кемпбъл Блек. Барън беше още млад и тепърва щеше да се оформя като характер, но имаше хъс, а и кураж не му липсваше. Знаех, че мога да направя нещо от него, а също и от Ранглер — едногодишно жребче, което се оказа син на Камсискън, звездата в родословния тефтер на баща ми от онези отдавна отминали дни. Ранглер беше собственост на семейство Карсдейл-Лък, които бяха склонни да ми се доверят. Бяха ми предоставили и една пъргава кобилка, Мелтън Пай, както и колиба на тяхната земя, и дори един от слугите си за коняр.

— С кръвта на Камсискън в жилите Ранглер е роден победител — уверих ги, когато дойдоха един ден да ме наблюдават как работя.

Джордж пушеше силно ароматизирани пури, от които в конюшната замириса на вино с карамфил и Коледа. Съпругата му Виола се потеше непрекъснато дори в студа на Моло, яките ѝ винаги бяха мокри и не преставаше да си вее с ветрило. Беше застанала до края на пистата, докато аз пробягах с Ранглер общо два километра напред-назад с

умерена скорост; после, докато преминавахме с горда стъпка покрай нея, ми каза:

— Не съм виждала много жени в този занаят. Не се ли боиш, че може да загубиш женствеността си?

— Не. Никога не съм мислила по въпроса.

Във Виола имаше нещо, което силно ми напомняше на Ема Орчардсън. Ако ѝ паднех, като нищо щеше да ме накара да нося шапка и ръкавици, но аз се успокоявах, че недодяланите ми обноски ще бъдат забравени, след като Рангълър почнеше да печели състезания и да им носи пари. Оставах само няколко кратки месеца до юли, за да го приготвя за Турнира на коневъдите, който се провеждаше всяка година в Найроби. А дотогава трябваше да се трудя здраво и да не се разсейвам със странични неща.

В Моло поне беше лесно да се отдам изцяло на работата си. Ставах преди разсъмване, по цял ден опъвах каиша и вечер се строполявах като пребита в леглото. Само понякога, късно нощем, се питах какво ли става в клуб „Мутайга“, какви ли шегички ръси Бъркли, как се обличат жените за танци или чай и дали някой ме споменава, макар и мимоходом. А ако нощта се окажеше дълга, ако сънят не идваше, изоставях всякаква предпазливост и мислех за Денис. Може би придремваше, изтегнат в едно от ниските кожени кресла на Карен до масата от полиран воденичен камък, или четеше Уолт Уитман, заслушан в някоя нова плоча на грамофона. Или пък си беше в приказната къщичка до „Мутайга“ с чаша малцово уиски в ръка, или пък на лов за слонове, антилопи куду или лъвове в земите на масаите и точно в този момент беше вдигнал глава, загледан в същата плетеница от звезди, която виждах през прозореца си.

Колко близки можеха да ни бъдат онези, които се бяха отдалечили от нас чак в другия край на картата! И колко незабравими...

Една сутрин с Пегас излязохме от „Уестърленд“ за провизии. Яздех превита над седлото в кожената си шуба, а пръстите ми бяха вкочанени от студа, когато видях край пътя автомобил с вдигнат капак на двигателя, а от ламарините му се отразяваше светлината на зъбатото слънце. Над двигателя се беше надвесил мъж с работен гащеризон и мокасини, много подобни на моите. По тия места рядко се виждаха автомобили; Моло беше толкова назад от Найроби, колкото Найроби от Лондон. Дотук се стигаше трудно, стръмният склон беше като непристъпно укрепление срещу прищълци. Колата трудно би намерила по-неподходящо място да се повреди и още щом видях човека, реших, че има нужда от помощ.

— Мога ли да направя нещо за вас? — подвикнах от седлото.

— Какво?

Той се изправи изпод капака на двигателя, като бършеше черните си от масло ръце в парцал. Видях, че е млад, с почти черна коса, сресана на път. Изпод старателно подстриганите черни мустачки излизаха кълбета пара.

— Гледам, че нещо сте го закъсали.

— Не се отказвам лесно.

— Значи разбирате от двигатели.

— Не особено, но се уча. Тоя тук нещо се е заинатил, иска да види колко съм сериозен.

— Не мисля, че бих имала достатъчно търпение да се занимавам с такива неща.

— Това не го ли смятате за изпитание? — Той посочи с пръст Пегас.

Засмях се и слязох от седлото, без да изпускам поводите.

— Ние се изпитваме един друг — съгласих се аз. — Но това е повече в естествения ред на нещата. Човекът и конят са съжителствали столетия наред. Понякога си мисля, че рано или късно автомобилите ще се повредят до един и ще ги откриваме като скелети край шосетата.

— Интересна картинка обрисовахте, но все ми се струва, че ще стане точно обратното. Автомобилът е само началото. Върхът на айсберга. Човекът иска да се движи все по-бързо и да се чувства все по-свободен.

— На мен Пегас ми стига, благодаря.

Той се усмихна.

— Пегас, а? Сигурен съм, че е много бърз, но ако някога се качите на аероплан, ще си глътнете езика. А може би и сърцето.

Сетих се за Денис, Джей Си и Мая — и тримата се оживяваха, щом станеше дума за летене. Над главите пи в небето нямаше нищо — дори облаче.

— Как изглежда?

— Като освобождаване от всички прегради. Там горе няма такива, нищо не те спира и можеш да летиш до безкрая. Цяла Африка се простира под теб. Нищо не крие, не се опитва да те препъне.

— Усещам поета във вас.

— Всъщност съм фермер. — Той се ухили. — Имам малък участък близо до Елдама. Вие какво правите насам?

Когато му казах, и двамата веднага събрахме две и две. Мъжът се оказа съдружникът на Джери, Том Кемпбъл Блек; притежаваше половината от Барън.

— Конят ви е добър — казах му аз. — Обзалагам се, че ще спечели сериозна награда през юли. И тогава може би ще си купите аероплана, за който мечтаете.

— Ще ви припомня тези думи, да знаете. — Той отново се наведе над двигателя и направи някои последни корекции. — Дръжте коня, ще се опитам да запаля.

След кратко астматично кашляне двигателят се съживи и забоботи. Наблюдавах мъжа, докато затвори капака и постави инструментите си в багажника на колата. Пегас потропваше с копита под мен. Беше му студено; на мен също.

— Е, на добър час — извиках аз през шума на мотора и двамата си магнахме за „сбогом“.

След няколко месеца в Моло без предупреждение връхлетя беда. Една от вратите на конюшната в „Уестърленд“ била с ръждива панта и късно през нощта Мелтън Пай се бе измъкнала навън, където се подплашила от нещо. Намерихме я оплетена в бодливата тел на оградата, с разкъсани сухожилия на предните глезени и изподран корем. Щеше да се възстанови, но сметката от ветеринаря беше шокираща. Джордж и Виола бяха бесни и се опитаха да си го изкарат на мен.

— От къде на къде ще съм виновна за някаква си ръждива панта? — попитах аз, когато една вечер ме бяха притиснали в ъгъла на библиотеката си в „Ишълуд“

— Ти отговаряше за нея! — сопна се Джордж. — Трябваше да си отваряш очите за всичко.

Поглеждах ту към Джери, ту към тях, но Джери само седеше сгърбен на стола си, а вратът му беше станал тъмнорозов под рижавата брада.

— Може би е редно да предложиш да заплатиш половината сума, Берил — рече накрая той.

— С какво?! Та аз живея като просяк, Джери. И ти го знаеш. Освен това защо аз да плащам за лечението ѝ? Това е грижа на собственика ѝ. Аз няма да взема и пени, когато спечели.

— До момента нищо не е спечелила — каза Виола с равен тон.

— Не сте ми дали достатъчно време.

— Сега вече не виждам как бихме могли да рискуваме — обяви Джордж, като скръсти ръце върху твърде тясната за шкембето му жилетка.

С това въпросът бе решен, и то не в моя полза. Семейство Карсдейл-Лък ме уволниха, като на всичко отгоре очакваха да им заплатят и част от разноските. Имах една седмица, за да се изнеса от имота им. Тази вечер се прибрах в студената си колиба омерзена, сякаш ме бяха наритали като куче. Имах уверенията на Джери, че няма да ми отнеме Барън, но трябваше да си намеря и други коне, както и къде да живея, докато ги тренирах. Тази нощ до късно не заспах и се чудех откъде ще взема пари за Мелтън Пай, когато чух пред колибата си стъпки. Нямах резе на вратата си и за един дълъг миг се смръзнах от страх. Дали не беше Джордж Карсдейл-Лък, дошъл да си иска парите на ръка? Или Джок, за да ми съобщи, че е размислил и не ми дава развод? Сърцето ми биеше като тъпан в гърдите.

— *Ходи* — обади се мъжки глас някъде отвън.

— *Карибу* — отвърнах аз, пристъпвайки към сламената врата, все още, без да съм разпознала гласа.

Бутнах вратата и видях пред себе си висок мускулист воин, заметнат с *шука* през едното рамо. Извита сабя в кожена кания се полюшваше от тесния му хълбок. Главата му беше обръсната, но една тежка плитка започваше от челото му и минаваше през средата на скалпа му. Очите му бяха черни и бездънни и като ги видях, щях да се разплача. *Аран* Рута ме бе открил. Беше ме проследил чак *дотук*.

Погледнах към сандалите му, нахлузени на бос крак, с тънки кожени върви, омотани около прашните му глезени. Явно бе дошъл пеша от Джоро, следвайки посоката като стрела, която трябва да улови определена точка в пространство от няколкостотин квадратни километра. Колкото и огромна да бе Кения, човек просто нямаше как да се скрие, дори да искаше. Бяхме толкова малко, че оставяхме следи, видими отдалече като димни сигнали. Не бях изненадана, че Рута е успял да ме открие, а по-скоро от желанието му да го направи. Мислех си, че ме е забравил.

— Така се радвам да те видя, Рута. Изглеждаш добре. Как е семейството ти?

— Имахме болести по добитъка. — Той навлезе в кръга мъждива светлина от фенера ми. — Трудно се изхранват много гърла с малко храна.

— Колко ужасно! — възкликнах аз. — Мога ли с нещо да помогна?

— Всичко се промени. Няма работа. Рекох си, че можеш да ми намериш да върша нещо.

Кибии си беше горд от малък; можеше да се предполага, че като зрял мъж е станал още по-горд и че никак не му е било лесно да бие толкова път, за да ме моли за услуга.

— Ти си моят най-стар приятел, Рута. Всичко бих направила, за да ти помогна, но точно сега не знам дали изобщо има работа.

Той ме погледна, опитвайки се да разгадае изражението на лицето ми.

— Баща ти беше доволен от мен, когато работех в конюшната му. Не съм забравил познанията си за конете, а и още съм добър ездач. Едно време можех да оседлая всяко животно.

— Да, спомням си. Но защо не влезеш?

Той кимна, избърса прахоляка от стъпалата си и седна на сгъваемия стол, докато аз се опитвах да му обясня:

— Нещата не вървят на добре. Един ден може да тренирам много коне и тогава ще има пари за всички, но засега... — Не довърших изречението си.

— Мога да чакам. — Очите му бяха черни и бистри и ме следяха неотлъчно. — Когато спечелим, ще ми платиш.

— Но аз дори не знам кога ще стане това. Най-големи надежди възлагам на Барън в Турнира на коневъдите, който е чак след четири месеца. Тук все още не съм започнала да се доказвам.

— Вярвам, че можем да победим, мемсахиб.

— Наистина ли? — Думите му ме накараха да се усмихна. — До момента работя сама, но истината е, че и аз не знам вече в какво вярвам.

— Никога не съм те виждал уплашена. Аз също не се боя от нищо. Ще изпратя някого да доведе жена ми. Тя ще ни готви.

— Добър план, Рута, но къде ще сложа толкова хора?

— Ние сме сериозни и смятаме да печелим дербита. Все ще се намери място и за нас.

Примигнах няколко пъти, изумена от оптимизма на Рута и най-вече от това колко просто изглеждаше всичко през неговите очи. Разбира се, *нищо* не беше просто, но в идването му дотук имаше някаква странна симетрия. Ние имяхме болезнена нужда един от друг. Това само по себе си ми се струваше добро. Може би някой ден наистина

щяхме да спечелим.

— Пийни едно кафе. Боя се обаче, че не е много хубаво.

— Никога не те е бивало в готвенето — каза той с тънка усмивчица.

— Така е, не ставам за тая работа.

Налях две чаши върху малката масичка от кедрово дърво. Той ми разправи за жена си Кимару и за двегодишния си син Асис. Аз му обясних, че бракът ми е приключил, с пълното съзнание, че няма да разбере и одобри това. За кипсигите съпругата беше собственост, а балансът на силите беше повече от ясен. Мъжът беше главата на семейството, а жената се съобразяваше с този факт и почиташе съпруга си, сякаш е самият закон.

— *Бвана* Първис не беше като баща ти — съгласи се той, след като приключих разказа си.

— Нито като твоя — казах аз. Рута може би никога нямаше да разбере избора, който бях направила, но ние не бяхме длъжни да се съгласяваме с всичко помежду си. Той си имаше свои причини за пътуването от долината до моята колиба в Моло. — Нямах представа колко се нуждаех от помощта ти, приятелю. Самата аз едва сега го съзнавам.

— Радвам се, че дойдох. Кажи ми обаче, тук винаги ли е толкова студено?

— Боя се, че да.

— Ами тогава трябва да запалим по-голям огън, Беру.

— Ще запалим — казах аз. *Вече сме го запалили.*

Нямаше да успеем без храброст, а откакто имах до себе си Рута, си припомних това чувство. И след като храбро търсих къде ли не коне за трениране, в началото на април се сдобих с един кестеняв широкоплещест жребец на име Ръдигор наред с Барън, да не говорим, че междувременно си бях върнала Рангльр и Мелтън Пай. Семейство Карсдейл-Лък ги бяха продали на друг коневъд, който моментално ми се довери да ги тренирам. При това ми позволи да ги взема със себе си, когато се преместих от Моло в Накуру. В Моло беше твърде студено и негостоприемно, така че с Рута наехме едно местенце до хиподрума в Накуру, недалече от „Сойсамбу“ — район, който познавах добре. Рута и жена му се настаниха в неголяма глинена колиба зад главното заграждение за конете. Аз си направих легло върху дървени палети под ламаринения покрив на яслата. За нощно шкафче си имах бала сено, друга ми служеше за стол и въпреки това мястото веднага ми хареса и се почувствах щастлива. Животът отново си струваше да се живее. Чакаше ни доста сериозно състезание. Какво повече можеше да желае човек?

Най-много се вълнувах за Рангльр. Имаше потенциал още с раждането си — перфектно телосложение и благороден произход. Но потенциалът му можеше да остане неразвит, да се влоши или дори погуби. Последните тренировки, непосредствено преди излизането му на хиподрума, обикновено бяха решаващи. Само за няколко месеца Рангльр бе израснал пред очите ми от инатливо, непокорно жребче във великолепен състезател. Всяко мускулче под потръпващата му кестенява кожа издаваше сила и грация. Краката му бяха като бутала на парна машина, тялото му като скулптура. Беше роден да бяга и да побеждава и той го знаеше.

Рангльр бе нашият билет към успеха. Той бе шансът ни да си пробием път в този труден живот и да оставим следа.

Един следобед, няколко седмици преди състезанието, бях в града, за да направя заявка за фураж, и реших да се отбия в хотела на Ди. Беше минала повече от година, откакто за последен път стъпих там — от онази кошмарна нощ, когато Джок се нахвърли върху Ди и го направи на пихтия. Не беше трудно да заобикалям отдалече това място, ако не държах да си припомням определени неща или се боях да не се натъкна на Ди, но вече бях готова да се изправя лице в лице с него, за да си изясним отношенията. Вързах Пегас отвън, изтупах прахта от мокасините си и пригладих с ръце косата си, като се питах дали ставам за пред хора. Вътре ми бяха нужни няколко секунди, докато очите ми се адаптират към полумрака, но когато се ориентирах, видях, че Ди го няма в салона. Но пък Денис беше там — излегнат удобно в креслото си, с чаша в ръка, сложил отстрани прашната си широкопола шапка. Дъхът ми спря.

— Изглеждаш добре, Берил — каза той, когато се запътих към него с вдървени крака. — Как я караш?

Много неща се бяха натрупали между нас, твърде много тежки избори. И загуба, която ми бе трудно да изкажа с думи.

- Оправям се някак — промълвих. — А ти?
- Криво-ляво. — Той примигна с лешниковите си очи, а аз усетих как сърцето ми пърха и главата ми се върти, както всеки път, когато бях близо до него. Може би винаги щеше да бъде така. — Чувам, че си била в Лондон?
- Да. — Подпрях се на облегалката на един стол, за да не се олюлея.
- И аз пътувах за погребението на майка ми.
- Много съжалявам, Денис.
- Толкова ѝ било писано. Или поне така казват хората.
- А сега работиш ли нещо?
- Да. Поех първия си клиент от няколко месеца. Симпатичен образ... американец всъщност. Научи се да ползва мачете и сам си носи провизиите.
- Видя ли! Знаех си аз, че можеш да ги стегнеш тия разглезени янки.
- Не съм толкова убеден. Бликс наскоро имаше един клиент, който настояваше да си носи пианото с тях.
- Ах, Бликс! Липсва ми. — Известно време думите ми висяха между нас като паяжина. — Как е Карен?
- В Дания е да види майка си, но доколкото чувам, била добре.
- Аха. — Отново замълчах, опитвайки се да разчета лицето му. Беше доста почерняло, но под здравия загар ми се стори, че долавам преумора или може би безпокойство. — А Бъркли?
- Боя се, че там нещата не са добре. Един месец беше прикован на легло, след като сърцето му за малко не се пръсна. Докторът му беше казал да не се движи, но той не го послуша.
- Типично за Бъркли. Къде е сега?
- У дома си е. Не знам колко му остава.
- Бъркли не може току-така да умре! Аз няма да му позволя.
- Ами иди да му го кажеш лично, и по-скоро, ако може.

Опитах се да потисна емоциите си, докато няколко минути се гледахме мълчаливо. Бъркли щеше все някак да се справи, ами Денис? Можехме ли да бъдем отново приятели след всичко, което се случи?

— Мини някой път покрай „Мбогани“ — каза той, докато се канех да си тръгна. — Да пием по едно питие.

— Не каза ли току-що, че Карен я няма?

— Няма я. Но ти си винаги добре дошла.

— О! — успях само да кажа аз. После станах, наведох се над него и докоснах с устни гладко избръснатата му кожа. — Лека нощ, Денис.

На следващия ден яздих до „Солио“, където пристигнах приблизително в часа за коктейли. Познавайки Бъркли, очаквах едва ли не да го видя на двора с бутилка шампанско във всяка ръка, но той наистина бе прикован на легло. Сърцето ми се сви, като го видях — крехък, обезкървен, смален като дете.

— Берил, ангел мой! — каза той, докато му подавах дебелата пура, която бях купила за него от Накуру. — Запали ми я, ако обичаш. Не съм сигурен, че ще ми стигне дъхът.

— Не знаех, че нещата са толкова зле. Щях да дойда по-рано.

— Какво искаш да кажеш? — направи се на не разбрал той. Цветът на лицето му бе променен до такава степен, че дори прекрасните му зъби сега изглеждаха посивели. Гласът му беше немощен. — Знаеш ли, че фермата никога не е давала такава печалба. Най-после започнах да ѝ хващам цаката. Тъкмо навреме... — Той понечи да се изправи и аз се надвесих да му помогна. Подпрях го с възглавници под строгите погледи на сомалийската прислуга. — Те не одобряват, че ме пипаш — прошепна ми той. — Напоследък не се мяркат красиви жени в леглото ми.

— Не го вярвам дори за миг — казах аз. — Ти си принц, Бъркли. Ти си най-страхотният мъж на света.

— Ако не броим някои мои маловажни части. — Той се вторачи в пурата, която пъхнах в ръката му; от нея като малки духчета се издигаха струйки дим, извиваха се над главата му и се разтваряха във въздуха. — Но ще си отида като големите поети, нали така, изпълнен с огън и мощен тътен?

— Не си отивай, плъх такъв! Моля те, не дезертирай!

Той затвори очи.

— Е, добре. Днес няма.

Намерих чаши за двама ни и той ми каза къде да потърся най-доброто вино — в дъното на шкафа до леглото му.

— Фалернско — каза той, като вдигна бутилката към светлината. — Едно от малкото вина в света, които носят отпечатъка на древните римляни. Някои твърдят, че било най-доброто вино в света.

— Тогава недей да го хабиш заради мен.

— Бедничката ми хубавица Берил. Сигурна ли си, че не би се омъжила за мен? Би могла да наследиш състоянието ми, когато умра, и да се забъркаш, в каквито си щеш скандали като моя вдовица.

— Бедничкият ми хубавец Бъркли. Цар си на сладките приказки, но кажи ми, на коя си дал сърцето си?

— А, това ли било! — Той се закашля в маншета на ризата си. — Това е дълбока тайна. — В очите му под тъмните, сякаш гримирани клепачи проблесна тих огън, като вече да знаеше какво го очаква в отвъдното. — Вземи една книга и ми почети малко, става ли? Зажаднял съм за поезия.

— Имам нещо специално за теб — казах аз и започнах да рецитирам любимите ми стихове на Уитман от „Песен за себе си“, онези, които от години таях в себе си. Не бях сигурна, че в този момент имам сили да го гледам в очите, затова се втренчих в бледите му ръце над снежнобелия чаршаф, със синкавите лунички в основата на ноктите, с белези от убождания и изпъкнали вени.

Когато свърших, поседяхме известно време мълчаливо. Той въртеше чашата с вино в ръката си.

— Какъв красив кехлибарен цвят, нали? Като лъкове, полегнали в тревата.

— Точно!

— Хайде сега ми кажи това стихотворение още веднъж, но по-бавно. Не искам нищо да изтърва.

Аз започнах отначало, докато дишането му постепенно се успокои, погледът му омекна и очите му се затвориха. По восъчните му устни пробяга лека усмивка, дългите мигли падаха като листа папрат върху бузите му. Как изобщо можех да се сбогувам с него? Не можех, не исках! Но се наведох и го целунах, преди да си тръгна, и усетих по устните му фалернското вино.

Рукнаха безкрайните дъждове, през няколко дни връхлитаха яростни бури, но денят, в който се простихме с Бъркли, се случи необичайно ясен. Той държеше да бъде погребан у дома, на брега на своята река, в която течала — както ни се бе клел неведнъж — чиста ледникова вода от планината Кения. На един завой, наподобяващ хълбок на жена, водата се забързваше над черни базалтови камъни. Застанали на това място, ние го изпратихме с поглед, докато се спускаше в земята, а в това време скорци и сиви мухоловки се надпяваха със звънките си гласове в короните на дърветата.

Бяха се събрали десетки приятели. Бликс бе дошъл чак от Сомалиленд, все още покрит с жълтеникава прах. Ди гледаше печално изпод извитата козирка на тропическия шлем, но след като заглъхнаха надгробните слова и пръстта затрупа ковчегата, той дойде при мен и ме хвана нежно за ръцете.

— Знаеш ли, чувствам се ужасно гадно, задето те отпратих — каза ми той.

— Нямаше голям избор — отвърнах аз. — Беше ми ясно.

Той се покашля дрезгаво и поклати глава; дълъг кичур бяла коса се залюля върху яката на ризата му.

— Ако някога имаш нужда от нещо, каквото и да било, искам да дойдеш при мен. Още си толкова млада.

Понякога забравям това. Когато двамата с Флорънс бяхме на твоите години, няхаме акъл за пет пари.

Погледите ни се срещнаха и аз усетих как последните остатъци от унижението ми се изпаряват. Уроците, които бях получила от живота, бяха тежки, но важни.

— Непременно, Ди. Благодаря ти.

От дългата сенчеста веранда на Бъркли долетяха протяжните акорди на грамофонен запис. Денис се бе надвесил над широката фуния и съскащата игла и двамата с Ди тръгнахме към него.

— Ти не мразеше ли Бетовен? — попита Ди.

Лека руменина изби по високите скули на Денис.

— Бъркли го обичаше — каза той.

Останахме дълго в къщата, пихме за изискания вкус на Бъркли, за живота му, припомняхме си случки и истории, които ни бе разправял, докато бухлати облаци закриха небето и започна да се свечерява. Когато почти всички си отидоха, Денис ми каза:

— Ела с мен в Нгонг.

— С Пегас съм.

— Ще те върна да си го вземеш.

— Добре — съгласих се аз, сякаш това беше най-нормалното нещо, сякаш не се разпадах отвътре, изпълнена със смут и обида, разочарование и страст, които се сливаха в бушуващ ураган.

Докато пътувахме с колата му, почти не разговаряхме. Надвисналото небе най-после се разтвори и заваля дъжд — тих, равномерен и напоителен, както вали само на Екватора. Той обливаше предното стъкло на колата и барабанеше кротко по кожения гюрук. Денис не ме хвана за ръка, не каза дума за това, което искаше от мен, нито пък аз. Между нас се бяха събрали толкова неизказани неща, че не можехме да намерим и най-простата фраза.

Щом наближихме фермата на Карен, той отби от главния път и се насочи към малката къща. Разбихах го. Не искаше да бъде с мен в нейния дом, сред вещите ѝ, които да ни гледат. Това си беше тяхно пространство. Трябваше ни място, което да е само наше.

Денис угаси двигателя и двамата изтичахме в къщата подгизнали, но вътре също беше мокро. Бе минала повече от година от тягостното гостуване на майка ми, а оттогава покривът беше протекъл още повече. Дъждът проникваше навсякъде, трябваше да се провираме между капките, за да запалим огън. Дървата бяха влажни, камината се инатеше и пушеше. Той измъкна отнякъде бутилка хубав коняк; пихме без чаши, като си я подавахме един на друг. Въпреки дъжда и съскането на влажните кедрови цепеници и двамата чувахме дишането си.

— Защо Бъркли никога не се е женил? — попитах го аз.

— Имаше нещо като семейство, но както той си го разбираше. Живееше от години с една сомалийка, която работеше в домакинството му. Бяха много предани един на друг.

— Какво, от години? И никой не е знаел?

— В колонията има търпимост за определени неща, но не и за това.

Сега всичко изведнъж ми се изясни — как Бъркли се бе държал на разстояние от жените в колонията, колко уклончиво ми бе отговарял, когато го подпитвах за романтичните му връзки. Стана ми драго, че е познал любовта, но какво ли му бе струвало? Колко ли му бе тежало да я пази в тайна?

— Смяташ ли, че един ден светът ще приеме подобни отношения? — попитах аз.

— Много ми се иска — отвърна той. — Но засега шансовете не ми изглеждат големи.

Почти бяхме изпили коняка, когато той ме отведе в малката спалня отзад и безмълвно свали дрехите ми; усетих устните му по клепачите си, върховете на пръстите му гъделичкаха вътрешната страна на китките ми. Строполихме

се на леглото, преплели горещи ръце и крака. Той зарови лице в шията и косата ми, а движенията му бяха безкрайно нежни. Колкото и да копнеех за близостта му, бях обладана от спомена за първия ни и последен път заедно и за дните, изминали оттогава. Сърцето ми препускаше в галоп; боях се да не се пръсне.

— Не знам какво е това между нас — успях да кажа накрая. — Може би никога няма да имаме нищо повече отвъд този миг. — Докоснах го с ръце; гърдите му се повдигаха и спускаха в ритъма на дишането. Сенките ни се проектираха, слети, върху стената. — Но аз те харесвам, Денис.

— И аз теб, Берил. Ти си изключителна жена. И положително го знаеш.

Част от мен настояваше в този момент да му кажа истината за Лондон. Да го попитам за Карен и как вижда той този триъгълник. Но пък, от друга страна, не смятах, че нещо ще се разреши с разговори и обяснения. Ние бяхме направили своя избор, заедно и поотделно, нали така? Бяхме това, което бяхме.

Застанала на колене до него, галех ямките над ключиците му, прокаравх пръсти по врата му, широките рамене, бицепсите. Искях да го запомня с ръцете си.

— Ако можеше да започнеш живота си отново — попитах го аз, — би ли променил нещо?

— Не знам. Може би грешките ни правят това, което сме. — Той помълча известно време, после каза: — Единственото, от което истински ме е страх, е да не се откажа от живота. Да не спра да се стремя към... някаква цел, разбираш ли?

— Мисля, че да.

Задържах ръката си върху сърцето му. Тихите му равномерни удари се предаваха на дланта ми. Истина беше, че много от превратностите на живота, които ме бяха довели тук, в тази стая, бяха болезнени и струваха скъпо, но в този момент се чувствах толкова жива, че нямаше накъде повече. Бях изпълнена с ужас, но не исках да избягам от него. Не бих го направила... ако зависеше от мен.

— Денис?

— Ммм?

— Радвам се, че сме тук.

— Да — каза той на устните ми, докато дъждът плющеше над главите ни.

Дори покривът да се стовареше върху нас, нямаше да трепна. Бях в прегръдките му. И с радост бих се удавила.

От сигналната тръба до финалния рев на трибуните конните състезания са мимолетно нещо. Десет препускащи коня, три километрова дистанция, пробягана за броени минути; времето е кратко, но и предостатъчно, за да спечелиш или загубиш десет пъти.

На Турнира на коневъдите Рангълър се понесе като вятъра, като чистия, свободен дух; през цялото време грохотът на копитата му водеше колоната. Аз го бях фиксирала с бинокъла си, не смеех да отместя поглед встрани дори за миг. Рута беше застанал до мен, неподвижен като статуя, докато преднината на Рангълър постепенно се стапяше, сантиметър по сантиметър. Той нито за миг не отслаби темпото, даде всичко от себе си, но на финалната права един пъргав скопец му измъкна победата изпод носа, докосна лентата с муцуната си и едва не се строполи мъртъв от изтощение.

— Видя ли колко малка беше разликата? — попита Рута, когато прахолякът се разпръсна и сърцето ми отново започна да бие. — На следващото състезание Рангълър ще си е научил урока и ще тича с удвоени сили.

— Не мисля, че при конете е точно така, Рута.

Опитвах се да събера мислите си, като се питах дали собственикът на Рангълър, Огилви, ще ни го повери и за следващото състезание.

— Защо да не е?

— Не знам. Тяхната памет не е като нашата. За тях всяко състезание е ново.

Но когато отидохме при Огилви, той беше по-склонен да вземе страната на Рута.

— Видя ли колко беше близо? — каза той. — Следващия път ще спечели.

Както и стана.

До края на 1925 г. моите коне печелиха състезания достатъчно пъти, за да накарат затворения свят на конните надбягвания в Найроби най-после да заговори за мен и да ме приеме като част от себе си. Ди ме покани да се върна при него в „Сойсамбу“, сега или по-късно — в конюшните му винаги щяло да има място за мен. Бен Бъркбек ми писа, че имал желание да ми даде коне за трениране и че според него съм била достойна да наследя репутацията на баща ми в колонията. На едно от състезанията зърнах майка ми, с извисяваща се шапка с пера, да вика за моя кон. Не бях я виждала повече от година и нещо ме преряза. Изпитах някакво парещо и объркващо чувство. Все още не знаех коя е тя в живота ми, нито как бих могла да се намирам близо до нея, без да се чувствам в засада.

— Гордея се с теб, като виждам колко добре се оправяш в живота — каза ми тя, когато дойде при мен след състезанието. — Поздравления.

Отпивайки от розов коктейл, ми разказа набързо новините около себе си. Живеела край Елдорет с Дики и момчетата; търсела начин да помогне на Дики да свързва двата края, но засега безуспешно.

— Съжалявам, че нещата не вървят — казах ѝ аз и с учудване установих, че съм искрена. Може би Бъркли щеше да се окаже прав за семейството и близките, за това, че ние никога не ги прежалваме, никога не можем да се освободим докрай от някого, когото сме обичали. Не и в истинския смисъл на думата. Моите чувства към Клара бяха изначално объркани и аз не можех да реша тази дилема. Независимо дали ми харесваше или не, винаги щях да нося в себе си призрака на нейното заминаване. Но сега някак си не ми се струваше редно да ѝ обърна гръб в беда. — Мога ли е нещо да помогна?

— Ще се оправим някак — каза тя, странно примирена. После допи питието си и понечи да си тръгне, като на раздяла ми каза: — Радвам се да видя, че жънеш плодовете на труда си.

След поредица от победи най-после бях в състояние да плащам подобаващо на Рута и да глезя жена му с нови обувки и тенджери за домакинството им. Купих си и истинско легло за палатката под ламаринения покрив; започнах дори да събирам за кола, като в същото време не отслабвах темпото, нито се залъгах, че тези дни на благоденствие ще траят вечно.

По подобен начин се чувствах и с Денис. Всеки час с него беше вълшебен... и откраднат. Започнах да използвам един мотоциклет на Карен, за да го навещавам, когато беше в малката къща. Тръпката от препускането по сбитата червена прах, от друсането и занасяното през дупки и камъни ми напомняше на усещането, че сме заедно. И двете бяха опасно, дръзко и непростимо навлизане в чужда територия. Карен би умряла сто пъти, ако знаеше, че съм там под течащия покрив, в обятията на любовника ѝ, докато тя е далече, чак в Дания — но аз не можех да мисля за нея. Ако мислех, нямаше да мога да го направя, което би било много по-лошо.

Но Карен скоро се връщаше. Когато Денис заговори за някаква експедиция в околностите на Меру и предложи да отида с него, аз знаех какво иска да ми каже: че това е последният ни шанс да бъдем заедно.

— Ела с коня — каза ми той. — Ще те чакам.

Трябваше да яздя до „Солио“, фермата на Бъркли. Можех да оставя Пегас там, след което да продължим с хъдзъна на Денис. Когато се върнехме, всеки щеше да поеме по своя път.

Решено бе да се срещнем през февруари. Междувременно той заминаваше на дълго сафари с богат клиент от Австралия, докато аз трябваше да подготвям Рангър за „Сейнт Леджър“, най-важното конно надбягване в Кения. След успехите си в последно време Рангър беше безспорният фаворит, а аз смятах да изстискам от него онова, на което беше способен.

Следобедът, в който трябваше да тръгна за срещата с Денис, се изви гръмотевична буря и се изля такъв дъжд, сякаш бе настъпил краят на света.

Рута току поглеждаше през вратата на конюшната към сивите водни завеси.

— Какво, ще се откажеш ли, *мсабу*? — Той знаеше за плановете ми; открай време няха тайни от него.

— Не, няма, но ще изчакам малко. Ти не одобряваш, че се виждам с Денис, знам.

Той вдигна рамене, после с въздишка повтори една позната местна поговорка:

— Кой твърди, че разбира небето и жените?

— Аз го обичам, Рута. — Още не бях направила това признание пред никого, дори пред себе си.

Абаносовите му очи се взряха в дъжда.

— Има ли значение дали одобрявам или не? Ти така или иначе ще идеш при него.

— Прав си. Ще ида.

Цял ден гледах дъжда и потоците от червена кал. Накрая, когато на хоризонта се появи светла пролука в облаците, през която се провираше слънце, яхнах Пегас и поех на път. „Солио“ се намираше от другата страна на Абердаре, на петдесет километра право на изток. При идеални условия бих пощадила Пегас и бих заобиколила планината откъм север. Но вече беше станало толкова късно, че реших да си спестя няколко часа, като тръгна направо по тясната, виеща се като змия пътека.

Това, че пътувах сама на кон посред нощ, не ме плашеше ни най-малко. И преди бях яздила в тъмното без никакви премеждия. Пегас щеше да ме отнесе докъдето трябваше. Той винаги се бе отличавал с невероятните си инстинкти на труден терен, уверен в стъпката си като планинска коза.

Отначало поддържахме добро темпо. Времето се беше изяснило и нощният въздух разхлаждаше приятно кожата ми. Когато тясната пътека пое стръмно нагоре по склона, долу, в равното, тук-там запримигнаха светлините на малки градчета. Уморени търговци спяха, свити в тесните си легла; малки деца се търкаляха върху тръстикови розозки, постлани на пода, унесени в дълбок сън. Трудно ми бе да си представя такъв живот с Денис. И двамата не бяхме създадени за еднообразие и рутина. Чакаше ни тази нощ, а и следващата. Откраднати целувки. Сладко и плашещо щастие. За още един час в прегръдките му бях готова почти на всичко.

С Пегас бяхме преполовили пътя до „Солио“, когато ми замириса на вода. Скоро и чух реката някъде напред. Приблжихме се полека, налущквайки пътя на бледата лунна светлина. В един момент видях пред себе си бясното завихрено течение, сякаш призрачни сенки на водни духове се бяха вкопчили в схватка. Бреговете бяха голи и стръмни. Дори Пегас не би могъл да се спусне до долу, а и колко ли можеше да е дълбока водата? Можехме ли да я прегазим или преплуваме? В нощта беше невъзможно да се каже.

Затова повървахме известно време на север, като се оглеждах за брод, после завихме обратно и тръгнахме на юг. Накрая различих смътните очертания на нещо като мост. Когато се приближихме, видях, че е от бамбук и дебели усукани въжета — едно от онези съоръжения, които местните племена си строят от подръчни материали. Няха представа колко е здрав, но обикновено тези конструкции можеха да издържат малка каруца с чифт волове. Би трябвало да ни свърши работа.

Слязох, хванах поводите и двамата с Пегас запристъпяхме надолу. Копитата му се хлъзгаха по дребните камъчета и той цвилеше уплашено. Мостът изглеждаше солидно направен, но се люлееше на въжетата си. Усетих, че ми прилошава като от морска болест, а бях сигурна, че и на Пегас не му е много по-добре.

Метър по метър приближавахме към отсрещния бряг. Чувах грохота на водата отдолу, може би на пет-шест метра под нас. Бяла пяна се плискаше на лунната светлина, реката се мятеше като жива, по-тъмна в средата и сребриста отстрани. Когато видях брегът да се белее отпред, изпитах огромно облекчение. Бях започнала да си мисля, че рискуваме прекалено много, но вече наближавахме. Още малко и щяхме да стъпим на твърда земя.

Изведнъж въжетата изстенаха и заскърцаха като трион, бамбукът под краката ни изпращя. Пегас залитна и пропадна надолу, като изцвили от уплаха. Бях сигурна, че с него е свършено, но мостът потрепери, изпъна се като тетива и спря падането му. Предните му копита бяха пробили дупка в бамбуковата основа. Потънал бе до гърдите и напречните пръчки едва удържаха тежестта му. Под нас реката тътнеше страховито. Много бе вероятно и аз да пропадна, но единствената ми мисъл беше за Пегас и това, което му бях причинила.

Чистокръвните коне са плашливи по природа, но моят Пегас винаги се бе отличавал със завидна мъдрост. Дори в момент като този успя да запази самообладание, просто ме гледаше с големите си тъмни очи, очаквайки да намеря изход. Той вярваше, че ще се справя. Аз също го вярвах и започнах да съставям план. Към седлото беше привързано навито въже, което може би щеше да стигне, за да го издърпам, ако го завържех добре.

Мостът поддаваше и се огъваше под краката ми като пружина на легло, докато пристъпвах сантиметър по сантиметър напред, усещайки прилива на адреналин и накъсаното си дишане. Накрая стигнах отсрещния бряг и открих едно акациево дърво, пуснало корени в скалата и удобно наведено на една страна. Беше младо, но наблизко нямаше друго и можех само да се надявам, че ще издържи. После се върнах назад при Пегас, който ме чакаше със стоическо търпение. Направих примка от въжето и го надянах на муцуната му, после го преметнах и около шията му като импровизиран оглавник. Въжето нямаше да ми свърши работа, ако допуснех да се изхлузи. Единствената ми мисъл бе да изкара нощта. Нямаше никакъв шанс да извади краката си от дупките без чужда помощ, а беше твърде опасно да се напъвам сама в тъмното. Не исках да рискувам да го изгубя.

След като му надянах оглавника, се облегнах на шията му да си поема дъх.

— Поне ще има какво да разправяме после — казах му.

Каdifените му уши се обърнаха напред, за да чуят думите ми. Загърнах се с вълненото одеяло като с пелерина и се притиснах до него, за да се топля от тялото му. Но тъкмо си казах, че може би ще успеем да поспим малко, когато наблизко се чу пукот от прекършени дървета и тътен от тежки стъпки. Стадо слонове ни бяха подушили и сега излязоха на брега. Въртяха се неспокойно и ревяха, подплашвайки Пегас. Като нищо можеха да започнат да клатят моста, както бяхме върху него, и да ни удавят в реката. Следвайки инстинкта си, аз се изправих на крака. С отчаян напън Пегас успя да се претърколи на една страна и докато го гледах, парализирана от страх, той измъкна от капана първо единия си преден крак, след това и другия. После, изпънал шия напред, запристъпва към брега, докато мостът се люлееше и буквално се разпадаше под нас. Сякаш се опитвахме да ходим върху сал от навързани една за друга кибритени клечки, върху горена захар, върху нищо.

Като герой, намерил опора под краката си, Пегас измина разстоянието до брега. Но склонът беше ужасно стръмен. Тежестта му го дърпаше назад, краката му се плъзгаха, беше изтощен. Глинесто-песъчливата скала се ронеше като захар и аз отново се уплаших, че може да го загубя. А и слоновете не бяха далече. Чувах ясно предупредителното им тръбене, над което мощно отекна ревят на водача на стадото. Тези животни имаха ужасно лошо зрение, но знаех, че долавят отлично миризмата ни.

Като подканвах Пегас да върви, се добрах до дървото и задърпах въжето с две ръце, за да му помогна в катеренето. Накрая и двамата изкачихме склона. И тогава видях, че бамбуковите пречки са оставили дълбоки рани по гръдния кош на Пегас, а от краката му висят парчета месо. И двамата имахме късмет, че изобщо бяхме живи, но опасността не беше преминала. Слоновете бяха наблизко, пък и кой знае какво още дебнеше наоколо. Пегас миришеше на кръв, а и двамата бяхме изтощени. Това ни правеше лесна плячка за някой изгладнял хищник. Трябваше да се махаме оттук.

На разсъмване най-после се добрахме до „Солио“. Верните сомалийски слуги на Бъркли бяха останали да живеят във фермата, докато се намереше подходящ купувач. Те ме познаваха и въпреки безбожно ранния час ме посрещнаха радушно и веднага приготвиха ясла за Пегас.

Внимателно почистих и превързах раните му и с радост открих, че не са толкова страшни, колкото ми се бяха сторили в началото. Пречките на моста бяха оставили плитки драскотини в кожата на гърдите и краката му, но нямаше признаци на инфекция, а кръвенето беше престанало. Щеше да оздравее напълно — и слава богу. Но къде беше Денис? Да не би дъждът да бе забавил и него? Нямах представа какво става, но се надявах на най-доброто и легнах да поспя.

След няколко часа се събудих, изпих чаша кафе и закусих, като през цялото време се ослушвах за Денис. Той щеше да дойде с шумния си пикап, щях да го чуя от километри, а после шест дни щяхме да бъдем само двамата. Досега никога не бяхме оставали толкова дълго насаме и тръпнех при мисълта за близостта му, за миризмата му, за ръцете му, за неговия смях. Щеше да ми покаже места и неща, които обичаше, щяхме да се наслаждаваме на всеки миг, прекаран заедно. Само да дойдеше.

Накрая, около пладне, видях едно от неговите момчета от племето кикую да тича по пътя към къщата; краката му го носеха без никакво усилие, сякаш можеше да стигне до края на света. При вида му стомахът ми се сви, защото знаех каква новина ще донесе.

— *Бедар* каза, че няма да дойде, *мсабу* — съобщи момчето, когато стигна до мен.

Този ден като нищо бе пробягало трийсет километра, все нагоре по склона. Босите му крака бяха целите в мазоли, но дишането му беше нормално.

— Няма да дойде въобще?

— Не намериха слонова кост.

Значи Денис още беше на работа. Времето не му принадлежеше — дори да искаше, не би могъл да дойде. Но въпреки тази малка утеха аз бях смазана. Видях как слугата на Денис даде на момчето храна и вода, след което то пое по обратния път, докато се скри от погледа ми зад завоя. Духът ми беше сломен. Двамата с Пегас едва не загинахме в планината през нощта и за какво? За нищо. Нямахме повече да видя Денис. Нямахме да изживеем нашите дни заедно, а толкова бях рискувала, за да дойда дотук и да бъда с него. Направо ми се ревеше.

Опаковах нещата си и слязох до реката, където беше гробът на Бъркли. Бяха минали месеци и пръстта се беше послегнала. Пригладих я с ръце и с върховете на ботушите си, защото исках да направя нещо за него, да усетя отново близостта му. Над мен двойка скорци се стрелкаха във въздуха, като си подвикваха със сложна система от чирикания. Перата по гърдичките им проблясваха в изумрудено, синьо и медночервено. Листата на дърветата около тях потрепваха, но останалата гора беше неподвижна.

— О, Бъркли, този път яко го загазих — казах аз. — Какво ще правя сега?

Никой не ми отговори, дори птиците.

След като Карен се завърна от Дания, гледах да не чувам новините за нея, но бе невъзможно. Животът в колонията беше твърде затворен и наред с това твърде склонен към саморазголване. Разбрах, че известно време била болна. Тазгодишната кафеена реколта не била добра и дълговете ѝ се трупали в опасни размери. Научих също, че Денис отпътувал за Европа почти без предупреждение. И понеже не ми се беше обадил, не знаех причината. После срещнах Карен в края на март в клуб „Мутайга“. Пиеше чай с Бликс и като ги видях, едва не ги разцелувах. Така протичаше животът в колонията. Имах нужда от приятели, независимо колко сложни и заплетени бяха отношенията ми с тях и какво ми струваха.

— Берил! — извика Бликс, като ме стисна за раменете. — Всички говорят само за твоите коне, как щели да обратят всички награди. Би било страхотно, а?

Двете с Карен предпазливо докоснахме бузи за поздрав. Изглеждаше отслабнала. Кожата около очите ѝ беше суха и изпъната, а страните под скулите ѝ бяха хлътнали.

— Денис се върна в Лондон — каза ми тя почти веднага, сякаш това беше единствената ѝ мисъл. — Видяхме се само за две седмици. Две седмици заедно след единайсет месеца раздяла! А от мен се очаква да съм благодарна и на толкова. Да бъда смела и да гледам напред.

Нещо вътре в мен ме караше да извикам: *Малко ли са?!*, с цяло гърло. Тя бе прекарала дни наред насаме с Денис, докато моите срещи с него бяха откраднати мигове. Но разбирах мъката ѝ. Защото също я изпитвах.

— Защо в Лондон?

— Баща му си отива. Денис и братята му спешно търсят купувач за „Хавърхолм“ Имението се предава по наследство от стотици години. Мога да си представя колко ще им е тежко да се разделят с него. — Тя поклати глава и късите ѝ къдрици потрепериха. Косата ѝ, някога модно подстригана, бе пораснала и безформена. — Знам, че в такъв момент трябва да мисля най-вече за семейството на Денис, но го искам тук.

Бликс се покашля тихо, като напомняне или предупреждение.

— Омръзнало ти е да ти опявам, знам — сопна се тя. — Но какво очакваш да направя? Кажи ми, Брор, честно!

Бликс очевидно нямаше намерение да се заяжда с нея, освен в краен случай.

— Извинете ме — каза той и бутна стола си назад. — Видях един приятел в другия край на салона.

Когато се отдалечи, Карен въздъхна дълбоко.

— Най-послед се съгласих да му дам развод. Можеше поне да ми бъде благодарен...

— Защо чак сега? Той те моли от години, нали?

— Не знам. Бях започнала да се чувствам ужасно от самото усилие да го задържа. Имах нужда от *някого* до себе си, не разбираш ли? По едно време си мислех, че Денис ще се ожени за мен, но явно съм се залъгвала.

Преглътнах, за да не ми трепери гласът. Нямах намерение да издавам вълнението си пред нея.

— А сега, след като Бликс си отиде, по-трудно ли ще ти стане във фермата?

— Искаш да кажеш, с парите? — Тя се засмя мрачно. — Брор винаги с успявал да похарчи два пъти повече, отколкото има. И все ме моли да му заема още... сякаш аз ги копая.

— Съжалявам. Заслужавах нещо по-добро.

— Навремето част от мен знаеше в какво се забърквам с него. Ние, жените, ги усещаме тези неща. — Карен преглътна на сухо. — Брор никога не е бил човек на чувствата, но и Денис не е по-добър, да е жив и здрав. И какво да правя сега? Той ми съсипа живота, но не мога без него. Това е истината.

Докато тя говореше, сигурно бях пребледняла като мъртвец. Едва сдържах ръцете си да не треперят, за да не разсипя чая.

— Той винаги изглежда толкова щастлив при теб във фермата.

— А защо да не е? Идва, когато му скимне. Това не му струва нищо. Моите проблеми го интересуват, наистина, но те не са неговите проблеми.

Тя говореше за отдаденост — искаше го целия, завинаги, — но сякаш не разбираше, че за този човек това е равносилно на задушаваша примка. Не можеше да го застави да стои до нея. Иначе той щеше да изчезне завинаги. След всичко, което бях преживяла с Джок, разбрах Денис.

— Защо не се откажеш?

— Защото, когато е тук, съм по-щастлива. Той ми помага да понасям всичко останало. Когато прекося ливадата и чуя музиката от грамофона му или вляза в къщата си и видя шапката му на закачалката, сърцето ми се събужда за живот. През всичкото останало време съм в полусън.

— На мен ми изглеждаш напълно жива и сега.

— Само защото не ме познаваш. Не и колкото Денис.

Седях и слушах тъжните ѝ красиви слова, а така ми се искаше да я мразя — с хубавите ѝ столове и килими, с редките ѝ бели лилии, пудрата ѝ за лице и тежкия театрален грим. Не беше права да се опитва да върже Денис на

каишка, но нима и аз не исках същото? В това отношение двете бяхме сродни души, по-близки от сестри, и същевременно непреодолимо чужди една на друга.

Преди да си тръгна от хотела, открих Бликс в бара, за да му кажа „довиждане“.

— Как си ти всъщност? — попита ме той.

Нещо в тона му ми прозвуча по-деликатно откогато и да било преди.

— Още се крепя — казах аз, като поизправих рамене, за да не предизвиквам съжалението му. — Коки направо ми спаси живота в Лондон.

— Тя е прекрасно момиче.

— Страхотна е. Ако ти не се ожениш за нея, аз ще го направя.

— Виж ти! — Бликс се засмя и около очите му се появиха бръчици. — Идеята е да свършим тази работа, когато се върне. Стига да не се е осъзнала дотогава. — Той отново се засмя, като ме гледаше над ръба на чашата си. — Аз ще съм този в бяло.

— А доктор Търви? И той ще е там, предполагам.

— Да. Той ще доведе булката до олтара.

Тренирах Рангльр усилено. Турнирът „Сейнт Леджър“ беше в началото на август и имах само няколко месеца, за да го приведа във върховна форма, но тогава се случи най-лошото. Поредицата от успехи на Рангльр би трябвало да даде на Огилви увереност, но неговите приятели бяха почнали да му шушнат на ухото. Как можеш да се довериш на едно момиче да изведе Рангльр до върха на славата? За някое треторазредно състезание в Накуру — как да е, но за „Сейнт Леджър“? Наистина ли си готов да рискуваш?

И така, до състезанието оставах по-малко от три месеца, когато останах без кон. Беше ми черно пред очите. За годината, през която работех с Рангльр, бях вложила в него всичко. Неговите умения, силата му, миговете му на слава — това бях аз. Всеки негов скок, всеки завой носеше моя отпечатък. А сега изведнъж ми бяха отнели всичко. Чувствах се като изкормена.

— Какво ще правим? — попитах Рута.

Бяхме седнали върху балите сено високо горе под навеса след залез и си почивахме след тежкия ден. Нощта се съгъстваше около нас, кадифена и задушаваща.

— Имаме още половин дузина коне за турнира.

— За по-маловажните състезания обаче. Знам, че можем да спечелим някои, но за дербито?

— Ще помислим — каза той, загледан в мрака. — Има много неща, които още не знаем.

— Всички други собственици ще видят, че Огилви ни е отнел Рангльр. И ако сега вземе, че все пак спечели без нас, ще го тупат по гърба и ще му казват колко умно е постъпил.

Аз останах да въздишам, да се потя и да си скубя косата, а Рута си тръгна за къщи при жена си. Сама, заслушана в пулсиращото цвърчене на нощните насекоми и в по-далечните шумове на конюшната, си дадох сметка, че ако Денис беше някъде на този континент, в която и да било точка, щях да се втурна към него само за да усетя как ръцете му ме обгръщат и да намеря в обятията му силата и куража да продължа напред. Но него го нямаше. Не беше никъде, където можех да го открия.

Няколко дни по-късно Рута бе излязъл да разтъпче Мелтън Пай, когато в конюшната дойде Ерик Гуч. Той беше собственик на един от конете, но го познавах бегло. Беше висок и неспокоен, с нервен тик: на всеки няколко минути си наместваше вратовръзката. Познавах добре обаче една от кобилките му, Уайз Чайлд, дъщеря на може би най-добрата разплодна кобила на баща ми, Аск Папа. Също като Пегас, и нея бях изродила с двете си ръце — един топъл лигав пашкул, пълен с бъдеще. Имаше добра кръв, което я правеше сериозен претендент за награди, но някакъв треньор я беше пресилил в миналото. Деликатните ѝ сухожилия бяха така разтегнати, че сега въпреки родословието си с мъка носеше ездач.

— Краката ѝ биха могли да се възстановят — каза Ерик. — С добра грижа...

— Може би — казах аз. — Но за дванайсет седмици...

— Тя е борец. Знам ли... — Ерик отново оправи вратовръзката си, докато адамовата му ябълка потрепваше нервно нагоре-надолу. — Имам чувството, че ти знаеш какво да правиш с нея.

Намекваше за успеха ми преди години с коня на Ди, Лийдър, който имаше подобни травми. Бях го тренирала по бреговете на Елментейта и той се бе върнал на пистата, за да стане шампион. Но тогава не се налагаше да работя на пожар, а и кариерата ми не зависеше от това.

— Не искам да давам безумни обещания — казах аз. — Истината е, че тя може никога повече да не развие потенциала си, камо ли да спечели престижен турнир. Но че има шанс, има.

— Значи я вземаш?

— Ще се опитам. Това е, което мога да направя.

На следващия ден Уайз Чайлд дойде при нас с прекрасната си мека муцунка и борбен дух, и с крака, при вида, на които сърцето ми спря да бие. Беше безмилостно осакатена и сега имаше нужда от най-щателни грижи. През следващите дванайсет седмици няхаме право на грешки.

Както при Елментейта покрай езерото Накуру имаше вечно влажна ивица земя, в която копитата потъваха меко. Там закарахме Уайз Чайлд, за да възстанови стъпката си. Понякога я яздеше Рута, понякога аз. Покрай нас се плискаха розови вълни от подплашени ята фламинги. Хиляди птици се издигаха като една във въздуха, после кацаха обратно, намествайки се с недоволно грачене в тинята, само за да литнат отново при следващата ни обиколка. Те бяха нашите хронометристи, единствените свидетели на магията — Уайз Чайлд постепенно укрепваше и ставаше все по-уверена в себе си. Когато я взех, беше травмирана, едва ли не прекършена. Още ѝ личеше, докато всяка сутрин правеше боязливо първите си стъпки, сякаш в калта бяха заровени ножове. Но имаше кураж на воин. И сега, като загрееше, вече виждахме в нея нещо повече от бързина — притежаваше воля за победа.

— Тия мускули могат да повдигнат планина — казваше Рута, докато решеше лъскавото ѝ стегнато тяло.

— Мисля, че си прав, Рута, но това ме плаши. Тя е във върховна форма. Не би могла да бъде по-готова, но дори сега ѝ трябва една стъпка накриво, за да осакатее отново. Това може да се случи в деня на състезанието, а може и още утре.

Рута продължаваше да плъзга четката по копринения ѝ косъм.

— Всичко това е вярно, но бог е вътре в нея. Сърцето ѝ е като копие. Като леопард.

Аз се усмихнах.

— Кое последно, Рута? Копие или леопард? Знаеш ли, понякога звучиш като едно време, когато бяхме деца и ти ми се хвалеше колко по-високо от мен можеш да скочиш.

— И още скачам, Беру. — Той се позасмя. — До ден-днешен.

— Вярвам ти, приятелю. А казвала ли съм ти скоро колко се радвам, че си тук?

Знаех, че с Рута ще бъдем винаги заедно, до самия край. Но колкото и лоялността, Бог и чистата магия да ни помагаша през седмиците, докато тренирахме Уайз Чайлд, човешката слабост и страхът, както винаги, надделяха накрая. Три дни преди турнира Ерик дойде да ме види. Жена му ни била зърнала една вечер в клуба, събрали глави, да обсъждаме Уайз Чайлд и нейните възможности и му дала ултиматум.

— Или ти, или тя — каза ми той със задавен глас, като опипваше вратовръзката си, а на мен ми идеше да я дръпна и да го обеса на нея.

— Но между нас никога не е имало нищо! Не можа ли да ѝ го кажеш?

— Това няма значение. За мен тя би трябвало да значи повече от Уайз Чайлд и от всичко останало.

— Не ставай глупав! Ние сме почти на финала! Ако трябва, взemi си я след състезанието.

Той поклати глава и преглътна.

— Ти не познаваш жена ми.

— Това ще ме съсипе, Ерик. Аз се претрепах заради коня ти. Състезанието е колкото твое, толкова и мое. Много добре знаеш, че ми го дължиш.

Той се изчерви до върховете на ушите, после се обърна и си тръгна като последен страхливец, мърморейки под носа си някакви извинения.

Когато Сони Бъмпъс пристигна с един коняр по-късно същия ден, за да отведе Уайз Чайлд, не бях на себе си от ярост. Преди бях наемала Сони за жокей и се познавахме от деца, от онези ужасни години в пансиона в Найроби. Тогава подrejaдахме чиновете в редица и си играехме на стийпълчейз. Сега той беше един от най-добрите жокей в колонията; не бяха нужни особени усилия, за да се досетя, че Ерик го е наел да язди Уайз Чайлд и че и конят, и Сони ще бъдат предадени в пакет на новия треньор.

— Кажи ми, защо е всичко това, Сони? Ти поне знаеш колко труд съм хвърлила.

— Ужасен срам, Берил. Ако имах и най-малък избор, никога нямаше да я взема. Бях ангажиран да яздя Рангълър, но той е контузен. Ще бяга пак, но не сега.

— Рангълър е вън от играта?

— Засега, да.

— В такъв случай Уайз Чайлд положително ще спечели. Дявол да го вземе, Сони! Искam го това състезание!

— Не знам какво да ти кажа, малката. Ерик Гуч едва ли ще промени решението си. — Той стисна зъби и мускулите на челюстта му изпъкнаха. — Едно нещо мога да ти кажа обаче. Всеки на пистата ще знае как стоят нещата: че ти си свършила всичката работа. И че от мен се иска само да я появдя.

Когато Сони си тръгна, останах, загледана в стената, а сърцето ми биеше до пръсване.

Имаше моменти в живота ми, когато несъмнено заслужавах такова възмездие. Жената на Ерик положително бе чувала какво ли не за мен. Само че аз не го бях докоснала и с пръст. Бях се грижила за Уайз Чайлд като за свое бебе, бях я глезила, възпитавала, обичала. А сега тя ми бе отнета.

Дори Рута не намираше какво да ми каже.

На стартовата линия десет коня пръхтат и рият с копита, върху тях са кацнали жокеите в ярки дрехи, лъскави като пера на екзотична птица. Готови са да бягат, умират да бягат и когато реферът дава знак, политат напред. Рута е застанал зад мен в ложата на Деламиър. И двамата не само виждаме, но и усещаме Уайз Чайлд, долавяме трептенията ѝ като музика. Всеки кон е великолепен посвоему. Всеки си има своята история, своята воля, родословие, мускули, стройни крака и развята опашка... но никой не е като нея. Нито един не притежава нейната сила.

Сони умее да изстиска всичко от една млада кобилка, но малко по малко, с всеки следващ удар на пулса. Той знае интуитивно кога да я пришпорва, кога да я позадържи и да я прекара през отворилата се едва забележима пролука. Уайз Чайлд притежава бързина и плавност, а в запас има и нещо друго, нещо трудно за дефиниране, но дали това ще ѝ стигне?

Скоро всички на трибуните се изправят на крака и извиват шии като един, за да видят петната от разноцветна коприна над вихрушката от крака; залозите са високи или пренебрежимо малки. Но нищо от това няма значение. Парите са подробност, игра, мидени черупки на масата. Но конете... Конете са живи, а Уайз Чайлд е по-жива откогато и да било. Тя настига един черен жребец, после един кестеняв, после една кремава кобилка. Хълбоци и парапет, сенки и копринена животинска грация. На последната права Уайз Чайлд повежда. Първо с една муцуна, после с цяла дължина. С две...

Рута слага ръка на рамото ми. Стомахът ми се е свил, сърцето ми е заседнало в гърлото, ушите ми бучат. Многохилядната тъпна е притихнала, не чувам звук. Ерик Гуч гледа отнякъде със съпругата си, умирайки малко по малко, докато конят му води. Но той не вижда това, което виждам аз. Никой не знае за какво да внимава, освен аз, Рута и Сони. И ние го забелязваме. Единствени. Уайз Чайлд залита на една страна. Леко препъване, кратка загуба на равновесие, едва забележимо потрепване на тялото — всичко трае миг. Краката ѝ я предават. Направили са за нея всичко, което са могли.

Останалите я настигат, а аз падам назад и се спирам в гърдите на Рута, и усещам с цялото си тяло равномерните удари на сърцето му, като позабравения ритъм на *нгомата*, като ударите на *аран* Майна по щита от биволска кожа. Само така мога да понеса онова, което следва, вместо да зарева с цяло гърло и да изтичам при нея, прекъсвайки състезанието. Нима светът не вижда, че тя е хвърлила всичко от себе си на тази писта, но че нейното всичко не стига?

И тогава, незнайно как, от някакво място сред групата тя се втурва напред без разум и стратегия, освободена от дефектите на тялото си, и постига чудото. Само с единия кураж преодолява финалната дистанция. Само с волята си. И когато муцуната ѝ допира лентата, тъпната избухва неистово. Дори загубилите се радват на нейния триумф, защото тя току-що им е показала нещо повече от победа.

Във въздуха се извива пъстра вихрушка от хвърлени билети, стотици тела се юрват напред към бариерата и парапета. Оркестърът свири. Само Рута и аз не помръдваме от местата си. Нашето момиче не просто е спечелило състезанието. С тези крака и с храброто си сърце тя е подобрила рекорда на „Сейнт Леджър“.

До дълбока старост, след като конете отдавна бяха вече зад гърба му, а също и Африка, Сони Бъмпъс още си пазеше сребърната табакера, която му бях подарила, гравирана с името на Уайз Чайлд и датата на нашия „Сейнт Леджър“. Обичаше да я вади от джоба си и да гали лъскавия капак, топъл от допира с тялото му, готов да разкаже на всеки, който имаше търпение да го изслуша, за състезанието на живота си и как бе успял да отведе Уайз Чайлд, почти окуцяла, към една от най-големите победи в историята на конните надбягвания.

Сони беше свестен човек. Преживя своя миг на слава, но никога не пропускаше да ми отдаде дължимото. И макар че Ерик Гуч така и не дойде да ме моли на колене да взема обратно Уайз Чайлд, да не говорим, че дори не ми благодари, колонията възхваляваше моите постижения. До края на сезона двамата с Рута имахме серия от победи, с които затвърдихме репутацията си. Уелш Гард триумфира в Елдорет, Мелтън Пай взе купата на Коледния турнир, а моят собствен Пегас грабна златото на три последователни кроса.

През февруари приех да тренирам Дъвдейл — един от конете на Бен Бъркбек; когато се срещнахме в хотела на Ди, за да обсъдим стратегията, той дойде под ръка с Джинджър Мейър. Не я бях виждала от онзи лов в имението на Карен, но тя изглеждаше прекрасно и имаше доволен вид. Червената ѝ коса беше прибрана с шнола, инкрустирана със скъпоценни камъни, а по бледата ѝ кожа нямаше нито една бръчица. На лявата си ръка носеше годежен пръстен с голяма перла. Явно не си бяха губили времето — разводът на Бен с Коки бе приключил едва преди месец.

— Сватбата ще е тук, в хотела — каза Джинджър, като опипваше с пръст ключицата си над деколтето на копринената рокля.

Нищо от това не би трябвало да ме учудва. Колонията беше толкова малка, а животът в нея толкова затворен, че човек срещаше все едни и същи хора, макар в различни комбинации. Разбира се, че Джинджър щеше да се омъжи за Бен. За кого друго? Но моята собствена поносимост към тези порядки бързо се изчерпваше. За мен това беше все едно да гледам как колелото на късмета се завърта отново и отново, а от него изпадаха човешки тела, които с нокти и зъби се опитваха да се изкачат отново, вкопчени в ръба, сякаш животът им зависеше от това. Аз лично бях изпадала толкова много пъти от това колело, че няхах сили за повече. Освен това не бях във форма. В последно време въздухът по тия места беше станал толкова сух, че гърлото ми беше като издрано, болеше ме при всяко преглъщане, а ушите си усещах като пълни със стъклена вата. И очите ми пареха постоянно.

— Трябва да идеш при моя лекар в Найроби — настоя Джинджър малко по-късно.

— Глупости — отвърнах аз. — Като започнат дъждовете, ще се оправя.

— Сега работиш за мен — каза през смях тя. — Обещай ми, че ще идеш да те види.

Когато стигнах в Найроби, бях вече с висока температура, тресеше ме и се питах дали не съм пипнала малария или тиф, или блатна треска, или някоя друга от смъртоносните болести, които тормозеха заселниците от петдесет години насам. Лекарят на Джинджър настоя веднага да ме потопи в ледена вана. Според него имах възпаление на сливиците и държеше да ме оперира.

— Не обичам докторите — казах му аз. — И не си давам лесно кръвта, благодаря много.

— Инфекцията няма да премине сама. Ако продължавате така, ще получите сепсис. А не искате да ви запомнят като момичето, умряло от болни сливици, нали?

И така, той ме оперира. В началото се дърпах, докато завираше в носа ми хартиената фунийка, пълна с етер. После стаята около мен се завъртя и настана мрак. Когато изплувах в съзнание сякаш през гъста мъгла, видях познатото лице на Денис; през щорите влизаше мътна светлина, която образуваше нещо като ореол около главата му.

— Ти се върна — изграчих аз.

Той се потърка с ръка по гърлото, давайки ми знак да не говоря.

— Джинджър ме накара да се закълна, че ще дойда да те видя. Според мен се боеше, че докторът ѝ може да те вкара в гроба. — Той се усмихна унило. — Радвам се да видя, че не е успял.

Зад него една сестра с триъгълна шапчица оправяше завивките на друга пациентка. Така ми се щеше да се махне и да ни остави насаме! Искях да го попитам как е, дали съм му липсвала и какво ще става оттук нататък. Но едва преглъщах.

— И Таня искаше да дойде, но не се чувства добре — каза той. — Фермата е в отчайващо състояние, а тя е толкова потисната, че се боя да не посегне на живота си. — Той видя как очите ми се разшириха от ужас и обясни: — И преди ме е заплашвала със самоубийство. Баща ѝ си отиде така, ако не знаеш.

Той замълча и остана замислен известно време; виждах как претегля внимателно всяка дума. Не му беше лесно да говори за чувства, а освен това тримата бяхме впримчени в сложна плетеница от отношения. Той очевидно не желаше да обсъжда Карен пред мен, а пък аз бях плътно обвързана и с двама им.

— Уговорих се с една съседка, Ингрид Линдстрьом, да живее при нея, докато съм на сафари — продължи той. — Таня не бива да остава сама сега, нито пък да се тревожи за каквото и да било.

— И не бива да знае за нас — рискувах да прошепна аз. — Разбирам това.

Естествено, че го разбирах.

Той отмести поглед встрани, където пречките на леглото ми хвърляха сянка върху грапавата стена. Тъмните наклонени линии наподобяваха решетки на затвор.

— Никога не знам какво да ти кажа, Берил.

— Разбирам, че си дошъл да се сбогуваме.

— Засега.

Затворих очи; пипалата на упойката ме дърпаха надолу, към черната бездна на съня. Знаех, че не мога да имам Денис, той не бе роден да бъде *притежаван*. Беше прекалено свободен дух. Разбирах това и все пак се залъгвах, че ще си я караме постарому, с нашите прекрасни откраднати моменти, когато съдбата ни ги подареше. Но на това бе сложен край. Както и трябваше.

— Берил — чух гласа му, но не отговорих.

Когато отново отворих очи, в стаята беше тъмно, а него го нямаше.

След седмица Джинджър дойде с колата си и ме откара до квартирата ми в Накуру, за да не се блъскам с влака. Гърлото ме болеше, а неочакваната среща с Денис ме бе хвърлила в дълбока депресия. Независимо, дали с Карен щяха да се оженят, връзката им беше твърде сложна и силна, за да бъде разкъсана лесно. Трябваше да намеря в себе си сили да им пожелаая щастие. Обичах ги и двамата, колкото и объркващо да беше това за мен.

— Ти още не си съвсем във форма, а? — попита Джинджър. Седях мълчаливо и гледах как шосето се издига и спуска пред колата ѝ, а колелата скачаха в такива дълбоки дупки, че зъбите ми тракаха. — Не искам да ти се бъркам — продължи предпазливо тя, — но Денис е чаровник, нали?

Изгледах я косо, като се питах какво ли е научила и от какъв източник.

— С него сме добри приятели, разбира се.

— Той влага много във връзката си с Таня — каза тя, като стискаше волана с кожените си ръкавици. — Но не съм убедена, че може да се отдаде изцяло на една жена.

Откровено казано, Джинджър ме учудваше. Досега я бях чувала да дърдори само за глупости: дантели и модни шапки, годежи и рецепти за кейк.

— Мнозина не могат — казах аз. — Трябва ли любовта да гледа само в една посока, за да бъде истинска?

— Ти повече ги разбираш тия неща.

— Наистина ли? И вашата връзка с Бен не беше от обичайните. — Преглътнах и усетих как малки бръсначи ме прерязаха през гърлото. Искях да си сложа лед или да хапна малко изстуден яйчен крем, или просто да се измъкна от прахоляка. — Извинявай. Не желая да се заяждам. Наистина ви желая всичко най-хубаво.

— Няма проблем. Чаках го дълго, без да знам дали някога ще го видя свободен. Това глупост ли е или кураж?

— Не знам — отвърнах аз. — Може би и двете.

След като Джинджър и Бен се ожениха, тя започна да кани гости във фермата им „Мгунга“, като особено наблягаше на нови познанства или посетители от Европа. Обичаше да дава вечери, на които се появяваше винаги ослепителна — с копринени рокли и перлени огърлици, които ѝ стигаха почти до коленете. Аз също имах в гардероба си това-онова за пред изискана компания, но предпочитам да нося панталони и колосани мъжки ризи. Така се бях облякла за вечерята, на която ме покани Джинджър през юни, като си мислех колко странно е, че отново ще видя Джоро, но този път като гостенка. Имотът им се намирал на по-малко от километър и половина от „Зелените хълмове“ и докато се движех по добре познатия път с новата си кола, усетих как ме обзема носталгия.

Сър Чарлс и Мансфилд Маркам бяха братя. Бяха дошли в Кения, за да търсят зимна резиденция за богатата си майка, на която ледената влага на Лондон вече не ѝ понасяла. Намерили подходяща вила съвсем наблизо, в долината Ронгай, където се засекли с Джинджър. След като известно време тя ги ухажвала и гощавала, Бликс ги завел на сафари, за да стрелят по слонове.

Мансфилд беше двайсет и две годишен, гладко избръснат и с приятни обноски. Кожата му бе нежна като на бебе, ръцете му — млечнобели и гладки. По време на вечерята забелязах, че ме наблюдава, докато вниманието на брат му бе изцяло погълнато от чинията с пържоли от газела. Сърце не ми даваше да кажа на Чарлс, че тук асортиментът от храни е доста ограничен и през следващите месеци ще яде само това.

— Родът ми е от Нотингамшър — каза ми Мансфилд. Добре подрязаните му нокти почукваха по водната чаша. — Като Робин Худ.

— Не ми приличаш на авантюрист.
— Наистина ли? А така се старая. — Той се усмихна, разкривайки два реда хубави зъби. — Джинджър ми каза, че тренираш коне. Колко необичайно.
— Това може би е учтив начин да ми кажеш, че е *мъжка* работа?
— Ъъх... не — смотолеви той и се изчерви.

По-късно същата вечер отново се озовах срещу него на чаша бренди в ниската обширна дневна и той започна да ми обяснява какво е искал да каже.

— Аз самият трудно мога да мина за мъжествен. Като дете бях доста болнав и прекарвах времето си с градинаря, така че научих латинските наименования на всички растения. Градинарството е моят спорт. За Коледа майка ми подарява комплекти бели ленени кърпички, докато Чарлс получава пушки.

— И от кърпичките има полза.
— Да. — Около очите му се появиха бръчици. — Но не и в Кения.
— А какъв подарък би предпочел?
— За себе си ли? Не знам. Може би това, което всички тук имате — тази прекрасна страна. Имам чувството, че стимулира най-доброто в човека.

— Никога не съм пожелала да бъда, където и да било другаде. Отраснах от другата страна на този хълм. Баща ми притежаваше най-великолепната ферма за коне. Целият ми живот мина там.

— Какво стана с нея?
— Фалира. Но не е възпитано да говорим за такива неща, нали?
— Защо не? Това са нещата от живота.

Не знам какво в Мансфилд ми действаше предразполагащо, но не след дълго се улових, че му разправам историята за побеснелия жребец, който бе нападнал Малкия Макгрегър, докато го яздех. Двамата се сбиха, сякаш аз не съществувах. Биеха се на живот и смърт, но в един момент престанаха толкова внезапно, колкото и бяха започнали.

— Не се ли уплаши?
— Разбира се, но бях и очарована. Сякаш наблюдавах нещо много интимно и рядко. Животните бяха забравили за мен.
— Ти имаш повече общо с Робин Худ, отколкото аз, не мислиш ли? — попита той, след като изслуша жадно историята ми.
— Дали биха ми помогнали белите носни кърпички?
— Струва ми се, че не.

На другия ден, след като братята Маркам отидоха да се срещнат с Бликс за сафарито, отскочих за няколко дни с колата до Найроби, за да свърша това-онова. Бях си запазила стая в клуба и още първата вечер заварих там Мансфилд — седеше на бара с бутилка от най-доброто вино на заведението.

— Ето те и теб — каза той, видимо облекчен. — Мислех си, че съм те изпуснал.

— Аз пък си мислех, че си тръгнал на лов за слонове.

— Тръгнах. Но бяхме стигнали едва до Кампи Я Мото, когато казах на Бликс да обръща назад, защото имам среща с момиче.

Усетих как се изчервявам.

— Тази реплика в някоя книга ли я прочете?

— Извинявай. Не исках да прозвучи самонадеяно. Просто не мога да спра да мисля за теб. Имаш ли някакви планове за вечеря?

— Би трябвало сега да те излъжа, че имам. За да ти дам урок.

— Може и да помогне. — Той се усмихна. — А може и да се заината и да остана още ден-два, за да те покаям отново.

Колкото и да беше самонадеян Мансфилд, открих, че го харесвам. Беше запазил маса в най-тъмния ъгъл на ресторанта и докато келнерите носеха блюдо след блюдо, той доливаше чашата ми, преди да я бях изпила до половина, и се навеждаше да запали цигарата ми още докато посягах към табакерата. В загрижеността си за моето удобство ми напомняше за Франк, но в него нямаше нищо от недодялаността на бившия ми покровител.

— Много ми харесаха историите ти от онази вечер. Мисля, че ако бях израснал тук като теб, сега щях да съм съвсем друг човек.

— Какво не е наред в досегашната ти съдба?

— Първо, много ме глезеха. Винаги съм бил *прекалено* обичан, ако разбираш какво искам да кажа.

Кимнах и казах:

— Понякога си мисля, че ако получавах по-малко любов, отколкото ти се струва, че заслужавах, имаш повече шанс от теб да излезе нещо.

— Аз не мога да си представя някой да не те обича. Когато се преместя за постоянно в Кения, ще станем големи приятели.

— Какво? Ще си вземеш багажа и ще се заселиш тук просто ей така?

— А защо не? От години се скитам насам-натам, като се чудя какво да правя с наследството си. Тук ми се струва нелошо местенце.

Думата „наследство“ остана да пърха загадъчно над масата известно време.

— Никога не съм умеела да боравя с пари — казах аз. — Не съм сигурна, че ги разбирам.

— Аз също. Може би затова парите полепват по мен като репей.

Вдигнах чашата с бренди и я завъртях между дланите си.

— По мен полепват единствено неприятности... но вече знам, че те оформят човека.

— Ще ме принудиш да ти го кажа май.

— Кое?

— Ти си великолепно оформена.

След вечеря той ме последва на верандата и запали цигарата ми с масивна сребърна запалка, върху която бяха гравирани инициалите му: М.М. Това явно беше малка част от привилегията да си наследник на фамилия Маркам от Нотингамшър. Но освен с пари по всичко личеше, че е израснал и с красота. И с култура. Беше изключително възпитан и излъчваше оптимизма на човек, който знае, че ако животът му в един момент не се развива както го е искал, в следващия той може да промени посоката по свой вкус.

Когато наклони глава, за да запали и своята цигара, проследих плавните движения на ръцете му и ми се стори, че долавям в него нещо ужасно познато. И тогава се сетих. Напомняше ми на Бъркли със своята уравновесеност и невъзмутимост. С непринудеността на изисканите си обноски. Бяха сякаш изваяни по един калъп.

Той вдигна поглед към мен.

— Какво?

— Нищо. Имаш чудесни ръце.

— Наистина ли?

Отвъд розовата тераса се простираше верандата — сенчеста и прохладна. Над нея прелитаха светулки, които излъчваха светли импулси желание.

— Страшно ми харесва тук. За мен този клуб е много специален.

— Отседнал съм наблизко — каза той, като гледаше не мен, а мъждукащото връхче на цигарата си. — В най-очарователното място, което можеш да си представиш. Самостоятелна къщичка, пълна с книги и с масичка от слонски бивни. Би ли желала да се отбиеш за едно последно питие?

Къщичката на Денис. Той вече никога не отсядаше в нея, но при мисълта, че е на друг, дори само за една нощ, гърлото ми се сви.

— Много мило от твоя страна, но се боя, че трябва да ти откажа. Поне засега.
— Пак тази моя самонадеяност, а?
— Може би — казах аз. — Приятни сънища.

На следващия ден следобед Маркам ме покани да отидем до Джоро с кола.

— Пътищата са ужасни — предупредих го аз. — Ще ни трябва цял ден.

— Още по-добре.

Слънчевото настроение не го напусна дори когато по средата на пътя една от гумите на автомобила му се спуска — чу се гръм като от ловджийска пушка. Очевидно никога пред живота си не бе сменял гума, затова аз се залових с тази работа, докато той ме наблюдаваше от страни с такова изумление, сякаш бях извадила резервната от джоба си, а не от багажника.

— Ти си забележителна жена — каза ми той.

— Всъщност много е лесно.

Огледах се за нещо, в което да си обърша ръцете, и накрая се задоволих с крачолите на панталона си.

— Честно, Берил, не познавам друга като теб. Ти ме вдъхновяваш да направя нещо дръзко.

— Научи се да сменяш гуми — подразних го аз.

— Например да ти купя ферма.

— Какво? Сигурно се шегуаш.

— Ни най-малко. Всеки човек трябва да си върне онова, което е загубил, стига да може. Пък и фермата няма да бъде само за теб. Аз също си мисля, че такъв живот би ми понесъл.

— Та ние едва се познаваме!

— Казах ти, че съм готов на дръзки дела — каза той. — Но съм длъжен да те предупредя, че сега говоря напълно сериозно. Не съм от онези, които обикалят колебливо около нещо, което наистина желаят.

Качихме се обратно в колата и няколко километра пътувахме мълчаливо. Бях объркана от думите му и Мансфилд го забеляза.

— Притесних те, нали? — каза след малко.

— Моля те, не ме разбирай погрешно. Наистина съм поласкана.

— Тогава какво? — Той се извърна да ме погледне и ми се усмихна. — Чувствам, че следва едно „но“. Имам усет за тези неща.

— Аз съм много горда. Колкото и да ми се иска да притежавам ферма като „Зелените хълмове“, не мога да приема такъв огромен подарък от теб или от когото и да било.

— Аз също съм горд — отвърна той. — Освен това и упорит. Струва ми се, че двамата с теб искаме едно и също нещо. Бихме могли да бъдем партньори в едно грандиозно начинание. Еднакво независими, еднакво *упорити* партньори.

Това ме накара да се усмихна, но мълчах чак докато стигнахме станцията Кампи Я Мото и се заизкачвахме по стръмния склон. От нашата ферма не бе останало нищо, освен руините на няколко стопански сгради и килнатите на една страна заграждения за конете, но гледката от билото на хълма си беше същата като едно време.

— Прекрасно е — каза той, след като спря колата и угаси двигателя. — И всичко това е било ваше?

Да, това бяха моите хълмове, изрязани в синьо върху по-бледия фон на небето. И острият ръб на кратера Мененгай, и тъмната ивица на гористия склон Мау, кипящ от живот. Дори останките от къщата на баща ми не успяха да ме натъжат, докато поглъщах с очи останалото.

— О, за малко да забравя — каза той, като се пресегна назад и измъкна шампаниерата, която бе успял да прикрие добре между облегалката си и задната седалка. Вътре се плискаше хладка вода и потракваше тумбеста бутилка, отдавна изгубила всяка надежда, че ще остане охладена. — Сигурно ще е отвратително — каза той, като гръмна тапата.

— Няма значение — казах му аз. — Един мой скъп приятел ми каза навремето, че в Кения шампанското е просто задължително. Май наистина и на теб мястото ти е тук.

— Видя ли! — Той напълни двете стъклени чаши, които бе донесъл. — Е, за какво да вдигнем тост?

Погледнах над рамото му през прозореца на колата, към панорамата, запечатана завинаги в сърцето ми.

— Никога няма да забравя това място, дори някога то да ме забрави, разбираш ли? Радвам се, че пожела да дойдем дотук.

— „Зелените хълмове“ е чудесно име. Как ще наречем нашата ферма?

— Ти няма да се откажеш, докато не се уморя и не отстъпя, така ли?

— Ами да, това е планът ми.

Погледнах го и толкова ми заприлича на Бъркли с изящните си ръце и красива прическа, че изведнъж ме обзе

непреодолимо желание да го целуна. Устните му бяха меки като пух. Езикът му имаше вкус на шампанско.

Верен на думата си, през следващите няколко месеца Мансфилд постепенно преодоля всичките ми съмнения и защитни механизми. Фермата сама по себе си беше достатъчна причина, защото бях мечтала да заменя с нещо „Зелените хълмове“, но скоро си дадох сметка, че той е твърдо решен да се ожени за мен.

— Та аз току-що се разведох с Джок. Едва ли ме мислиш за толкова луда, че да се втурна в нов брак.

— Всичко ще бъде различно — уверяваше ме той.

Мансфилд наистина беше мъж, какъвто рядко се среща. Нямаше нищо общо с Джок, Франк или Бой Лонг. Изслуша търпеливо и невъзмутимо всички подробности от бурното ми минало. Бях твърдо решила да нямам тайни от него, не скрих дори онази история с Денис и Карен. Не можех да крия нищо, ако тази връзка стигнеше до олтара. Поне това бях научила от живота, и то по трудния начин.

— Все още ли си влюбена в Денис? — поиска да знае той.

— Той избра Карен. Не мога с нищо да променя този факт. — Докато казвах това, видях как Мансфилд помръкна. — Сигурен ли си, че искаш да се обвържеш с мен? Сърцето ми винаги е било неспокойно, не мога да ти обещавам да бъда добра съпруга или останалите там скучнотии, да ти готвя и тъй нататък.

— За това и сам се досещам — усмихна се той. — Търся си не просто любовница, а спътница в живота. Понякога се чувствам ужасно самотен. Кажи ми, Берил, харесваш ли ме?

— Да, честно. Много те харесвам.

— Аз теб също. И това е добро начало.

* * *

Оженихме се четири месеца след като Джинджър ни бе запознала, през септември 1927-а. Сватбеният ми букет беше от лилии и бели карамфили, подарък от Карен, но роклята си избрах сама — от тънък като паяжина крепдешин, с прилепнали ръкави и дълги сребристи ресни върху полата, проблясващи като звезди. Не знам как ми хрумна да съм с прическа „бубикопф“ на сватбата, но много ми хареса това, че ми е леко и прохладно на врата.

Разплакан от вълнение, Ди ме отведе до олтара, замествайки баща ми, като бършеше сълзи с ръкава на дрехата си. След това имаше хубав обяд в „Мутайга“, през който се мъчех да не мисля твърде много за Денис. Той беше в парка „Цаво“, а оттам заминаваше за Уганда. Бях му пратила телеграма, за да го поканя, но не получих отговор. Искаше ми се да вярвам, че мълчи от ревност, но по-вероятното обяснение беше, че новината не е стигнала до него.

Дадох почивка на конете, сбогувах се с Рута и заминахме на няколкомесечно сватбено пътешествие в Европа. В Рим отседнахме до Испанските стълби, в хотел „Хаслер“, който ми приличаше на дворец от деветнайсети век. Леглото ни беше огромно, балдахинът беше от червено кадифе със златни ширити, а ваната — от италиански мрамор. Паркетът беше лъснат като огледало. Искях да се ошипя, за да съм сигурна, че не сънувам.

— „Джордж Пети“ в Париж е още по-хубав — каза ми Мансфилд.

Когато пристигнахме там и се изправихме до прозореца с изглед към Айфеловата кула и „Шанз-Елизе“, той ми каза да почакам, докато видя „Клариджис“ в Лондон. И се оказа прав, както обикновено. Дотам отидохме с ролс-ройса на Мансфилд — толкова беше красив, че като го видяха, портиерите заподскачаха около нас. Вниманието, с което бяхме обградени, блестящият мрамор, огромните вази с цветя и копринените пердета прогониха призрака от предишното ми пътуване до Лондон, накараха ме да забравя колко нещастна и отчаяна се чувствах тогава. Всеки път, когато мислите ми ме връщаха назад и миналото оживяваше пред очите ми, поглеждах към купчината ни куфари „Луи Вюитон“.

В Париж ядохме пълнени охлюви. И наденички с кисело зеле и свеж розмарин. В Рим — спагети с миди и мастило от сепия. Но още по-хубави от храната бяха културните забележителности на тези градове — оперите, музеите, панорамата, архитектурата. При всяка нова неповторима гледка, когато някакъв вътрешен глас ми казваше: *Да можеше Денис да е тук*, аз се опитвах да не му обръщам внимание. Първо, защото не беше редно, и, второ, защото не беше възможно. Денис бе направил избора си и аз бях направила своя. Мансфилд беше добър човек. Уважавах го, дори му се възхищавах. И макар да не бях влюбена дотам, че да яздя нощем в планината, за да го видя, изпитвах към него спокойна, стабилна обич. Имах го до себе си. Държеше ръката ми, целуваше ме отново и отново и повтаряше: „Толкова съм щастлив, че се намерихме! Не мога да повярвам, че е истина“.

Мансфилд беше силно привързан към майка си — една близост, която се опитвах да разбера, но как бих могла? Освен това много държеше тя да ме хареса, да се спогодим още от самото начало.

— Мама има определени очаквания към теб — каза ми той.

— Какво имаш предвид?

— Африка си е Африка. Когато приключим тук, можем да се скрием от хората и да правим каквото си искаме.

Но мама и приятелите ѝ са с доста старомодни възгледи.

Мислех си, че има предвид политическите им възгледи, докато не влязохме в ателието на „Елизабет Арден“. Беше ми резервирал цял един ден за разкрояване и ме закара до червената врата, преди да успея да се възпротивя. Самият той тръгна да се разходи по Бонд стрийт и в „Хародс“, а аз се оставих да ме решат; плескат и контят до призляване. Веждите ми бяха изскубани напълно и нарисувани с черен молив. Кожата на краката ми и над горната ми устна беше ошавена с восък, а устата ми — намазана с най-яркото червило, което можех да си представя.

— По какъв начин всичко това би зарадвало майка ти? — попитах го аз след края на процедурите.

С толкова много боя по себе си се чувствах гола. Искях да закрия лицето си с ръце.

— Съвършена си. Самата прелест. Ще я смаеш, не разбираш ли?

— Притеснявам се... но не че тя няма да ме хареса, а че това има такова значение за теб. От целия този сценарий.

— Всичко ще бъде наред — увери ме той. — Ще видиш.

И така, тръгнахме за „Суифтсдън“ — величествената стара къща, където живееше майката на Мансфилд с втория си съпруг, полковник О'Хий. Полковникът беше с петнайсет години по-млад от нея, та по тази причина и двамата братя Маркам не можеха да го понасят. Оказа се дебел и мълчалив, докато госпожа О'Хий беше дебела и веща по всички въпроси. Когато ѝ подадох ръка, поех само върховете на пръстите ми.

— *Enchantée* — промърмори тя, макар да не изглеждаше ни най-малко очарована, че ме вижда, след което се настани в най-удобното кресло и ми изнесе лекция относно победите на любимите ѝ хрътки в разни състезания.

Докато пиехме първия си чай, аз не спирах да се питам как ли би реагирала майката на Мансфилд, ако можеше да ме види в онзи далечен ден, когато се появих на вратата на Коки без палто, с напукани, посинели от студ ръце и вкочанени крака. В Париж и след това в Милано Мансфилд ме бе водил при най-добрите моделиери. Поне бях подходящо облечена. Копринени чорапи, яка от визон, диамантена гривна, която се плъзгаше нагоре-надолу по ръката ми. Мансфилд беше невероятно щедър с мен. Мислех си, че държи да ми купува красиви неща просто защото бяха красиви, но сега, когато бях преминала през чистилището на „Елизабет Арден“ и се озовах в гостната на майка му, напомняща на кутия с бижута, се запитах дали подаръците не са всъщност за нея.

— Едва ли ме смята за светска дама — казах му аз, когато останахме сами в стаята си. Той беше седнал на ръба на леглото, застлано с копринена кувертюра с цвят на старо злато, докато аз се решех пред тоалетката с четка със сребърна дръжка. — Какъв е смисълът от всичко това? Горките ми вежди, никога няма да порастат отново.

— Не ми се сърди, миличка. Потърпи още малко и после ще си носим старите дрехи и ще заживеем един прекрасен нов живот.

— Чувствам се като измамница.

— Само дето не си, не разбираш ли? Това не е маскарад. Ти си елегантна, както и да се облечеш.

— Ами ако бях дошла с панталон? И се държах както обикновено? Дали щеше да ме изхвърли?

— Моля те, имай търпение, Берил. Мама не е модерна като теб.

Не исках да се караме, затова казах, че ще се опитам. Но в крайна сметка единственият начин да преживеем отреденото ни време в „Суифтсдън“ бе: разделяй и владей. Мансфилд се грижеше за майка си, а шофьорът му — за мен. Водеше ме на дълги екскурзии в Лондон, показва ми всички забележителности: Лондонския мост, Уестминстърското абатство, Биг Бен. Наблюдавах смяната на караула пред Бъкингамския дворец — стройните гвардейци с червени мундири, които маршируваха в редици така, сякаш бяха със зъбчати колела. После отидох на кино да гледам „Битката при Сом“ — лъчът от прожекторния апарат създаваше една илюзия за живот, която ме заплени колкото всичко друго в Лондон, колкото електрическите лампи и електрическите чайници, и високоговорителя „Магнавокс“ на Оксфорд стрийт, от който звучеше музика. Но сцените от войната във филма бяха ужасяващи. Мъжете, наблъскани в окопи, превиващи се от болка и ужас, ми напомниха за *аран* Майна и си помислих: *Дано да не е умрял и той така*. Липсваше ми Рута, искаше ми се да е до мен в тъмния салон, макар че със сигурност и той щеше да е толкова объркан от видяното, колкото и аз, ако не и повече.

След няколко дни Мансфилд се откъсна за кратко от майка си, за да ме заведе до Нюмаркет да си търсим жребец. Той смяташе, че ни е нужна свежа кръв, за да започнем отначало.

— Искам да бъдем реални партньори — каза ми той. — Ще намерим земя по твой избор и ще напълним конюшните с най-добрите коне. Ти ще ми казваш кое как става. Искам да участвам в най-важните решения.

За мен бе облекчение да чуя това. Нашата споделена мечта за коневъдна ферма беше циментирала връзката ни от самото начало, но в „Суифтсдън“, под властния поглед на майка му, бях започнала да изпитвам известни съмнения. Твърде много се съобразяваше с мнението ѝ. В нейно присъствие ставаше мекушав и безгръбначен, сякаш тя беше кукловод, а той — жалка парцалена кукла. Но в Нюмаркет ме стисна здраво за ръката и ме поведе между яслите. Разбира се, че Мансфилд искаше да започне нов живот в Кения толкова силно, колкото аз да си върна

„Зелените хълмове“. Искаше да си бъде сам господар, да завоюва нови територии и да постигне всичко това с моя помощ. А докато дойдеше този ден, аз трябваше да му се доверя. На него и на себе си.

Месинджър беше огромен дорест жребец с кремава грива и опашка и толкова буен, че сякаш издишваше пламъци. Беше най-едрият кон, който някога бях виждала, и един от най-красивите. Майка му — Фифинела — бе печелила дербита и надбягвания с препятствия; баща му — Хъри Он — беше ненадминат бегач и великолепен жребец за разплод на състезателни коне. Но макар че двамата с Мансфилд се влюбихме моментално в Месинджър, треньорът му, Фред Дарлинг, охлади ентусиазма ни.

— Ще ви стъжни живота — каза той. — Не искам да ви лъжа.

Истината бе, че преди време Месинджър пратил Фред в болница. Малко след това пратил в гроба един от конярите си, като го притиснал в ъгъла на яслата и го смачкал с огромните си копита. Било си чисто убийство. Ако Месинджър бил човек, щял да отиде на гилотината; сега просто бил спрял от всякакви състезания в Англия. Кения обаче би могла да му даде втори шанс.

— Не може ли да бъде опитомен? — попита Мансфилд.

— Трудно е да се каже. Не бих се заел.

— Искам да се пробвам с него — казах аз, докато слънцето хвърляше огнени отблясъци върху разперените ноздри на жребеца.

— Не се ли боиш? — попита Мансфилд и хвана ръката ми.

— Напротив, боя се. Но не можем да го оставим тук, вързан с верига като куче. — По някаква причина Месинджър ми напомни за Пади. — Все нещо добро е останало в него. Личи му.

Пръстите на Мансфилд се свиха около китката ми. Знаех, че е разтревожен от разказа на треньора.

— Ще печели ли дербита?

— Ако Руга беше тук, щеше да каже нещо от рода на: „Краката му са като на леопард“ или „Сърцето му е като на антилопа гну“ — отвърнах аз, опитвайки се да разведрия атмосферата.

— Ами добре тогава — каза Мансфилд, извади чековата си книжка и се обърна към Дарлинг. — Какво дължа за леопардовите крака?

Денис и Мансфилд още не се бяха срещали. Когато в един слънчев следобед, скоро след завръщането ни от Англия, отидохме в „Мбогани“, бях на тръни, питайки се как ще реагират един на друг. Пътувахме с яркожълтия ролс-ройс, който бяхме докарали от Лондон; аз бях с рокля от „Уърт“ и дълга перлена огърлица от „Аспри“. Имаше нещо перверзно в желанието ми Денис и Карен да видят всичко това. Вече не бях бездомница, нито пък дете. Но когато пристигнахме, заварихме в къщата само Фара, икономка на Карен.

— На разходка са, *мсабу* — каза радушно той. — Качиха се до Ламвия да си видят гробовете.

— Живи и здрави са си — казах аз на Мансфилд, който ме погледна въпросително. — Така им се струва по-романтично.

— Няма проблем — отвърна той. — Романтиката е хубаво нещо.

Той отвори задната врата и на ливадата изскочиха трите кучета, които бяхме взели със себе си — един борзой, един симпатичен червеникав сетер и една млада синкава хрътка, която бяхме купили от Англия за Карен. Докато тичаха наоколо и джавкаха, радвайки се на свободата си, аз не преставах да поглеждам към билото на хълма; питах се дали Карен и Денис ни виждат и кога ще се приберат у дома.

— Добре изглеждаш, Берил — каза по-късно Денис на верандата. Роклята ми беше омачкана от седене, чувствах се уморена и леко притеснена от срещата ни. Той ме целуна бързо по бузата — Честито!

Мансфилд беше с цяла глава по-нисък от Денис, но толкова по-нисък беше и Бъркли навремето. Улових се, че се надявам Денис да разбере какво съм видяла в Мансфилд и какво той в мен.

— Разгледахме Националната галерия — казах аз и усетих, че лицето ми е пламнало. — Освен това гледахме балета на Большой театър в Рим.

Нямах търпение да им разправа за всичко, което бяхме правили, да им покажа колко съм се променила.

— Чудесно — каза на няколко пъти Денис с равен глас, докато аз продължавах да дърдорям. — Браво и на двама ви.

Но в думите му нямаше емоция. Изглеждаше учтив, но безразличен към всичко, което разказвах.

Карен беше заплениена от новата си хрътка, която имаше сиви очи и остри като тел косми около дългата муцуна.

— Сладурана е. Много мило от твоя страна, че си се сетила, особено сега, когато съм толкова самотна без Минерва. — Оказа се, че само преди месец симпатичната ѝ малка сова се заплела в шнура на дървените щори и я намерили удушена. — Не бива да обичаме толкова много животните — добави тя. — Опасно е.

— Доколкото виждам, животните изобщо не се интересуват от нас — каза Денис, удобно изтегнат в креслото си.

— Разбира се, че се интересуват — сопна се тя и посегна към меката влажна муцуна на хрътката. — Минерва беше ужасно привързана към мен, както и кучетата ми.

— Като удари гонгът за вечеря, те тичат. Това е здрав разум, а не обич. Нито пък вяност, скъпа.

— Отново е в кисело настроение — обясни ни тя, сякаш него го нямаше.

— Докъде е следващото ти пътуване? — попитах го аз, колкото да сменя темата.

— До Реджаф. Ще водя клиенти надолу по Нил.

— Колко екзотично — каза Мансфилд, като дръпна от пурата си. — Звучи като холивудски филм.

— Комарите бързо ще те убедят в обратното.

— Винаги съм искала да видя Нил — казах аз.

— Едва ли ще се премести скоро — каза той, после се надигна от креслото си и влезе в къщата.

Карен повдигна вежди. *Кисело настроение*, казваше погледът ѝ, но аз се почувствах така, сякаш ми е ударил плесница. Десетки пъти по време на пътуването с кораба обратно за Кения се бях подготвяла мислено за тази среща, питах се как ли ще се чувствам, като го видя в новото си положение.

Бях омъжена, а и други неща в мен се бяха променили. Бях твърдо решена да постигна щастие и исках и Денис да го знае, но той се държеше странно и студено с всички.

Нищо не вървеше според плана ми.

— Значи ще си купувате земя? — попита ни Карен. Гласът ѝ звучеше някак напрегнато.

— Да, може би някъде горе край Елбургон.

— Чак толкова навътре в планините?

— Цената е добра, а има и хубава градина. Мансфилд харесва добре поддържаните градини.

— Вярно си е. — Той се усмихна и стана да ни налее бренди от кристалната гарафа; явно се чувстваше у дома си сред красивите вещи на Карен. — Ще ида да потърся Денис. Едно питие може да му дойде добре.

— Е, сега си лейди Маркам — каза Карен, когато той излезе. — Как ти понася титлата?

Струваше ми се, че долавям в погледа ѝ нещо ново, може би някакъв неизказан въпрос: истински ли е бракът ми с Мансфилд или фиктивен.

— Ами добре, предполагам. Засега не съм чула някой да ме нарича така освен теб.

— Е, изглеждаш чудесно.

— От перлите е — казах аз.

— И преди си носила перли.

Явно имаше предвид, докато бях с Франк Гресуълд, не че би проявила лошия вкус да го каже на глас. Но сигурно разбираше, че Мансфилд не е просто поредният мъж, готов да ми плаща разноските. Не ми беше *благодетел* — ужасната дума на Коки, — а съпруг.

Кучето изскимтя насън в краката ѝ, размърда се и размаха лапи.

— Готови сме на всичко в името на любовта, нали?

А дали? — помислих си аз, докато Карен успокояваше животното с едната си ръка като майка бебето си. Но не ѝ отговорих.

На двеста километра северно от Найроби, в Елбургон утрините бяха хладни, с лазурносиньо небе и пухкави облачета. След дъжд в подножията на хълмовете падаше лека мъгла, а аз поглъщах жадно всичко, ходейки на езда рано сутрин, като си напомнях, че нищо от онова, което ме заобикаля, не е чуждо или омърсено. И че никой не би се опитал да го разруши или да ми го отнеме.

Фермата ни се казваше „Мелела“ и в нея имаше къща върху подпорни колони, потънала в сини бугенвиллии и дива лоза. Лилава пасифлора покриваше задната ограда, а по верандата и градинската беседка се виеха грамофончета. Накъдето и да се обърнеш, виждах ярки цветни петна, а въздухът ухаеше на живот. Пред главната врата на конюшната наредих да монтират тежък месингов звънец, който Рута биеше, за да буди фермата всяка сутрин преди разсъмване, както бе правил навремето в „Зелените хълмове“ главният ни коняр Вайнина. Рута и семейството му имаха бунгало до конюшните, а работната му стаичка беше до моята, макар че най-често се събирахме на едно бюро, забили нос в едни и същи книжа, дневници и тефтери.

— Какво ще кажеш да докараме Кълт от Кейптаун за трениор? — попитах аз една нощ Мансфилд в леглото.

От седмици си мислех за това и все повече се въодушевявах от тази идея, представяйки си какво би означавала за всички. Липсата на средства не беше позволила на баща ми да се върне досега, а също и накърнената му репутация. Но аз бях в състояние да му предложа работа и престижно място в колонията, достойно за него и способностите му.

— Дали ще приеме офертата ни?

— Мисля, че да. Ако е достатъчно примамлива.

— С двама представители на фамилията Кълтърбък в една конюшня останалата Кения не може да ни стъпи на малкия пръст — каза Мансфилд.

— Нямаш представа колко ще ме зарадва това, колко справедливо би било!

Изпратих веднага телеграма и след два месеца отново имах баща. Беше състарен, косата му беше посивяла и оредяла, лицето му сбръчкано от грижи, но при вида му някаква рана в мен се излекува. Бях толкова млада, когато той си тръгна, отчаяна в брака си, съсипана от загубата на нашата ферма. Оттогава бях минали близо осем години, преживяла бях повече мъки, отколкото можех да разкажа, дори да си припомня. Но нямаше нужда да му разправям тъжни истории, нито пък весели. Искях единствено да застана до него при портата на заграждението за коне и да гледам как някой от жребците ни тича с всички сили. Да работя рамо до рамо с него за общата ни цел. Да бъда отново негова дъщеря — това ми стигаше.

Ема също изглеждаше остаряла, разбира се, и се беше поукротила, макар и не съвсем омекнала. Във всеки случай усетих, че присъствието ѝ не ме притеснява толкова, колкото едно време. Сега бях господарката на дома. Тя беше моя гостенка, така че какво значение имаше дали ме намира за простовата или твърде инатлива? Нейното мнение не беше толкова важно, колкото моето или на Мансфилд.

Оказа се обаче, че Мансфилд и Ема се разбират твърде добре. И двамата обичаха да градинарстват и скоро ги виждах, коленичили един до друг с широкополите си шапки, да разговарят за гъбички по корените или мана по листата, докато аз бягах към конюшната, където ми беше мястото.

— Как беше в Кейптаун? — попитах баща ми една от първите сутрини след завръщането му.

Бяхме се облегли на оградата до поляната за езда и наблюдавахме как един от конярите ни упражнява Клемънси, хубавата ни нова кобилка.

— Горещо. — Той изгупа прахта от ботушите си, примижал на яркото слънце. — Освен това има много конкуренция. Победите не идваха често.

— Ако не те бяхме поканили да се върнеш, щеше ли да останеш там?

— Предполагам. Но се радвам, че се върнах. Това място е невероятно.

Както винаги баща ми беше пестелив на думи и чувства, но знаех, че се гордее с мен и с всичко, което бях постигнала. Усещах го, както бяхме застанали един до друг и гледахме към зелената чаша на долината, която се простираше под нас.

— Същият изглед като в Джоро — казах му аз. — Малко по-на север сме, но иначе всичко е същото.

— Вярно е — отвърна той. — Добре си се подредила.

— Може да се каже. Но не ми е било винаги лесно.

— Знам. — В погледа му прочетох годините, прекарани далече един от друг, и решенията, които бяхме вземали всеки за себе си, и трудното минало, което не бе нужно да назоваваме — всичко това, събрано в едно и отместено встрани като тежък камък от пътя ни. — Ами... да се хващаме на работа.

Твърде скоро името *г-жа Берил Маркам* започна да се появява в спортните рубрики не само като трениор, а и

като собственик на състезателни коне. Това беше нещо ново и неочаквано. Двамата с Кълт правехме планове и комбинации и изграждахме постепенно предприятието, като изкупувахме потомството на конете от някогашната ни ферма в Джоро — животни, някои от които бях изродила със собствените си ръце. Беше прекрасно да жънем плодовете на онова, което бяхме посели тогава. А вечер изпитвах удовлетворение, когато събирахме глави над дебелия родословен регистър, мечтаехме за величие и се осмелявахме да гадаем бъдещето — моето и на Мансфилд, на Рута и Кълт.

Всяка сутрин, още преди тренировките, яздех Месинджър. Излизах сама с него, макар че Мансфилд се боеше за мен. Месинджър не беше обикновено животно. Той още ми нямаше доверие. Това си личеше отдалече по гордото тръскане на главата и свирепия поглед, с който фиксираше конярите, дръзнали да го докоснат. Знаеше, че той е кралят. Кой бяхме ние?

Една сутрин едва бяхме пресекли двора, когато Месинджър се подплаши. Не видях причината, усетих само свиването на мускулите му, когато подскочи нагоре и се изви рязко на една страна. Макар и изненадана, успях да се задържа върху него, но той отказваше да се укроти. Още три пъти се опита да ме хвърли, докато накрая се отърка в оградата от кедрово дърво, за да ме принуди да скоча. За щастие, паднах от другата ѝ страна, иначе щеше да ме стъпче с копитата си. Бяха нужни четирима коняри, за да го удържат. От носа по брадичката ми шуртеше кръв, затова оставих конярите да се занимават с него и изтичах в къщата да се измия. Хълбокът ме болеше; знаех, че ще ми стане огромна синина, но по-лошото беше, че Мансфилд се разтревожи много.

— Господи, Берил! — възкликна той, като ме видя. — Ами ако те беше убил?

— Не беше толкова зле, повярвай ми. Цял живот съм падала от коне.

— Този е напълно неуправляем. Я си представи, че те беше осакатил! Знам, че държиш лично да го опитомиш, но дали си струва риска?

— Мислиш, че заради едната гордост съм се захванала с Месинджър?

— А не е ли така?

— Това е, което умея. Знам какво може да излезе от него, знам как да го постигна. И нямам никакво намерение да се откажа.

— Добре, но защо трябва ти лично? Защо не обучиш някого от конярите или пък Рута?

— Защото това ми е *работата*! Мога да се справя с него, Мансфилд, и ще го направя.

Той изхвъркна недоволен от стаята, а аз се заех с раните си. Когато се върнах в конюшната, работниците бяха спънали Месинджър с пранги и го бяха вързали между два дебели кола. Очите му гледаха свирепо изпод чула, очи на убиец. *Ти никога няма да ме опитомиш*, казваха те.

Можех да наредя на конярите да го освободят, но го направих лично, като пристъпвах полека около него, докато те наблюдавах тревожно отстрани. Нито баща ми, нито Рута се опитаха да ме спрат, но и двамата ни следвах от разстояние, докато отвеждах Месинджър към яслата му. През целия път той удряше предупредително с копита и се дърпаше от поводата и дори след като му затворих вратата, продължи да пристъпва нервно от крак на крак, да се върти и да ме гледа злобно, сякаш ме предизвикваше. Но нещо ми казваше, че зад цялата тази арогантност и омраза се крият страх и чувство за самосъхранение. Той не желаше да се промени, не ми позволяваше да го превърна в нещо, което не е по природа. Нищо не можеше да го принуди да се предаде.

— Май се готвиш отново да го яхнеш — чух гласа на Мансфилд.

Беше се промъкнал до конюшната, без да го забележа.

— Само че утре. Засега ми се сърди.

— А *ти* защо не му се сърдиш? Честно казано, Берил, имам чувството, че си просиш да те нарани.

— Това е абсурдно. Просто не го виня, че следва природата си.

— А моите чувства нямат значение, така ли?

— Разбира се, че имат. Но трябва да доведе обучението му докрай. Това е фермерският живот, Мансфилд. А не бродираните завески и саксиите на прозореца.

След тези мои думи той отново изхвъркна гневен навън; трябваше да минат няколко дни, докато успея да го убедя, че не се инатя, а просто следвам природата си — защото аз бях това, което бях.

— Не съм очаквал, че ще ми е толкова трудно да те гледам как работиш — призна си той, след като настроението му се пооправи. — Ами когато ни се родят деца един ден? Тогава поне няма ли да мирясаш?

— Не виждам защо. За мен беше добре да израсна във ферма. Тя ме кали.

— Може би съм по-голям еснаф, отколкото съм си мислел.

— И по-голям инат, отколкото ме бе предупредил, че си.

След тези думи го целунах, защото много исках да се сдобрим.

През март с Мансфилд отидохме до Найроби, където всички говореха за Мая Карбъри. Само преди два дни

красивата млада съпруга на Джей Си давала урок по летене на един начинаещ ученик, Дъдли Кауи, когато самолетът ѝ се завъртял настрани ниско над земята и се разбил в банкета на шосето за Нгонг, недалече от „Дагорети“, летището на Найроби. Дъдли имал брат близък, Мървин, който току-що бил приключил своя урок и видял с очите си всичко — удара в земята, експлозията, стената от пламъци, в която и двете жертви изгорели практически без следа. Дъдли беше едва двацет и две годишен. Мая беше на двацет и четири и бе оставила сираче едно момиченце на три, Хуанита. Сега за Хуанита се грижел баща ѝ Джей Си във фермата на семейството в Ниери; бил толкова съсипан от мъка, че отказвал да се вижда с когото и да било.

Когато в клуба се натъкнахме на Денис и Карен, и двамата изглеждаха зашеметени от новината. Освен това се питаха какво може да се направи за детето.

— Бедничкото, няма да познава майка си — каза Карен, като нервно подръпваше с ръка края на памучния шал върху раменете си. — Едва ли ще я помни, нали?

— Това може да е за добро — отвърна мрачно Денис. — Но на Джей Си не му завиждам.

— Учудващо е колко е държала да лети, след като е имала толкова много причини да се пази, толкова хора, които са разчитали на нея — каза Мансфилд, като ме гледаше в упор, сякаш се боеше, че няма да схвана намека му.

Но аз не желях да се карам с него в такъв тъжен ден. Малките търкания между нас двамата щяха да почакаат.

— Аеропланите може би са по-безопасни от автомобилите — каза Денис. — Не мисля, че е гледала на летенето като нещо кой знае колко дръзко.

— Твоите възгледи не са меродавни, Денис — каза Мансфилд с равен тон. — Я ми кажи, ще ходиш ли скоро надолу по Нил?

— Не точно — каза Денис.

— Значи не сте чули? — обади се Карен. — Елбургон май наистина е далече на север.

Тя имаше предвид, както скоро щяхме да научим, че се очаква кралско посещение. Престолонаследникът Едуард, принцът на Уелс, щеше да посети Кения в края на септември с брат си Хенри, херцога на Глостър. И Денис беше избран да ги заведе на лов.

— Кралско сафари? — попитах аз.

— Кралско фиаско най-вероятно. Нямах представа каква подготовка е нужна.

— Но такава възможност се дава веднъж в живота — намеси се троснато Карен. Шалът ѝ беше с геометрични мотиви в алено и тъмносиньо и тя го държеше плътно пред гърдите си като щит. — Ако не желяеш този ангажимент, отстъпи го на Брор.

Мансфилд подръпваше някакво невидимо конче на панталона си, все още разстроен от новината за Мая Карбъри. Денис стискаше устни. Карен имаше онеправдан вид, макар че, докато Денис и Мансфилд не влязоха в ресторанта да запазят маса за обяд, само можех да се досещам за причините.

— Един от най-важните моменти в нашата история, а той отказва да го приеме сериозно.

— Денис никога не си е падал по помпозните неща — казах аз. — Не се съмнявам, че вече са съставени десет различни комисии със съответните подкомисии, които да изпитат всеки детайл от сафарито.

— Сафарито е подробност. Това ще бъде светското събитие на десетилетието, на века.

— Сама знаеш, че Денис никога няма да заобича светската суматоха — казах аз, явно не разбирайки главното.

— Брор неотдавна се ожени повторно. Винаги съм се притеснявала, че ще се пръкне друга баронеса Бликсен, но то взе, че се случи в най-ужасния момент. На галаприема в резиденцията на губернатора не се допускат разведени жени. Виждаш в каква невъзможна ситуация съм изпаднала. — Тя закърши пръсти и кокалчетата ѝ побеляха.

— Искаш Денис да се ожени за теб — казах тихо, след като най-после ми светна.

— Но той отказва. — Тя се изсмя ледено; беше ужасен звук. — И ако сега не го направи заради това, заради мен... значи никога няма да го направи.

През следващите няколко месеца се опитвах да мисля само за конете ни — особено за Месинджър, който с всеки изминал ден ми се съпротивляваше все по-малко. Никой не би го нарекъл опитомен, но някои сутрини, когато го яздох, усещах в закръглената гладкост на гърба му нещо, наподобяващо снизхождение. Едва ли ме харесваше или дори приемаше, но си мислех, че полека-лека започва да проумява какво искам от него и постепенно да иска същото.

Една сутрин току-що го бях предала на коняря му, за да го поохлади, когато срещнах Ема с шапка, широка колкото чадър.

— Добре ли се чувстваш? — попита ме тя с особено изражение на лицето. Типично в неин стил. Дори не се бе сетила да ме поздрави.

— Разбира се — отвърнах аз, но още същата вечер, докато Мансфилд беше в града по работа, получих мощен пристъп на гадене и едва успях да стана от леглото, за да повърна.

Когато си дойде, Мансфилд ме завари превита одве на пода, без сили да се надигна.

— Дали да не отидем на лекар в града? — засуети се уплашено той.

— Не. Сигурно съм яла нещо. Трябва просто да полегна.

Той ме пренесе в леглото, постави мокри кърпи на челото ми и спусна завесите. Но след като ме целуна нежно по дланта и излезе заднешком от стаята, аз дълго време не заспах, унесена в мисли. Разбира се, бях бременна. Усещането беше същото като навремето, в Лондон. По някакъв начин Ема го бе доловила преди мен.

Знаех, че трябва да съобщя на Мансфилд, но след онази случка с Месинджър и ужасната смърт на Мая Карбъри не смеех да му кажа. Бременността ми само щеше да засили страховете му. Това беше очевидно. Ами ако решише да ме затвори вкъщи и да не ми дава да припаря до конете? Какво щях да правя тогава?

Докато се измъчвах от тревоги и съмнения, Мансфилд се досети сам.

— Не се ли радваш, миличка? — попита той, като ме държеше за ръцете и се взираше в очите ми.

— Ние едва започваме — опитах се да обясня аз. — Толкова много работа трябва да се свърши, за да тръгне една ферма, за да подредим конете...

— Толкова ли ще е ужасно да си починеш малко? Конете няма да ти избягат, когато си готова да се върнеш при тях.

Двамата лежахме един до друг в тъмното. Бялото горнище на пижамата му се издигаше и спускаше пред очите ми.

— Не искам да спирам работа, Мансфилд. Моля те, не ме карай да го правя.

— Поне спри да яздиш... най-малкото докато се роди детето. Трябва да се грижиш за себе си.

— Аз *така* се грижа за себе си, не разбираш ли? Ако ще имаме това дете, трябва да работя, както и преди. Не знам друг начин да живея.

— *Ако* ще го имаме?! — Той се дръпна назад и погледът му стана суров. — Ти едва ли го поставяш под въпрос, нали?

Трябваше да отстъпя.

— Боя се единствено от промяната.

— Промяна ще има, разбира се. Все пак става дума за нашето дете, Берил. Някое сладко момченце или момиченце, което за всяко нещо ще разчита на нас.

Говореше толкова разпалено, че усетих как всичко около мен започна да се върти. Той сякаш не разбираше, че самата идея да се откажа от познатия си начин на живот ме изпълва с ужас. Много жени биха се отдали на семейството си, на нуждите на своите съпрузи и деца, без да се замислят. Някои всъщност жадуваха за тази роля, но аз никога не бях усещала вкуса на семейния живот. Дали бях годна за него?

— Ще се научиш да бъдеш добра майка — каза той, след като дълго време бях мълчала. — Човек се научава на какво ли не.

— Дано да си прав.

Затворих очи и сложих ръка върху гърдите му, опипвайки с върха на пръстите си гладките копчета на пижамата, фината тъкан, изящните кантове на яката, ушити толкова добре, че никога да не се разпорят.

Целият свят щеше да прочете за кралското посещение — за гарата в Найроби, отрупана с гирлянди от рози, за изписаните на ръка приветствени транспаранти, за разветите знамена. За хилядите хора от всички раси — кои с церемониални роби, пъстри като опашка на паун, кои с фесове, кои с плетени шапки и кадифени пантофи... Нашият нов губернатор, сър Едуард Григ, измуча речта си по мегафон, преди двамата млади принцове да бъдат качени на автомобил и откарани до резиденцията му горе на хълма за първия от поредицата приеми, официални вечери и пищни балове.

В продължение на цял месец всяка бяла жена в радиус от двеста километра наоколо се бе упражнявала в реверанси и се бе чудила какво да облече за тържествения случай. Това беше лотарията на привилегированите класи. Всички титулувани особи — лордове, баронети, първи или трети графове на еди-какво — прииждаха към града, издокарани в най-хубавото, което имаха. Аз бях бременна в четвъртия месец и цялата суматоха минаваше покрай ушите ми; освен това не бях готова да споделям новината си с когото и да било. За да печеля време, бях започнала да нося широки блузи и свободно падащи поли — аз, която не признавах друго, освен панталона и ризата. Това беше единственият ми изход, както и да се крия у дома, доколкото бе възможно, но Мансфилд настояваше да присъстваме на всички събития.

— Защо да не кажем на хората, миличка? Тъй или иначе, скоро ще разберат.
— Знам. Но това е нещо толкова лично...
— Какво? — Той сбърчи чело. — Това е добра новина, глупачето ми!
— Не можеш ли да отидеш сам на партитата? Чувствам се, сякаш не съм аз...
— Едва ли го мислиш сериозно. Да си поканена е *голяма чест*, Берил.
— Звучиш като Карен.
— Така ли? — Той ме изгледа особено. — Предполагам, с това искаш да ми кажеш, че ти звучиш като Финч Хатън.

— Какво?! — Срегнах погледа му. — За какво намекваш?
— За нищо — каза хладно той и се отдалечи.

В крайна сметка отидох, за да има мир. На първата галавечеря принц Хенри седеше от лявата ми страна. На отсрещния край беше брат му Едуард VIII — Едуард Албърт Крисчън Джордж Андрю Патрик Дейвид, зашеметяващо елегантният наследник на короната. Неофициалното обръщение към него беше Дейвид, а към принц Хенри, херцога на Глостър — Хари, като и двамата бяха дошли, за да се забавляват.

— Видях ви на лова за лисици в Лестършър миналата година — каза ми Хари по време на изстудената лимонена супа. Имаше предвид гостуването ни при майката на Мансфилд в „Суифтсдън“, макар че тогава не се запознахме официално. Хари беше по-висок и тъмен от брат си Дейвид, макар и не чак толкова красив. — Изглеждате великолепно на кон, особено с панталон. Мисля, че всички жени би трябвало да носят панталони.

— Коко Шанел ще умре, ако ви чуе — обади се наконтената лейди Григ от другата му страна в опит да се включи в разговора.

Хари не ѝ обърна внимание.
— Въпросният ден предизвикахте фурор — каза той. — За мен това беше сублимният момент.
Не се сдържах и се усмихнах.

— Да, висшето общество в Лестършър като че ли не беше виждало жена да язди кон, обкрачвайки го, вместо да седи напреки на седлото.

— Забавно беше да видя старите кримки, изпаднали в шок. Но как млъкнаха, като ви видяха да прескачате смело оградите! Една красива жена с добра стойка на коня е възхитителна гледка.

Благодарих му през смях за комплимента, докато лейди Григ отново извиваше шия към нас. Достолепната съпруга на нашия губернатор, седнала от лявата страна на принц Хари, попиваше жадно всяка наша дума. Вероятно си въобразяваше, че той флиртува с мен. Което не беше изключено.

— Може би ще се отскубнете за малко преди сафарито, за да видите конете ни горе в Елбургон — предложих аз.
— Имаме най-добрата развъдна ферма по тия места.

— Великолепна идея! — Той ми се усмихна непринудено под късо подстриганите си тъмни мустаци. Имаше сиви очи и ме гледаше с ясен поглед. — Ако зависеше от мен, изобщо нямаше да ходим на лов. Дейвид е този, който иска да гръмне лъв. Докато аз бих се радвал да се кача на върха на най-високия хълм, за да видя всичко околоръст.

— Направете го — казах аз. — *Вас* кой може да ви спре?
— Така ви се струва, но от мен нищо не зависи. Аз съм тук само за украса всъщност.
— Вие сте принц.

— Но по-отзад на опашката за престола. — Той се усмихна. — Не че имам нещо против. Нека Дейвид се пържи.

— Е, дори да не си падате по лова, имате изключителен водач.

— Финч Хатън. Да. Има вид на свястно момче.

— Той е най-добрият, който може да се намери по тези места.

Погледнах към Денис, който седеше малко по-нататък, близо до принц Дейвид, всеки заобиколен от своя групичка почитателки. Карен не беше сред поканените, както и бе подозирала. Не исках да бъда на мястото на Денис, когато най-после се върнеше в „Мбогани“, макар че един господ знаеше кога ще стане това. Толкова беше зает с подготовката за сафарито, че не го бях виждала от месеци дори за кратко.

В някои отношения и двамата бяхме в период на напрегнато очакване. Нямаше как това сафари да не промени живота му. Личното му време и пространство, на които толкова държеше, щяха да бъдат погълнати изцяло от внезапната слава и аз знаех, че част от него изпитва ужас от това — най-чистата му част, онази, която искаше само да живее семпло, по свой собствен кодекс от правила. Ах, как само го разбирах! Не след дълго коремът ми щеше издайнически да се закръгли, а гърдите ми да се втвърдят и набъбнат. Тялото ми щеше да се преобрази първо, а после и всичко останало. Все още обичах Мансфилд, но имах чувството, че съм се качила на влак, за да стигна донякъде, а междувременно се бе оказало, че влакът е за съвсем друго място. Цялата ситуация ме хвърляше в дълбоко отчаяние.

С драматично встъпление на цигулките струнният квартет засвири Шуберт.

— Кажи ми, Хари, танцуваш ли? — попитах свойски аз.

— И още как!

— Чудесно — казах аз. — Запази един танц за мен.

След седмица Дейвид и Хари дойдоха в „Мелела“, както бях предложила, и си направиха състезание на нашата писта за тренировки. Като езда не показаха нищо особено. Дейвид беше по-дребен и атлетичен, но не беше добър ездач. За него бяха оседлали Камбриън, а за Хари — Клемънси, като цели пет обиколки братята яздиха рамо до рамо, без явен победител, под окуражителните викове на антуража си. Камбриън беше по-добрият състезателен кон; всъщност до този ден той нямаше нито една загуба.

— Много мило от ваша страна, че не ми казахте колко съм безнадежден — отбеляза Дейвид, докато се връщахме пеша покрай заграждението; сините му очи преливаха от мъжествен чар.

Разни знатни девойки се кипреха по цялата дължина на оградата, готови да убият човек или да си свалят гащите при най-малък знак от негова страна.

— Чудесно се справихте — казах аз. — Конят със сигурност...

— Кой е този хубавец? — попита Дейвид, когато се приближихме до Месинджър. — Ето на това му се казва разкошно животно.

— Има доста противоречива история, но започва да влиза в пътя. Бихте ли желали да го видите как тича?

— Ами да, защо не!

Накарах един от конярите да ми приготви Месинджър, като си мислех, че по този начин не само ще направя неотразимо впечатление на престолонаследника, но и ще покажа на Мансфилд, че нямам намерение да се затварям в къщата. Може би това беше чисто заинатяване от моя страна, но щях да се оправдая, че Дейвид е настоявал да види Месинджър в цялото му величие.

Когато денят приключи и последните остатъци от кралския антураж се изнизаха от имението ни, Мансфилд ми даде да разбера колко е недоволен от мен.

— Ти съзнателно се опитваш да излагаш детето ни на риск, Берил, като поставяш и мен в неудобно положение. Те и двамата са известни бонвивани. Никой от присъстващите не остана сляп за начина, по който флиртуваше с тях.

— Не ставай глупав. Просто се държах дружелюбно! Всички знаят, че съм омъжена.

— В миналото ти това невинаги е било достатъчна гаранция.

Все едно ми зашлеви плесница.

— Ако ми се сърдиш заради коня, кажи ми го направо. Не се опитвай да ми натриваш носа с миналото ми.

— Това с язденето си беше безразсъдство от твоя страна. И освен това не те е грижа, че даваш храна за клюки.

— Преувеличаваш.

— Майка ми чете всяка дума от светските хроники, Берил. Ако дори *намек* за скандал стигне до дома, ще умра. Знаеш колко трудно се излиза на глава с нея.

— Ами тогава защо ѝ се умилкваш?

— А ти защо съзнателно даваш повод за клюки и спекулации? — Мансфилд прехапа долната си устна — сигурен знак, че е ядосан. — Мисля, че трябва да се върнем в Англия, докато се роди бебето — продължи той. — Там е много по-безопасно за теб по редица причини.

— Защо да пътуваме толкова надалече? — настръхнах аз. — И какво ще правя там?

- Ще се грижиш за себе си като начало. Ще бъдеш моя съпруга.
- На всичко отгоре се съмняваш в любовта ми, така ли?
- Да, ти ме обичаш, мисля си... посвоему. Но понякога се питам дали все още не чакаш Финч Хатън.
- Денис? Защо ми казваш всичко това тъкмо сега?
- Не знам. Напоследък имам чувството, че с теб едва ли не играем някаква игра. — Той ме погледна внимателно. — Така ли е, Берил?
- Разбира се, че не — казах твърдо аз.

Но по-късно, докато стисках очи, за да заспя, се почувствах гузна. Не че се опитвах да си играя с Мансфилд, но *наистина* бях флиртувала с принцовете. В известен смисъл това беше по-силно от мен. Беше ми приятно да се усмихна и Хари да ми се усмихне в отговор или да усещам погледа на Дейвид върху себе си. Беше детинско и напълно лишено от смисъл, но в тези кратки мигове вярвах, че отново съм онзи свободен дух, онази съблазнителна млада жена, която владее в някаква степен собствената си съдба.

Как с Мансфилд се бяхме озовали толкова бързо в безизходица? — питах се аз. Всичко бе започнало добре, бяхме си обещали да бъдем лоялни съюзници и верни *приятели*. Не че беше идеално, но сега тази бременност ни притискаше в противоположни ъгли на ринга. Нямах никакво желание да отивам в Англия само за да го умилювам, но каква би била алтернативата? Ако в този момент бракът ни се разпаднеше, щях да остана сама с дете на ръцете. Можеше да загубя и фермата... Не, дума да не става. Колкото и да не ми се щеше, бях принудена да скърша волята си.

Сафарито започваше след броени дни и Карен даваше вечеря в чест на кралските гости; Денис ѝ бе уредил присъствието им, само и само да има мир. Протоколно, тя нямаше достъп до резиденцията на губернатора, но нищо не спираше принцовете да ѝ отидат на крака. И тя се беше подготвила подобаващо — вечерята надминаваше всичко друго, на което бях присъствала досега. Беше съставена от толкова блюда и деликатеси, че много скоро престанах да ги броя. Имаше шунка, Маринована в шампанско, с гарнитура от прилични на рубини горски ягоди и едри, сочни семена от нар; и пай с трюфели и сметана. Когато готвачът на Карен, Каманте, внесе десерта — перфектно бухнали кръгли кексчета с ром и хрупкава, златиста коричка, — имах чувството, че не стъпва по земята от гордост.

Наблюдавах внимателно Карен, убедена, че за нея тази вечер е един от върховните мигове в живота ѝ, но очите ѝ гледаха уморено под пудрата и туша. Плановите за сафарито бяха претърпели развитие: сега и Бликс щеше да се включи като дясна ръка на Денис. Всъщност от едно сафари се бяха родили няколко: за начало кратка експедиция в Уганда, последвана от няколко ловни излета до Танганайка; Коки също бе поканена да се присъедини като съпруга на Бликс и официална домакиня на събитието, която да се грижи ваните да са пълни с гореща вода в края на деня, а рецептите за джин на доктор Търви да не секват. Само Карен бе оставена на произвола и както скоро щях да науча, беше бясна от този факт.

Кулминацията на вечерта беше *нгомата* на племето кикую — най-голямата, която бях виждала до този момент. Няколко хиляди танцьори, събирани от цялата област, изнесоха пред двамата принцове спектакъл, който те дълго нямаше да забравят. Централният огън беше огромна клада, чиито огнени езици ближеха небето. Около нея имаше няколко по-малки, но също така внушителни, като светещи спици около главината на гигантско колело. Биенето на тъпаните ту отслабваше, ту се усиляваше като пулсиращи вълни от енергия, а мъжете и жените подскачаха и кърсеха тела в сложни танци от древността.

Докато наблюдавах всичко това, си припомних за *нгомите* от моето детство, когато с Кибии се измъквахме крадешком от къщи, за да ги наблюдаваме чак до зори, омагьосани и объркани от чувствените реакции, които танцьорите извикваха у нас — емоции, които все още не знаехме как да назовем. Оттогава аз се бях променила много, бях съблякла безброй кожи. Все още щях да позная Лаквет, ако използеше от сенките, за да застане в светлия кръг около огъня; но дали тя щеше да ме познае?

На верандата бяха окачени два ярки корабни фара, които Карен бе донесла специално от Дания като подарък за Бъркли, но си ги бе прибрала след смъртта му. Сега Денис беше застанал под единия, за да гледа *нгомата*, облегнат на каменната колона. До втория фар стоеше Мансфилд; в разположението им един спрямо друг имаше някаква странна симетрия, сякаш бяха врати, водещи към различни светове. За един миг неволно си представих как съдбата би могла да подреди живота ми по различен начин; в този алтернативен свят Денис би могъл да е мой съпруг и аз да нося в себе си неговото дете. И тогава щях да възприемам всичко по различен начин, да съм щастлива и възторжена за бъдещето, а не тревожна и потисната като сега. Но жребият беше вече хвърлен. Дори ако нещо в мен все още тайничко очакваше Денис да ме заобича, да остави Карен и да ме вземе за своя жена, какво значение имаше това? То никога нямаше да се случи.

Извърнах глава към огъня; пламъците се издигаха, златисти и медночервени, а във въздуха се рееха искри като звезден прах.

Няколко дни по-късно, в края на работния ден, почуках на вратата на Рута и Кимару. В кухнята им миришеше на подправки и задушено месо. Асис, вече четиригодишен, беше наследил високото квадратно чело на баща си и неговата самоувереност. Обичаше да застава на глинения под до масата и да подскача нагоре, колкото му държаха силите; толкова ми напомняше на Кибии, че като го видях, сърцето ми спря.

— От него ще стане отличен *моран*, нали? — попита Кимару.

— Перфектен — съгласих се аз и най-после споделих с тях, че и аз ще имам дете.

— Да, Беру — каза добродушно Рута; разбира се, вече знаеше. Абсурдно бе да се зальгвам, че мога да скрия нещо от него. — Нашите деца ще си играят заедно, както ние някога, нали?

— Ами да! Може дори да ловуват заедно. И двамата помним как става... Аз със сигурност.

— Един *моран* никога не забравя — отвърна той.

— Ти си моето семейство, Рута. Ти и Асис, и Кимару. Надявам се, че го знаете.

Той кимна. Очите му бяха черни и живи. Имах чувството, че ако се взра дълбоко в тях, ще открия дните от нашето детство. И в този момент у мен проблесна слаб лъч на надежда за моето бебе. Нямаше да е лесно, но ако Рута беше край мен, за да ми напомня коя съм всъщност, всичко щеше да е наред. Щеше да се наложи да изтърпя Англия и майката на Мансфилд, но следващото лято щяхме да си донесем бебето у дома. „Мелела“ щеше да бъде за моя син онова, което „Зелените хълмове“ беше за мен. Ако гледах така на нещата, бъдещето не би трябвало да ме

изпълва с ужас.

— Какво казва баща ти? — попита Рута.

— Още не знае.

— Аха — каза той, после повтори една поговорка на суахили, с която ме бе предизвиквал преди много години.

— *Новото е хубаво, дори да боли.*

— И аз така съм чувала — отвърнах и ги оставих да вечерят на спокойствие.

Заточение е една от онези старомодни думи, които казват много повече, отколкото означават. Аз преживях своето заточение в „Суифтсдън“ при майката на Мансфилд, която, от една страна, правеше всичко, за да улесни живота ми, но от друга, го превръщаше в ад. Спах в прекрасна стая и имах лична камериерка, та не беше нужно да помръдвам пръст дори да си наля чай. Не се съмнявах, че старицата бе твърдо решена да обсипе детето ми с всичко, подобаващо на един Маркам. Аз самата бях външен човек и тя намираще начин да ми го напомня безмълвно.

Отплавах с кораба от Момбаса сама, като оставих баща ми и Рута да се грижат за конете. Мансфилд дойде през януари и остана до раждането, на 25 февруари 1929 г. — беше толкова студен ден, че тръбите в родилния дом на Итън Скуеър звънтяха и заплашваха да се пръснат. Прозорците към улицата бяха заскрежени, скривайки външния свят, и аз се взирах в размазаните светли петна. Бяха ми дали райски газ и някакво успокоително, от които се тресях и ми се струваше, че ще се разпадна на парчета. Мощни спазми и режещи болки преминаваха през тялото ми, без да мога да ги спра. Коленете ми играеха. Ръцете ми трепереха върху влажните чаршафи.

— Няколко часа по-късно, след един последен напън, от който едва не загубих съзнание, Жервас изпадна от мен. Извих шия, за да го видя, но успях само за миг да зърна сбърченото му личице и мъничкия гръден кош, хлъзгав от кръв, преди докторите да го отнесат нанякъде. Все още не бях на себе си. Нямах представа какво става около мен и можех само да лежа, докато сестрите ми се караха да не шавам много.

Никой нищо не ми казваше — нито защо са ми взели момченцето, нито дали изобщо е живо. Карах се със сестрите, докато накрая зашлевих една през лицето, та отново ми сложиха успокоително. Когато дойдох на себе си, Мансфилд беше в стаята при мен с восъчнобледо, изпито лице. Детето не било добре, започна да ми обяснява той. Било опасно дребно и му липсвали части от тялото. Нямало оформен анус и ректум.

— Какво?! — извиках аз с надебелял от упойката език. — Как така?

— Докторите казват, че се случвало понякога. — Той отново задъвка устната си. Виждах как около мястото се беше образувало лилаво петно. — Но я си представи, че е от ездата, Берил.

— Възможно ли е? Ти така ли мислиш?

— Майка ми е убедена, че ездата е повлияла.

— О! — Думите му взривиха мозъка ми. — Какво могат да направят за него?

— Операция. По-точно няколко операции, стига да има сили да ги понесе. Но в момента не е силен. Твърде мъничък е и едва диша. Казват, че трябва да сме готови за най-лошото.

Когато Мансфилд си тръгна, аз придърпах всички одеяла и чаршафи около себе си, но не можах да се стопля. Нашият син можеше да умре. При самата мисъл за това започвах да се треса цялата — изтерзана, объркана и напълно безпомощна.

Навремето, още като Лаквет, един ден видях с очите си раждане на дете с тежки деформации в селото на кипсигите. На мястото на едното му краче стърчеше чукан; кожата му беше морава, сякаш изранена, и с някакви особени линии, наподобяващи шевове. Никой не се опита да скрие тази трагедия от двама ни с Кибии. Детето щеше или да оживее, или да умре според волята на боговете. Същата вечер майката го изнесла пред колибата и си легнала, както и цялото село, без да обръщат внимание на плача му. Според поверието, ако воловете не го стъпчели през нощта, значи детето било орисано да живее. Но въпросната нощ през селото минал хищник — леопард или хиена — и го отнесъл. И всички решиха, че това е божията воля.

Дали Жервас щеше да оживее след операциите или дори в първата си нощ? Дали бог не бе намислил да ме накаже, като ми го отнеме, или пък всичко, което ни се случваше на този свят, беше сляп късмет, като при игра на зарове, без план и причина? Аз не бях сигурна дали вярвам в бог и така и не се бях научила да се моля. Не знаех и как да се предам в ръцете на съдбата, затова дочаках утрото, тананикайки под носа си една стара африканска песничка: *Кали кома симба сиси. Аскарри йоти ни удари*. Свирипи като лъвов е ние, воините всички сме храбри.

За мое изумление, Жервас оцеля през първите няколко рискови дни от живота си. Докторите бяха поставили странна торбичка на корема му и го хранеха през извити тръбички, вкарани в нослето му. Отначало наддаде с трийсет грама, после отслабна с петдесет. Разболя се от жълтеница и те го поставиха под някакви ярки лампи. Почти през цялото време го държаха далече от мен, защото не биваше да се излага дори на най-малък риск от зараза. Докато се възстановявах в родилния дом, го видях само два пъти, като и двата се почувствах така, сякаш някой ме е ударил с юмрук в сърцето. Беше толкова мъничък, хилав и незащитен — като птичка с пречупени крила.

Един ден преди операцията му Мансфилд дойде в стаята ми блед и отчаян.
— Знам, че е твърде рано да говорим за това, но ако Жервас оживее, искам да отиде в „Суифтсдън“ при майка ми за периода на възстановяване. Тя е в състояние да му осигури най-добрите възможни грижи.

— Разбира се, стига докторите да одобрят. — Ненавиждах „Суифтсдън“, но Жервас ми беше по-важен от всичко.

— А ти какво ще правиш? — продължи той. — След като те изпишат от болницата?
— В какъв смисъл? Искам да бъда при Жервас, естествено.
— Предполагах, че ще пожелаеш да се върнеш у дома.
— Някой ден и това ще стане. Тогава всички ще се върнем заедно. Какво искаш да ми кажеш, Мансфилд?

Той ми обърна гръб и отиде до прозореца, после закрачи напред-назад, сякаш броеше дъските на пода. Навън времето беше все така отвратително; покритите с лед стъкла пропускаха бледа светлина, която придаваше на лицето му призрачен зеленикав оттенък. Откакто се бяхме върнали в Англия, той ми изглеждаше силно променен — не просто по-блед, но и отслабнал духом, сякаш се бе върнал към детството си, към момчето инвалид, прекарало младежките си години на легло, сричайки латинските наименования на цветя и дървета.

— Не съм убеден, че ми се връща в Кения — каза той. — Виждам все по-ясно... колко сме различни. Чувствам се някак глупаво.

— Било е глупаво да се ожениш за мен? И защо ми го казваш чак сега? Та ние си изградихме съвместен живот! Да изхвърлим всичко на боклука ли?

— Исках нов шанс, това е вярно. Но може би просто съм играл роля. Или пък ти.
Усетих как стаята се завъртя пред очите ми.
— Не разбирам. Фермата е целият ми живот, а сега имаме и Жервас. Имаме дълг към него.
— Знам — каза уморено Мансфилд.

После отиде да разговаря с лекуващия лекар, а казаното от него, както и онова, което бе премълчал, останаха да висят във въздуха като ледена мъгла.

Не можех да проумея какво става. Дватамата с Мансфилд наистина се карахме понякога. Поначало не бяхме идеалната двойка, но искахме едни и същи неща и бяхме приятели. А сега всякаква обич и привързаност между нас бяха изчезнали като слънцето зад зимните облаци. Тук сезонът беше различен, и то не само като температура.

Докато стоях така, разяждана от черни мисли, чух пред вратата енергични стъпки. Казах си, че сигурно е Мансфилд с новини от лекаря, но в стаята влезе принц Хари.

— Ти не си ли на сафари? — казах аз, като се свързах от шока.
Костюмът му от фин вълнен плат изглеждаше като излят върху тялото. Самото му присъствие в родилния дом на Джералд Роуд беше абсурдно.

— Всичко се отмени по спешност. Сигурно си била твърде улисана в своите проблеми, за да научиш това, но баща ми беше развил белодробна инфекция. Животът му висеше на косъм, но сега е добре. А с теб какво става? Аз дори не знаех, че чакаш дете, докато не го прочетох в „Таймс“. Много си потайна.

— Не бях подготвена да казвам на когото и да било. Пък и бебето се роди с проблеми.
Усетих как лицето ми се сгърчи и се запитах дали е редно да плача пред кралска особа. Какво ли пък щяха да пишат *тогава* в „Таймс“?

— Съжалявам. Чух за това. Мога ли да направя нещо за теб?
— Ако действително искаш да помогнеш, погрижи се да го оперира най-добрият хирург. Сигурно знаеш кои са добрите тук, на кого може да се има доверие. Той е толкова мъничък. Ти видя ли го?

Хари поклати глава. В този момент влязоха две сестри и се заеха да ми оправят завивките. Явно кралското посещение бе разбунило кошера и те искаха да видят с очите си височайшия гост.

— С удоволствие ще се погрижа за хирурга — каза той, без да им обръща внимание. — И моля те, ако имаш нужда от нещо, каквото и да било, не се колебай да ми звъннеш.
— Благодаря ти. Толкова съм разтревожена.
— Как няма да си?

Той се пресегна и хвана ръката ми, наведе се и я целуна. Беше безобиден жест, невинна проява на загриженост,

но сестрите се обърнаха със зяпнали уста. Квадратните им шапчици се наклониха към нас като две цветя или два мегафона.

Макар и слаб, Жервас имаше сърце на истински млад *моран*. Той преживя успешно първата операция в средата на март, след която заприлича малко повече на цял човек. Бяха му отворили изходно отворстие там, където преди имаше само гладка кожа. През следващия месец му направиха повторна операция, за да оформят ректум от парче дебело черво, а малко по-късно и трета, за да сглобят всичко това в едно цяло, както се съединяват точките в детски ребус. Всеки път треперехме дали ще оцелее след процедурата, дали ще се събуди от упойката. Винаги съществуваше риск от сепсис, от вътрешен кръвоизлив или шок.

Засега лекарите казваха „не“ на „Суифтсдън“. Жервас трябваше да остане в болница, а двамата с Мансфилд отседнахме в „Гроувнър“, макар и в отделни апартаменти. Все още не обсъждахме бъдещето на брака ни. Всъщност почти не си говорехме.

Един ден Джинджър Бъркбек дойде да ме види в хотела. Двамата с Бен били в Лондон, понеже трябвало да оперират доброкачествен тумор в „женските ѝ части“, както каза, но беше твърде деликатна, за да поясни точно къде. Джинджър обаче не бе дошла да говорим за това, а за Хари.

— Злите езици само за вас говорят — каза тя. — Носи се слух, че си отседнала в „Гроувнър“, понеже е през улицата от Бъкингамския дворец, и той влиза и излиза от апартамента ти през таен проход в мазето.

— Това е нелепо. Ние сме просто добри приятели и той беше ужасно мил с мен.

— И така да е, трябва да внимаваш. Нещата са сериозни. Прости ми за откровеността, но репутацията ти трудно може да се нарече неопетнена. А светските хроники винаги предпочитат най-простите заключения.

— Ами нека. Вече нищо не ме интересува.

— Значи е *вярно* това за теб и Хари?

— И да е вярно, и да не е, какво значение има, по дяволите?!

Закрачих нервно по дебелия килим на зелени и червени мотиви, които в известен смисъл се биеха помежду си като някаква безвкусна коледна украса. Господи, колко бях уморена!

Джинджър изцъкли очи. Седнала на канапето, тя ме попита:

— Значи няма да ми кажеш, така ли?

— Ти не разбираш! Казвам ти, че няма значение. Ако отрека, никой няма да ми повярва.

— Можеш да си провалиш живота, Берил. Помисляла ли си за това?

Затворих очи, после отново ги отворих.

— Честно казано, ако можех да си възвърна предишния живот и да бъда оставена на мира, не бих имала нищо против.

— Опитвам се да ти помогна, разбираш ли? Желая ти само най-доброто.

— Ако щеш вярвай, но и аз си желая същото.

На вратата се почука енергично и в стаята влезе Хари с безупречната си прическа и панталон с басти. Ухаеше на одеколон с аромат на бор.

— Здравейте! — каза той. — Какво става тук? Как е Жервас?

— Укрепнал във всяко отношение.

— Отлично! Превъзходно!

Той прекоси с чевръста стъпка стаята, стисна ме за ръката, после се наведе и ме целуна по челото, при което бузите на Джинджър се оцветиха в алено.

Най-после, в началото на май, хирурзите обявиха, че са склонни да пуснат Жервас в „Суифтсдън“. Макар да знаех, че това ще предизвика скандал, реших, че е време да повдигна въпроса за Кения.

— Той няма да преживее пътуването — отрязва ме Мансфилд в пищно обзаведената, но излъчваща хлад библиотека на брат си Чарлс на Конот Скуеър.

— Не сега, разбира се. Но догодина?

— Аз не се връщам там. Не и както са сега нещата. А Жервас ще се радва на по-добър живот тук.

— Как можеш да ни изтръгнеш от корените ни, без дори да помислиш за алтернатива?

— Ти си свободна да правиш каквото пожелаеш — каза с равен глас той. — В момента ме интересува единствено синът ми. Той ще получава непрекъснати грижи от медицински сестри, бавачки и най-добрите хирурзи. От него никога няма да излезе силно дете. Чу какво каза докторът.

— Чух, да. Чувам всичко, което говорят докторите. — Взрях се в очите му. — Знаеш ли, че аномалията на Жервас би могла да се получи при всекиго? Че моята езда няма нищо общо с нея?

Едно мускулче потрепна на челюстта му, той отмести поглед встрани и каза:

— Това сега няма значение, нали така?

В продължение на седмици се измъчвах от чувство за вина, че с действията си съм увредила Жервас, но в крайна сметка ми се стори безсмислено да обвинявам, когото и да било. Бъдещето му зависеше от това кой разполага с повече власт и пари. Майката на Мансфилд не ме харесваше от самото начало. Тя притискаше сина си да ме изолира веднъж завинаги от своя живот. Заради нея Мансфилд бе станал толкова резервиран и хладен към мен. Вратата между нас се бе превърнала в стена.

— Той е и мое дете. Как така нямам права и нямам думата?

Той вдигна рамене и издаде устни напред.

— Ти си си виновна за всичко. Сега се говори, че детето било на херцога.

— Но това е нелепо! Аз забременях през юни. Хари пристигна в Кения през октомври, когато бях в четвъртия месец!

— Хари? Дейвид? Слуховете летят във всички посоки. Сериозно, Берил. Не ти ли стигаше един принц, та трябваше да се пробваш и с двамата?

Ако имах сили, бих го зашлевила.

— Тези клюки ме отвращават.

— Ами хубаво, опровергай ги.

— Не съм длъжна да опровергавам каквото и да било, особено пред теб. А и какво значение имат хорските приказки? Да вървят по дяволите всички.

Продължихме още известно време да се караме в този дух, докато слугите със сигурност слухтяха отвън, готови още същия ден да изпеят всичко пред списание „Татлър“. Мансфилд се опитваше да ми извива ръцете да пусна опровержение в „Таймс“, с което да очистя името му. Очевидно майка му беше излязла от кожата си покрай скандала.

— Помисли за репутацията ѝ — настоя той. — По тези места благоприличието е всичко.

— Толкова се изтощих да правя всичко в името на благоприличието, че вече умирам — сопнах се аз. — Искам просто да си отида вкъщи.

— Не ме принуждавай на крайни стъпки, Берил. Мога и сам да очистя името си, като се разведа с теб и посоча херцога като виновник. Ще изгубиш последното пени, което някога си се надявала да получиш от мен. Ще изгубиш и Жервас.

— Можеш ли да ми се закълнеш, че и без това не си решил да ми го отнемеш, каквото и да се случи?

Той ме погледна равнодушно. Пред вратата изтракаха чаши за чай. Усещах, че ще се разплача, чувствах се разнебитена. Повтаряше се нещо многократно преживяно, само думите бяха различни за същите престъпления, главното, от които беше, че съм жена и съм дръзнала да си въобразя, че мога да бъда свободна. Но сега не само моята собствена съдба беше заложена на карта.

— Е, добре — казах накрая аз. — Хвърли срещу мен всичко, с което разполагаш. Покажи се в цялата си низост.

Онова, което се случи през следващите дни, щеше да дава храна за шушукания и клюки в течение на десетилетия, допълвано, украсявано и изкривявано по веригата като в детската игра на телефон, при която и най-баналното изречение се връща при автора си променено до неузнаваемост. Някои твърдяха, че Маркам нахлул в двореца, размахвайки любовни писма, написани от херцога до мен. Други — че майка му си изпросила аудиенция в Кралската ложа в Аскот. Според трети адвокатите на кралица Мери били вдигнати призори от леглата си, или по-скоро това бил сър Юлик Алегзандър, личният ѝ финансист. Отначало старицата била раздразнена, после ужасена, пренебрежението ѝ преминало в заплахи. Наистина, никой не би посмял да посочи един от наследниците на трона като ответник в бракоразводно дело, но тя била готова да си плати, за да се презастрахова срещу подобна възможност — десет хиляди лири или трийсет, или петдесет хиляди, — платими във вид на годишна рента до края на живота ми. Само и само да се пръждосам веднъж завинаги от нейния.

Слуховете живееха свой собствен живот и вече нищо от онова, което се говореше, не можеше да ме изненада. Бях претръпнала. Жервас бе отведен в „Суифтсдън“, както знаех, че ще стане, и там състоянието му бързо се подобри. Тялото му оздравя. По цял ден гукаше и си бърбореше нещо в прекрасното си кошче, явно харесваше собствения си глас. Може би щеше да ме запомни, надвесена над него, докато галех с пръст сладката гънка под брадичката му. Надявах се да ме запомни. Имаше очите на Мансфилд и по нищо не приличаше на мен. Нищо, освен волята, с която се бе преборил за живота си.

През годините сякаш да се връщам понякога в „Суифтсдън“, за да го виждам, винаги под зоркия поглед на баба му и на разни гувернантки, сякаш се страхувах, че ще го грабна и отнеса с мен в Африка. Не че не ми бе минавало през ума, дори само колкото да види цветовете там — тревата, златиста като грива на лъв, снежната шапка на Килиманджаро, — както и да опознае истински своята майка. Вместо това му разправях историйки за Джоро — за Кибии и Булър, и Малкия Макгрегър. За леопардовите нощи и слонските нощи, за плоското безкрайно небе. И всеки

път, като си тръгвах, на раздяла му казвах едно и също: „Някой ден ще идем заедно там. Всичко ще ти покажа“.

Останах в Англия до края на 1929 г., като често отскачах до аероклуба на „Пикадили“. Имаше нещо успокояващо нервите в това да наблюдавам как аеропланите кръстосват небесната шир над Шелбийч — проблясващи сребърни игли, теглещи тънък конец след себе си. Там в един слънчев октомврийски ден зърнах Денис. Беше с прилепнало кожено яке и авиаторски шал на шията и пристъпваше право към мен през кафенето пред един от хангарите. Отначало не повярвах на очите си; имах чувството, че сънувам. После се втурнахме един към друг, без да мислим колко неловко изглеждаше това отстрани — двама души, които се бяха открили отново на края на света.

— Божичко, колко се радвам да те видя! — Стисках го за ръката, без да имам сили да я пусна. — Какво правиш тук?

— Трупам летателни часове. Кралското фиаско ми докара достатъчно пари да си купя най-после самолета, за който си бях мечтал. Един сладък златист „Джипси Мот“. Ще си го откарам с кораба до Момбаса, ако и двамата оцееем до шест месеца. — Имаше предвид себе си и самолета.

След трагедията с Мая се изненадах от дързостта му, но Денис си беше Денис.

— Хубави машини. — Вдигнах поглед към небето, където един ярко боядисан „Де Хавиланд“ се позаклати във въздуха, преди да се издигне нагоре. — Създават усещане за грация.

— Предполагам, че си минала през чистилището.

— Ти никога не си харесвал Мансфилд, познах ли? — осмелих се да попитам аз. — В наше присъствие винаги се държеше ледено.

— Исках да си щастлива, винаги съм го искал. Но когато се омъжи за него, се зачудих. Честно казано, смятах те за прекалено свободен дух, за да приемеш подобни ограничения. Мислех, че двамата с теб си приличаме.

— Може би това ни обрече на провал от самото начало. Кой би могъл да каже? Но сега вече всичко се обърна наопаки. Не знам какво ще стане с фермата и конете ми, не знам дори какво да започна да спасявам.

— Трябва да се научиш да летиш.

— Аз ли? Наистина ли там горе изглежда толкова открито и безкрайно, както ми се струва отдолу?

— Дори повече.

— Звучи като рая — казах му аз. — Е, запази малко място и за мен.

През следващите седмици, преди да отпътувам за Кения, с Денис се виждахме всеки ден на аеродрума — в слънце и в дъжд. Бях толкова привлечена от него, колкото никога досега, но всеки път, когато изпитвах неудържимо желание да го целуна и притисна до себе си, ми се струваше грешно да го правя, докато Жервас беше все още неукрепнал, а пепелищата на брака ми димяха около мен. Но Денис беше и мой приятел, от когото имах нужда. Той ми казваше всичко, което научаваше във въздуха, а аз поглъщах жадно всеки детайл, доволна, че имам с какво да се отвлечам от мрачните си мисли.

— Наистина ми изглежда като свобода в най-чиста форма — казах аз. — Стига да забравиш за риска.

— Страхът никога не те напуска изцяло. Но той е полезен, защото изостря сетивата.

Кимнах, разбирайки точно какво имаше предвид. Още като дете обичах изпитанията и предизвикателствата. И макар понякога да забравях за онова момиче, то се връщаше при мен, щом вдигнех взор към небето — толкова ясно и наситеносиньо, че приличаше на прозорец към Вселената. Може би *наистина* и аз щях да полетя. Може би затова съдбата ме бе събрала с Денис на аеродрума и напоследък се чувствах не толкова потисната и отчаяна. Самата идея за едно бъдеще с крила вече ми звучеше като най-естественото нещо; тя лекуваше всичките ми болки. А присъствието на Денис до мен ми помагаше да си припомня коя бях, как бях изглеждала в онези по-добри времена — силна и уверена в себе си, гледаща напред, готова да се изправя без страх срещу бъдещето.

— Представял ли си си двама ни заедно? — попитах го аз един ден. — Във време и място, в свят, ако щеш, където да можем да бъдем един до друг? Без да се опитваме да се унищожим взаимно или да искаме повече един от друг, отколкото можем да си дадем?

По лицето му бавно се разля усмивка. Когато срещнах погледа му, лешниковите му очи бяха бездънни.

— Ами какво ще кажеш за тук и сега?

Той посегна към ръката ми и няколко скъпоценни минути седяхме неподвижно един до друг, докато над главите ни един сребрист биплан проблесна на слънчевите лъчи, наклони се стръмно на една страна и се скри зад плътен облак.

В края на март 1930 г. отплавах за Кения. Отидох за кратко до „Мелела“, за да се видя с баща ми и Рута и да нагледам конете. Беше ми по-трудно, отколкото си мислех, да намеря нужните думи, за да им обясня, че Жервас е останал в Англия и че може никога да не го видят. Баща ми искаше още в същия миг да потърси сметка на Мансфилд, сякаш можеше просто така да протегне ръка през морето, да го хване за шията и да промени всичко. Рута беше по-тих и сдържан, но знаех, че му е ужасно мъчно за мен. Той веднага се досети, че с фермата е свършено.

— Нямам вече сили за надбягвания — казах му аз. — Не мога да мисля за нищо от доброто старо време, не желая да яздя кои, не желая да ми мирише на конюшня. Ще се уча да летя.

— Разбирам — каза той и помълча известно време. — И къде ще ходим да летим?

Въпросът му ме накара да се размекна като зряла кайсия.

— Какво ще кажеш за Найроби?

Преместих се в клуб „Мутанта“, където наех старата къщичка на Денис, а Рута и жена му си намериха квартира наблизо, в квартала на чернокожите. При вида на Асис, подтичващ след майка си или катерещ се по баща си, усещах колко ужасно ми липсва Жервас; болката беше толкова непоносима, че ми идеше да вия. Мансфилд ми пишеше, че бил още крехък, но заяквал с всеки изминал ден. Наред с новините той бе започнал да ми изпраща и малка издръжка. Макар че, докато бях в Лондон, ме бе заплашвал агресивно с развод, сега явно не бързаше да завежда дело. Но това нямаше значение за мен. Той щеше да придвижи нещата, когато беше готов, а и открих, че не прегризвам юздата от нетърпение да се отърва от него, както навремето от Джок. Бях станала майка, а не можех да прегърна детето си. Свободата не означаваше за мен същото, както преди. Нищо не беше вече същото.

Един ден Карен се отби при мен в къщичката и аз с изненада научих, че също е била в Англия, и то точно по времето на добре разгласената във вестниците война между мен, семейство Маркам и британската монархия.

— Не мога да си представя колко ужасно ти е било — каза тя.

Разправих ѝ това-онова за Мансфилд и Жервас, като запазих най-болезнените подробности за себе си.

— Аз не съм единствената набедена куртизанка на Флийт стрийт. Скоро ще си намерят някое друго момиче и ще забравят за мен.

— На твое място не бих се обзалагала. — Тя допря чашата до устата си, като за момент ми се стори, че е някъде безкрайно далече. — Докато те нямаше, във фермата имах нашествие на скакалци, после и слана. Всичко погина. Затова и отидох до Лондон, за да видя дали Денис знае някакъв начин да се отърва от дълговете си.

— И знаеше ли?

— Не — каза тихо тя. — Но обеща, като се върне, да ме заведе да летим. Принцовете щели да се връщат за още сафарита, но ти сигурно знаеш.

— На Дейвид му трябват лъвови.

— Естествено — каза мрачно тя.

— Не всичко е ужасно. Сама знаеш колко много държеше да си има самолет.

— Да. А сега му се подмазват повече клиенти, отколкото е в състояние да обслужи. Би трябвало да се радвам за него, нали? И все пак се боя, че това би могло да ни съсипе.

Покрай очите си имаше бръчки, погледът ѝ беше неразгадаем. Нямах представа дали споделяше с мен истината — че връзката ѝ с Денис е към края си, — или просто ми разиграваше някаква драма. Не знаех и какво отношение би могла да има тяхната драма към мен. Оказа се обаче, че има.

Денис се върна след още няколко месеца и веднага се зае с приготовленията за следващото посещение на принцовете. Отначало не го видях, но чух от Коки, че планирал да се премести от Нгонг в Найроби.

— Тая му е върнала пръстена — каза ми тя, когато се видяхме веднъж за обяд. — Както изглежда, раздялата им е по взаимно съгласие, но от това не следва, че тя не се е поболяла от мъка.

— Според теб какво в крайна сметка разруши връзката им?

— Карен искаше от него повече, отколкото той можеше да ѝ даде.

— Никой не е виновен за това. И двамата полагаха големи усилия, нали така? — Замълчах, търсейки думите, в които да облека обърканите си чувства. — Ние не можем да надскочим себе си, знам това, дори нищо друго да не знам. Ако е насилено, започва да ни личи. И тогава вече за нищо не ставаме.

— Може да ѝ се наложи да продаде фермата, знаеш ли това? След всичко, което преживя, след като толкова много се бори за нея. Никой не може да отрече, че е смела жена.

— Истински воин — съгласих се аз. Кое то си беше вярно. В продължение на близо две десетилетия Карен бе

заложил се си в една неравностойна хазартна игра; ипотекирала бе цялото си имущество и обичаше твърде много земята си, за да я остави да фалира. Но въпреки това фермата щеше да фалира. Това бе неизбежно. Колкото и да ми бе трудно да си представя Кения без Карен. — Единственото радостно нещо, за което се сещам, е, че най-после имах Бликс само за себе си. Струваше ли си поне?

— Не знам. — Тя завъртя пръстена си с квадратен жълт диамант, ярък като слънцето. — И не мисля, че това има някакво значение. Не бих могла да постъпя другояче. Той е сърцето ми. Разбираш ли какво искам да кажа?

— Да — отвърнах аз. — Мисля, че да.

* * *

Няколко дни по-късно си бях легнала в къщичката и четях, когато Денис почука на вратата ми. Знаех, че е той, още преди да бях станала да отворя. Бях го чакала седмици — не, години. Но този път знаех, че съм го дочекала.

Метнах си пеньоара, усилих пламъка на лампата и налях по една щедра доза скоч и за двама ни. Макар и уморен и небръснат, с ужасна драскотина на едната ръка, на мен той ми приличаше на ангел, слязъл от рая. Известно време седяхме неподвижно и мълчахме, докато си казах, че всъщност няма значение дали ще намерим нужните думи. Дишането му ме привеждаше в равновесие. Повдигането и спадането на гърдите му, тихото посърцване на стола под тежестта на тялото му, изящните му пръсти със заоблени нокти, стиснали чашата.

— Как е аеропланът? — попитах го накрая аз.

— Перфектен. Нямах представа, че ще се влюбя в него толкова. А може да ми помага и в работата. Последния път отгоре забелязах три отделни стада слонове с общо четири огромни мъжкаря. За да открия такава бройка от земята, може да се наложи да обикалям със седмици, да навъртя стотици километри е колата.

— Какво? Значи ги откриваш от въздуха и после телеграфираш до базовия лагер?

Той кимна.

— Не е никак зле, а?

— Не е — усмихнах се аз.

После отново мълкнахме, заслушани в шумовете на насекомите в тревата и клоните на джакарандата.

— Чух, че може да се наложи Карен да продаде фермата — казах аз.

— В момента тя е в черен период. Боя се за нея, но ме помоли да не я посещавам. Ако не стоим на разстояние един от друг, можем да загубим всичко. Дори прекрасните си спомени.

Оставих чашата си, пристъпих към него и го хванах за ръцете.

— Знаеш ли колко ѝ се възхищавам? Тя е най-забележителната жена, която познавам.

— Да.

Той ме погледна внимателно, опитвайки се да разгадае чертите ми, сякаш бяха някакъв древен ръкопис. Лампата хвърляше продълговата сянка върху част от лицето му, но очите му блестяха, меки и кехлибарени. Напомнях ми на фалернското вино на Бъркли. Или на лъвовете, полегнали в тревата.

— Ще ме научиш ли да летя?

— Не искам да излагам на риск живота ти. Самият аз едва се оправям с тая проклета машина.

Той не каза нищо за собствения си живот, за живота на Мая Карбъри и Дъдли, как самолетът им бе изпускал кълба дим и пара с часове край пътя за Нгонг, докато властите не смеели да се приближат, за да приберат тленните им останки. Не бях и очаквала от него да се сети за тях.

— Така или иначе, смятам да го направя.

— Хубаво. Връщам се след три месеца — каза той. — И тогава ще се издигнем заедно и ще ми покажеш какво си научила. Ще отлетим някъде към брега, а може и да заминем на сафари заедно. Дължим си едни шест дни, нали така?

Сетих се за Пегас и за стадото слонове до разпадащия се мост, и за момчето на Денис, пробягало трийсет километра с босите си крака, за да разбие сърцето ми.

— Точно така — отвърнах аз.

Много неща се бяха случили с Том Кемпбъл Блек от онази наша крайпътна среща в Моло. Беше си купил аероплана, за който бе мечтал, бе овладял уменията да лети и сега беше директор и главен пилот на „Уилсън Еървейз“ в Найроби — една чисто нова авиокомпания, возеща пътници срещу заплащане и извършваща куриерски услуги. Освен това в последно време името му се бе появило във вестниците като спасителя на един световноизвестен немски пилот от войната, Ернст Учет, чийто самолет паднал в пустинята. Когато го потърсих за уроци, той изобщо не се изненада, че ме вижда отново. Каза ми:

- Винаги съм знаел, че един ден ще летиш. Прочетох го по звездите.
- Аха, ясно. И затова произнесе онази дълга помпозна реч за аеропланите и свободата, и облаците. Всичко това е било заради мен?
- Какво? Не ти ли приличам на мистик?
- Стига да се съгласиш да ме учиш — казах през смях аз, — можеш да си бъдеш колкото щеш мистичен.

Започнахме рано една сутрин, докато долу под нас Найроби още спеше кротко. По онова време аеродрумът беше толкова примитивен и разнебитен, колкото самото Найроби трийсетина години по-рано — купчина от ламарина, стъкло и надежда, кацнала до пущинака.

Том никога преди не беше летял с ученик, но в известен смисъл това нямаше значение. Като цяло летенето със самолет е инстинкт и интуиция плюс някои правила, без които си мъртъв. Едно от тях гласеше: „Разчитай на компаса си“.

— Собствената ти преценка понякога ще те подлъже. Хоризонтът също лъже, когато го виждаш. Това е едва ли не задължително. Но тази стрелка тук — и той я посочи не без известен драматизъм, — тя ти казва накъде *би трябвало* да се движиш. Не къде си. Довери ѝ се и в един момент ще навакса останалото.

Самолетът, който ползвахме, беше учебен. Можех да изучавам бордните уреди, да усетя щурвала с ръцете си, докато той беше наблизо да улавя и поправя грешките ми. Имахме и слушалки, с които да разговаряме помежду си, но скоро Том престана да ги ползва.

— Искам от теб да откриваш собствените си грешни ходове — каза ми той. — Аз мога и занапред да те поправам, но къде е тук удоволствието?

И, разбира се, беше прав. Дроселът, ъгълът на щурвала, опашният стабилизатор, елероните и задкрилките — всеки елемент трябваше да стане моя втора природа, нещо, което да знам и усещам интуитивно, дори да бъркам, особено в началото. Понякога моята пеперуда натежаваше във въздуха, губеше височина, виждах как избелялата от слънцето трева и скалите се издигат към мен и се стрелкат назад с голяма скорост. В близост до планините имаше непредсказуеми въздушни ями. Витлото можеше във всеки миг да се закашля и да загуби дъх или пък изневиделица да ни връхлети буря. Можехме да кацнем в гора от кактуси, които да разкъсат крилата ни на парцали, или машината да поднесе и да изкриви шасито. Можеше колелата ни да се заплетат в коренища, да попаднат в дупка на диво прасе или друго препятствие, което за дълго да извади самолета от строя, ако не и по-лошо. Колкото и да се упражняваш човек, колкото и вярно да разчиташ знаците, винаги можеше да направи фаталната грешка. И все пак тези предизвикателства ми бяха точно по мярка. Те ме връщаха към живота по начин, който отдавна не бях изпитвала.

— Искам пилотско свидетелство категория В — казах аз на Денис, когато се прибра в Найроби. — Може да се окаже единствената жена професионален пилот в Африка.

— Доста си скромна в желанията си — засмя се той. — Но ти и като треньор на коне беше покорила нови територии, доколкото си спомням.

— Да речем. Тук е различно обаче. Горесте сме само аз и инструкторът, нали? Това е предизвикателство, което всеки път ми изглежда по нов начин. — Помълчах няколко мига, после инстинктивно насочих разговора към една тема, за която едва в последно време бях започнала да си давам сметка: — След случилото се с Жервас постоянно се питах дали някога отново ще намеря пътя си в живота.

- Скоро ще видиш детето си — каза тихо той. — Мансфилд не може да те спира вечно.
 - Няма да му позволя. Никога няма да се откажа от Жервас така, както майка ми се откажа от мен. Просто не мога.
 - Понякога болката ти помага да се облегнеш на нещо, което може да поеме тежлото ти.
- Кимнах.
- Просто ми обещавай, че ще внимаваш, като летиш.
 - Обещавам — казах аз. — Знаеш ли, Рута направи крачката, без изобщо да се замисли. Изглежда поне толкова въодушевен от тази история, колкото и аз, а според Том от него цяло да излезе чудесен механик.

Слънцето беше залязло и аз запалих ветроупорния фенер; в това време Денис измъкна от торбата си книга,

изтегна се на стола и кръстоса дългите си крака. Зачете ми на глас, докато аз се сгуших до него в топлия кръг от светлина. Близко десет години бях чакала точно това. *Наистина ли е тук?* — запитах се аз. *Наистина ли сме заедно?* Денис четеше, гласът му се издигаше и спускаше като мелодия, а една нощна пеперуда, която се беше оплела в завесите на прозореца, внезапно намери пролука и усети, че е свободна.

Между две сафарита на Денис ни се удаде възможност, съвсем за кратко, да излезем заедно. Тръгнахме към южните масайски територии, като целта ни беше река Мара; бяхме взели с нас екип от африканци, сред които прислужникът на Денис, Билеа и едно момче от племето кикую на име Камау, което често пътуваше с него. Беше ужасна суша и въпреки това покрай езерото Провинс видяхме безброй животни — биволи, носорози, лъвове с разчорлени гриви, газели от всевъзможни видове, форми и окраски. По златистите склонове и трептящите в мараня равнини кипеше живот.

Денис изявяваше най-пълно същността си на такива диви места. През зацапаните от пръсти стъкла на бинокъла си можеше да определи класа на чифт рога на антилопа куду или теглото на слонски бивни, както си бяха на слона. Знаеше как да застреля всякакво животно, без да сбърка нито веднъж, и беше в състояние да го одере толкова бързо и с такава прецизност, че почти да не кърви. Но когато не се налагаше да убива, не го правеше и вместо цевта насочваше обектива на фотоапарата си. По онова време фотосафаритата бяха още новост, а той вече вярваше, че фотоапаратите ще променят самата ни представа за лова като спортсменско занимание. Ловците можеха да *имат* Африка, без да отнасят богатствата ѝ със себе си, без да я рушат.

На сафари виждах Денис по-ясно откогато и да било. Имаше безпогрешен вътрешен компас и, гледайки нещата, си даваше сметка, че всеки път са различни и никога повече няма да бъдат същите. Той бе осъзнал, че нищо не стои на едно място и че не би трябвало да стои. Важното било човек да се научи да възприема нещата такива, каквито са, без страх и съпротива, без да се опитва да ги променя по свой вкус или да се вкопчва в тях веднъж завинаги. Аз знаех всичко това от годините си като Лаквет, но сега, докато бях с него, си го припомних и усещах отново с пълна сила.

През повечето време се разхождахме из солените равнини, покрити с бяла коричка, която се вдигаше на прах във въздуха, след като я пробиехме с ботушите си. Носехме тази прах върху себе си, полепнала по крачолите ни до коленето, изпълнила гънките на пръстите ни, с които стискахме ремъците на пушките, улея между гърдите ми, дори гърлото ми. Не можех да я спра да прониква и бях престанала да се опитвам. Не можех да спра каквото и да било да прониква в мен — и тъкмо това ми харесваше в Африка: начинът, по който тя те превземаше постепенно отвън навътре, и никога не отслабваше хватката, никога не те пускаше да си тръгнеш.

Денис беше щастлив и в добро настроение през целия ден, макар да бе изпил близо половин литър джин предишната вечер. За мен беше загадка как носеше толкова много на пиене. Кръвта му сигурно наистина бе гъста, защото той имаше в себе си достатъчно бактерии, за да повалят вол, а нито веднъж не вдигна температура, нито веднъж не легна болен. Слънцето беше като гореща наковалня, залепена на темето ми, на раменете и тила; от всяка моя пора бликаше пот и мокреше яката на ризата ми. Дишах тежко и чувах хриптенето на дробовете си. Но ни чакаше още много път. Какво значение имаше някаква си умора? Носачите се движеха напред в колона и пред замъгления ми поглед телата им се превръщаха в тънки силуети на фона на безкрайната белота. Ръце и крака изписваха единици, дробни черти и тирета, едно уравнение на упорито постоянство.

Малко след пладне спряхме да починем в разкъсаната сянка на един огромен баобаб. Дънерът му беше нисък и много дебел, с нагъната кора, наподобяваща плохи на пелерина. От клоните му висяха плодове във формата на продълговати светлокафяви шушулки, с които стадо павиани си бяха устроили истински пир. Няколко от тях бяха насядали на един клон точно над главите ни; чувахме ги как разчупват шушулките със звук, наподобяващ тракането на маракаси. По земята около нас се сипеше дъжд от натрошени черупки, парченца от плода и изплюти семки, както и от изпражнения, които воняха отвратително.

- Можем да се преместим — каза Денис, като видя гримасата ми. — Или просто да ги застреляме. Знаех, че не говори сериозно за второто, и се пошегувах:
- Не си прави труда заради мен. Аз мога да легна наред лайната и да заспя на минутата. Той се изсмя.
- Физическите усилия променят човека. Правят го по-дебелокож.
- Аз съм си такава по рождение.
- Знам. Усетих го от самото начало.
- Погледнах го, като се питах какво ли още бе усетил при първата ни среща — дали му бе звъннало звънчето, както на мен, дали този звън му бе подсказал, че ни с отредено от съдбата да се сближим.
- А досещаше ли се, че можем да стигнем дотук?
- Тук, под това ужасно дърво? — Той се засмя. — Не съм сигурен — каза, докато отгоре продължаваха да ваят черупки и всякакви боклуци. — Но имам чувството, че започва да ми харесва.

Привечер стигнахме до реката и си направихме бивак. Изядохме една млада антилопа куду, която Денис бе застрелял и одрал сутринта, направихме си кафе и го изпихме, загледани в огъня, който прашеше и изхвърляше нагоре снопчета искри и спирала от лилав дим.

— Веднъж Таня прогонила двойка лъвовете само с волски камшик — каза той. — Двата с Бликс прекарвали стадо говеда към града. Той отишъл да застреля нещо за вечеря, когато откъм стадото се чула суматоха. Носачите се разпръснали като мишки, кой накъдето види, само бедната Таня останала да гледа как двата лъва се метнали на гърбовете на два вола и почнали да ги душат. Пушките били опаковани в багажа, можеш ли да си представиш!

— И тя ги е прогонила с камшика? Много смело!

— Да, Таня притежава повече кураж, отколкото си мислиш.

В последно време внимавахме да не говорим твърде често за Карен, която бе продала фермата си и очевидно се готвеше да отпътува завинаги.

— Имаш много причини да я обичаш — осмелих се да кажа аз.

— И да се възхищавам от нея — добави той.

— Което е още по-важно според мен.

— Само че никога не бих могъл да ѝ бъда добър съпруг. И тя като че ли го разбра.

— Странно, за какви неща се борим, макар да съзнаваме, че са невъзможни. Е, успяла ли е да спаси воловете?

— Само единия. Другия го яли за вечеря, след като Бликс се прибрал с празни ръце.

— Значи всичко е приключило добре.

— В този случай, да.

Отдалече се чу пронизителният лай на хиени — викат му смях, макар че на мен винаги ми е приличал повече на плач. Димът от огъня се извисяваше като стълб, сякаш и той се опитваше да даде някому сигнал — било на хоризонта, било на пробуждащите се звезди на небето.

— Животът на един лъв едва ли е толкова лош — каза Денис. — Цяла Африка му е трапеза. Взема си каквото си поиска, когато си поиска, без да си дава много зор.

— И която съпруга си поиска. — Това не беше въпрос.

— Съпругите ги редува — поясни той.

И тогава, когато огънят се беше разгорял и стълбът дим беше станал още по-висок и пламъците заплашваха да опърлят краката ни, той заговори за Уолт Уитман, понеже аз го помолих. Думите му бяха отправени към мен и звездите, а аз слушах притихнала, вгълбена в себе си. Мислех си как през годините, също като Карен, се бях борила и стремела все към неща, които щяха да се окажат губелни за мен. Може би това беше неизбежно. Между поклонника и изгубения в пустинята няма голяма разлика, беше ми казал Денис преди време; може би и единият, и другият стигат до едно и също място независимо по кой път, независимо колко често съдбата ги поставя на колене, без съмнение помъдрели след преживяното.

Полека, едва забележимо, Денис се пресегна и ме хвана за ръката. После с болезнена методичност прекара върховете на пръстите си по тънките ми кости, по извивките на тялото ми със загубяла от физически труд кожа. Сетих се за Карен с нейния волски камшик. Под всичките ѝ шалове и слоеве пудра, под кристалните ѝ полилеи, копринени дамаски и изящни чаши за вино се криеше силна и смела жена, която нямаше равна на себе си. Ние тримата бяхме изиграли един болезнен танц, при който бяхме загубили много, бяхме се наранявали взаимно и всеки сам себе си. Но между нас се бяха случили и изключителни неща. И аз никога нямаше да забравя нито едно от тях.

Бяхме седели неподвижно може би няколко часа, докато тебеширеният прах се слегна под теглото на тялото ми. Този прах беше продукт на непрестанни катаклизми в продължение на няколко геоложки ери.

Мъртвата природа знаеше толкова повече от нас и изживяваше всичко толкова по-истински. Акациевите дървета не знаеха какво е мъка или страх. Съзвездията не се биеха помежду си, нито страняха едно от друго и от прозрачния лунен сърп. Всичко беше мимолетно и едновременно безкрайно. Времето, прекарано с Денис, щеше да избледнее в миналото и да продължава във вечността.

— За какво си мислиш? — попита ме той.

— Мисля си колко много си ме променил. — Усетих устните му на шията си, дъха му. — За това е поезията — казах тихо, без да съм сигурна дали ме чува. — За дни като този.

Макар да очаквах тази гледка, почувствах как стомахът ми се свива, а коленете ми омекват при вида на прекрасните мебели на Карен, струпани на ливадата пред къщата, и на книгите ѝ, опаковани в кашони. Тя разпродаваше или раздаваше почти всичко, а аз се борех със спомена за „Зелените хълмове“, за покъщината ни, разграбена парче по парче, докато стоях и гледах безпомощно. Сега, когато земята ѝ принадлежеше вече на друг, Карен търсеше един малък участък за хората от племето кикую, които се бяха заселили в имота ѝ, за да имат къде да живеят, без да бъдат прогонени. Заварих я с цигара в уста да обикаля нервно около вещите си. Беше притеснена за тези бездомници.

— А, ето те и теб — каза тя, като ме видя. — Толкова гости, толкова сбогувания, вече сълзи не ми останаха.
Бялата ѝ рокля падаше свободно на гърдите и хълбоците, а сламената ѝ шапка лежеше на един стол. Изведнъж ми се стори странно подмладена.

— Мога да плача *вместо* теб — казах ѝ аз. — Не е нужно голямо усилие.
— Ти знаеш ли, че ще правят *нгома* в моя чест? — Тя размаха ръка да прогони синкавия дим. — Страхотно, нали? Само дето няма да има вечеря като онази за принцовете. Всичките ми неща са опаковани.

— Не се съмнявам, че и така ще бъде прекрасно. Те искрено държат да ти отдадат почит. Оставила си тук следа, която няма скоро да бъде забравена.

— Напоследък сънувам Дания или как съм застанала на кърмата на грамаден, величествен кораб и гледам смаляващата се в далечината Африка.

— Дано да се върнеш някога.
— Никои няма привилегията, или бремето, да знае какво е писано да се случи. Но едно ще ти кажа. Никога не съм вярвала, че *мога* да си тръгна оттук. Мисля, че това означават моите сънища: не аз си тръгвам от Африка, а Африка бавно изтича от мен.

Преглътнах със свито гърло. Масата ѝ от воденичен камък беше изтеглена в края на верандата. За мен тази маса винаги бе представлявала сърцето на „Мбогани“. Старата гранитна повърхност беше изпъстрена с дребни драскотини и неравности от безбройните чаши чай или коняк, от дъната на фините ѝ порцеланови сервиси от Севър и Лимож, от обувките на Денис, седнал с крака на масата и книга в ръка. Бях я виждала стотици пъти на тази маса как си пали цигара, разтръсква клечката, за да я угаси, и гледа напрегнато в една точка, за да събере мислите си. След което придърпва вълнения шал около раменете си, преди да вземе думата.

Чувствах се някак странно в компанията на Карен наред останките от фермата ѝ след всичко случило се между нас — и онова, което ни сближаваше, и онова, което ни разделяше. Но със сигурност щеше да е още по-странно, ако не бях дошла.

Двете седнахме една до друга на ниските ратанови кресла, загледани към петте хълма на Нгонг, приличащи на кокалчета на свит юмрук.

— Чувам, че се учиш да летиш — каза Карен.
— Да, за мен това е много важно, прави ме толкова щастлива...
— Ти си на двайсет и осем, нали?
Кимнах.

— Аз бях на толкова, когато отплавах за Кения, за да се омъжа за Брор. Какви обрати ни поднася животът, а? Случват ни се неща, които не бихме могли да предвидим или да допуснем, че са възможни. А те ни променят завинаги. — Пръстите ѝ галеха връхчетата на тревите с плавни безшумни движения. — Винаги съм искала да имам крила, знаеш ли! Може би повече от всичко друго. Когато Денис ме взе със себе си за пръв път, минахме ниско над хълмовете ми, после завихме към езерото Накуру, където сянката на самолета ни разпръсна хиляди зебри.

— Не е ли това най-изчистеното усещане за свобода? — попитах аз.
— Да, и за абсолютна яснота. Казвах си: *Сега вече виждам. Чак сега.* От такава височина се разкриват всякакви неща, които иначе остават скрити. Дори ужасните неща притежават форма и красота. — Тя улови погледа ми с дълбоките си черни зеници. — Знаеш ли, Берил, ти никога няма да притежаваш Денис изцяло. Не повече, отколкото аз. Той не може да принадлежи никому.

Сърцето ми спря.
— О, Карен! — Търсех отчаяно думите, но те ми бяха.
— Винаги съм знаела, че го обичаш, но дълго не смеех да го призная пред себе си. Както, предполагам, и ти. Беше ужасно, че тя е узнала тайната ми, пазена с години; ужасно, но и необходимо. *Добре е да си казваме истината една на друга* — помислих си аз. *Ако не повече, поне това сме заслужили.*
— Не съм искала да ти отнемам каквото и да било — казах накрая.
— И не си ми отнела. Не, боговете ме наказаха, задето исках прекалено много.
Тя отново вдигна поглед към върховете на хълмовете — нейните хълмове, — после извърна глава към вещите

си, струпани на поляната.

— За такова щастие винаги се плаща висока цена, но съм готова да я платя още веднъж или колкото пъти се наложи. Не бих желала да пропусна нито един миг, дори ако така бих си спестила болка.

— Ти си най-силната жена, която познавам — казах аз. — Ще ми липсваш.

Наведох се и я целунах по бузата — там, където сълзите ѝ си бяха проправили пътечка през пудрата.

Какви обрати ни поднася животът.

Денис трябваше да ме вземе, за да прелетим над крайбрежието, чак до Такаунгу. На връщане щяхме да изпробваме теорията му и да се опитаем да открием стада слонове в близост до Вой, а после да телеграфираме на негови приятели, излезли на лов. Беше началото на май. Казах на Рута къде ще ходя, после и на Том, когото открих в хангара на „Уилсън Еърлейз“ да записва цифри в летателния си дневник.

— Но утре имаме час!

— Не може ли да го отложим?

Той ме изгледа, после надникна през вратата на хангара. По бледосиньото небе се носеха бели облачета.

— Не тръгвай, става ли?

— Какво има? Някое от твоите загадъчни предчувствия?

— И така да е. Винаги можеш да идеш друг път.

Не желяех да се отказвам от пътуването си заради някакви неясни предчувствия, но Том беше чудесен инструктор и аз му имах доверие. Освен това рядко ме бе молил за нещо. Така че се прибрах в къщичката си, а Денис отлетя за Вой. По-късно научих, че бил поканил и Карен да го придружи, и то преди мен, но въпросната сутрин единственият му пътник бил неговият слуга Камау от племето кикую. Дватама излетели в разкошно време и след няколко дни обикаляне се озовали в подножието на хълма Мболо, където живеел неговият приятел Върнън Коул, комисарят на окръга. Имал малък син, който се прехласвал по Денис, а съпругата му Хилда била отскоро бременна с второто им дете. Те дали на Денис пищна вечеря и го слушали да им разправя за слоновете, които забелязал отвисоко, точно както очаквал.

— Веднага ги видях, представяте ли си, как *пасат* кротко покрай реката — казал им той. — Преди щяха да са ми нужни седмици, за да ги открия. А сега броени минути.

На следващата сутрин призори Денис и Камау излетели отново, този път обратно за дома. На изпроводяк Хилда им дала една торба с дебелокори кенийски портокали. Камау ги държал в скута си, когато витлото се завъртяло, двигателят се закашлял и забоботил, събуден от пръстите на Денис върху дросела. Бързо се издигнали и направили два кръга над фермата, а после се отправили към хоризонта.

Спах, без да сънувам, в къщичката на Денис, когато Рута почука на вратата ми.

— Има ли новини от *бедар*?

— Не — казах аз, все още сънена. — Какви новини?

— Не знам — каза той.

Но беше усетил нещо. Имаше предчувствие, както и Том.

Самолетът разклатил за „сбогом“ жълтите си като горчица крила и се изгубил в далечината. Денис го беше кръстил *Нзиге*, скакалец на местния език — лек като вятъра, пъргав и невъзмутим. Великолепна машина, готова да отлети до края на света като самия Денис, само че на километър и половина северно от фермата без всякаква видима причина тя се преобърнала във въздуха на ниска височина. Възможно бе Денис да е скъсал обтегач или да е объркал посоката на вятъра, или да е направил твърде рязка маневра с твърде ниска скорост, или по някакъв друг начин да е загубил управление. Знаеше се, само че самолетът е срещнал земята почти вертикално, забивайки се в каменистата почва до хълма Мвакангале, като при удара бе експлодирал и избухнал в пламъци. Когато семейство Коул го открили по стълба дим, от двата трупа не било останало почти нищо. Самолетът бил напълно унищожен. Наоколо се търкаляли обгорели портокали, а едно тънко томче поезия, изхвъркнало от багажа, пърхало разтворено на вятъра сред отломките.

Хилда Коул се свлякла на колене и останала така, парализирана от шока. По-късно същия ден направила спонтанен аборт, с което жертвите при Вой станали три. Три погинали човешки души, нито една от тях моята.

Карен погребва Денис във фермата, както знаеше, че той винаги бе желал — на билото на Ламвия. Мястото се намираше на върха на един толкова стръмен склон, че носачите на ковчега с мъка се добраха дотам, препъвайки се под тежестта на товара си. Карен крачеше най-отпред и застана до зейналия трап, червен като кървяща плът, докато го полагаха в него. Аз бях като вцепенена, не усещах нищо, не можех да говоря — нито с нея, нито с когото и да било.

Денят беше смайващо ясен. Нагънатият склон с цвят на мед се разстиляше до равнините. През тях се виеше бледата лента на пътя, като въже, хвърлено от облаците, като змия без глава и опашка — само едно безкрайно тяло, стигащо чак до Килиманджаро. Тревата около гроба на Денис беше жива и тучна. По земята се плъзгаха две тъмни петна — сенките на два орела, които се рееха горе във все по-широки кръгове.

За погребението се бяха стекли хора от Найроби и Гилджил, от Елдорет и Найваша — сомалийци, кикую, бели заселници от планините, ловци и оръженосци, поети и пилигрими. Сред тях едва ли имаше и един, който да не бе видял в Денис нещо достойно за възхищение и обич. При всички обстоятелства за тях той бе останал неотклонно истински и почтен, каквито бяха орлите в небето и тревата около нас.

По време на кратката зауспокойна служба Карен остана неподвижна, склонила глава на гърдите си. Изпитвах непреодолимо желание да отида при нея. Единствена аз измежду присъстващите знаех точно какво е загубила със смъртта на Денис; на свой ред тя единствена на света бе в състояние да осъзнае тежестта и цвета на моята мъка. Но междувременно нещо между нас се бе променило и ме възпираше. Карен беше неговата публично призната вдовица. Боговете ѝ го бяха отнели, но като мъртъв тя си го бе завоювала обратно. Никой не можеше да оспори връзката помежду им, нито да се усъмни в любовта ѝ към Денис. Един ден Карен щеше да напише книга, в която да го представи по такъв начин, че да слее себе си и него завинаги. А аз щях да отсъствам от тези страници.

Струваше ми се невъзможно да заплача; също като Карен си мислех, че съм изплакала сълзи за цял човешки живот, но мъката в мен напираше да излезе и сълзите бликнаха от само себе си. Когато службата приключи и опечалените заслизаха по склона към „Мбогани“, аз останах назад, за да загреба шепа пръст от гроба на Денис — червена като кръвта и стара като времето. Стиснах я в ръка — беше хладна и ронлива — и я пропуснах да изтече между пръстите ми. В известен смисъл вече нямаше голямо значение дали в скръбта на Карен, в самата ѝ любов към Денис доминираше собственическо чувство. Моята любов към него също не бе свършена — най-последно осъзнавах това. И двете се бяхме опитали да достигнем Слънцето, но бяхме полетели обратно към Земята, а между зъбите ни бе останал вкус на разтопен восък и тъга. Денис не беше нито неин, нито мой.

Той не принадлежеше никому и никога не бе принадлежал.

След погребението се върнах в къщичката му, където живеех, но при вида на книгите му рухнах окончателно. Самата мисъл, че умът му вече не присъстваше във Вселената, бе шок за мен. Никога повече нямаше да чуя смеха му, да докосна изящните му силни ръце, да проследя с върховете на пръстите си фините бръчици около очите му. С падането му от небето всичко, което той беше, всичко, с което се бе заел, беше изчезнало. Отивайки си от този свят, той бе отнесъл със себе си и сърцето ми. Как щях да си го върна?

Не бях в състояние дори да мисля как ще прекарвам дните си занапред, къде бих могла да отида, но по някакъв начин се озовах обратно в Елбургон, във фермата „Мелела“. Баща ми не се изненада, като ме видя, и не зададе никакви ужасни въпроси. Ако ги беше задал, нямаше да знам откъде да започна да отговарям. Искях само да бъда оставена на мира, насаме с конете си; самотата и близостта до тях винаги бяха спасявали душата ми в миналото.

В продължение на няколко седмици всяка сутрин ставах рано и излизях навън в студеното утро, за да събера мислите си. Цветовете на земята бяха красиви и непроменени. Върховете на величествените кедри в гората бяха обвити в тънка мъгла; наъбената стена на склона се виеше към безкрая. Но нещо липсваше. При цялата си красота „Мелела“ сякаш ми се присмиваше. С нея бяха свързани толкова мои мечти, вратата ми, че ако двамата с Мансфилд можем да възродим „Зелените хълмове“ тук, част от мен ще бъде спасена, ще си възвърна донякъде онази сила, която притежавах навремето, когато излизях на лов с *аран* Майна или с Кибии тичахме през високата прежурена трева, или се измъквах тихомълком през прозореца на колибата, а Булър ме следваше по петите, и двамата без страх от нощта.

Но с Мансфилд бяхме успели единствено да се унижим взаимно и всеки сам себе си. От Жервас ме делеше половин свят. Имаше дни, в които самата мисъл за него ми беше непоносима, а сега и Денис си бе отишъл от живота ми. Две смазващи загуби, които се наслаждаваха като черни печати. Сянка върху сянка, празнота в празнотата, и какво можех аз да направя?

Баща ми видимо се тревожеше за мен, но нищо не помагаше, докато един ден чух над хълмовете познато пърпорене и видях в небето самолета на Том, покращащ крила по посока към фермата ни. Избирайки за писта

издълженото заграждение за конете, той кацна, лек като перце.

— Как я караш? — попита ме, след като угаси мотора и скочи тронаво от крилото.

Нямах сили да говоря. Но не бе и нужно. Том ми подаде каската и аз се отпуснах на задното пилотско място, благодарна за звука на мотора, събуден за живот, за вибрациите на малката седалка под мен, за тръпнещия корпус на машината, докато набираше скорост. Когато се издигнахме с рев над хълмовете, а земята под крилото ни се завъртя в кръг и продължи да бяга назад, за пръв път от седмици насам мозъкът ми започна да се избистря. Студеният въздух брулеше лицето и изпълваше дробовете ми. Гореше толкова по-лесно да се диша, а дори и с непрестанния шум на витлото и свистенето на вятъра цареше някакво спокойствие, за което сломеният ми дух отдавна мечтаеше. Спомних си как веднъж едно местно момче ме бе попитало дали от аероплана се вижда бог. Том беше наблизо и поклати глава, после и двамата избухнахме в смях.

— Ами значи трябва да се изкачите по-нависоко — беше казало момчето.

Том летя дълго, описвайки широк кръг над долината, на изток до Джоро и на север до Моло. Върхът на крилото проблясваше като магическа пръчка в нечия невидима ръка, ярка и сребриста. Докато го наблюдавах, усетих полъх на надежда и нещо като изкупление. От тази височина виждах не бог, а моята Рифт Вали — долината, в която бях отрасла. Простираше се във всички посоки като карта на собствения ми живот. Виждах хълмовете на Карен, маранята над езерото Накуру в далечината, назъбената стена на склона под платото. Птици с бели корема и червена прах. Всичко преживяно лежеше като на длан под мен, всяка моя тайна, всеки белег по тялото ми — местата, където се бях научила да ловувам и да препускам като вятър.

Тази долина беше за мен нещо повече от дом. Тя пулсираше с ритъма на сърцето ми.

Едва когато започна да ни привършва горивото, Том насочи машината обратно към „Мелела“. Той остана за вечеря и понеже трябваше призори да поеме отново на път, си легна рано, докато ние с баща ми останахме да допием горещото си горчиво кафе. В стаята не се чуваше никакъв звук — само приглушена светлина, хвърляща издължени сенки по стената, и усещането за нещо важно, което предстоеше да ми се случи.

— Връщам се в Найроби — казах му аз, след като дълго мълчахме. — Сутринта ще тръгна с Том. Искam отново да летя.

— Много бих желал да видя смисъла в това — каза баща ми.

Очевидно решението ми го бе изненадало и макар да не знаех дали под „това“ има предвид летенето или моето напускане, аз му казах:

— Качи се някой път при Том да се повозиш на самолета му. Може би тогава ще разбереш.

Баща ми се беше зачел в черната родословна книга на стадото си, неговата отколешна библия. Пръстите му погладиха замислено гръбчето на кожената подвързия, после той поклати глава.

— Знам къде ми е мястото.

— Аз също знам моето, татко — отвърнах и в момента, когато думите се отрониха от устата ми, разбрах, че са верни.

— А какво ще правим с конете?

— Засега не съм сигурна. Все пак те са и на Мансфилд. Разводът ни може да отнеме години. Но каквото и да стане оттук нататък, искам да бъда финансово независима. Да *знам*, че съм в състояние сама да се погрижа за себе си.

— И можеш да постигнеш това с летенето? — Гласът му звучеше недоверчиво.

— Може би. Том казва, че един ден самолетите ще превозват хора по целия свят, както сега корабите. И аз бих могла да участвам в това. Или да разнасям поща и пратки, или... и аз не знам какво. Денис имаше план за откриване на стада слонове от въздуха.

За пръв път произнасях името му от деня на погребението. И макар гърлото ми да се сви, не виждах нищо лошо в това да повикам Денис. В крайна сметка той беше причината да се захвана с летенето.

— Крайно опасно е. Едва ли е нужно да ти го казвам. — Баща ми гледеше втренчено в чашата си с кафе. — Но ти никога от нищо не си се бояла, нали?

— Напротив — казах аз, изненадана от собствените си чувства. — Изпадала съм в ужас... Само че не съм допускала това да ме спре.

Вече беше късно, а и двамата бяхме прекалено уморени, за да си кажем още нещо. Аз го целунах по челото, като му пожелах „лека нощ“. Но докато се намествах в леглото, колкото и да бях изтощена, усещах как в мен пулсира някаква особена енергия. Мислите ми течаха по-ясно откогато и да било през последните години. „Мелела“ не беше гарантирана за вечни времена. Рано или късно и тя щеше да се разпадне, както „Зелените хълмове“ навремето. Пегас щеше да умре, както Булър — двамата герои от ранното ми детство. Баща ми щеше да си отиде — полека-лека или в един миг. Отново и отново щяха да настъпват големи, разтърсващи промени и аз щях да ги преживявам както

някога, когато майка ми се качи на влака и изчезна сред облак дим. Тогава от племето ме бяха открили, бяха станали мои кръстници, но Лаквет беше само едно име и толкова. Аз я бях създала от нищото, от разбития си живот, приучвайки я да обича пустошта, вместо да се бои от нея. Да черпи сили от опиянението на лова, да атакува света фронтално дори когато това ѝ причинява болка.

А сега бях застанала на прага на друг голям поврат, може би най-важния в живота ми. Небето ми бе отнело Денис, но аз знаех, че там горе също има живот. Тази огромна свобода да се рееш, невероятната грация на полета, бяха плътно обвързани с риска и чувството за страх. Летенето изискваше повече кураж и сила, отколкото в действителност притежавах, изискваше да дам най-доброто от себе си, цялото си същество. Трябваше да положа огромно старание, за да стана поне приблизително добра; нужна беше и немалка доза лудост, за да посветя на това живота си. Но бях твърдо решена да го направя.

На следващата сутрин бях будна още преди Том. Опаковах набързо малкото си вещи и го зачаках в тъмното. Когато ме видя, той се усмихна, разбирайки мигновено решението, което бях взела, и онова, което предстоеше.

Когато се върнахме в Найроби, започнах да навъртам летателни часове като обсебена, използвайки всеки миг, който Том можеше да ми отдели. Четири седмици след катастрофата на Денис извърших кратък полет с безупречно кацане в Найроби. Бипланът допря меко пистата и продължи да рутира известно време, вдигайки след себе си облаци червена прах. Когато спряхме, Том не ми каза да угася двигателя, както обикновено, а слезе по крилото и ми извика през шума на витлото:

— Защо не се пробваш самичка, Берил!

— Сега ли? — промълвих аз, внезапно усещайки пулса в ушите си.

Той кимна.

— Само едно кръгче. Изкачи се на двеста и петдесет метра и обиколи веднъж летището, полека и спокойно.

Полека и спокойно, значи. Сърцето ми така блъскаше в гърдите от внезапния прилив на адреналин, че усетих как ми прилошава. Помнех ли нещо от онова, което Том ми бе казал през последните месеци, за да го приложи на практика? Можех ли да потисна протестите в главата си, десетте хиляди видения за неща, които можеха да се объркат фатално? Една-единствена грешка бе отнела живота на Денис и до момента оставаше загадка каква е тя.

Заповядвайки на ръцете си да не треперят, вдигнах палец на Том. Рута беше излязъл от хангара и застанал до него. Помахах и на двамата и подкарах биплана към края на тясната писта, където обърнах носа му срещу горещия вятър.

Не забравяй да го засилиш достатъчно, чувах гласа на Том в съзнанието си. Трябва ти скорост, иначе в тази жега нямаш подемна сила и падаш.

Рута вдигна ръка. *Квахери. Сбогом.*

Давайки газ докрай, аз се засилих по отъпканата писта; сърцето ми биеше в гърлото, по всеки нерв от тялото ми протичаше електричество. Изчаках до последния възможен момент, за да дръпна назад лоста; аеропланът се заизкачва неуверено нагоре, отначало с леко подскачане и придърпване, после се стабилизира. Том и Рута останаха зад мен, а също и Денис. Пред мен беше всичко останало, един цял свят, който се разкриваше миг след миг под силните ми крила.

Аз летях.

4 септември 1936 г.

Нямам никаква представа колко ниско съм слязла над хищните бездни на Атлантика, когато двигателят най-сетне потръпва, закашля се и оживява. Звукът реже ушите ми. Стряскам се, сякаш внезапно съм изтръгната от сън. Сякаш съм спала с години, което може и да е истина. Давам докрай газ и дърпам полека лоста назад, за да се отдалеча от ледените вълни. Самолетът навирва нос нагоре, отново се подчинява на командите ми. Започва да се изкачва, бавно и мъчително, дращейки по лицето на бурята. Аз се изкачвам с него, сякаш изплувам от някаква мъгла вътре в мен, от някаква сковаваща слепота.

Едва след като отново съм се хоризонтирала и пръстите ми са спрели да треперят, си позволявам да се запитам колко време двигателят ми е мълчал и доколко съм била готова за неизбежното падане, когато загубя скорост. Никога не съм се бояла от края, но винаги съм имала здрав вътрешен компас. Има неща, които откриваме само когато животът ни е поставил в долна мъртва точка. Идеята за крила, после и самите крила. Един океан, който си струва да се пресече, километър по километър, в пълен мрак. Цялото небе. А всичко, което изстрадваме по пътя си, е необходимата цена на тези чудеса.

* * *

Черният дъжд не престава дълги часове. Движа се по ръба на безкрайната нощ, едва ли не бълнуваща от изтощение, но и по-будна от всякога. Накрая забелязвам призрачния светлик на зората — или може би това е късче суша? Върху стъклата на кабината се е образувала ледена коричка, пред очите ми е мъгла, но не след дълго вече знам, че не си въобразявам. Сиво-черното платно под мен е вода, ясно виждам бели вълни, после растящия силует на скалист нос, приличащ повече на разкъсан облак. Достигнала съм Северна Америка, залива Сейнт Лорънс и Нюфаундленд. С всяка изминала минута размазаните петна идват на фокус и стават все по-реални. Това е мястото, за което съм тръгнала.

Планът е да спра в Сидни, близо до Кейп Бретон, за да заредя с гориво, а оттам да продължа на юг — вече изцяло над земя — към Ню Брънзуик и горния край на щата Мейн, а после към Ню Йорк. Но все още съм на осемдесет километра от сушата, когато двигателят започва да кашля и да се дави, да губи тяга, заплашвайки всеки миг да угасне отново. Последният ми резервоар е три четвърти пълен, така че най-вероятно помпата е засмукала въздух. Както и преди, напипвам лостчето на вентила и го завъртам няколко пъти напред-назад, а моторът реагира със задавени хрипове. Губя стремително височина и надеждите ми катастрофират заедно с мен. След пет хиляди километра в пълен мрак и игра на криеница със смъртта, да се проваля точно сега, когато съм вече толкова близо? Ужасна мисъл, от която ми причернява. Отново и отново въртя ръбестото лостче, от пръстите ми потича кръв. И ето че самолетът внезапно се съживява, моторът е запалил, изкачвам се нагоре... но той отново угасва. Витлото се върти по инерция като вятърна мелница, заледените прозорци отразяват слънцето като безмилостно огледало и ме заслепават.

В продължение на десет-петнайсет минути пърхам като ранена птица, жадна за гориво, но напредвам към назъбения ръб на скалистия нос. Скоро виждам големи заоблени камъни наскоро торфено тресавище, което прилича на шоколадов пудинг. Когато се опитвам да променя за последно курса, колелата ми допират земята и моментално затъват, носът на самолета се забива надолу, седалката ме хвърля напред. Главата ми се удря в стъклото, челото ми е мокро от кръв. Намирам се на някакви си триста метра от водата и безкрайно далече от Ню Йорк. И все пак — успях!

Толкова съм уморена, че едва се движа, но се движа. Блъсвам тежката врата и се насилвам да сляза. Тресавището ме дърпа надолу, ботушите ми затъват, кръвта се стича в очите ми. Подпирам се на ръце и скоро започвам да пълзя, сякаш след толкова време сред облаците съм забравила да ходя. Сякаш тепърва трябва да узнавам закъде съм тръгнала и къде — колкото и да е невероятно — съм била.

Скоро след първия си самостоятелен полет през юни 1931 г. Берил Маркам става първата жена, получила професионално пилотско свидетелство. Макар никога да не се отказва напълно от тренирането на състезателни коне, нито от печеленето на дербита, тя си изкарва прехраната като пилот на малък самолет, извършващ полети до недостъпни места без всякаква инфраструктура. Работи за Брор Бликсен, като взема участие в много сафарита и първа въвежда практиката за проследяване на стада слонове от въздуха, с което осъществява идеята на Денис.

Когато през 1936 г., след двацет и един часа, прекарани във въздуха, Берил приключва успешно рекордния си полет над Атлантическия океан, привлича сериозно медийно внимание в Съединените щати. При пристигането ѝ на летище „Фloyd Бенет“ в Ню Йорк я аплодира тълпа от пет хиляди души. Завръщането ѝ в Англия обаче минава без официално посрещане. Вместо това я чака ужасната новина, че нейният приятел и учител по летене Том Кемпбъл Блек е загинал при самолетна катастрофа по време на отсъствието ѝ.

Скандалите и слухове съпътстват Берил през голяма част от живота ѝ. През 1942 г. тя публикува мемоарите си книга „На запад с нощта“. Продажбите са твърде скромни, макар мнозина да смятат, че книгата заслужава адмирации. Сред тях е Ърнест Хемингуей, който пише в писмо до издателя си Максвел Пъркинс: „Чете ли книгата на Берил Маркам... написана е толкова добре, толкова великолепно, че просто ме хвана срам да се наричам писател. Страхотна книга“.

Хемингуей се запознава с Берил през 1934 г. на сафари в Кения, където е с втората си съпруга — Полин Пфайфър. Твърди се, че се опитал да я прелъсти, но бил отблъснат. Близко петдесет години по-късно най-големият му син Джек показва някои от публикуваните писма на баща си на свой приятел, ресторантьора Жорж Гутенкунст; в тях се съдържа и описание на книгата „На запад с нощта“. Гутенкунст се амбицирал да издири книгата, след което убедил едно малко калифорнийско издателство да я преиздаде. За всеобща изненада, тя се превърнала в бестселър. Приходите от нея позволили на Берил, която по онова време била осемдесетгодишна и живеела в мизерия в Африка, да прекара остатъка от дните си в относителен комфорт. И дори да си възстанови част от някогашната скандална известност.

Още с излизането си книгата — подобно на своята авторка — става обект на слухове, клюки и догадки. Правят се намеци, че изобщо не я е писала тя, а нейният трети съпруг Раул Шумахер — анонимен сценарист в Холивуд. Не бих казала, че недоверието на публиката към нея ме учудва. Берил винаги е говорила за себе си с такова нежелание, че дори нейни близки приятели се изненадали, след години познанство, когато прочели, че навремето се е занимавала с езда и е пилотирали самолети. Не вярвали, че е способна да напише нещо повече от пощенска картичка. Има обаче убедителни доказателства, че Берил е показала на издателя си осемнайсет от общо двацет и четирите глави, преди изобщо да се е познавала с Раул.

Макар „На запад с нощта“ и „Отвъд Африка“ да описват събития, съвпадащи по време и място, и да имат много общи герои, мемоарът на Берил не успява да достигне до толкова широка аудитория, нито да въздейства като книгата на Исак Динесен³, но според мен има потенциала да го направи. Когато започнах да я чета, тя грабна въображението ми още с първите изречения. Описанията на Берил — на детството ѝ, прекарано в Африка, на колониална Кения във всичките ѝ сезони, на невероятните ѝ приключения — буквално оживяват на страниците, но повече ме порази духът зад думите. Тя се впуска в изследване на бездънната пропаст между половете с дързост и непреклонност, и то по време, когато подобни подвизи са били немислими. Никога преди не се бях натъквала на личност като нея — жена, изживяла живота си според своя собствен кодекс, а не според нормите на обществото въпреки цената, която е трябвало да заплати. Тя би се вписала идеално в суровата проза на Хемингуей, стига той да можеше да създава и силни женски образи наред с мъжките.

Берил без съмнение е сложна личност — загадъчна, свободолюбива, рязко отличаваща се от тълпата. Сфинкс. Но колкото и странно да звучи, докато изграждах образа ѝ и се потапах все по-дълбоко в нейния свят, тя ми ставаше по-близка и позната, донякъде като Хадли Хемингуей в другия ми роман, „Парижката съпруга“. Двете с Берил споделяме поне един общ елемент от емоционалното си оформяне: моята майка също изчезна от живота ми, когато бях на четири години, за да се завърне, когато станах на двацет. Откритието на тази връзка помежду ни ме разтърси, превърна се в един от надеждните ми мостове към Берил, в прозорец към някои от по-трудните избори в живота ѝ. Загубата на сина ѝ например разби сърцето ми. Макар че тя така и не успява да се сближи с Жервас, който остава при майката на съпруга ѝ в Англия, той очевидно е наследил нейната упоритост и стоицизъм. Жервас се гордее с постиженията и авантюризма на майка си, като се чувства по-привързан към нея, отколкото към своя затворен и недостъпен баща.

Приятелството на Берил с Рута продължава през целия ѝ живот, като общите им детски преживявания преминават във взаимно уважение и непоколебима вяра един в друг. Макар да се разделят за известно време през 30-те години, когато Берил се премества да живее в Англия, след Втората световна война тя успява да го открие и от

този момент нататък двамата са неразделни. И макар че държи сърцето си затворено за повечето хора, а тайните си пази най-ревностно, повечето ѝ приятели и душеприказчици са единопдушни, че след баща ѝ и Рута, Денис Финч Хатън е може би единственият мъж, когото истински е обичала. Берил умира в Найроби през 1986 г., на осемдесет и три, като смъртта ѝ почти съвпада с петдесетгодишнината от рекордния ѝ полет; много е възможно в последните дни от живота си да си е припомняла как се качва в своята „Вега“, затъкнала плоска бутилка бренди в страничния джоб на пилотския си гащеризон.

— *Твенде ту!* — извикала тя на суахили, докато закопчавала каишката на шлема си.

Тръгвам.

Информация за текста

Информация за текста

Издание:

Paula McLain
Circling the Sun (2015)

Пола Маклейн
Лейди Африка
Преводач *Боян Дамянов*
Редактор *Димитрина Кондева*
Технически редактор *Людмил Томов*
Коректор *Симона Христова*
Оформление на корица *Николай Пекарев*
Издател Обсидиан, 2015
ISBN 978-954-769-389-0

notes

Из „На нощта“ от Пърси Биш Шели. Превод Илия Люцканов. — Б.пр.

Из „Песен за себе си“, превод Владимир Свинтила. — Б.пр.

Псевдоним на Карен Бликсен. — Б.пр.